

**DOCUMENTE
PRIVITOARE LA
FAMILIA CANTACUZINILOR**

DOCUMENTE
PRIVITOARE LA
FAMILIA CANTACUZINO
SCOASE ÎN CEA MĂI MARE
PARTE DIN ARCHIVA
D-LUI G. GR. CANTACUZINO
ȘI PUBLICATE
DE
N. IORGA

BUCUREȘTI
Institutul de Arte Grafice și Editură • Minerva
1902

I.

a) Dogele către guvernul Candiei. «Ad instantiam ser Theodori Spandui de Constantinopoli, ad presens habitatoris Mothoni», ce reclamă contra lui Manoli Curuna. Se aduce ca probă scrisoarea, din 1452, a unuia Civrano. Scriu pentru aceasta «Alexander Marcello, castellanus Mothoni et consiliarii sui». 15 August 1453. Primită la Februar 1454.

b) Scrisoarea lui Francisc Civrano, Constantinopol, Novembre 1452. A cerut, pentru Spandoni, bani lui Manoli Curuna. «El qual volentiera haveria fato la so volentà, ma dubitando i caxi occoreno oni zorno, el non me hà voluto prometer alguna cossa, digando chel non vol dar i suo denari al presente».

Ομολογῶ διὰ τῆς παρούσης εἰκηρόχειρος μου ἀποδείξεως δτι ἐσυμφώνησαν μετὰ τους αὐθέντους ἀδελφούς μου τοῖς καὶ Θεοδώρους Σπαντούνη ὅτι ἀπὸ τὰ ὑπέρπιρα τά συ ὄφύλει ωσειρ Παπλὰ Ηαρακυζεῖς εἰς τὸ γῆριζμα τῶν κατέργων.

[Veneția, Archivio di Candia, Ducali e lettere ricerute, Q. 26.]

II.

Nos Batista Griti, pro Illustrissimo ducale Veneciarum dominio vice-baiulus in Constantinopoli, Pere et in toto imperio Romanie, universis et singulis praesentes patentes litteras inspecturis: potestatibus, castellanis, baiulis, consulibus, vicariis, rectoribus, capitaneis et officialibus in quibuscumquevis mundi partes constitutis salutem, et specialiter gallearum capitaneis notum facimus et aperte testamus quemadmodum nobilis Michael Catacoxino, Constantinopolitanus, fuit noster homo bone reputacionis, fame; et erga nos et servicia Nostre Dominationis et subditos semper fuit totaliter promptus, paratus et favorabilis, in omnibus utilis, et specialiter in adversitatibus eorum pie et humane se adoperaverit; pro quibus, concludendo, sumus totaliter valde obligati. Ideoque quantum possumus ipsos in omnibus eorum spectantibus recommissos, ut iustum, conveniens et debitum est; in quarum omnium fidem has nostras patentes litteras fieri et registrari iussimus in actis nostre Cancelarie nostreque dominationis sigilli impressione muniri. Datum Pere, die xv Maii 1454¹.

¹ *Ibid.*

III.

Magnifici fratres. Litteris nostris presentibus mittimus introclusum manuscriptum Magnificenciis Vestris, scriptum manu ser Francisci Sanguenacio de Rethimo contra d. Nicolaum; per quem aparet debitor d. Alexii Catacuxino et Hemanuelis Thiassiti de Constantinopoli de mitris tribus millibus vini rettimiensis, pro quibus est plegium Davi Sanguenatio, frater dicti d. Francisci, quem dabitis, si placebit Magnificenciis Vestris, d. Alexandro Rali, procuratori eorum, ut faciat voluntatem suam. Nec aliud. Bene valete
Ex Constantinopoli, die 11 Junii 1490. R.
die xv Iunii 1490. Omphredus Iustinianus,
baiulus in Constantinopoli.

IV.

Ihesus, 1489, adi 29 luglio, in Constantino-
poli. Io Francesco Sangenazo quondam Ni-
colo prometto a ser Manoli Chiassiti et a ser
Alexio Catacuxin vini mosa de Rethimo mitri
mille thre; prometto darli per questa muda de
l'inverno et prometo farli al dito mitri doa
mille vini travaso(?) di boni de Rethimo, et
prometo darli sina ai 15 de Mazo, prometto
soto dano interesse; et pro pieza et pagador
di soprascritti vini di m. Antonio Sangui-
nazo, mio frar; et in presentia di testimonij

infrascritti et per li vini mi chiamo esser
pagar et satisfar intriegalmente.

Io Francisco Sanguenazo quondam Nicolò.

Ioane Sangenazo mi confermo esser piega
et pagador per li soprascritti vini, cioè metri
tre milla, come di sopra se contien. Io Fran-
ciesco Grane son testimonio del p. Io Con-
stantin Longo son testimonio come de sopra
se contien et scrissi manu propria. Io To-
doro Rali son testimonio come de sopra se
contien, et scrisi con la mia manu propria¹.

V.

Magnifici fratres honorandi. A queste
incluse mandemo lo presente scripto facto
per mano de ser Francisco Sangonacio, per el
qual confessà esser debitor ad uno Iudeo
de ducati 261, qual ducati 261 ser Manoli
Spandonin li hà pagati de qui, come ne hà
confessà il Judeo creditor deli dicti, e questo,
perchè dicto ser Manoli era stà pieço per li
dicti; piachi adonche a Vostre Magnificencie
darlo a m. Alexio Catacusino, suo comisso,
e ministrarli ragion, secondo usança de
Vostre Magnificencie, a le qual me reco-
mando. Bene valeat. Ex Constantinopoli, die
xxvi Februarii 1490.

Rta die 8 Aprilis 1491.

---

¹ *Ibid.*, 36.

Omphredus Iustinianus, baylus in Constan-
tinopoli.

VI.

Yhesus, 489, adi 31 lujo, in Constantinopoli. Confesso io Francesco Sagonazo quondam m. Nicolo a dover dar e pagar arbi Auracha Caloran quondam rebi Mosi ducati d'oro veneciani de justo pexo: ducati ducento zinquantasete, e per mamala stiraj ducati quattro; sumano ducati duxento sesantauno, qual prometo darli da mò mexej, proxime per pl. e pagador de m. Manuel Spanduni et ser Nicolo Sagonazo, mio cugnado, in presencia dej testimony infrascritti.

Ἐγὼ Μάγουὸλ ὁ Σπαντούνις ἵὸς κἱρ Αὐτοῦν τον Σπαντόνι στέργο τὰ ἀνοθεν.

Ἐνατιο (ενετιο?) πεπλεροης εἰς τὰ ἀνοθεν δουκ. δημαχίσηται ἔξηντα ἔνα.

Io Nicolo Sangonaço, fio de m. Lucio son pieço et pagador deli soprascritti ducati 261, zoè duxento sesanta uno.

VII.

Magnifici fratres honorandi. A queste incluse mandemo lo presente scripto, facto per mano de ser Francesco Sangonacio, per il qual confessa esser debitor a doi Zudei as. xvijm; i qual aspri xvijm. ser Manoli Chiasiti et ser Manoli Chatacusino, plecii, li

hano pagati de qui, come hano confessà che li ditti Iudei, aj quali hò dà sacramento,— piachi advocar a Vostre Magnificentie, darli a ser Alexio Catacusino, che se transferisse alhora de li, et si è portador de queste. Al qual iuxta el consueto ministrareti raxon. Bene valete. Ex Constantinopoli, die 27 Februarii 1491. -- R. die 8 Aprilis 1491.

Omphredus Iustinianus, baylus in Constantinopoli ¹.

VIII.

Yhesus, 1489, adì 29 luzo, in Constantino-poli.— Confeso io Francesco Sagonaço quon-dam m. Nicolò a dover dar e pagar arbi Isaia Serioti e Tarobosi... orchi Cuiriaco Calomiti deodiman (?) soltam Bajasiti, aspri XVm, e per mamala stirai aspri doa milia; i qual prometo darli de mò mexi nove pro-ximi, et per peço et pagador de ser H^l. Chia-siti et ser Manoli Catacusino cadaun per tuto, i quali son piece con la mia voluntà; i quali sono per lettera... cosse dovemo a fare insieme in presentia dei testimony infrascritti.

Io Francesco Sagonaço scrissi de ma (*sic*) man propra.

αυπθ'. Ιουλ. χθ'.

’ωμολογώ ἐγὼ ὁ Ἀλέξηος Κατακουζηνὸς με κτῷ Μανόλῃ Δημασήτῃ... εταδες μετὰ χωρίου

---

¹ *Ibid.*, 67.

Φρατέσκο... ἀπρα τι, ἐπτὰ δέκατα χηληά-
δες, τὲς ὄπιες οφίλι... Μότες τοῦ ρέπι Α-
ἴραχά τὸν γίον τοῦ Στερκιγον...

IX.

«Pan Dragomir Velichi Dvornicu» dă carte
luî Vlaicul Pâh. ot Cotești, pentru «o parte
de vecinî și vinărici din dealul Ștefănești-
lor», pentru care se tocmise «cu egumenul de
la sfânta mănăstire din Arghiș», «înnaintea
răposatuluî Mircea Voevod», cînd era egu-
men Serafin. Iunie 12. Pecete ruptă. Slavon.
Sec. XVI.

[Pe Vo:] Pentru Ștefănești, pentru vin[ă]-
rici, aû dat jup[ă]niței Nedealea când aû
hăr[ă]zit viile ei ot Ștef[ă]nești¹. —

X.

25 Decembrie 7143, și «anul Domnului 1634». «Matei-Vodă, nepotul de fiu al marelui și
prea-bunuluî răposatuluî Io Basaraba Voe-
vod», dă luî Costandin Mare-Postealnic «și fii-
lor ei îi va dărui Dumnezeu» «ocina în sat
în Sărata, în județul Buz[ău]», «toată partea
jupaniței Maria, fata lui Staico Postealnic din
Bucov, și fetelor ei, Elina, jupanița lui Ianiu
Spăt.», cu deal de vie, cu veciniî Oana, Ba-
tura. În Domnia lui cele două femei zălogise

¹ Bibl. Ac. Rom., 267/XXIX.

lului Constantin «două sate, anume Comarnicul și Cășcioarele», pentru 150 de ughi. El mai dă 150 de ughi pentru Sărata. Vede și «zapisul» (*sic!*) lor, cu acești boieri ca marturi: «pan Radul vtori Vistiar, și din Filipești Dumitrașco Clucer, și Nedelco Păh., și Socol Păh., și Bunea Logofăt, și Gheorghe Logof., și alții. Hrizea Vel Ban de Craiova, Ivașco Vel Vornic, Grigorie Vel Logofăt, Dumitru Vel Vistier, Mihaiu Vel Spat., Vasile Vel Stolnic, Vucina Vel Păh., Buzinca Vel Com., Drăgușin și Costandin, «vtorii preadstateli». Redactat de Grigore Vel Log. și scris de «Stoica spudei Șarbanovică» [Ludescu]. Monogramă. Pecete mică. — Colecția d. G. Gr. Cantacuzino.

XI.

Matei-Vodă dă mănăstirii Vieroșul («Virăș»), unde e egumen Nifon, jumătate din satul Bezdedu, care «fost-aū mai denainte vreame a lui Șarban Post. de Coianî și a măne-sa jup[ă]neasei Ancăi Băneasei, de moie, încă de mai nainte vreame, iar dup[ă] aceaia, cându aū fost în zilele răposatului Alixandru-Vodă cel Bâtrân, snă Mircei Voevod, vă leat 7081, iar Șerban Post. de înpre-un[ă] cu mumă-sa, jup[ă]neasa Anca Băneasa, ei aū fost dat și miluit sfânta mănăstire Virășul cu cîastă jumătate de sat den Bezdedu, încă cându s'aū incepus fântă mân[ă]-s-

tire n se zidi». Dar supt Gavril Movilă Rumăni din sat, «plasa măn[ă]stirii», se roagă «la Stoichița Post. ot Văc[ă]reșt[i] și la jupăneasa lui Elina, fiind el pre acea vream[e] titoră la mănăstirea Virășul», cerînd a fi liberați: să fie «judeci». Primește, dar cu condiție a-lua mănăstirii alt sat bun, în apropiere; ceia ce nu fac. Daŭ Striheaia, în Mehedinți, care e prea departe. Acum se face judecată înaintea lui Ioanichie patriarch de Antiohia și a Vlădicăi Teofil, și se restituie lucrurile ca din vechime. Serie Soare Logofăt, în Tîrgoviște, 10 Iulie 1614 (1646). — Pergament.— Bibl. Ac. Rom.

XII.

23 Februar 1660 (1660). «Jupăneasa Elinca, fata Doamni Ancuții», dă zapis «vară-mia Ancuții, jupăneasa lui Stoian Vistiar», că: «când aū fost acum, în zilele Mării Sal[e] Domnu nostru Io Gheorghie Ghica Voievod, iar eñ, fiind o jup[ă]neasă rămasă de soție și făr feclorii», îi dă ocina din Ștefănești în Muscel și cu «via făcută» Pietroasa, «în dealul Ștefăneștilor». Îi eraū «de la mătuș[a] mie jup[ă]neasa Nedealia, nepoata Pârvului Log. ot Cotești». Sen. nează: «ieu Ilinka fata lui Pâtrasco-Vodâ». Pecetea cu vulturul sus și vulturul cu cruce în stemă. Marturi: «Stroe Vel Logofăt, Chirca Vel

Stolnic, az Radul Logf. Crețulescul, Mares Logf., Șärban Päh. (?), Πέτρος Βόργιας μαρτυρεῖ». — Bibl. Ac. Rom., 23/LI.

XIII.

27 Februar 7167 (1659). Neagul Logofătul din Bănești, fiul lui Vasilie Vornicul, dă un zapis lui Mares Logofătul, cedîndu-i o moșie pentru o datorie de banii. Marturi: Radu Logofăt Crețulescul și alții. — Bibl. Ac. Rom., 208/XXIX.

XIV.

29 Maiu 7167 (1659). «Eū Hriza Vel Vistiar, denpreun[ă] cu jup[ă]neas[a] mea Maria și cu coconi[ă] noștri, căt Dumnezeu ne va dăruia», dă zapis starietei de la Ostrov, pentru moșie la Pieptesti (Teleorman). O cumpărase de la Gligorie Șatrar, fiul Buni[ă] Vistier. Semnează ambi[ă]. Peceți: pecetea lui Hrizea are literele «XP».

«Monahia Anastasia stariță» se declară «trepădătoare și ostenitoare și îndemnătoare». — Bibl. Ac. Rom., 120/LXIX.

XV.

13 Mart 7168 (1660). Gheorghe Ghica confirmă lui «Şarban Cantacoz[i]no vtorag logofat și feciorilor lui, căt Dumnezeu i va dărui», niște Țigană. Erau ai Papei Post., «feciorul Buzincăi Cluceriul», care-i vinde cu 100 de ughii. Manul Vel Ban, Preda Vel Vor., Stroe Vel Log., Paan[ă] Filipescul Vel Vist., Iordachi Vel Cluc., Chiro Stol., Colțea Com., Drăghici Catacozino Vel Păh., Badea Vel Post., Stroe Log., Dumitru Log.
«Cartea Ghică-Vodă pe niște Țigană, ot Papa Buzincăi.»—Bibl. Ac. Rom., 54/XLIV.

XVI.

† Davat gvsdmi sie povealenie gvsdmi pocitennomu bolearin gvsdmi Drăghici Vel Peh. și cu feciorii lui, căt Dumnezeu i va da, ca să-i fie lui ocină și un Rumân în Topora ot sud Vlașca, anum[e] Vișan, cu feci[o]rii lui, anum[e] Stan i Stoian, și cu toți feci[o]rii lui, și cu toat[ă] partea lui de moșie den Topora, însă stanjän[ī] 50 de preste tot hotarul, ori căt să va aleag[e], pentru că acest om, Vișan, fost-aū judec cu moșia lui den Topora fncă mai denainte vreame, iar dup[ă] aceaia el singur s'aū sculat de s'aū vândut Rumân jup[ă]nului Drăghici Vel Peh., cu toț feci[o]rii lui și cu toat[ă] partea lui de moșie, stanjän[ī] 50

pre bană gata as. 6.200, și am văzut Domnia Mea și zapisul de vânzare, v^l 7165.

† Si iar să fie boiar[i]uluș Domnii Meal[e] jup[ă]nul Drăghici Vel Peh. un Rumân anum[e] Radul, feci[o]rul Raduluș Vrânceanul ot Grăbacă, și cu toț feci[o]rii lui, pentru că el săngur s'aă vândut Rumân lui Drăghici Vel., și fiu-săă Radomir și cu alalți feci[o]ri, pre băan[i] gat[a], as. 3.200, ca-s sază în sat în Bald[o]vinești, pre moșia boerească, sud Tlm., și am văzut Domnia Mea și zapisul lui de vânzare, v^l 7159.

† Si iar să fie boiar[i]nuluș Domnii Meal[e] Drăghici Vl Peh. un Rumân anum[e] Stan- ciul, snă Vlad Răiosul ot Baldovinești, și c[u] toț feci[o]rii lui, pentru că s'aă vândut el săngur Rumân cu toat[ă] partea lui de moșie, din Baldovinești, derept as. 4.000, cu zapis de vânzare; v^l 7164.

† Si iar să fie lui Drăghici Vel Peh. Rum[ă]nă în Baldovinești, anum[e] Cordin i Stoica, frații Stanciuu, cu toț feci[o]rii lor, pentru că s'aă vândut ei sănguri, derept as. 4.000, și cu zapis de vânzare, v^l 7168.

[Șters:] Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. un Rumân în Baldovinești, anum[e] Băra snă Badeni, și cu toț feci[o]rii lui.

† Si iar să fie lui Drăghici Vel Peh. [o; șters] un Rumân anum[e] Băra snă Badenie, și cu un feitor anum[e] Barbul, și cu toat[ă] partea lui de moșie din Chiliaan[i] sud Tlm.,

vere-căt[ă] să va aleage, pentru că s'aū văndut de bun[ă] voe a lui, cum scrie mai sus, dorept aspri 3.000, cu zapis de vânzare; vî. 7164. Şe-s șază pă ocina boerească ot Baldovinești.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. ocina satului Brătulești, carea iaste pre din josul hotaruluī Baldovineștilor, moșie aleas[ă] și împietrită, însă stanjānī 300, cu totul hotarul, veri căt să va aleage, pentru că aū cumpărat Drăghici Vel Peh. stanjānī 280 de la Leață și de la frații lui, și de la Stan cu văr[u]-săū Danciul, dorept banī gat[a] as. 11.200, iar stanjānī 30 i-aū cumpărat de la nepoții Papei Log., anum[e] Papa sluj., Costandin Log. i Mihai post., za as. 600, cu zapise de vânzare, vî 7169.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. satul Curtești, care iaste alăturea cu hotarul Brătuleștilor, pre din jos, însă stanjānī 1.078, cu tot hotarul din cin pän în cin, veri căt se va aleage; pentru că aū cumpărat Drăghici Vl Peh. acest sat Curtești de la jup[ă]neasa Sava, și de la Bunea cu fâmeaia lui Dana, fata Raduluī den Curătești, și de la suroril[e] Daniî, Stoicăi, Guțea, dorept ban[i] gata as. 26.400 și cu zapisul lor de vânzare, vî 7169.

Aici să se facă o carte domnească.

† Si iarsă fie boiar[i]nuluī Domnii Meal[e] Drăghici Peh. satul Crângenești ot sud. Olt,

însă tot satul, cu toți Rumâni, și cu tot hotarul, și cu tot venitul, veri căt să va aleage; pentru că acest sat Crăgeanii fost-aștăzi Rumâni și Diiculu Spat. Buicescul; deci, când aș vrea Dumnezeu de său căsătorit pre fie-sa jupăneasa Păuna după boier[i]nul Domnii Meale Drăghici Vel Peh., atunci el aș dat fie-sa zeastre acest ce scrie mai sus, sat Crăgenii, cu toți Rumâni și cu tot hotarul, precum am văzut Domnia Mea toate zapis[e]le Rumânilor, de vânzare, și cărtile domnești la măna lui Drăghici Vel Peh.

Pre acest sat să-s facă o carte.

† Si iar să fie boiarenului Domnii Meale Drăghici Peh. ocină și Rumâni în Moreană pre Cricov, ot sud Prah., în[să din par]tea lui Gherghie Post. feci[o]rul lui Udrîște Peh. ot Cămpina, din apa Cricovului pănă în Pățcov, de preste tot hotarul, veri căt să va aleage, însă Rumâni anum[e]: Stroe cu fiu-său Stoica, și Radul cu fiu-său Bogdan i [...] feciorii lor; pentru că o aș cumărat Drăghici Peh. de la Gherghe Post. o[t Cămpi]na za bană gata as. 14.000 cînug. 70. și cu zapis, lt. 7168.

† Si iar aș cumărat Drăghici Peh. ocină în Moreană, însă din partea lui Pătrașco frate[e] lui Gherghe Post. jumătate și un Rumân, anum[e] Stanciu și cu fiu-său Dumitru și cu tot feci[o]rii [...] la Pătrașco

fecī[o]rul luī Udryște Peh. ot Cămpina, za
as 7... e, cu zapis, lt 7168.

† Si iar aū cumpārat Drăghici P[eh. de
la] Pătrașco ot Cămpina [...Rumāni den
Drăgănești anum[e] ... și cu frate-său ...
Dum[i]tru, nepoți popei... ot Mărginean, za
aspri 5.200, lt 7169.

† Si iar să fie luī Drăghici Peh. [Rum]ăni
anum[e] Mihai cu fiu-său Ivan ot Breb[ul] și
cu toți feci[o]r[i] lui, pentru că s'aū văndut
eī singuri Rumăni cu toat[ă] partea lor,
za ug. 5 [Breb[ul]] za as. 2600, cu zapisul
lor, lt 7169].

† Si iar să fie luī Drăghici Peh. ocină și
Rumăni în Călugărean [sus: i Cămpineană
închinăciune] pre dămbul sud. Prah.,
însă toat[ă] partea lui Paană Peh. snă Cost-
andin ot Stâncești, căt[ă] iaste de moșie și
de cumpărătoare de la moașă-sea Zarea,
din cāmpu, din pădure, din apă, cu Rumăni,
și den dealul cu viil[e] de preste tot ho-
tarul, veri căt să va aleage, și Rumăni pre
num[e] Mares cu feci[o]ri luī, Voicilă i
Pavul, Ion i Baico și Ioachim cu feci[o]ri
luī, și frate-său Oprea și cu toț feci[o]ri luī,
căt Dumnezeu le va da, pentru că aciast[ă]
ce scrie mai sus moșie și cu Rumăni
cumpăratu-i-aū Drăghici Peh. de la Paană
Peh. pre bană gata as 21.000, cīn ug. 105.

Si iar aū cumpārat Drăghici Peh. ocină în
Călugărean, însă dentr'a 4 parte să aibă

a ținea feciorii unchiișul Vladuluș a 6 parte; tot hotarul Cămpineanilor. a [ș părți] [sus: seaශ ere și mai mult, iar a 4 parte, aශ cumpă...], veri căt să va aleage, pentru că o aශ cumpărat de la Drag[o]mir snă Fărliș ot Făulești și de la Vasile cu văru-săū Necula de acolo și de la Năvrat cu văru-săū Neagoe din Gățcani, pre bană gat[a] as. 5.500, care moșie aශ fost a lor, de cumpărătoar[e] de la Dragul Post. feciorul Port[ar]uluș ot Slătioare, și cu zapisul lui, vl 7171.

† Si iar aශ cumpărat Drăghici Peh. ocină în Călugăreană, însă toată partea a Nechiforii călugăriții, carea aශ fost fămeaia lui Stroe ot Călugăreană, den partea moș[u]-săū lui Stan a treaia parte, de preste tot hotarul, veri căt să va aleag[e], za as. 600 cu zapis, l. 7171, carea aශ fost și lor de cumpărătoare de la Istratie și de l[a] Dumitru snă jupăneasi Ancăi ot Călugăreană.

† Si iar ocină în Slămireasca și în Stroiasca de lăngă satul Lilești pre Dămbu, însă den 10 funi ce sănt în hotarul Slămirescu funi 3 și den 5 funi ce sănt în hotarul Stroescu fune 1, de preste tot hotar[ul], den cin păn în cin, veri căt să va aleage, pentru că aශ cumpărat Drăghici Spat. de la Ghica al lui Mihil ot Călinești za ug. 62 pl și cu zapisul lui.

† Si iar aශ cumpărat Drăghici Vel Peh. ocină în Voivodești, însă stanjani 200, de

preste tot hotarul, veri-căt se va aleage de la Calot[ă] Căpit[an] sănă Stanciu Post. ot Cocorăști, i pre bană gata as. 6.000, cu zapis, vîl 7169.

† Si iar aă cumpărat Drăghici Peh. ocină în Voivodești, de preste tot hotarul stân. 20, însă toat[ă] partea Ghiormei feci[o]rul lui Călot[ă] Post. ot Cocorăști, veri-căt[ă] să va aleage, pentru că o aă cumpărat de la jup[ă]neasa Paraschiva și de la fiu-său Ghiorma, derept bană gata as. 9.600, și cu zapis, vîl 7170.

† Si iar aă cumpărat Drăghici Peh. ocină în sat în Florest[ă], care ocină iaste aleas[ă] și hot[ă]răt[ă] cu 12 boiaři, den josul Florest[ă]-lor, pre lăngă ocina lui Vasil[ie] Viiar, însă sej [scris înainte: stân.] 295, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că o aă cumpărat de la Fătul și de la Ghica și de la Dușca, feci[o]rii lu Miriț ot Călinești, și de la Cherana fămeaia Vladu[lui] /stors:/ ot tam, cu fiu-său Vasil[ie] ot tam, za as. 17. 100, și [cu z]apisel[e] lor, vîl 7166.

Pân aici o... carte.

† Si iar să fie lui Drăghici Peh. moșie și Rum[ă]nă în sat în Lălești pre dămbul, sud Prah., însă o jum[ă]tate de sat, toat[ă] partea Rudeanilor, din cămpu, din pădure, din ap[ă], din șăzutul satului, și din dealul cu viile, de preste tot hotarul, ori căt să va aleage, și Rum[ă]nă, anum[e]: Radul i Toader i Șer-

ban i Stoica i Lupul brat eg Radul [feciorii Stoi.; *sters*], frații Stoicăi. și Stan și Ilie cu frate-său, și cu toț feci[o]rii lor, și cu alți Rum[ă]ni, căt să vor mai afla de acol[o] de de moșie, pentru că doao părți dentr'această jum[ă]tate de sat, și cu Rum[ă]ni, cumpăratu-i-aū Drăghici Log. de la Radul Post. feci[o]rul Vladulu Log. Rudeanul, pre ban[i] gat[a] as. 18.000, cîn ug. 290; însă o parte aū fost a Radulu de moșie, iar alt[ă] parte i-aū fost de cumpărătoare de la nepot[u]-său Dumitrașco Spat., feci[o]rul lui Andrei Spat. Rudeanul, precum am văzut Domnia Mea și zapisul Radulu de vânzare, vîl 7165; iar a treia parte dintr'acīast[ă] jum[ă]tate de sat o aū cumpărat Drăghici Peh. de la Vladul Peh., fratele Radulu Post., za as. 20,000, cîn ug. 100, cu zapisul lui, lt 7165.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh.... în Lălești, din ceaialal[ă] jum[ă]tate de sat a treia parte, de peste tot hotarul, veri-căt să va aleage, de la Apostol feci[o]rul Deadiului Vat. den Călinești, za as. gat[a] 3.000, cu zapisul lui, lt 7170.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. ocină în Băicoi lăngă Lălești, însă din partea mog[o]șască, a treia parte de preste tot hotarul căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat de la Udrea ot Scaiană za as. got. 3.000. cu zapisul lui, lt 7168.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. ocină

și Rumăni în Scorțeani, anum[e] Stan i Cărste i Șteful i Ghinea, feci[o]rii lui Stan Dămbeanul, și cu dealnița lor, de preste tot hotarul, de la jup[ă]neasa Mariia a lui Pană Parepa ot Stâncești, și de la fie-sa Ana, pre ban[i] gat[a] as. 5.600, cu zapisul lor, l. 7171.

† Si iar să fie boiar[i]nului Domnii Meale Drăghici Vel. Peh. ocină și Rumăni în sat în Drag[o]mirești pre apa Dămboviții, ot sud Elh., însă toat[ă] partea lui Aron, feci[o]rul Stoicăi Pah., însă stanjani 500, den cămpu, den pădure, den ap[ă], cu vaduri de moar[ă], den șazutul satului, cu Rumăni, și de preste tot hotarul, oare-căt să va aleage; însă Rumăni pre num[e]: Ivan cu feci[o]rii lui Calin i Șaico i Manea sna Negoit[ă], cu feci[o]rii lui, anum[e] Barbul i Drag[o]mir, pentru că a u cumpărat Drăghici Peh. acasăt[ă] moșie și Rumăni de la Aron feci[o]rul Stoicăi Peh., derept banii gat[a] as. 40.000, cîn ug. 200, și cu zapis de la măna lui, de vânzare.

† Si iar a u cumpărat Drăghici Peh. un Rumân den Făntăneale, sud Elh., anum[e] Ivan, cu feci[o]rii lui: Udrea i Fătul i Stan, pentru că se-a u vândut Rumăni de bun[ă] voe a lor, ca-s sază pre moșia Drag[o]mireștilor derept banii gat[a] as. 7.000, cu zapis de vânzare, vîl 7165.

† Si iar un Rumân, anum[e] Lazar și cu

feciori] lui anum[e] Bogdan i Dobre, pentru că s'au vândut lui Drăghici Vel Peh. Rum[ă]nu de b[ună] voe], ca-s sază în Dragomirești, d[er]ept as. 5.200, cu zapisul lor lt 7166.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. ocină în Petrești, den sus den Dragomirești, însă stanjān[i] 100, toat[ă] partea lui Dumitru Log[o]fătul cu nepot[u]-său Radul Log., c[ă]t a[u] avut de la tatăl lor Mihai Log[o]fătul Gănescul, din cămpu, și den ap[ă], cu vad de moar[ă], care o a[u] ținut Mihai Log[o]fătul, și de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage; pentru că a[u] cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Dumitru Log., și de la nepot[u]-său Rad[u], d[er]ept as. 4.000, precum am văzut Domnia Mea și zapisul lor și cartea lui Matei-Vodă!, vl 7160.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl, Pah. ocină în sat, în Cocani sud. Elh., carea iaste aleas[ă] și împietriti, însă stanjān[i] 180, de preste tot hotarul, și în lunca Dragomireșt[i]lor, în căp[ă]tăiul hotarului Cocanelor, stanjān[i] 20, și cu un vad de moar[ă] în apa Dămboviții, în căp[ă]tăiul zăgazulu[ri] morilor dumnealui; pentru că a[u] cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Aron feci[o]rul Stoicăi Peh. ot Dragomirești, d[er]ept ban[i] gat[a] as. 8.000, și cu zapis de vănzare, vl 7171.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. ocină și Rum[ă]ni în Vlădomirești sud. Elh., însă toat[ă] partea Florescului snă Socol Cliuci[ă],

ot Cornățeani; dentru o jumătate de sat a patra parte, de preste tot hotarul, și Rumăni, anum[e]: Andrei cu feci[oi]ri lui Cărstea i Pentelei, i Stan și nepoți lui Andrei, anum[e] Coman i Bobe, și Badea cu fiu-său Stan; pentru că a cumpărat de la Florescul cap., dorept ug. 80, și cu zapis.

Pân aici să-s facă to... carte domnească.

Și iar să hie lui Drăghici Vel Peh. ocină și Rumăni în sat în Rădulești sud. Elh., însă stanjăni 150, den cămpu, de în pădure, den apă, den săzutul satului, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage; însă Rumăni pre nume: Costandin Horilcariul cu 1 fecior anum[e] iar Costandin, i Mușat al lui Stan, i Drăghici sna Drăgan, i Stoican cu 1 fecior anum[e] Călin, i Andronie brat Stoican, cu 2 feciori, anum[e] Vișan i Stănimir, i Dabija cu 1 fecior anum[e] Stan, i Neagul sna Crăstiiian, cu feciori lui, i Dragomir al Băicii, cu feciori lui, i Albul cu feciori lui anum[e] Drăgoiu, i Ciago, i Ilies, i Mihalcia, i Barbul, i Stoica Berceanul cu 1 fecior anum[e] Gherghe, i Ilie al lui Malin cu feciori lui, anum[e] Ilie i Dumenic, i Coman cu feciori lui Stoian i Tanasie, i Stanciul sna Stoian, cu frații lui, anum[e] Stoian i Daan, și cu toți feciorii lor, pentru că a fost cumpărat Drăghici Vel Peh. împreună cu cumnatu-său Pană Filipescul ocină fără de Rumăni, inclusiv în Rădulești sej 2.100 de la

Stanciul Post. ot Boziană și de la frații lui și de la toat[ă] ceata lor, rudele Prediș sluj. snă Buzincăi Com., pre bană gata, ug. 840, iar megiașii, căți era într'acest sat, se-aū vândut lui Drăghici Peh. i cumnatu-său Pan[ă] Spat. când foametea cea mare, care se-aū întâmplat de la Dumnezeu în zile[e] Domnii Meal[e]; ca să hie Rum[ă]nă cu tot feliorii lor, precum am văzut Domnia Mea și zapisul acelor boiară de vânzarea moșiei ot Rădulești și zapisul Rum[ă]nilor pre vânzarea lor, carel[e] căt bană aū luuat: care moșie să vine în partea lui Drăghici Vel Peh. să tie jum[ă]tate, stanjān[i] 1500, derept ug. 420, iar Rum[ă]nil încă i-aū împărțit cu nepoții lui, Matei și Costandin, feci[o]rii lui Paan[ă] Spat.; carie s'aū venit în partea lui aceştiea carii scriu mai sus, precum am văzut Domnia Miea și foit[ă] lor de împărțeal[ă].

+ Si iar aū cumpărat săngur Drăghici Vel Peh. un Rumân în Rădulești, anum[e] Voico, cu fiu-său Radul, carii s'aū vândut ei sănguri, când foam[e]tea, de bun[ă] voe a lor, derept bană gata as. 5.000, cu zapisul lui de vânzare. Vlt. 7169.

+ Si iar să fie lui Drăghici VI Peh. locul cas[e]lor den oraș den București, cu toat[ă] curtea, căt[ă] ține împrejur, în lung și în lat, veri[căt[ă]] să va aleage; care loc iaste

pre malul Dămboviții, den josul mănăstirii hramul ei Sti. Ioan Crăstitei, den Dămboviță, cum mearge în sus, până în Ulița cea Mare, și în jos până în caselle frâți ne-său lui Șărban și Log.; pentru că au cumpărat acest loc Drăghici Vl Peh. de la Șărban Post., feci[o]rul Radulu Log. Stăicu..., de l[a] jupăneasa lui Catalina, fata lui Vasile Banul, derept banig[ata] 11.000, și de la Bordea aprodul și de la muiar[ea] lui Ilina din Dobroței, derept as. 3.000, cu zapișele lor de vânzare, vî 7168, și de la Iania Ceaușul cu femeia lui Stanca; ce iaste denaintea Curții, între Udrea și între Ghioca, za ug. 4, cu zapis.

Și iar au cumpărat 1 loc de casă, însă în lat: den casel[e] lui Drăghici Spat. până în cîrtea mănăstirii Sti Ion Crăstitei, și în lungă: din apă Dămboviții până în Ulița cea Mare, de la featele[e] Ghiucăi Șatrari ot Ciorogărlă, anum[e] Păuna și Arsina, za ug. 50, cu zapisul lor.

Nu se-a scris.

Și iar să hie lui Drăghici Vl Peh. ocină în satul Călinești ot Mostiște ot sud Elh., toată[ă] partea lui Dumitrașco Căp., sna Ghiormei Ban, însă stânjan[i] în lat 800. cu hăleșteaele și cu tot venitul, de preste tot hotarul, oare-căt să va aleage; pentru că o au cumpărat de la Dumitrașco, cap., derept banig[at] aspri 4.000, cu zapisul de vânzare.

Și iar să hie lui Drăghici Vel Peh. ocină și Rumăni în sat în Crăciană ot sud Ialm., însă toat[ă] partea lui Ivașco feci[o]rul lui Gherghe Dvor. Băleanul, den cămpu, den pădure, den apă, den șazutul satului, den baltă, cu tot Rumăni, cu tot venitul, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că aciast[ă] moșie și cu Rumăni den Crăceană, partea lui Ivașco al lui Gherghe Vor., și cu partea unchiu-său, lui Pătru Căpit[an], fost-aű a lor, însă și o parte den cumpăr[ă]toare de la Ivașco Vor. Mujescul cu cemetia lui, iar altă parte iaste-le de dăruial[ă] de la Preda Banul Buzescul; și tot o aű ținut cu bun[ă] pac[e], iar, când aű fost acum în zilele Domnii Meal[e], fiind Gherghe Vor. căzut în robie la Crăm, și vrând fiu-său Ivașco să-l răscumpere de la Tătară, sculatu-se-aű de aű văndut toat[ă] partea lor de moșie și cu Rumăni den Crăceană, cu scrisoarea tătăne-său lui Gherghe Vor., pre ban[i] gat[a] as. 40.000, precum am văzut Domnia Miea și zapisul lui de vănzare vlt 7170.

Însă să să știe și Rumăni partea lui Gherghe Vor., care se-aű împărțit de cătră nepot[u]-său Mateiū, feci[o]rul lui Pătru Căpit.: anum[e] Stan Băarloag[ă] cu feci[o]rii lui: Iane, Radul, Mușat, Mihil i Florea, i brat eg Stoian, i vnuc eg Novac, și cu feci[o]rii lor, i Dobrin i brat eg Nedelco, cu fe-

cî[o]rii lor, i Radul cu fiu-său Costea, i Ion i brat eg Stanciul, i snă eg Albul, i Stiriian i brat eg Vasilie cu feciori lor, i Mircea i brat eg Dumitrașco, cu feci[o]rii lor, i Leontie, i Nedelco snă Voico cu feci[o]rii lor, i Dobrin cu feci[o]rii lui, i Mircea vñuc Bărloag[ă] i să sni eg, i Dima cu frații lui, Negril[ă] i Costea, cu feci[o]rii lui; i Savul cu feci[o]rii lui, Stan i Mușat, i Radul cu feci[o]rii lui, i Dobre snă Buziř cu feci[o]rii lui; acestea s'aú venit în partea lui Drăghici V[e]l Peh., precum am văzut Domnia Mea și foit[a] de împărteal[ă].

/Sters:/ Si iar să hie lui Drăghici Vl Peh. 1 roat[ă] și jum[ă]tate de moar[ă] pajiște în apa Buzăului, în vadul Poenariului, cel de jos, și ocină Poenărească, stânjăni 60 do..

† Si iar să hie lui Drăghici Vl Peh. ocină satul Glodeanul ot sud Sac., însă stânjăni 216, preste tot hotarul, veri căt să va aleage; pentru că o aú cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Sava și de la frat[e]-său Lupul Vlăsănescul, și de la Vlăsan, feci[o]rul lui Dan ot Gherghiț[ă], dorept ban[1] gat[a] 5.400, și cu zapis de vânzare, v[il] 7170.

† Si iar ocină în Glodeanul, ce-s chiamă Oați, însă stânjăni[1] 80, pentru că o aú cumpărat Drăghici Vl Peh., de la Fiera snă Anghel Ar. ot Măcești și de la Nearșul ot Bișoar[ă], za as. 2.000, și cu zapis, v[il] 7170.

† Si iar ocină în Oați, însă stânjăni[1] 70

den partea ce-s chiam[ă] Bălească, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Neacşul brat Costandin Vănă ot Bălişoar[ă], za as. 1.750, și cu zapis; vă 7170.

† Si iar să hie luī Drăghici Vl Peh. ocină seliștea Cărlig[u]lui sud Sac., den partea de sus, însă stân. 80, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat de la Radul al luī Drăjan ot Bălişoar[a], za as. 3.200, și cu zapis; vă 7170.

† Si iar ocină în Cărligul, den partea de sus, însă stanjän[ă] 60, de preste tot hotarul, veri căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Dobre Cioroiul ot Cărligul, za as. 2.400, și cu zapis; vă 7170.

† Si iar ocină în Cărligul, den partea de sus, stân. 20, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Radul feci[o]rul Vladuluī ot Crăligul, za as. 70, și cu zapis; vă 7170.

† Si iar ocină în Cărligul, den partea de sus, sej. 12, de preste tot hotarul, pentru că o aū cumpărat Drăghici Vl Peh. de la Mariia fâmeaia luī Seodot (sic) și de la fiu-său Ion, za as. 480, și cu zapis, vă 7170.

/Sters:/ Si iar ocină în sat în Bălişoar[ă] ot sud Buz.

Si iar să hie luī Drăghici Vel Peh. ocină

și Rumăni în sat în Sărata ot sud Buz., toată partea lui Mihai Com. ot Sărata, însă stanj. 475, den cămpu, den pădure, den apă, den dealul cu viil[e], de preste tot hotarul, și Rumăni pre num[e]: Ion cu feci[o]rii lui, și Lade cu feci[o]rii lui, pentru că i-aū cumpărat Drăghici Vel Peh. de la Stoichița Spat., feci[o]rul lui Mihai Com. ot Sărata, pre ban[i] gat[a] as. 66.250, și cu zapis de vânzare de la măn[a] lui.

† Și iar aū cumpărat Drăghici VI Peh. ocină în Băișoar[a] sud Buz., însă sej. 25 din partea gonțească, de preste tot hotarul, de la Șteful den Băișoara, za as. 1.000, și cu zapis; vîl 7170.

† Și iar ocină în Băișoar[a], den partea gonțească, sej. 8, de preste tot hotar[ul], de la Stana fâmeiaia lui Pătru Post. ot Băișoar[a], za as. 320, și cu zapis; vîl 7170.

Care acăsta nu e-aū făcut carte domnească. Nu aū fost avut nimic.

[*Sters:*] Si iar aū cumpărat Drăghici Vel Spăt. ocină în Băișoară, însă stanj. 40, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage de la Ianiu iuz., feciorul jupăneasii Neagăi ot Tătulești ot sud Prah., derept bană gata as. 1.200, care moșie i-aū fostu și lui de zeastre de la socru-său Antonie căp. ot Vaidel, cumpărat de la — ot Băișoară, și am văzut Domnia Miea și zapisul lu Ianiu iuz.;

de vânzare și al socru-său Antonie de cumpărătoare, la măna lui Drăghici Vel Spat.

† Si iar să hie lui Drăghici Vel Peh. ocină în Poenari ot sud Buz., însă stanj. 60, și cu o roat[ă] și jum[ă]tate de moar[ă] pajăște, în vadul Poenarilor cel de jos, de preste tot hotarul, oare-căt să va aleage, pentru că o aū cumpărat Drăghici Peh. de la Lefter cap. ot Vernești; însă moara za ug. 25 și moșia za ug. 22, și cu zapisul v^l 7169.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. 1 roat[ă] de moar[ă] în apa Buzăulu, în Poenarii de sus, și cu 30 de sej. za ocină, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleag[e]. pentru că acest vad de moar[ă] și cu acias-t[ă] moșie fostu-o-aū cumpărat jupan Costandin biv Vl Post. de la Gavrilașco Spat.. feciorul Mării. Iar acum o aū dăruit fiu-său lui Drăghici Vl Peh. de bun[ă] voe a dumnealui.

† Si iar să fie lui Drăghici Vl Peh. moșie în sat Zorești, și în Dedulești sud Buz., însă din partea Buzincăi Com. jum[ă]tate, și de în vaduril[e] de moar[ă], iar jum[ă]-tate, cătă moșie aū avut Buzinca Com. de moșie și de cumpărătoare, precum scrie și în cartea lui Alexandru-Vod[ă], ver[i]-căt[ă] să va aleage, și cu 6 pl pogoane de vie în dealul Zoreștiilor; pentru că aciastă moșie și cu mori, cu vii, den Zorești, căt[ă] aū ținut Buzinca Com., cumpăratu-le-aū toate

boiar[i]nul Domnii Meal[+] Drăghici Vl Peh. împreun[ă] cu cumnat[u]-său Paan[ă] Spăt. Filipescul de la jup[ă]neasa Grăjdana a Buzincăi Com., pre bani gata as. 30.000, cu zapisul ei de vănzare, la măna amănduror; v^l 7170. Deci să aib[ă] a ținea Drăghici Vl Peh. dintr'aceste moșii și mori și vii și vaduri de moar[ă], jum[ă]tate, precum scrie mai sus, iar ceaialalt[ă] jum[ă]tate, să o ție feci[o]rii lui Paan[ă] Spăt.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Vl Peh. 1 roat[ă] de moar[ă] pajiste în apa Buzăului, în hotar Creț[u]reștilor, însă den partea brăgească. și cu loc căt vor sta carăl[e] împrejurul morilor, de la Sima neguțtorul ot Cretești, durept as. 7.100, și cu zapis, v^l.7169.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Vel Peh. tot intr'acest vad al Creteștilor o cedvărtie de roat[ă] de moar[ă], cu loc căt vor sta carale, de la pop[a] Arion ot Puțentei și de la Neaga preuteasa popei Dincăi și de la fiu-său Gherghe, za as. 550, cu zapis, v^l 7169.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. tot intr'acest vad al Creteștilor o jum[ă]tat[e-de] roat[ă] și o cedvărtie și cu ocină în Cretești, sej. 25, de preste tot hotarul, de la Simion și de la Drag[o]mir sni Stoican ot Căp[ă]tineastă, za as. 2.500 și cu zapis, v^l 7169.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. iar intr'acest vad a Creteștilor o roat[ă] de

moară], și o cedvărtie, și cu 10 stânjări] de moșie din parte[a] brăgească, și iar cu 6 sej. den partea lu Crăiț, de preste tot hotarul, de la Vasilita și de la fiu-său Mihaiu și de la nepot[u]-său Ianiu și de la soru-sa Ana, fata lui Brag din Cloceț, za as. 2.300, cu zapis; vîl 716E.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. ocină în sat Crețuești, însă sej. 4 de preste tot hotarul de la Vasilie snă Popei Giurgiu, za as. 160, cu zapis, vîl 7169.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. 1 roată] de moară] la Mălureană, în apa Buzăului, și cu loc căt vor sta car[e]le împrejur, de la Crăiț și de lă] Radul, ot Neagul, ot Mălină, sni Stanciului ot Focșenei, za as. 2.400, cu zapis, vîl 7171.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. ocină în Tătulești, alăturea cu Barbul și cu Dumitru Bărdan, însă stân. 12, cum mergu și alte moși, den vărhul cămpulu] păn în matca cea veache a Buzăului, și cu vad de moară] că-s va veni pre acești sej., ce scriu mai sus, za as. 960, cu zapis, vîl 7171.

† Si iar aū cumpărat Drăghici Peh. ocină în Tătu]lești, însă sej. 20, cum mergu și alte moși, den vărhul cămpulu] păn în matca Buzăului cea veache, și cu vad de moară], căt să va veni pre acești sej., însă vadul unde aū vândut și Dumitru Bărdană, ot Barbul de Focșenei, za as. 1.300, cu zapis, vîl 7171.

Nu se-aă scris.

† Si iar aă cumpărat Drăghici Vel Spat. ocină însat în Puțintel pre apa Buzăuluă, însă stânjăni 30, de preste tot hotar[ul], de la jupăneasa Dumitra a Simei cupțu, și de la feciorii ei, anum[e] Sima i Ianiu, za as. 60, cu zapisul lor.

† Si iar să fie lui Drăghici Vel Peh. ocină în sat în Obidiți ot sud Slam Rimnic, însă din partea vălcănească sej. 600, și cu toate funduri[e] moșilor, care sănt despre Măciucești, și cu 2 roate de moară în apa Rămnicului, și cu 12 pogoane de vie în dealul Jădeanilor; și iar moșie acol[o], sej. 100, care aă fost cumpărat Ianio cap. de la feci[o]-rul lu Mușat ot Obidiț; și iar ocină acol[o] sej. 100, car[e] aă fost cumpărat iar de Ianiu capt. de la Stoian vnuč Ciopleg ot Frăsinet.

Si iar acol[o] sej. 65, care aă fost cumpărat iar de Ianiu căpt. de la Udrea feci[o]rul Crețiu lui, den cămpu, den apă, de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, pentru că aă cumpărat Drăghici Peh. aciasă moșie de Obidiț, și moră, și vii de la jupăneasa Grăjdana, carea aă fost a lui Ianiu cap. ot Băbeană ot sud Vlăci., și de la fiușău Dumitrașco, derept bană gata as. 52.400, și cu zapis, vlt. 7171.

† Pocîtennom bolearin gvsdmi Drăghici Vel Spăt. i să sni eg, eliț bogă daroval, ca să-i

hie lui un codru de loc pre apa Colintinii, unde s'aū făcut un hălașteu și mori, însă den vadul lui Plăcintă în jos pân în moșia arhimandritului, și la deal pân în hotarul orașului Buc[u]rești, în lung și în lat, vericăt să va aleage, pentru că acest [loc] l-aū cumpărat Drăghici Vel Spat. de la Colțea Cliuci, ot Doicești ot Ialm., za ug. 20, și cu zapis[ul] lui de vânzare, care loc l-aū fost cumpărat și el de la pop[a] Vladul ot Buc[u]rești și de la rudele lui.

Sud Prah.

Siu povelenie gvsdmi. Cinstitulu boiari-nulu Domnii Meal[e] pan Drăghici Cantaco-zinò Vel Peh. și cu feci[o]rii lui, căt Dum-nezeu i va da, ocină în satul Măgureanii de pre apa Praoviți, ot sud Prah., însă toat[ă] partea lui Gherghe Spat., feci[o]rul Lupulu băiv V^l Log. și a jup[ă]neasi lui Neacși, den cămpu, den pădure, den ap[ă], den șe-zutul satulu, cu toate dealnițel[e] boerești, și căte aū fost pre seaama Rum[ă]nilor, și cu pometuri, cu toate livezil[e], și lazuril[e], și cu toate viil[e] boerești, și cu vin[ă]riciul den deal, și cu vaduri de moar[ă] în apa Praovei; și iar să fie lui în deal la Măgu-reanii moșie și vii alease de cătră alaț megiaș *[sus: fie opos și de cătră]* în hotarul de jos, de cătră Prahoiț[ă], pren gar-duril[e] viilor în sus, pân în vranița Catan-căi, deci de acol[o] pre vale în sus pân în

viiia Catancăi de acol[o] păn în vrăfu, deci pogoar[ă] la Roșioara, păn în gardurile[e] viilor, și cu tot venitul de preste tot hotărul, oare-căt să va aleage, toat[ă] partea lui Gherghe Spat. și a jup[ă]neasii lui Neacșii, căt aū avut ei de moie și de cumpăr[ă]-toare, precum scriu cărțil[e] domnești ceale bătrâne, pentru că aciast[e] ce scrie mai sus moie și vii din Măgureanī fost-aū ale lui Gherghie Log. și ale jup[ă]neasii lui Neacșii de moie și de cumpăr[ă]toare încă mai de nainte vreame, den zilel[e] altor bătrâni Domnī, și tot le-aū ținut cu bun[ă] pac[e], iar, după ce s'aū întâmplat de la D[u]m-n[e]zeu de s'aū pristăvit Gherghe Log. și rămăind aceaste moiī pre seaam[a] jup[ă]-neasii lui Neacșii, precum aū fost și lăsat săngur Gherghe Log. la moartea lui, deci, ajungându-o vreame de bătrâneat[e] și de slăbiciune și neavând coconī de trupul ei, aū cugetat cătră Dumnezeu și aū închinat aceaste moiī toate la Sfântul Mormănt al Domnului Nostru Isus Hristos de la cetatea Ier[u]salimului și aū făcut și zapis de la māna ei la māna părintelui Paisie Patriarhul, întărit cu mare blestem, ca-s fie de poemean[ă] lor și părintilor lor în veaci. Si tot o aū ținut sf[ă]nta epatrierie cu bun[ă] pac[e], iar dup[ă] aceaia, când aū fost cursul anilor de la Adam 7168, iar cinstiitul și prea sfîntul părintel[e] Paisie patriarchul, în-

preună] cu tot săborul al sfântului Ier[u]-
s[a]lim, văzând că n'are sf[ă]nta epatriarsie
nică un folos de aciaștă moșie de la Mă-
g[u]rean[!] și, den cătu-șă fusese venitul ei,
nu mai adăogea, ce-s mai scădea și rămănea
aceaste moși pustii; deci, știind Sfînția Lui
părintel[e] patriarhul cum că iaste casă
jup[ă]nului Constandin băiv Vl Post., tatăl
lui Drăghici Vel Peh., într'acea parte de loc
și fiind împrejurul acestuia sat Măg[u]re-
rel[e] încunjurat de moșiil[e] lor, îndemnat-
ău Sf[i]nția Lui pre Costandin Post. ca-s
zică fiu-său lui Drăghici Peh., ca să facă
tocmeală și schimbu cu sf[ă]nta patriarsie,
să-i dea alte moși, dentr'altă parte, și el
să tie aceaste moși den Măg[u]reani, încă
puindu-să ei și preț derept ug. 200, pre-
cum am văzut Domnia Mea săngur cartea
părintelui Paisie patriarhul, carea aă fost
trimis la Costandin Post., scrise precum
iaste mai sus zis. Deci boarinul Domnii
Meal[e] Drăghici Peh. de 'ndemnul al [Preo-
sfînții Sal[e] părintelui patriarhului nu s'aă
apărat, ce aă făcut tocmeală și... cu Sfînția
Lui și cu tot săborul, de aă dat sf[i]nței
patriarsi satu Călinești de pre Moșîște
ot sud. Elh., tot satul, cu tot hotarul și
cu hăleșteaele, și cu tot venitul, veri-căt se
va aleage, care sat aă fost și luă de cum-
părătoar[e] de la Dumitrașco snă Ghiormei
Banul, za ug. 200, iar Sf[i]nția Sa părin-

tel[e] Patriarhul încă aă dat lui Drăghici Vl Peh. aceste moșii den Măg[u]reană, cu tot venitul ei, cum scrie mai sus, să fie moșie pentru moșie. Si aă făcut acăstă tocmeală și schimbu de bună voe a lor, ca să-s ţie fies[te]-care a sa moșie cu bună pac[e], precum am văzut Domnia Mea și 2 zapise ale părintelui patriarhului de schimbu, unul grecescu, actul rumănescu, la măna lui Drăghici Peh., întărite cu mar[e] blestem și afurisanie; așjderea am văzut Domnia Mea și zapisul lui Drăghici Peh., la sfârșita patrierie, de schimbu, precum scrie mai sus. Derept aceaia și Domnia Mea încă... am dat [pe marg.: + Si toate cărțil[e] ceal[e] bătrâne, căte aă fost ale aceștii casă].

Pân aici să hie 1 carte.

+ Sii o povealeniu gvsdmi boiar[i]nulu Domnii Meal[e] Drăghici Vl Peh. i să sn[o]vi ih, elițij bogu dast, ca să-i fie ocină în sat în Măgureană, însă din Măgura Coc[o]răștilor, den margine în sus, pân la Chiaie, cătău ținut Dușca și soru-sa Neacșa, veri-căt să va aleage, pentru că o aă cumpărat de la Ivan din Mag[u]reană za as. 2.000, și cu zapis de vânzar[e]; vă 7269.

+ Si iar aă cumpărat Drăghici Peh. 1 laz de fân în gura Sării, care iaste alătura cu lazul boirescu și cu moșia ce aă cumpărat de la Ivan; în lungu iaste den apa Prăhoviții pân în pădure, și cu tot pometul, căt să va

afla pe acel laz, de la Mihil și de la fiu-său Boica za as. 1.000, și cu zapis, v^l 7171.

† Și iar aŭ cumpărat Drăghici Peh. 1 poian[ă] de fân în fața Sărăi längă Miroslav[a], de la Leca Postelnicel ot Măgureanī, za as. 800, și cu zapis; v^l 7.169.

† Și iar aŭ cumpărat Drăghici Peh. 1 rumăñ în Măg[u]reanī, anum[e] Stoica Buhoiu cu toț feci[o]rii luî, anum[e] Barbul i Stoian i Necula, pentru că s'aă văndut el... rum[ă]nī za as. 4.800, cu zapisul lor.

Și iar aŭ cumpărat Drăghici Peh. rum[ă]nī în Măg[u]reanī, anum[e] Manea cu feci[o]rii luî, anum[e] Vladul i Stan i Oancă i Mardarie, Stoica, pentru că s'aă văndut el singuri rum[ă]nī, cu toț feci[o]rii lor, pre banī gata as. 8.400, cu zapisul lor; v^l 7169.

Și iar aŭ cumpărat Drăghici Peh. neșt[e] rum[ă]nī, anum[e] Radul cu frat[e]-său Dumitrașco, feci[o]rii lui Gorgan, și cu feci[o]rii lor, pentru că i-aă cumpărat de la Vasil[e] feci[o]rul lui Star Vasil[e] ot Căl[i]nești, za as. 4.000, cîn ug. 20, cu zapisul lui.

† Și iar aŭ cumpărat de la popa Oprea călug[ă]rul sna pop Drăgan ot Măg[u]reanī, 1 părticea de ocină ce se chiam[ă] Iaz, dealnița Șeabeiceștilor, și cu 1 pămănt de în jos de Miclăuș și alt pămănt pre malul luncii drept gorganul Pițurea, i za as. 1000; cu zapis.

† Și iar aŭ cumpărat de la Ivașco ot Vlădeanī și de la frate-său Costandin, și de la

soră-sa Florica, feciori lul Costandin, 1 vie
în dealul Măgureanilor, care iaste în poalil[e]
viil lul Drăghici Spat., și cu 1 laz ce iaste
tot acol[o], za as. 1000, cu zapis.

† Să-m mai va (?) aceal... coale mică.

Siu povealenie gvsdmi bolearin gvsdmi
pan Drăghici Vl Peh. și cu feci[o]rii lul,
căt Dumnezeu i va da, ca să-ă fie satul Valea
Lungă de pre Cricov ot sud. Prah., tot satul
și cu toț rum[ă]nil, și cu tot venitul, den
cămpu, den pădur[e], den ap[ă], cu vad[u]rī
de moar[ă], de preste tot hotarul, den ho-
tar păn în hotar, veri-căt să va aleage, pre
seamne și pre hotar[ă]le ceale bătrâne; însă
rum[ă]nil anum[e]: Stoica Părcălabul cu
toț feci[o]rii lul, Radul brat Stoicăi Păr.,
Crăciun al Goii, Neagoe brat Crăciun, Bra-
tul brat Crăciun i tar (*sic*) Barbu cu frați
lul Lep[ă]dat i Stănil[ă] i Dragomir, sni
Mirciul cel Bătrân, și cu toț feci[o]rii lor; i
Stan al Moldoveanului i Oprea brat Stan;
i Radul Tărăț brat Stan, i Crăciun ul lul
Şärban, i Vladul brat Crăciun, i Crăciun să-
racul, i Stoica brat Crăciun, i Mircișorul,
cu feci[o]rii lul, Simion i Crăciun, i Drăgoi
snă Bratul, i Radul brat Drăgoiū, i Vasilie al
lul Drag[o]mir, i Romcă cel Negru, i Vlad
Burchi, i Bajan snă ...cii Părcălab, i Vladul
al lu Crăciun cu frați lul, anum[e] Radul i
Şärban, i S[t]ănil[ă], i Man Mircea, și cu toți
fecioriilor, i Crăciun Firicel să sni eg Şär-

ban i Vladul brat Crăciun, i Oprea al Stoichișii cu frații lui anum[e] Șarbu i Crăciun i Stoica, i Radul săs vsi sni ih, i Mardarie al lui Sărboteaiu, și alt Mardarie, săracul, i Stan vnuic Crăciun săracul, Bratul nepotul lui Reapede, Oprea feci[o]rul lui Reapede, biv Părcălab, Goia brat Oprea i Drag[o]mir Burchi, brat Vladul lu Burche, și cu toț feci[o]rii lor și toat[ă] seminția lor, căt să vor ridi[ca] dintr'ânși, și cu alalt rum[ă]ni, căt să vor afia că sănt de moie dintr'acest sat. Pentru că acest ce scrie mai sus sat și cu rum[ă]ni den Valea-Lungă fost-aü ai lui Stroe Cliuci. ot Stâncești, feci[o]rul lui Antonie Sluj. și al jup[ă]nesi lui Maria, de moie, căstigaț de părinții lui încă mai de nainte vream[e] și tot i-aü ținut cu bun[ă] pac[e].

Iar dup[ă] aceia, când aü fost acum în zile[e] Domnii Meal[e], iar Stroe Cliuci. s'aü sculat de aü văndut acest sat Valea-Lung[ă] cu toți rum[ă]ni și cu tot hotarul boier[i]nului Domnii Meal[e] Drăghici Vl Peh., pre banii gata, as. 140.000, cîn ug. 700; și am văzut Domnia Mea și zapisul lui de vănzare, vl 7170.

Si iar să fie lui Drăgh[ici] Vl Peh. ocina și rum[ă]ni în Valea-Lungă și în Șarbănești și în Bezdead și în Măgureană, însă toat[ă] partea jup[ă]neasi llini și a fiu-său lui Iordache Vor. ot Cozlean[i], și seamnel[e]

hotar[e]lor de către Șârbănești și de către Bezdead să-s știe: din Valea Bisearicilor, pre Cricov în sus, până în Valea Cosițil, și pre vale în sus până în curtea Ancâl, până în obărșia Văii-Reale, pre Valea Rea în jos până în hotarul Glodeanilor, pre Piscul lui Voico în sus, până în biserică; și Rum[ă]-niș pre num[e]: Romcă cu feci[o]rii lui și cu frațiil lui, anum[e] Tudor i Voislav; Radul, cu toț feci[o]rii lor, i Lefter, i Romcă feci[o]rii Chiruluī, i să sni ih, i Stan, i Vladul, i Mardarie, feci[o]rii lui Tig[ă]naș, și cu toț feci[o]rii lor. Pentru că aciastă moșie și rum[ă]ni ce scrie mai sus, cumpăratu-o-aű Drăghici Peh. de la nepoții lui, Iordache Vor. ot Cozleani, anum[e] Iordache i Mihaile, pre bani gata, as. 86.000, cîn ug. 160; și am văzut Domnia Mea și zapisul lor de vânzare, vî 7170.

Și iar aű cumpărat Drăghici Peh. rum[ă]niș în Valea-Lungă[ă], anum[e] Neagoe cu feci[o]rii lui, i Martin brat Neagoe, cu feci[o]rii lui, și iar moșie și rum[ă]ni în Bordean[i] i Scorțeani, anum[e] Stan, i Cărstea, i Șteful, i Ghinea feci[o]rii lui Stan Dămbeanul, și cu toat[ă] dealnița lor; pentru că acest[ă] ce scriu mai sus Rum[ă]nidin Valea-Lungă și den Bordeană cumpăratu-i-aű Drăghici Pah. de la jup[ă]neasa Mariia a lui Paan[ă] Paripa ot Stâncești și

de la fie-sa Ana, pre ban[ī] gat[a], as. 15.400,
cīn ug. 77, cu zapis ei ; vī 7171.

Păn aici să-s fac[ă] o carte.

† Si iar să hie boiarenuluī Domnii Meal[e]
Drăghici Vel Peh. ocīnă și rum[ă]nī în sat
în Florești și Voivodești de pre apa Pra-
hovii, însă toat[ă] plasa Vladului Peh. Ru-
deanul, din cămpu, din pădure, din ap[ă],
cu vaduri de moar[ă], de preste tot hotarul,
veri-căt se va aleage, și rum[ă]nii anum[e],
Neanciul cu feci[o]rii lui i Lăp[ă]dat brat
Neanciul, i Goia snă Lăp[ă]dat, i Moldovea-
nul cu nepot[u]-său anum[e] ... i Goe ne-
potul lu Gănsca și doi feciori i... Iosif anum[e]
...i Stan ... ratul, cu veri lui anum[e] Moș
i Mitrea. i Florea, în locul Lucăi, Avram i
Balea i Radul, feci[o]rii lui Drăgan, și cu
toț feci[o]rii lui, și cu toat[ă] seminția lor,
ce-s va trage dintr'ânși, și alți rum[ă]nī căt
să vor mai afla de moie dentru aciast[ă]
plas[ă]. Pentru că aciast[ă] moie și ru-
m[ă]nī ce scriu mai sus, cumpăratu-i-aū Dră-
ghici Peh. de la Vladul Peh. Rudeanul de-
rept banī gat[a] as. 100.000, cīn eg. 500, și
cu zapisul lui de vănzare ; vī 7169.

† Si iar să fie lui Drăghici Peh. ocīnă și
rum[ă]nī, în Florești și în Voivodești, însă
toat[ă] plasa jup[ă]neasei Ilinei, carea iaste
jup[ă]neas[ă] Radului Spat. Rudeanul ot
Curtișoar[ă], nepoat[a] lui Calot[ă] capita-
nul ot Coc[o]răști, din cămpu, din pădure,

din apă], cu moară] gat[a], de preste tot hotarul, veri-căt să va aleage, și rumăni anum[e] Văsii cu frați luî, anum[e].Gorghin i Stan i Stoica snă Gorghei Călugăru, i Drăgan cu frați luî Stoica i Frățilă] i Goia, i Căndea snă Lăpușdat, i Roman brat Căndi, i Lăpușdat i Stan i Bratul, feci[o]-rii Căndi, i Stan Păc[u]rariul, i Radul cu feci[o]rii luî anum[e] Bratul i Danciul i Radul i Stan i Neacșul nepotul Radulu, i Irimia cu feci[o]rii luî Florea i Radul, i Oana i Stan snă Căndi Murari, și cu to feci[o]rii lor, și cu toată seminția lor, căt să vor trage dentr'ănsii, și cu alală rumăni, căt să vor trage dentr'această plasă]. pentru că aciast[a] ce scrie mai sus moșie și rumăni fost-aă a jupăneasi Ilini nepoata luî Calotă] capt., și tot i-aă ținut cu pac[e]. Iar, dupre ce o aă adus Dumnezeu de se-aă căsătorit după] Radul Spat. feci[o]-rul Chircă biv Vl Ban ot Curtișoar[a], fiind lor acest sat preste mănușă], și neavând nici un folos despre dănsul, deci știund pre Drăghici Peh. că are și el într'acest sat în Florești] și în Voivodești ocina și rumăni..., dănsii împreună puse-aă de l-aă intrăbat să va vrea să ia aciastă] plasă] a lor de acolă], să le dea altă] moșie, unde le va fi mai indemnă] și mai de folos. Deci Drăghici Peh., nesuferind să încapă alții, făcut-aă la mijlocul lor tocmeală] și

schimbu, de i-aă dat Radul Spat. și jup[ă]-neasa lui Ilina toat[ă] partea lor de Floreșt[i] și den Voivodești și cu rum[ă]ni, și cu mori gata în Prahova, și cu tot venitul; iar Drăghici Peh. încă aă dat lor o jum[ă]-tate de sat, din Pârvulești ot sud Dâm., și din ceaialalt[ă] jum[ă]tate a șasa parte cu tot rum[ă]ni căt vor fi, și cu mori gata în apa Dâmboviții, și cu tot venitul veri- căt să va aleage, care sat și rum[ă]ni aă fost aă lui Drăghici Peh. de cumpăr[ă]toare de la Chirca Banul Rudeanul ot Curtișoar[ă]; și așa se-aă tocmit și aă schimbat de bun[ă] voe a lor ca-s fie moșie pentru moșie, și rum[ă]ni pentru rum[ă]ni, precum am vă-zut Domnia Mea și zapisel[e] lor de toc-meal[ă], vă 7171.

Originalul în Colecția d-lui G. Gr. Can-tacuzino.

XVII.

Eă Elena, carea am fost jupăneasă răpo-satului Costandin Cantacuzino biv Vel Pos-telnic, fata răposatului Io Șerban-Vodă, nepoată jupănesei Marii, strănepoata jupă-nesei Ancăi ot Coiană, aşijderea și despre maica mea, răposata Doamna Elena, nepoată lui Udrîște Vistiliar, strănepoată lui Dră- ghici Dvornic ot Mărginenă, adeverez că acest catastih al mieă, cum am ales și am dat fiu-mieă lui Costandin, parte din toate

satele și moșiiile mele căte am avut de moșie de la moșii și de la strămoșii miei, și căte am avut de cumpărătoare denpreună și cu soțul mieu mai sus numitul, să aibă a le ținea el singur și să le oblăduiască coconii și nepoții cu bună pace, precum i-aு venit sorții la împărțeală cu alți frați; care s'a făcut înaintea mia și cu voia mea, precum mai nainte toate sănt scrise pre nume. Și pentru mai adeverita credință, întărit-am și cu a mea pecete, și fiștecarele den coconii miei cu ale lor măini numele lor aு iscălit. Și eу bătrână slugă a dumneilor, Stoica Ludescul Logofăt, am scris cu porunca a bunei stăpâne, dumneaei Elena, stara postelnică, în satul dumneaei ot Gormăgeanii Prahova. Msța Septembrie 18 dnăi, vălt. 7176.

Satele și moiele ot sud. Prahova : Ot Filipești pol selo, ot Gormăgeanii ot vad Prahova pol selo, ot dol-Mărgineanii pol selo. Moie la Călinești stanjăni 48. Moie la Bălați, hotărâtă și împietrită.

Aceastea toate să aibă a le ținea 4 frați : Costandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache ; însă moșia să le fie de obște, să-și facă case fiștecarele unde-i va plăcea, iar pimnița, cu casele, cu grădina, ot Prahova, să fie numai ale lui Iordache, căci este părsle. La cîmp, de vor vrea să-ș are, aŭ să-ș cosească, să împartă cu funea, la pădure să fie neosebiți, iar hotar să nu fie, ce toți, ocolu, să

tie, și cîmp, și pădure, și deal, și pretutindenea, precum aă ținut și cei bătrâni, încă den descălecata satelor pănă acum. Așijde-re și pentru vitele ce să afilă pre aceste hotără de la noi gata. La Băltați viile toate, la Călinești viile toate, la Filipești viile toate, la dol-Mărginenii viile toate.

Acestea toate să aibă a le ținea numai acești 4 frați, ce sunt mai sus scriși, fiște-carele a lui vie, precum i să va veni parte la împărțeală; iară carele va mai pofti să-ș maă facă vie, să fie volnic să-șă facă, însă cu voia tuturor fraților, pre căt îl va veni funea, iar mai mult să nu să întinză, precum iaste obiceiul dreptății. Iar pentru răndul rumânilor, împărțindu-să denaintea noastră, ce s'aă ales plasa fiu-mieū Costandin, iată aici mai jos pre nume s'aă scris :

Ot gor. Mărgineană, rumăni : Cost.

Comarnicul pol selo să să împarță cu frate-săă Mihaiă în doao ; însă partea lui Costandin rumăniă, anume :

Stoian snă Mușuluă al Huei cu un fecior, anume Neagoe;

Drăgan, brat Stoian, cu un fecior anume Costandin și cu un frate maă mic anume Părvul ;

Stan Bărlă al Goraicilă, cu doi feciori maă mici, anume Bucur, Ion ;

Stan pac snă Bărlă cu un fecior anume Ion ;

Dragomir pac snă Bărlă, cu un fecior anume Costea ;

Toader snă Stan al Goraicii, cu doi feciori, anume Stan și Ion, și cu un nepot, anume Mihai snă Stan ;

Doi feciori ai Radului Drămbinoiu, anume Udriște i Neagul :

Oprea snă Stan bivolar cu 8 feciori : Drăgoiu, Vasilie i Radul ;

Stanciul pac snă Stanciul bivolar, cu un fecior anume Radul ;

Radul snă Baicosi, doi sni : Udriște i Stan și cu un nepot anume Stan ;

Radul Săcuiul cu un nepot anume Tudosie ;

Mătea snă Stan Chitău cu 6 feciori : Manea, Oprea, Mătea, Mușul i Bucur i Agapie ;

Petru snă Marin Bășul, cu doi feciori anume : Bărlea i Tudor ;

Stanciul sin Stau bivolar, cu doi feciori anume : Manea i Ion ;

Radu Covaci snă Ciusea, cu doi feciori anume : Vladul i Dumitru ;

Stoian snă Faică cu 2 feciori anume : Bucur i Ion ;

Dobre al Foiș cu 5 feciori anume : Ion i Foia, Dobre, Drăgan, Marin ;

Ion snă Ursul al Stăngăi cu 2 feciori : Ion Vladul, cu un nepot : Ion snă Stan ;

Drăgoiu snă Mihilă Chițul, cu doi feciori, anume : Nan i Manea ;

Stan al Posiș, cu doi feciori, anume : Marin i Stoian ;

Stan al Bordiū cu 3 feciori, anume : Stan,
Bucur i Crăciun ;

Ion snă Baico cu 3 feciori, anume: [Stan],
Drăgan, Oprea, Radu ;

Oprea snă Tăbel, cu doi feciori, anume :
Stanciul i Stoica ;

Manea al Lolii sin Tăval al Vătăşalului,
cu doi feciori ; Ion i Stan, și cu un nepot,
anume Ion snă Bucur ;

Manea snă Ion al Drămbicoiuluī;

† Mihail snă Vasił cu 2 feciori, anume :
Stoian, i Mihil și cu un frate, anume Marin ;

Radul snă Văndelac cu un frate, anume :
Marin ;

2 feciori ai Stoicăl Cimpoitoriuī, anume :
Bucur i Dragomir;

Stan sin Mușertescul ;

3 feciori ai Badei snă Ion Chitău, anume
Manea, i Voico, i Capotă ;

Vlad snă Stan Chitău, cu doi feciori anume
Vlad, i Badea ;

Măntea sin Ion Chitău, cu 1 fecior : Radul ;
Oprea sin Ursoae cu un frate, anume :
Căzan ;

Mihnea al lui Burbescă, nepot Mendriū, cu
2 feciori : Manea i Stan ;

Stan sin Udrîște Ciohanu, Șerban snă
Udrîște, Gorgan al Opril, Orcănescul cu 2
feciori, anume : Radul i Dumitru ;

Bucur al lui Tăuș cu 4 feciori : Vlad,
Mihil, Balea i Ion ;

Tudor sin Bădoiul, cu doi feciori: Gher-
ghe i Balea;

Ursul al Domiroaei;

Dăncilă sin Mușhertescul, cu un fecior,
anume Ion;

Mihăilă sin Mihilă al Goraicii cu un fe-
cior, Radul;

Radul al lui Orcan, cu un fecior, Radul;

Dobre iar al lui Orcan cu un fecior, Necula;

Stan iar al lui Orcan, slugă la Șerban
iaste;

Stanciul sin Mihil Chițul, cu un fecior,
Petru;

Rumăni fugiți ot tam.

Dumitru snă Stroe Ciohanu, cu 3 feciori,
Stan, Foia, Vlad.

Gligore snă Ion al lui Cătău, cu un fecior:
Radul.

Stan Bedoicul cu 3 feciori: Mihil i Dan-
ciul i Tudorache. Acesta iaste de mijloc,
neîmpărțit.

Aici semne de rândul stănilor și de șâsul
Prahovei.

Stănilor căte să vor afla pre munți, aŭ fie
pre hotarul Secăriei, aŭ pre hotarul Comar-
nicului, aŭ pre hotarul Breazi.

Și poenele cu fănețile, căte se vor afla pe
șâsul Prahovei, den toate ținem noi jumă-
tate; de pre această jumătate să fie toți
frații: Drăghici, Șerban, Matei, Costandin,

Mihaiū, Iordache, verī ce ar fi venitul lor: mult, puțin, să fie al tuturor dinpreună.

Rumāniū noștriū den satul Pitrosița ot sud. Ialom. și cu toate părțile de moșie, căte aū acolo, să ție numai fiuū-mieū Costandin singur, iar alți frați să nu aibă treabă. Însă și rumāniū să-l știe anume: Radul Teapă cu 6 feciori, anume: Pandazi, brat Radul Teapă, cu 8 feciori, anume—; Naan al Fierăi cu fecloriū lui.

Coianii ot sud. Vlașca, tot satul cu toți rumāniū, cu casile, cu pimniță de piață, cu morile din apa Argeșului, dintr'amăndoao malurile, să le ție toate 3 frați: Drăghici, Costandin, Iordache. Însă din rumāniū ce s'aū căzut în partea lui Costandin scriu aici mai jos pre nume:

Oprea sin Vișan, cu un fecior Dobre, și cu un copil al lui Fiera, și cu 2 nepoți: Dobre i Oprea;

. Drăgan brat Nan, meșterul, cu 2 feciori: Fiera i Radul: acè este ot Vladomirești, iar eū am zis de i-aū pus aici;

Stoian, pac brat Nan, cu 3 feciori: Stoian Stoica, Limber: acesta iar iaste ca cel din sus.

Rusiū sin Oprea Cocălnea, cu un fecior Oprea și un frate Vișan.

Maria sin Sintion, nepot lui Rusiū, și cu un fecior anume - -.

Stan sin Neagul Chelar cu un fecior:
Sărban;

Nan meșterul Radul sin Baciū; acești
doi sănt la mijloc, neîmpărțiți.

4 feciori ai Măniciū: Ștefan, Dobrotă,
Şärbu i Radul; acestia săd la Iaș în Moldova,
la Andoca Zlătar.

Sănt neîmpărțiț la mijloc:

Coman sin Stan Zagara.

Radovanul, tot satul sud Elhov.

Căscioarele ot Căluīu, sud Elhov.

Aceste sate să le tie trei frați. Însă moșiiile cu toate hotărăle lor, și cu toate viele boerești, și cu tot venitul ce va fi, mult puțin, să fie pre acești 3 frați: Drăghici, Costandin, Iordache. Iar împărțeala rumînilor ce s'aū ales plasa lui Costandin să semnă aici mai jos pre nume:

Nedelcu băiv diacon ot Căscioare, cu 3
feciori: Teodor și Mihul i Ioan;

Bran snă Radul Călugărul ot Rodvan,
cu 2 feciori: Cernica, Drăgoi ot tam;

Turcul cu un fecior anume Crăstea și cu
un nepot, Vlad sin Crăstii;

Bran snă Dobre al Călciumi ot Radovanul
cu 2 feciori anume: Chixar i Dobre,
și cu 1 frate anume Voico;

Radul snă Șerban al lui Dobre, cu 2
feciori: Teodor i — ot Radovanul;

Stoica pac snă Șärban ot tam, cu un fe-

cior Toma și cu 2 frați mai mici: Nedelco și Voico;

Manea Temoiū ot Rădovan, cu 1 fecior anume Manea, cu un copil al lui anume Sinmedriul;

Chițan sin Cernicăl ot Radovan cu 1 fecior: Drăguleț, și cu 2 frați, anume Stanciul i Albul;

Neacșu snă Stoian Răspopul ot Cășcioare;

Opriș snă Opriș ot Radovanul, cu 2 feciori: Radul i —;

Dragomir snă Beriș, cu 3 feciori, anume: Ion, Filip, Bărat;

Radul Hatmanul ot Cășcioare cu 2 feciori: Dragomir, Balea;

Paraschiva sin Radu Hatmanul, ot tam, cu 1 fecior anume: Stoica;

Chițan, fratele Cernicăl, cu 1 fecior Cărstea ot Radovanul;

Rumăniș fugiți de la aceste sate:

Dobre snă Oprișan Radovan, cu 1 fecior anume iar Dobre;

Badiul snă Stoian Răspopul ot Cășcioare;

Neagoe sin Raduluș al lui Dobre ot Radovan;

Staicul Bez sin Tudor Moldoveanul ot tam.;

Agapie ot Cășcioare.

Și, iar neajungându-să cisia rumânilor, datu-i-am din Izvoară 4 suflete de rumâni, ca să fie întocmai cu ceilalți frați.

Vlaciul snă Maniă, nepot Raduluă Popei,
cu 1 fecior, anume Stan ot Izvoare;

Pădure, fratele Vlăciuluă, cu 1 fecior,
anume Micul ;

Însă și pământul de la satul Izvoarale să
aibă a ținea tot acești 3 frați obște, cu 100
rumăni de la aceste 8 sate, [ce] sănt alese
și sănt plăsuite ca să ție fiștecarele cum sănt
scris la catastihul lui, iar pământul să-l ție
toți împreună, neosăbit, cum s'aū ținut și
mai nainte.

Prundul ot sud Vlașca, tot satul cu toți
rumăni, cu toate băltile, cu toate viile
boerești, cu vinăriciul rumănesc, cu tot ve-
nitul, despre tot hotariul, să-l ție 4 frați :
Drăghici, Costandin, Mihai, Iordache. Însă
din rumăni ce s'aū ales parte lui Costan-
din, să-i știe aici pre nume :

Neagoe Mănzală cu 5 feciori, și anume :
Crăstea, Smilea, Dragomir, Stoica, Costan-
din, și cu un nepot anume Stroe ;

Măican sin Dobroș, cu 3 feciori : Costan-
din, Goia, Mihnia ;

Mihul Mustea sin Marciul, cu un fecior Stan;

Stan sin Văsiiă, nepot Albuluă, cu un fe-
cior anume Ivan ;

Vladul Curteanul sin Tetiuă ;

Bălotă sin Voiniă, cu 2 feciori, anume :
Petre i Drăgan ;

Zlat pac sin Voiniă, cu 2 feciori, anume :
Nedelco i — ;

Neagoe al lui Bobesei, cu fecior Stan, cu un copil al lui Stoica, și cu un nepot, Radu fecioru lui Sîn-Jorzu;

Băra, nepot lui Tănase al Paraschivii ;
Voinea Boncea cu 1 fecior i Marin ;
Vlaico snă Becăi ;
Măican snă Micul ;
Albul snă Opriș cu un fecior Măciul ;
2 feciori ai lui Stan Lăcusteanul : Bobe i Ivan ;

Stanciul snă Stanciul al Podarului ;
Zlat snă Radul al Podarului ;
Şärbu brat Nedelco Pilan ;
Şärban Gram snă Pop Stoian, de mijloc,
neîmpărțit.

Cătunul de lângă Gropenii din Gura Veziilor, tot satul, cu tot rumâni, cu tot venitul, să-l ție 2 frați : Costandin cu Iordache, fnsă den rumâni ce s'aă ales partea lui Costandin, să-s știe aici pre nume :

Voicul snă Stanciul, cu 2 feciori : Radul i Voico, și cu un frate : Neacșul ;

Drumea snă Coman, cu 1 fecior anume Simedru și cu 1 frate anume Marin ;

Moga snă Nan, cu un fecior, anume iar Nan ;
Morușan cu 3 feciori : Crăciun i Toader i Morușan.

Aceștia sănt neîmpărțiți, de mijloc.

Viișoara ot sud Teleorman, tot satul, cu tot rumâni, cu balta, cu viile boerești, cu moșiia Pietrii, de la cămpu, cu tot venitul,

să le ţie 2 fraţi: Costandin și Iordache. Însă den rumâni ce s'aă ales partea lui Costandin, să se ştie aci anume:

Stan, sluga, snă Cozmei, cu 2 feciori: Smeadul, Neagul, și cu un nepot, anume Gocea snă Gocii;

Drăgan snă Simion, cu 1 fecior Stan, și cu 2 frați: Ivan și Preda;

Tudor nepotul lui Stan al Cozmei;

Bunea, cu 4 feciori: Dobre, Voico, Marin, Neacsul;

Petco, pac snă Bunii, cu 2 feciori, anume: Bunea, Dobre;

Tatul, brat Bunei, cu un fecior, anume Pascul Diiaconul;

Ion, pac snă Tatul, cu 2 feciori, anume Costandin și Crăciun;

3 feciori Andrișcului: Marin, Stan și Călin;

Stan Boușor snă Dobrei, cu un fecior, anume Tatul;

Stan snă Stan Boușor, cu 1 fecior: Ivan; Dobrin snă Martin, cu 1 fecior, Obedenie;

2 feciori ai Mihnii: Dobre și Mihnea;

Balea, nepot Neagului Domochin;

2 feciori ai Balii, lui Mitocan, anume: Bunea și Marin;

Ivan snă Costi nepot Tatulu, cu 1 fecior Raico și cu 2 frați: Tatul, Duminecă;

Călin snă Cărstian;

Oprea snă Toader al Cărstei Mezechi;

Rumăniș fugiți :

Crăciun, brat Mihniș, al Cărstei ot Cucea,
cu 1 fecior : Stan.

Bunea, brat Stan Boușoruluș, cu 4 feciori :
Costandin, Petco, Dobre, Oana. Acesta
iaste de mijloc, neîmpărțit.

Obidițiș sud Ialm., i Curdecăineniș, și 8
roate de moară, într'amăndoao malurile den
apa Ialom., și cu moșia de la Mircești, i
Ofileanî, și satul Cetățelele, de la cîmpu.

Aceste sate și moșii, cu morile, cu toți
rumăniș și cu tot venitul, să aibă a le ținea
4 frați : Costandin, Mihaiu, Matei, Iordache.
Însă din rumăni s'aștăvăca partea lui Cos-
tandin să să știe aici pre nume :

Ot Cetățele, rumăniș :

Vladul snă Neagoe Chișavul ot Cetățele,
cu 5 feciori : Gavriil, Hărsu, Stroe, Vlaicul,
Ion ;

Stoian snă Neagoe Roșu, cu 3 feciori :
Neagoe, Stanciu, Grozea ot tam ;

Tudor snă Marin al Lăutaruluiș, cu 2 fe-
ciori : Paraschiva, Iarciul, și cu un frate
anume Iarciul ot tam ;

Rumăniș fugiți ot Cetățele :

Radul snă Neagoe Roșul ;
4 feciori ai lui Șerbu : Stan, Florea, Voico
Dumitru ;

Oancea al lui Purcel.

2 feciori ai lui Crăciun : Toader i — .

Aceștiaiia sănt neîmpărțiti, de mijloc.

Și iar mai sănt Rumăni den Obidiți, ne-
împărți pre acești 4 frați: Costandin, Mihai,
Matei, Iordache, anume:

Şarbul snă Mani Surul, cu 2 feciori:
Gherghe i Stanciul, și cu 2 frați, anume:
Tatul i Ursul;

Gavril snă Bobea *săs sni eg*;

Stoica snă —, *săs sni eg*.

Pentru acești rumăni ce scrie mai sus,
toții așa fost pre seama aceștii case, rumăni,
ținându-i cu bună pace încă de mai de nainte
vreme. Iar, când așa fost în zilele răposatu-
lui Mateiu-Vodă, sculatul-său Socol Clucerul
ot Cornățeani, zicând că sănt ai lui încă
den legătura lui Mihaiu-Vodă, și așa stătut în
pără cu răposatul Costandin Cant[acuzino]
biv vel Post., înaintea părintelui Theofil Mi-
tropolitul, și i-așa judecat cu Socol Clucerul,
saă să jure el singur, saă să ia carte de
afurisanie cum sănt acești rumăni ai lui, nu
sănt ai lui Costandin Post. Iar el niciodată
vrut să jure, niciodată vrut să ia carte de a-
furisanie; numai ce său sculat mănios și său
dus la casa lui. Pentru care lucru de să
va mai scula cineva din sămânța lui Socol
Clucerul pentru acești Rumăni, ești Stoica
Log[ofăt] mărturisesc cu sufletul mieu, că
numai ești eram acolo cu dumnealor de față: și
precum am văzut și am auzit, aşa mărturi-
sescu; iar, de să vor scoate niscareva cărți
domnesti făcute într'alt chip, să nu să creză;

și pre mărturia mea, și poate și jura fiște-

cine, — că pre dreptate am scris aici.

Beresteți ot sud Ialm.;

Gurguiatii ot sud Slăm Rămnic;

Cășcioarile ot tam;

Scrofeani ot tam;

Zăvoaile ot tam.

Dentr'aceste sate ce scrie mai sus ținem
noi 3 părți. Si iar:

Moșie la Nicăcoteni, stanj. 100 ;

Și iar moșie la Chiliaianî;

Moșie la Săpăteni ;

Moșie la Dălbanul ;

Moșie la Pecineaga.

Aceste scriu mai sus : sate și moșii, cu
toate băltile lor, cu tot uscatul și cu totii
rumâni, cu tot venitul, să aibă a le ținea
toti frații : Drăghici, Șärban, Costandin,
Mihaiu, Matei, Iordache. Iar rumâni căi
s'aș venit în partea lui Costandin, să-s știe
aici pre num[e] :

Rumâni ot Beresteți :

Marco snă Badini, cu 8 feciori : Petre, i
Badina, i Stoian ;

Botă snă Radului Haci, cu un fecior
anume Stan ;

Micul snă Petco brat Lepădat, cu 1 fecior,
Drăgan.

Silca snă Radul Haci, cu 1 fecior : Stan ;

Şärbu brat Țigan, cu 1 fecior, anume
Şärban ;

Stan Coman.

Și iar rumăni adunați dintr'aceste 4 sate : ot Gurguietă, ot Cășcioare, ot Scrofenă, ot Zăvoae, căță aū căzut în partea lui Costandin : 8 feciori ai Manii Peliă, anume Nicolita, i Drăghici, i Stan ot Zăvoae.

Voico snă Crăciun, cu un fecior: Dragomir ot Zăvoae;

2 feciori ai Draghiă, anume Petco i Stanclul ot Zăvoae;

Nistor snă Gherghe Mogăldea, ot Cășcioare.

Rumăni fugiți :

Băra snă Mușat ot Gurguiată;

Staicul snă Vitan ot Cășcioare ;

2 feciori ai Manii Stăngaciul: Stroe i Stanclul ot Zăvoae.

Satele și moșiile de la câmp ot sud Buzăū :

Căprești, tot satul ;

Dudești, tot satul ;

Rușațul ot Călmățuiū, jum[ă]tate de sat ;

La Căldărești, stanjăni 1000 ;

La Largul stanjăni 425 ;

La Opentîi stanjăni 168 ;

La Futuți stanjăni 115 ;

La Ciorăști ot vod Buzăū, stanj. 200 ;

La Stoinești de la Câmpu, stanj. 710 ;

Toate aceste sate și moșiile ce scrie mai sus cu tot venitul lor să aibă a le ținea

toți frații împreună : Drăghici, Șärban, Costandin, Mihaiū, Mateiū, Iordache.

Vadurile de moară de pre apa Buzăului.

Să să știe și aciasta că am avut pre apa Buzăului, vaduri de moară de 12 roate, ce le-am împărțit pre 6 frați, și le-am dat că să tie fieștecarele căte 2 roate pren vadurile lor, unde i s'aū venit partia.

Sărata od sud Buzăū.

Într'acest sat avem noī dentr'o jumătate de sat 3 părți; să aibă a le ținea 5 frați: Șärban, Costandin, Mihaiū, Mateiū, Iordache. Însă la deal să-ș tie fieștecarele a luī vie, iar cămpul și pădurea să le fie de obște; numai fii-mieū Drăghici să n'aibă treabă într' acesta, ci să-ș tie cumpărătoarea lui, cu viile lui, cu pimnița lui, pentru că l-am lăsat de s'aū cump[ărat] acea parte, el singur cu bună voia mea. Iar rumăniī ce s'aū venit în plasa lui Costandin, să s[ă] știe aici pre nume: —.

Afumațiil, cu tot satul ; moșia de la Roteni, hotărătă, ot sud Elhv.

Acest sat și moșie, cu viile boerești, cu heleșteul, cu rumăniī, cu tot venitul, să aibă a le ținea 2 frați: Drăghici, Costandin. Însă din rumăni s'aū ales partea lui Costandin, aici pre anume: —.

Bezdeadul ot sud Dîmb Însă jumătat[e]

de sat, cu toții rum[ă]ni, și cu toții munți, și cu tot venitul, de spre tot hotariul.

Acest sat să aibă a-l ținea toț frații împreună: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache. Însă den rumăni s'aș ales partea lui Costandin, ca să-s știe plasa lui pre nume aici mai jos¹.

Runcul den Jaleș ot sud Gorjū, tot satul.

Dobrița ot Ialm., tot satul.

Băltișoara ot tâm, tot satul.

Aceste sate întregi, cu toții rumăni, cu viile boerești, cu morile boerești, cu daturile, cu gălețile, cu vinăriciul rumănescu, și cu tot venitul, să aibă a-l ținea toț frații împreună: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache.

Însă din rumăni ce s'aș venit partea lui Costandin să să știe pre nume: —.

Loc de casă la Târgoviște avem lângă metohul Gorgotii, loc de case cu pimnița de piață, cu tot locul împrejur, cât ține curtea, cu toată grădina, ca să aibă a ținea toț frații de obște: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihai, Matei, Iordache.

---

¹ În ediția din *Bucium* acest loc e astfel: «Răzvalul ot sud Dimb[ovița].

Însă jumătate de sat cu toții rumăni și cu toții munți și cu tot satul de pre hotar.

Acest sat să aibă a-l ținea toț frații împreună: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache.

Însă din rumăni ce s'aș ales partea lui Costandin, ca să știe plasa lui pre nume aici mai jos.»

Loc de casă în București, carele iaste în
capul podului Celibiu și lângă mănăstirea
Târnovul, hram Sf Petre și Pavel, să-l ţie
Costandin și Iordache. — Ms. al Ac. Rom.

XVIII.

28 Ianuar 7169 (1661). «Feciorii lui Arvat Spăt., anume Tudor Păh. și Drăghici Spăt. și Papa Post. ot Siliște», în Teleorman, vînd lui Costandin Postelnicul Cantacuzino o vie la Ștefănești, «de la dialul Piteștilor», pentru 450 de aspri. Semnează și «Radul Log. Crețulescul», «Mareș Vl Vistiar» și Marele-Spătar. — Bibl. Ac. Rom., 206/XXIX.

XIX.

4 Decembrie 7171 (1662). Grigore Ghica lui «Costandin Catacozinò băiv Vl Post.» și fiilor, pentru cumpărăturile lor în Ștefănești, cu «ug. 50, cîn bană zeace mie». Boier: Gherghe Băleanul Ban, Stroe Vornic, Radul Crețulescul Logofăt, Mareș Vistier, Toader Spătar, Badea Clucer, Preda Stolnic, Costandin Comis, Drăghici Păharnic, Costea Postelnic. — Bibl. Ac. Rom., 200/XXIX.

XX.

28 Ianuar 7171 (1663). «Unchieșul Sima, fratele jupânului Milei neguțătoriul», vinde «dumnelui jupan Costandin cel bătrân Ca-

tacozino» partea sa «den satul din Poianari» pentru 500 de taleri. — Bibl. Ac. Rom., 94/XLIV.

XXI.

20 Iulie 7172 (1664). Tudor Roș și fiul, Moise din Buzeu, fac o carte «dumneaei giupăi-neasei Ilinii, Mare-Postelniceas[ă], carele iaste a răposatului Costandin Postelnicului», pentru o vînzare de moșie «pre gărla Jăpanulu». — Bibl. Ac. Rom., 106/XLIV.

XXII.

7173 (1664-5). Patriarchul de Constantinopol întărește regulamentul călugăriei făcut de Radu Leon: «ceale obiceaiură bune ce era pierdute și precupite de streină». Și pentru «legerea egumenului: cel străin, «om de folos», «să nu să pue egumen numai decât, ci să sază multă vreame să se dea loculu; după aceaia, de va fi voia soborului și să va făgădui cu jurămînt că va ținea cu soborul mănăstirii în dreptate și va lăcui până la moarte fără de nică o hiclenie, atuncea să-l pue soborul egumen. Iară, de nu să va aflu frate destoinic a egumenisi din mănăstire, atuncea să caute soborul sfintei mănăstirii, cu voia tuturora, din lavra Coziei și a Bistriții, să-l pue egumen». Poate fi scos, «de va fi egumenul vicean și va în-

cepe a lăcui răzvrătit și va fi de zminteală fraților». Judecata să fie de egumen sau Domn, după «pravilă împărătească». Slugile să fie cu credință. — Confirmare pentru Cozia. Să nu i se vîndă avereia de călugări străini. Blestem. «Msă căd (sic)».

Rupt începultur. Urmează copia din sec. al XVIII-lea a actului pentru Vlădica Sirghie al lui Alexandru-Vodă (v. Col. I. Traian, 1874, pp. 236-8). — Bibl. Ac. Rom., 178/XLVIII.

XXIII.

15 Septembrie 7173 (1664). Mați mulți fac vînzare «dumneaei Doamni Elincăi ce aū fost jupăneasă răposatului jupă Costandin Cantacuzin, biv Vel Postelnic». «Dumneelor aū cugitat pentru Dumnezeu de ne-aū ertat de rumânie, cu toate moșiiile noastre, ca să fie dumneelor pomeana și părinților dumneelor, însă lăngă ertăciune și aciasta aū pus cum, să ne vom ispiti carea cumva vre-odinoară, noī, aū feciorii noștri, aū cine se va trage den neamul nostru, ca să ne vindem la alți boari, să fim rumâni, sau moșiiile noastre, atunce să fie dumneelor volnică să ne ia iar rumâni fără nică un ban, să fim cum am fost și mați nainte.» Erau din «Poinarii ot sud Mușcel». — Bibl. Ac. Rom., 107/XLIV.

XXIV.

8 Ianuar 7174 (1666). Radu Leon dă lui Radul Crețulescul Vel Lognfăt și Pădure

Postelnic, fiț lui Stanciu Logofăt din Crețulești, Leurdeni și Sărulești. Divanul: Gherghe Ban, Mareș Vornic,—Vistier, Drăghici Spătar, Negoe Clucer, Dumitrașcu Vel Stolnic, Gherghe Comis, Necula Păharnic, Șerban Cantacuzino Postelnic, Radu Năsturel, al doilea Logofăt.

Copie din secolul al XIX-lea. — Bibl. Ac. Rom., 20/LXXVI.

XXV.

28 Mart 7174 (1666). Zapis pentru vânzare, «la măna dumnealui jupănu lui Stroe biv Vel Vornicu»: «o jumătate dea dialniț[ă] și un ciriț dîn dealul Ștefăneștilor». — Bibl. Ac. Rom., 252/XXIX.

XXVI.

București, 3 April 7174 (1666). Radu Leon către «jupan Drăghici Mărgineanul Velichii Spătar» și fiț ce va fi să aibă, pentru Dragomirești (Ilfov) și «toată partea Florescului Post. snă Socol Cluci. ot Cornățeani», etc. O parte o cumpărase el «împreună cu cumnatul său Paan[ă] Spatar Filipescul». «Iar megiiasii, căți era într'acest sat, ei singuri se-aū vândut rumăni lui Drăghici Spat. și cumnatul său, lui Paan[ă] Spatar, când foametea cea mare den zilele lui Gligorie Ghica Voievod: valeatul era 7169» (în Rădulești). «Iar rumă-

niș incă i-aș împărțit cu nepoții lui, anume Matei și Costandin, feciorii lui Paan[ă] Spătar», cu «foiță de 'npărțeală».

Boieri: Gherghe Ban, Mareș Vornic, Radul Log., Ianache Vist., Neagoe Clucer, Gherghe Comis., Nicola Păh., Șarban Post.

Semnează Radu Crețulescul Log.

Pe margine înseamnă «Pârvul strenepotu lui Drăghici Spătar», că a scos o moșie, dată mănăstirii Văcăreștilor în schimb. — Bibl. Ac. Rom., 137/XLV.

XXVII.

23 April 1714 (1666). Radu Leon către Cozia. «Văzind dumnealui Mihail Voevod că aș încăpus fintele mănăstiri niște obiceiuri carele nu sunt de tocmeala sfintei pravili, pentru egumeni ce încap la egumenie, cu mită, fără voia soborului, sau oameni străină din alte țeri, fără nici o milă la sfânta casă, — pentru aceia la multă răspipă și săracie ajunseră sfintele mănăstiri; de care lucru văzând răposatul Mihail Voevod sfintele și dumnezeestile mănăstiri căzând în multă slăbiciune, strîns-aș sobor și aș socotit împreună cu cinstițul Mitropolit chir Eftimie și cu amăndoi episcopii, chir Theofil Rămniceanu și chir Luca Buzevschi, și cu toți egumenii, preoții și călugării, și cu tot sfatul dumneilor, și aș dat

tuturor sfintelor mănăstirî ca să aibă pace și repaos, nimeni din boiaři sau Vlădică, sau episcop, sau fieștecine din dregători, să n'aibă voie a lua cu banii, aü veri-ce din mănăstire, nicăi a pune egumeni, nicăi a scoate; fără însuși soboru să puie pe cine vor pohti și să aibă a-l lua seama și de venit și de cheltuiala, iar altu, nimeni, nicăi patriarch, nicăi Vlădică, nicăi episcop, nicăi dregători, nicăi alt boiar într'aceasta să nu se amestice. Si, de ar cădea fieșicare călugăr în vre-o greșală, să-l judece egumenul cu soborul, după greșala lui; iar, de va fi în greșală mare, care nu i se cade egumenulu lui cu soborul a-l judeca, să fie dus la Domnie, să se judece după fapta lui.» Se ieau măsurî contra unor călugări ce risipiau avereia mănăstirii acolo. Gherghe Ban, Mareș Vornic, Radu Mare-Logofăt, Ianachie Vistier, Drăghici Spătar, Gheorghie Ghiață Mare-Stolnic, Gheorghie Comis, Neagoe Clucer, Șerban Postelnic, Necula Păharnic, Badea Sluger, Stoia Pitar, Radu Năsturel ispravnic. Copie. -- Bibl. Ac. Rom., 16/LIII.

XXVIII.

Noi Stefan, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop și mitropolit a toată Țeara-Rumânească, împreună cu ai noștri sufletești și dentru Duhul Sfint împreună-slujitorî frați,

Ignatie episcopul Rîmniculu, Serafim episcopul Buzăulu, și cu toți năstavuicii sfintelor lavre ce se chiamă tot soborul : așjderea și noi toți boiaiții țării, mari și mici, cari de la Dumnezeu intr'această ună dată aflămu-ne cu viață și numele noastre să află supt această scrisoare iscălite cu măinele noastre întru adeverita credință. Datam această a noastră sobornicească carte întru măinile celor de bună-rudă, feciorii răposatului Costandin Cantacuzino biv Vel Postelnic, anume Drăghici Spătar, i Ţerban Post., i Costandin Post., i Mihai, i Matei, i Iordache, și a tot neamul lor, ca să le fie de mare credință înaintea tuturor pravoslavnicilor Domnului și întru tot locul, pentru că răposatul Costandin Postelnicul Cantacuzino, de când s'aș moștenit acești țări, sănt trecuți ani 50 și mai bine, încă din zilele Radulu Voevod, aș fost lăcitoriu și pătimăș și neapărat la toate nevoile țării ; carele noi cu toți l-am adevărat de creștin bun și cu frica lui Dumnezeu, și tuturor Domnilor aș slujit cu bună dereptate și cu credință, cum și feciorii lui : și răposatului Matei Voevod, ani 23, și altora tuturor, căci mai nainte de dânsul și de atunce încoace, și nică unuia spre scădența slujbei nu s'aș aflat, nică Domnilor, nică țării, — până ce aș venit Grigorie Voevod, feciorul Ghicăi Voevod, domnind aici în țeară până la 3 ani.

Iar, deacă s'aū umplut 3 ani, viindu-ī poruncă de la Împărătie, mers-aū la oaste la Uivar, în Teara Nemțească; mers-aū și din feciorii răposatului Costandin Postelnicul 3 feciori, împreună cu altă țară, anume Drăghici, fiind Păharnic-Mare, și Șerban, fiind Logofăt al doilea, și Costandin, al doi-lea Postelnic. Iară Costandin Postelnicul bătrânul rămas-aū în țeară la casa lui, neavându nicăi o dregătorie. Iar, păna aū vrut a veni Gligorie-Vodă în țeară, și deaca aū și venit, iară diavolul, pizmașul sufletelor oamenilor, intră în inimile unora de le puse gându de vănzare săngelui celuī cinstit creștin Costandin Postelnicul, ca singuru adevărat Iuda, vănzătorul lui Hristos.

Deci-l văndu la Gligorie-Vodă spre moarte, luăndu săngele lui asupra lor, și a feciorilor lor; și fără de nicăi o judecată și fără de nicăi o întrebare luară-l noaptea de la casa lui și-l duseră de-l omoră-ră în taină la mănăstire la Sneagov (Dumnezeu să-l iarte). Iar preste puține zile căzu Gligorie-Vodă la mare căință pentru moartea lui, căci cunoscu pre vănzătoriil aceia, că nu pentru alta fu a lor vănzare, a-l omoră, fără numai ca să poată jăcui țeara și pre dănsul a-l fura.

Și veni înaintea Smereniei Vlădiciei Noastre, îngenechind înaintea Sfintei Icoane și mărturisind cu lacrămi pentru moartea lui,

cum că nu i-aă fost nimic vinovat, ci fără de
nică o vină l-aă omorăt, nedându-i răsuflu
acei răi indemnători, ca să-și ducă pohtile
lor ceale reale în săvărsit. Iar dup'aceia și
aiave înaintea tuturor aă mărturisit, bles-
temănd pre unii ca aceia ce l-aă adus la
acea cale. Pentru care și noi știindă, și mai
vărtos adeverindă den singura gura lui, pre-
cum mai sus scrie, n'am putut îngădui să să
acopere nevinovatul lui sănge și a să bu-
cura văzătorii ca aceia, ascunzându-și di-
reptatea; precum și Sfânta Scriptură zice
că: săngele nevinovat nencetă strigă nain-
tea lui Dumnezeu. Dereptă aceia am dat
aciastă a noastră săbornicească carte de
mărturisală tuturor cui să cuvine a ști,
mai vărtos aleșilor și pravoslavniciilor Domnă,
și tuturor lăcuitarilor aceștii țeară, ca să
poată ști cu credință nevinovata moarte a
răposatului Costandin Postelnicul, și di-
reapta lui slujbă și a feciorilor lui, ca să
le fie lor de bună credință înaintea tutu-
ror; întărind-o suptă adeveritele noastre
peceți și iscălituri. I napisah az Dumitrașco-
Logofătu, București, Aprilie 14 zile, veleat
7174.

Ștefan Mitropolitul Terii-Rumănești (pe-
cete). Ignatie, episcopul Rămnicului. Se-
rafim, episcopul Buzevschi. Σοφόνιος (de
Vidin?) μάρτυς. Vasilie, arhimandrit Tis-
meanii. Teodor monah, egumenul Argeșului.

Iermonahul Dionisie¹, egumenul mănăstirii Dealu. Gher. egumen ot Snagov. Ieromonah Vasilie ot Dolgopol. Ioanichie egumenul ot Căldărușani. Ioan eg. ot Arnova. Gheorghe Băleanul Vel Ban mărturisesc. Stroe Vornic mărturisesc. Mares Vel Vornic mărturisesc. Radul Popescul biv Vel Ban. Radu Crețulescu. Badea Clucer Bălăceanu mărturisesc. Stoica Armașu ot Berelești. Gheorghe Vel Stolnic martur. Nicolae biv Vel Sluger. Colțea Clucer Doicescu martur. Hrizea Spătar. Stoian Vel Pitar. Costandin Vel Șătrar. Preda Peh. mărturie. Gheorghe Comisul mărturisesc, Νικόλας Μέγας Ἰλλιάργικος μάρτυρας. Șerban Căpitanul. Negoi Clucer. Vălcu Logofăt mărturie².

XXIX.

Catastif de toate moșiiile și satele de împărțeală ce a u rămas de la moșii miei, fnsă partea tătăni-mieū, cumu arată înăuntru a-nume, scos din catastiful cel vechiū de împărțeală pe 6 frat, de la anul 7176, Sept. 1 d. . . . Pre acesta l-a u ertat de rumânie singură dumneaei jupăneasa Ilina, stara Postelnicieasă, moașă-meia.» — Bibl. Ac. Rom., 124/XLIV.

¹ Ioanichie, în Magazin.

² După *Buciumul și Magazinul istoric*, I, Originalul se află la Căpitanul Constantin Cantacuzino.

XXX.

Milostieiu bojieiu Io Radul Leon Voevod, gospodar zemli vlahiscoi. Adeverim și bine încredințăm pentru moartea fericitului răposatului Costandin Cantacuzino Vel Postelnic, care i s'aū făcut fără vreme de Gligorie Ghica Voevod; însă pentru mare și îndrăcita pără ce l-aū fost părătă pre ascunsu o seamă de boiai rumâni cu o seamă de Greci amestecați, și el, neștiind nimic, fără veaste de grab l-aū luat de la casa lui, ducându-l noaptea la sfânta mănăstire ot Sneagov.

Acolo l-aū omorât fără judecată, fără direptate, și încă fără de aceasta mai făcutu-i-aū și alte 2 nedreptăți mari: una, aū mai vărsat sânge de la unul din feciorii lui, alta i-aū prădat casa cu banī gata talere 24.500, pungă 49. După acăsta feciorii lui Drăghici, Șerban, Costandin, Mihai, Matei, Iordache, știind că s'aū omorât tatăl lor de părele unor răi îndrăciți, și fiind dirept, nu s'aū putut suferi, ci aū umblat cercând de unii ca aceia, să-i afle cine sănt. De care lucru, direptul ochiū al lui Dumnezeu, judecătoriul cel bun, văzându că strigă săngele direptului la ceriu, ca și săngele lui Avel cându și ncise frate-său Cain, numai de căt arătă-și marea și minunata ciudă, de se iviră niște răvășale ale răului bătrân Stroe Dvornicul ot Leur-

deanți, scrise cu măna lui la spurcatul vânzătoriū ca să omoare pre Costandin Postelnicul. După aceia feciorii lui încă nică pre aceia nu s'aū lăsat, ci aū trimis la Gligorie-Vodă, fiindū pribieag la Beciu, rugându-l să le i-vească ucigașii părinteluī lor, cine aū fostū. El încă le-aū scris o carte blestemându-l pre acel răū Stroe și pre Dumitrașco Vistierul Grecul, că el l-aū împins spre această faptă rea și spurcată, și el singur mărturiseaște pentru Costandin Postelnicul că nu i-aū fost vinovatū nimic, ci l-aū omorit dirept; și singur Stroe încă-l mărturiseaște într'o carte a boiarilor Tării-Rumănești cu a lui iscălitură mai jos pusă, cum aū fost direptū Costandin Postelnicul. Iară răvașul lui și cartea lui Gligorie-Vodă îl vădeaște că el singur a fostū ucigașul, precum și Domnia Mea în multe rănduri am cetit, și le-am văzut și le-am cunoscut că s'aū făcut mare strămbătate lui Costandin Postelnicul. Direptū aceia și Domnia Mea, văzând una ca aceasta, dat-am la măna feciorilor lui: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaile, Matei, Iordache, această scrisoare a mea, să fie de mare credință ca, veri la ce judecătoriū s'ar arăta unele ca aceaste ce am văzut și noi, să[-s] crează și să să prință în seamă, ca să fie răul Stroe Vornicul arătat de toți și semnat ca și Cain, — căci aū eșit afară din leagea creștină și s'aū făcut ucigaș de oameni și

pustitor de case. Așjderea mărturisescu și de feciorii lui Costandin Postelnicul, că aū slujit Domnii Mele căt am fost în Domnie cu mare direptate și cu bună credință precum să cade. Aceasta am scris, și pentru mai marea credință întărit-am cu pecetea și cu iscălitura noastră mai jos. I sram răhom gospodstvami. Pis București, Septembrie 8 dni, veleat 7176.

Io Radu Leon Voevod.

XXXI.

Milostio bojijo Io Radu Leon Voevod i gospodin vsoe zemli zaplaninscoi. Davat gospodstvo mi sie poveanie gospodstva mi cinstitei jupânesei Elenei Postelniceasa. nepoata răposatului Udriște Vistierul, feciorul bătrânului Drăghici Dvornicul ot Mărgineni, și este nepoata jupânesei Mariei, fata jupânesei Anchei ot Coianii, și cu feciorii ei: Drăghici Spătarul, Șerban Postelnicul, Costandin, Mihai, Matei, Iordache, și cu al lor feciori, căti Dumnezeu le va dărui, ca să le fie lor toate satele, moșiile și rumâni și țiganii, căte să trag de la moși lor: Udriște Vistierul, Drăghici Dvornicul ot Mărgineni. Însă anume: ot Mărgineni pol selo, i ot Filipești pol, i ot Comarnic pol, i ot Secărie pol, cu tot Prislopul, i ot Comarnic pol, i ot Brănești pol, i ot Poiana pol, i ot

Iadera pol, i ot Moreană pol, i ot Bertești pol, i ot Gurguiată pol, i ot Căscioare pol, i ot Scrofeană pol, i ot Zăvoaia pol, i ot Cetățeale pol, i ot Căprești cu Dudești, ot Buzău, tot satul, i ot Sărata a patra parte; și iară satele, moșiile, rumăni, țigani, căte să trag de la moașa lor jupăneasa Anca ot Coiană. Însă pre nume, satul Coiană văt., i Prundul văt., i Izvoarele văt., i Radovanul văt., i Căscioarele ot Cătuș văt., i Dobreană vii, i Vărăști vii, i ot Vladimirești pol, i ot Bezdeadă pol, i ot Florești i ot Răstoaca pol, i Căcănaul văt., i Viisoara via, i Făntănelele via, i Runcul ot Jaleș văt., i ot Mehedinți, satul Predești, ot Obudeană văt., i Sopotul văt., i Băcleștiul văt., i Punghina via, i ot Meri pol, i ot Gruia pol, i ot Risipitii pol, i ot Știrbei pol,— pentru că aceste sate, moși, rumăni, țigani, cari sănt mai sus scrise, toate sănt ale jupănesei Elina Postelnicăesa și ale feciorilor ei, de moșie, de strămoșie, căștigate de la bătrâni moși lor, încă din descălicata țărăi, și tot le-a uținut jupăneasa Elina împreună cu soru-sa Doamna Ancuța, cu bună pace. Iară, după aceia, când au fost acum în zilele Domniei Mele, întâmplatu-să de la Dumnezeu de au murit Doamna Ancuța și cu fie-sa jupăneasa Elinca. Deci, nerămăind alți feciori din trupul lor, numai decât am trimis Domnia Mea de am luat de la casa lor tot ce au avut: scule, haine,

chelciug, dobitoace, mult-puțin, ce s'aū aflat al lor; așidere și moșile căte s'aū tras de spre Doamna Stanca, Doamna lui Mihaiū Voevod, moșia jupănesei Elini, fata Doamnei Anchei, și căte s'aū aflat de la bărbatul ei, Istratie Vistierul, acelea toate le-am luat Domnia Mea pre seama domnească, măcar că s'aū căzut ca el să oblăduiască toată agoniseala Doamnei Ancuți, și a fie-sa Ilinchi, soru-sa jupăneasa Elina Postelniceasa,—că aū fost amăndoă surorī bune, născute dintr'un tată și dintr'o mumă; iară, nerămăind feclorī din trupul lor, am luat Domnia Mea tot ce aū avut, pre seama domnească. Iar pentru aceste sate și moșii, și rumāni, și țigani, căte sănt mai sus scrise, socotit-am Domnia Mea împreună cu toții cinstiți dregătorii Domniei Mele, și foarte bine am adevărăt cum sănt toate ale jupănesei Elina Postelniceasa, de moșie, de strămoșie, de la cel de demult bătrāni moșii, strămoșii, precum am văzut singur[ă] Domnia Mea și am cetit multe hrisoave și cărti bătrâne de la toții cei de bună cinste răposați Domnii, cari aū fost înaintea noastră, toate la măna jupănesei Ilinei și a coconilor ei, întărite una pre alta, ca să stăpănească aceste sate, și moșii, și țigani cu bună pace. Drept aceia și Domnia Mea încă am înnoit și am întărit cu această carte a Domniei Mele, și am dat jupănesei Elina Postelnicesei și coconilor ei, Drăghici, Șerban, Cos-

tandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache, ca să le fie aceste sate toate întregi, cu toți rumâni și cu toți țigani, de moșie, ohabnice, lor și feciorilor lor, și nepoților, și strănepoților lor, i ne oteogojo nepocolebimo na drecenia gospodstva mi; se je ubo i svedeteli postavilom gospodstva mi: jupan Gheorghe Băleanul Vel Ban Cralevschi, i jupan Mareș Băjescu Vel Dvornic, i jupan Radul Crețulescu, pervi slovopolojnic, i jupan Ianachi Vel Vistier, i jupan Neagoe Săcuiianu Vel Clucier, i Gheorghe Vel Stolnic, i Papa Vel Comis. I ispravnic Radu Năsturel Fierăscu, ftori logofăt. I napisah az Stoica Ludescu, grad București. Mesița Februarie 7 zile, i ot Adama do dnestecenia, lieto 7176, ot văplastenia Isusa Hriste 1668.

Io Radu Leon Voievod, cu mila lui Dumnezeu Domn.

[Pecetea domnească.]

XXXII.

Teodosie milostii bojieii Arhiepiscop, Mitropolit vsoe zemli ungrovlahiiscoi. Dumneavoastră tuturor boiarilor, mari și mici, fiștecarele după a lui vîrstă, — dămu-vă tuturor înșire pentru nedreaptă moarte ce s'aū făcut fericitulu Costandin Postelnicul în zilele lui Grigorie-Vodă; care moarte încă din urma aceia avea datorie fecioril lui să-și caute vânzătoriul și ucigașul părintelui lor, pre-

cum poruncește sfânta și dumnezeiasca Biserică. Iar, tămplându-să toți biruitorii țării Domnii străinii, nu putură descoperi săngele părintelui lor, de vreame ce uniș ca aceia mai multe strămbități făcea decât dereptăți.

Acum dară, Dumnezău miluindu-ne cu stăpânii și Domnii pământeani, și cunoscătorii direptății, după bună făgăduință a direptului județ, Măria Sa Ioan Antonie Voevod, iată că veniră feclorii răposatului Costandin Postelnicul, stând înainte Măriei Sale Domnul Nostru în Divanul cel mare, cerându-direapta și nefățarnica judecată asupra celui ce ar fi vânzătorul săngelui părintelui lor. Care înfricoșat lucru este a acoperi neștine săngele direptului, de vreame ce la judecata de apoi, de la judecătorii judecata va cere Hristos, de vreame ce săngele nevinovatului strigă naintea lui Dumnezeu, nencetat cerându-judecată. Direptă aceaia, fetiș mei, carii dentru acea vreame se-ar afla la acest Divan, după știință ce ar ști, să mărturisească după cum va ști; deci care va mărturisi dereptă, să fie blagoslovit de Vlădica Hristos și de Smerenia Noastră, iar care va tagădui, a să astupa săngele dereptului, și va strica dereptul județ a sfintei pravile, să fie afurisit și blestemat de Vlădica Hristos și de Smerenia Noastră. Aceasta întărim pecetluit.

Aprilie 21, anul 7177.

VLĂDICA TEODOSIE.

XXXIII.

Măi Io Antonie Voevod, bojio milostiiu gospodar zemle ungrovlahiscoi.

Dat-am Domnia Noastră această prea-adevărată și credincioasă carte a Domniei Noastre la mănilor celor de bun neam, dumneaei jupăneasa Elina, ce aū fost jupăneasă fericitului răposatului Costandin Cantacuzino biv Vel Postelnic și a feciorilor dumneaei Șerban Vel Spătar, i Costandin Postel[nicul], i Mihai Post[elnicul], i Matei Cuparul, i Iordache Post[elnicul], și cu nepoții lor: Părvul Postelnicul, cu frații lui, feciorii răposatului Drăghici Spătarul, ca să se știe pentru o minune și slăvită cădă ce aū făcut prea-puțernicul Dumnezeu cu acel fericit Costandin Post[elnicul], tatăl acestor boiaři ce sănt mař sus scriși: că, de cându l-a căstigat Dumnezeu a fi lăcitoriu și moșnean aici în Țara-Rumânească, aflatu-s'aū de'nceput mare credincios și direct slujitori la toți Domnilor, și aū stătut pentru țeară, împreună cu toți alalți credincioși boiaři, și la bine și la rău, întru nimic zmintindu-să, până ce s'aū umplut mai bine de 50 de ani. Iară după aceia, cându aū fostu înzilele lui Gligorie Voevod, sin Ghichei Voevod, fiindu Domnul Țării-Rumânesti, atunci acel Costandin Postelnicul încă și mai în desăvârșită slujbă s'aū aflat, întărindu-l cu Domnia și cu multe fapte bune, până s'aū um-

plut anī 3. Iar după aceia răul vrăjmașū, și
necuratul, pizmașul neamului omenescū, diia-
volul, neiubitorul direptății, văzând pre
acestū Costandin Postelnicul că se sporește
tot spre fapte bune și neputăndū să-l stea
împotrivă cu ceva a-l căștiga, atunci gă-
situ-s'aū un vas răū și spurcat, de ș'aū
făcut läcașiū într'ānsul, la un boiarin ru-
mănu, anume Stroe Vornicul din Leurdeanī
ot sud Mușcel. Acesta să făcu soție cu diia-
volul, cum s'aū făcut și luda; acesta să
făcu ucigaș frățini-săū, cum și Cain; acest
spurcat Stroe Vornicul, încă din tinereau-
tele lui, tot aū fost läcuit bine cu Costan-
din Postelnicul, și l-aū ținut ca pre un frate,
și pentru răutățile lui în multe răndure aū
stătut să piară, iară Costandin Postelnicul, ca
un creștin bun, din toate l-aū scos. Iar el,
fiind vasul draculu, nimic de acelea n'aū bă-
gat în seamă, ci în loc de bine aū rădicat spre
dănsul pizmă, nefiindu-ī nimic greșit, și aū
început cu deadinsul a-l pără și a-l mozaviri
pre ascunsū la acel Domnū Grigorie Voevod,
aruncându-ī asupră multe prihăni spurcate și
nedreapte, păñă l-aū prilăstit ca un diiavol. Și,
aşa de năprasnă, neștiind Costandin Postel-
nicul nimic, aū trimis noaptea de l-aū luat de
la casa lui den București, de l-aū dus la sfânta
mănăstire Sneagovul, și acolo l-aū omorât, în
zioa de Sfetii Ignatie bogoslovul, mesița De-
chemvrie, leat 7172. Pristăvindu-să, datu-s'aū

sufletul în măna lui Dumnezeu, ca un creștin bun; a căruia pomenire să fie în veacă, amin. Iară, după ce l-a u omorât fără de nici o vină, pus-a u de i-a u și prădat casa; însă, afară den 32 de pungă de bană ce i-a u luat, care a u zis Grigorie Voevod că-i este Costandin Postelnicul datoriu, dat-a u pre la dobânzile acelor bană și pre la închisorile feciorilor lui, și multe daruri pre la boiai greci și moldoveni: pănă ce a u scăpat den nevoie și den urgie, cheltuitu-s-a u pungă 18. Deci feciorii răposatului Costandin Post[ehnicul], ce săntu mai sus scriși, știind pre tatăl lor că nu a u fostu nimic vinovat, precum scrie și o carte sobornicească a părintelui Ștefan Mitropolitul, împreună cu episcopii și egumenii și cu toți boiai tărăi, de mare mărturie a direptății lui,—atunce apucatu-s-a u de Stroe Vornicul, zicându că el a u părăt pre tatăl lor la Gligorie Voevod, și prin îndeințul și pre gura lui l-a u omorât. Si numai de căt l-a u tras la Divan înaintea Domniei Mele și a fiului Domniei Mele Io Neagul Voevod, în Divanul cel Mare, fiindu cu noi împreună cinstițul prea-sfințitul părinte Teodosie Mitropolitul, și amândoi episcopii, și toți egumenii, și toți boiai tărăi, din mare și pănă la cel mic, și fiind și strânsă de norodu multu, în sărbătorile sfintelor Paști, meseța Aprilie 20 zile, leat 7177. Iară Stroe Vornicul el a u prins băha, cum că nu știe de acea știre nimic. Deci acești boeri

eî iar mai scoaseră o carte a lui Gligorie Voevod, carele îl da și îl mărturisie că el l-aû îndemnat și i-aû zis să-l omoare pre Costandin Postelnicul,—încă puindu-i și bles-tem mare, căci l-aû adus la acea cale rea. Iară Stroe Vornicul iar prinse băha și dă aceia, zicându că-i este volnic el să scrie ce-i va fi voia. După aceaia, acești boiairi încă mai scoaseră 3 răvășale scrise cu singură măna lui la Costandin Comisul Vărzariul, în care răvașă scria tocma deplin vânzeare și îndeminare a nu-l lăsa viu, ci a-l omoră. Atunci el singur să cunoscu și să vădi aiave că este Iuda vănzătoriul aceluî sănge direptu și nevinovat, și Domnia Mea, cu tot săborul și cu toată Teara, am cunoscut aiave că el aû fost Cain, ucigașul săngelui celuî nevinovat, și, scoțându-să sfânta și dumnezeiasca pravilă înnaintea Divanului și căutându ce i s'ar cădea să pață pentru vina lui, adevărat alesu-i-s'aû să ia plată după fapta lui, moarte pentru moarte, și pradă pentru pradă. Deci și Domnia Mea, cu tot săborul dinpreună, datu-l-aû dări Divan, scoțându-l afară cu mare rușine, precum i s'aû și căzut după adevărata faptă a lui, ca să piară ca un vinovat ce a fost. Deci, Stroe Vornicul fiindu asupra morțiî, căzut-aû cu multă rugăciune la jupăneasa Elina Postelniceasca și la feciorii ei, ca să-i ierte capul și să-i dea zile de la dănsii,

și să le plătească toată paguba ce li s'aū făcut pre limba lui.

Deci jupăneasa Elina, cu feciorii ei, ca niște creștinī bunī și temătorī de Dumnezeu, nu s'aū potrivit faptelor lui celor reale, ci i-aū iertat capul; așijderea și den cele 18 pungī, ce aū păgubit den casa lor, ertatu-i-aū pungī 5, și aū rămas să le dea pungī 18, cîn tal[ere] 6.500, afară den baniī ce s'aū dat lui Gligorie Voevod, pungī 32, precum am văzut Domnia Mea și zapisul lui Stroe Vornicul la măna jupăneasî Elina și a feciorilor dumneael, de ertăciune și de plată. Dereptu aceaia și Domnia Mea, cu tot săborul sfintei bisearici și cu toți boiařițăref, dat-am această cinstită carte a Domniei Noastre la măna acestor boiaři carei scriu mai sus, ca să le fie de mare credință și de pomenire lor și coconilor lor, și nepoților, și strănepoților în veac. Așijderea și pre cine aru căstiga Dumnezeu în urma noastră a fi biruitoriu și Domnū Țărăi-Rumanestî, sau Mitropolit sau Episcopî sau egumenî sau boiaři, încă să aibă a întări și adăoga de pomenirea acestui sănge nevinovat, și semențiia lui să fie priimită în cinste și în credință, ca un neam bun; iară pentru neamul lui Stroe Vornicul, întărim cu mare blestem ca să fie apărat și izgonit afară dă̄n Sfatul țărăi, ca pre un neam rău; iar cine-i va priimi și-i va trage spre boeri, aū la sfat,

aă veră la ce trebă ale țărăi, uniă ca aceia,
cu îndemnătorii lor denpreună, să fie bles-
temați de singur Domnul și Măntuitorul
Nostru Isus Hristos, și procleți, și anatema,
și afurisiți de 318 sfinti părinți ot Nicheia.
și de toată Sfânta Biserică a Răsăritului, și
să lăcuiască cu Iuda și cu Arie la un loc; amin.
*(În slavonește:) Si de nimenea să nu fie călcată
această poruncă a Domniei Mele; și acești
mărtori pune Domnia Mea: Mareș Vel Ban Cra-
iovei, Gheorghe Băleanul biv Vel Ban, Radu
Popescul Vel Vornic, Radul Crețulescul Vel
Logofăt, Hriza Vel Vistier, Ghețea Vel Clucer,
Gheorghe Vel Păharnic, Paan[ă] Vel Stolnic.
Papa Vel Comis, Vilcu Vel Slăger, Tudorau
Vel Pitar. Ispravnicul Radu Năsturel fstorago
Logofăt; i Dumitrașco logofătul am scris, vă
nastolu București, mesița Iunie 18 zile, i otu
Adamă do dnestecenia lieto valeat 7177, at ot
văplaștenia sinobojna Isus Cristos leat 1669.*

Io Antonie Voievod, cu mila luă Dumnezeu
Domn. — După *Buciumul român*. I și *Magazinul istoric*, I.

[Pecetea.]

XXXIII.

Teodosie milostiei bojieiu arhiepiscop i
mitropolit vsoe zemli vlahiscoi, împreună
cu aleși de Dumnezeu iubiți mei frați și
denpreună slujitori chir Serafim episcopul
Rămniculu, chir Grigorie episcopul Buzău-

lui, și părinții egumeni de pre la sfințitele mănăstiri, și cu noi, cu toți boiaři ţărăi, mari și mici, împreună cu toții.

[ca n° XXXIII.]

Teodosie Mitropolitul. Smearennai episcop Serafim Rămnichischi. Gligorie episcop Buzăvschi. Arhimandritul Tismeani. Teodor egumen ot Cozia, Gherasim ieromonah, egumen ot Bistrița. Efrem Ieromonah—. Ioan Ieromonah ot Arnova. Ieromonah Dionisie egumen Dealu. Ieromonah Gheorghe, egumen ot Dolgopol. Varlaam Ieromonah, egumen Glavaciocchi. — egumen ot Snagov, Ioan egumen Govori. Ioanichie egumen ot Căldărușani. [Semnează grecește:] Damaschin, egumen de Sf. Treime. Arhimandritul din Ierusalim și egumen al Sf. Gheorghe. Egumenul Doamnei, Dionisie. Egumenul de la Gruia, Leontie. Leontie egumen. Leontie egumen la Sf. Treime, Mislea. Egumenul de la Sărindari. Mitrofan Ieromonahul. Egumenul mănăstirii Mihai-Vodă.

XXXIV.

Copia scoasă din cuvînt în cuvînt după catastiful dietii al dumneaei răposatei Eleni, soția răposatului Costandin Cantacuzino, fost Mare-Postelnic, fiica răposatei Doamne Elena, după cum înnăuntru se cuprinde.

17 Martie 1776.

De asupra catastihuluī celuī vechiū scrie aceasta, adică: catastih pentru satele și moșiile casei, care s'aū făcut pentru împăr-țeala pe șease frați.

1 Septembrie 7176 [1667].

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copia întocmai, în numele Tatăluī și a Fiuluī și a Sfântului Duh, treime nedespărțită; amin.

Adeverez eū, mult păcătoasa roaba lui Dumnezeū Elena, care am fost jupăneasa răposatului Costandin Cantacuzino fost Mare-Postelnic, fata Doamnei Eleni din Mărgineni, nepoata jupănesei Mariei din Coieni, pentru toată tocineala și aşezămîntul casei mele, care mi-aū dăruit Dumnezeū; mai vîr-tos ajungind acum la vreme de bătrînețe și de mare neputință, cugetat-am în inima mea încă mai înainte, păñă nu mă petrec din lumea aceasta, de am tocmit și am ase-zat pe șease feciori ai mei, anume: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiū, Mateiū și Iordache, pre aceștia dăruindu-mi-i Dumnezeū din păcatele mele, cu unul de la mila sa dat mie soț, mai sus pomenitul Costandin Postelnicul; și șezut-am cu ei cu toți împreună, numai fiu-meū Costandin lipsind, căci aū fost de la noi către partea Romei

dus, pentru învățatura și cunoștința științelor; iar cu cei cinci înțelesu-m'am cu o gură, fiind voia tuturor, și le-am împărțit toate satele și moșiile și rumâni, căci am avut în Țara-Rumânească, și de moștenire și de cumpărătoare, și partea mea, și partea suorei mele Doamneli Ancuții; însă această parte să aibă a o ținea nepoata mea Elina, ca să se hrânească cît va avea viață; iar, după moartea ei, să aibă a o ținea feciorii mei, precum s'aū împărțit și s'aū așezat în acest catastih,— căci alți feciori din trupul ei n'aū născut.

Deci aşa am dat și am așezat pe dreptate, să-știi tie fie-care a sa parte cu bună pace, pentru că s'aū învoit ei toți d'innaintea mea, și aū fost toți la un cuvînt și la o dragoste, de a lor bunăvoie; pentru care rog pe Dumnezeu ca și de acum înainte să-l ție tot la acea dragoste frânească și să-l adauge spor spre ei și toată seminția lor în veci, amin; iar, de se va ispiti în urma mea vre unul din frați ca să calce și să strice această tocmeală, care este întărîtă supt pecetea mea, și supt iscăliturile mele, pre unul ca acela îl las supt blestemul mieu cel părintesc; iar care va ținea și va cinsti, să aibă blagoslovenie și de la Dumnezeu și de la noi în veci, amin.

[Pecetea.]

ELENA.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că
este copie întocmai.

Septembrie 1, anul 7176 [1667].

Împărteaala satelor pe șease frați.

Județul Prahova.

De sus din Mărgineni, jumătate sat, vecină 100. De jos din Mărgineni, jumătate sat, vecină 148. Din Filipești jumătate sat, cu vecină 122. Moșia de la Călinești stăjină 48, și viile din piscul Grindului și cu vecină 36; fac peste tot 406 oameni.

Toate viile din Bălțați, cu pivnița de piatră, și cu toată moșia, cîtă este aleasă și hotărîtă, cum merge la vale, cu livedea, cu pometul, cum merge în lung pînă în apa Prahovei.

Aceste toate cîte serie mai sus să aibă a le ținea cei patru frați, Costandin, Mihaiu, Mateiu și Iordache; iar Drăghici să ție numai via și cu pivnița pe care a u făcut-o el pe hotarul Bălțaților, din vîrf pînă în Roșioara; iar Șerban să ție via cu pivnița ce a u făcut el pe moșia ce se chiamă Căzăneasca, însă: din vîrful Grindului pînă în Roșioara.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mihaiu Cantacuzino. Mateiu Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei adeverez că este copiă
întocmai.

Din Breaza jumătate sat, cu vecini 240 ;
să le ţie Şerban și Mateiū.

Din Comarnic jumătate sat, cu vecini 262 ;
să le ţie Costandin și Mihaiū.

Din Secăria jumătate sat, cu vecini 200.
Din Băneşti jumătate sat cu vecini 8. Pris-
lopu cu Riuleţu Lăcătu și vecini 8. Aceste
toate să le ţie Drăghici și Iordache. Iar
pentru munții acestor sate ce scriu mai sus,
să aibă a le ţinea toti frați, partea noastră
jumătate, cu stînele, cu tot venitul, să îm-
partă pe 6 frați.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Şerban Cantacuzino.

Mihaiū Cantacuzino.

Mateiū Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Din Poiana jumătate sat, vecini 30 ; să
le ţie Şerban și Mateiū.

Din Edera jumătate sat vecini 14; să le
ţie Drăghici singur.

Din Mărinea jumătate sat vecini 23 ; să
le ţie Mihaiū și Mateiū.

Moşia din Pietroşita, judeţul Ialomiţa, ve-
cin 12, să o ţie Costandin singur.

Moșia din Cucueti, stînjeni 422; să o ție Iordache singur.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Şerban Cantacuzino.

Mihaiu Cantacuzino.

Mateiü Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copie întocmai.

Tot satul Dobreni, cu vecini 78, cu morile, cu casele.

Tot satul Vărăstii, cu vecini 80.

Vladimireşti, jumătate sat, cu vecini $\frac{44}{202}$.

Aceste toate să le ție Şerban, Mihaiu și Mateiu.

Clincenii din Săbar, tot satul, cu vecini 26: acestea toate să le ție Iordache singur, dăruindu-se lui de toți frații, pentru că aș fost mai mic.

Afumați, cu viile și heleșteul, fără rumâni, și cu moșia de la Roteni, stînjini 420; acestea toate să le ție Drăghici.

Reei-Maică (?) să ție Costandin Rădovan tot satul, cu vecini 48. Căscioarele de la Cătălu, satul cu vecini 48. Să le ție Drăghici, Costandin, Iordache.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Şerban Cantacuzino.

Mateiū Cantacuzino.   **Mihaiū Cantacuzino.**
Iordache Cantacuzino.

Moșia de la Cucueți, stînjini 422, să ție
Iordache singur.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Şerban Cantacuzino.

Mateiū Cantacuzino.   **Mihaiū Cantacuzino.**
Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că
este copie întocmai.

Județul Vlașca.

Coenii, tot satul, cu casele, cu pivnița de
piatră, cu morile din amindouă malurile, cu
vecini 58. Izvorul, tot satul, cu vecini 52.
Toți vecinii 110. Acestea toate să le ție
Drăghici, Costandin și Iordache.

Prundul cu Balta și tot satul, cu toate viile
boierești, vecin 160; acestea să le ție
Drăghici, Costandin, Mihaiū și Iordache.

Pietrile, partea noastră toată, cu toate
viile boierești, cu vecini 80; acestea să le
ție Şerban și Mateiū. Ganjenii, tot satul,
cu vecini 76; acestea să le ție Mihaiū și
Mateiū.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Şerban Cantacuzino.

Mihaiū Cantacuzino.   **Mateiū Cantacuzino.**
Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copie întocmai.

Județul Teleorman.

Pietroșani, tot satul, cu vecină 34.

Cîineni, tot satul, cu viile și cu dijma din Baltă, cu vecină 62 (96).

Acestea Șerban și Drăghici.

Viișoara, tot satul, cu viile și cu parte din baltă, cu vecină 96.

Cătunul, tot satul, cu balta și cu moșia, din Gropeni, cu vecină 23 (119).

Acestea să le ţie Costandin și Iordache.

Cioara, tot satul, cu viile, vecină 38; acestea să le ţie Mihaiu și Mateiu.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino. Mateiu Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mihaiu Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei adeverez că este copie întocmai.

Județul Olt.

Vîrețul, tot satul, cu heleșteu și viile, vecină 30, să le ţie Drăghici și Șerban.

La satul Răchițelele, în județul Argeș moșie cu vecină 64.

La satul Cocul, moșie în județul Argeș, cu vecinii.

La Ștefănești, delnițe șease, și cu toate viile boerești, cu vecini 11, — fac peste tot 100. Acestea toate să le ție Drăghici și Șerban.

Satul Runcul și Dobrița și Păltisoara, din județul Gorgiū, cu viile boierești, cu tot venitul și cu toți rumini, acestea să le ție toți frații : Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiū, Mateiū și Iordache.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino. Șerban Cantacuzino.

Mihaiū Cantacuzino.

Mateiū Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copie întocmai.

Satul Bicleșul din județul Mehedinți, tot, cu vecini 80; acesta să-l ție singur Șerban.

Din Gruiu, jumătate satul, din mori jumătate satul.

Din Risipită jumătate satul, județul Mehedinți, cu vecini 40.

Acestea să le ție Drăghici singur.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copie adevărată.

Obediții din județul Ialomița, tot satul, cu toate morile de pe amândouă malurile, cu vecini 36.

Moșia de la Mirești stînjinî —.

Cetățelul de la cîmp, jumătate sat, cu vecini 24.

Toate acestea să le ție Costandin, Mihaiū și Iordache.

Bertești din județul Ialomița și județul Slănic Rîmnic și Brăila, satul Gurguetaș, și satul Căscioarele, și Creteni, Zăvoaiele și, la Nișcoteni, moșie stînjinî 100, și iar moșie la Călieni, la Săpăteni, la Dălpanul, la Pechineaga.

Acestea toate, și cu toate băltile, și cu tot venitul lor, și cu toți rumîni, cari se află din toate satele, să aibă a le ținea toți frații Mihaiū, Mateiū, Iordache, Drăghici, Șerban, Costandin.

[Pecetea.]

Mihaiū Cantacuzino. Drăghici Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mateiū Cantacuzino. Iordache Cantacuzino.

**Al Ungro-Vlachiei, Grigorie adeverez că
ese copie adevărată.**

Căprești, tot satul, fără vecini.

Dudești, tot satul, fără vecini.

La Ciorăști . . . . . stinjeni 200

La Căldărești . . . . . » 1000

La Gagul . . . . . » 425

La Opitiți . . . . . » 168

La Futuți . . . . . » 110

La Stoenești din cîmp . . . » 710

Suma . . 2.618

La Rușet, jumătate din sat.

Acestea toate să le ţie toți frații: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiu, Mateiu și Iordache.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino. Mihaiu Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mateiu Cantacuzino.

Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachiei Grigorie adeverez că este copie întocmai.

La rîul Buzău să aibă a ținea toți frații două roate de moară, la vadurile lor, ce sunt cumpărate de noi.

La Sărata, din jumătatea de sat, trei părți de moie să aibă a ținea cinci frați: Șerban, Mihaiu, Mateiu și Iordache.

Fieșicare cu a sa vie, iar Iordache să ţie singur viile noastre cele vechi, împreună cu acelea ce am cumpărat de la Pătrașcu Respopa și cu viile ce le ține nepoată-mea Ilinca și pivnița de piatră; iar rumâni să-l împartă.

Drăghici să ţie cumpărătoarea sa singur, cu viile și cu pivnița lui.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Mihaiu Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mateiu Cantacuzino. Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachieſ Grigorie adeverez că este copie întocmai.

Viile din dealul Tîrgoviștei, și cu pivniță de piatră, acestea să le ţie Iordache singur.

Pivnița de piatră cu locul ei, ce sunt în ulița cea mare, lîngă Biserica Sfintul Nicolae din Tîrgoviște, să aibă a o ținea tot Iordache singur.

Locul caselor, cu pivnița de piatră ce este lîngă metohul Golgotaſ din Tîrgoviște, să le ţie toți frații: Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaiu, Mateiu și Iordache.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Costandin Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino

Mateiu Cantacuzino. Iordache Cantacuzino.

Al Ungro-Vlachieſ Grigorie adeverez că este copie întocmai.

Locul caselor din București, ce este la marginea podului, al Cilipoului, lîngă mănăstirea Tîrnova, să-l ţie Costandin și Iordache.

Asemenea locul din București, de la Aga Neagu, carele este în fața curții lui Drăghici și Șerban, acestea să le ţie Mihaiu și Mateiu.

[Pecetea.]

Drăghici Cantacuzino.

Mihaiu Cantacuzino.

Șerban Cantacuzino.

Mateiu Cantacuzino. Iordache Cantacuzino.

Din porunca dumneaei prea-cinstitei și de bun neam și mie prea-bună stăpînă, jupă-neasa Ilinca Postelniceasa, am pus și eū, bă-trînul, plecat slugă al dumnealor, Stoica Ludescul Logofăt, puțină osteneală, pînă am scris această împărteală asupra coconilor dumneaei, cu voie și cu stirea tuturor, ca să le fie dumneelor neclintită; amin.

1 Septembrie, anul 7176 [1667].

Și am scris aceasta din poruncă, eū Simeon Logofăt.

Această copie, cum că este întocmai după diată, întărim și noi spre încredințare.

Aprilie 15, 1776.

Toma Crețulescu Mare-Ban. Dimitrie Răcovită Mare-Vistier.—Badea Știrbeiū Mare-Vornic.—Ioan Mare-Logofăt.—Dimitrie Răcovită Mare-Logofăt. — Ianache Văcărescu Mare-Vistier. — Copie comunicată de d. G. Gr. Cantacuzino.

XXXV.

. 7179 (1670-1). Radu Postelnicul Dudescu dă un zapis surorei sale, Ilinca. — Bibl. Ac. Rom., 149 XLIV.

XXXVI.

25 Iunie 7180 (1672). «Elina ce am fostū ju-p[ă]neas[ă] răposatuluī Costandin Cantacuzino biv Vel Post., împreun[ă] cu feciorii miei. Costandin. Mihaiū. Mateiu. Iordache», dă

un zapis lui Radu Știrbeiū, că i-a vîndut satul Căcănașul. Pe margine: «Acest zapis, dându-i-se baniș lui Știrbeaiū, se-aș luoaț de la el, și nu iaste nică de o treabă».

Semnează: Elina Post., Costandin C., Mihai C., Matei C., Iordache C., Vintilă Vel Ban, Neagoe Săcuiianul Vel Vornic, Ivașco Vel Logofăt, Hriza Vel Vistier, Curuia Vel Păharnic, Radul zeat Urăil Vel Serdar, Radu Cocorăscul Vel Medelnicer, Vlăcul biv Păharnic, Preda Vel Stolnic, Mateiū Vel Comis, Golescul, Papa Vel Sluj., Vel Pitar, Matei vt. Post. Filipescul, Costandin Păharnic Brâncoveanul, Pătrașco Vel Căpitan Bucșanul, Dumitrașco Vel Agă, Papa Vistier, Vintilă Armaș.

[V^o :] Acest zapis pentru Căcăneū sud. Telm., când l-aș vândut Rad[u]lui Știrbeaiū, iar apoi l-aș răscumpărat jup[ă]neasa Elina și cu coconiș dumneaei, și aș luoaț și acest zapis de la el. — Bibl. Ac. Rom., 157/XLIV.

XXXVII.

Μὲ τὸ παρόν μου οἰκεῖχειρον διαλαμβάνει ὅτι ὁ ἐκλαμπρότατός μου αὐθέντης κύριος κύριος Σερβανδός Καντακουζηνός Βοερόνδας πάτης Οὐγκροβλαχίας μου ἐπαρχῶντες διοι σεπέτια μὲ πράματα, ἐσφραγισμένα ἔξωθεν μὲ τὴν αὐθεντικήν του σφραγίδα, τὰ ὄποια ἔχω εἰς τὸ σπῆτι μου διὰ

φύλαξιν ὅθεν εἰς δῆλωσιν ἔδωκα τὸ παρὸν
τῇ αὐτοῦ ἐκλαμπρότητι.

αχπ' ω φευρουαρίου.

Ο μέγας λογοθέτης τῆς Μεγάλης Ἐκκλη-
σίας: Ἰωάννης¹. — Bibl. Ac. Rom., 30/XLV.

•
XXXVIII.

12 Octombrie 7181 (1672). «Eū Ilina Post. a
răposatului Costandin Post. Catacozino, în-
preună cu feciorii miei Costandin, Mihaiū,
Mateiū, Iordache», dă zapis «oamenilor dă
Bezdead», foștī «rumăni». Supt «Mihnea-Vodă,
feciorul lu Alecsandru-Vodă[ă]», 7097, «cându
s'aū zidit mănăstirea Vieroșul de boeril de
Golești, carei aū fost din Craiovești și, fiindu
sânge jupăneasa Mariia fata jupăneasii An-
căi de Coiană, muma lui Șerban Păh.,» dă
satul către mănăstire. Stroe se scoală supt
Matei, în 7159, «fiindu titor la acea mă-
năstire de spre jupăneasa lui, Vișa de Go-
lești[ă].» Dă voie de răscumpărare. Ea face
proces. «Si înaintea Radului-Vodă, leatu
7175.» Se decide pentru ea. «Iar, cându aū

¹ «Cu această scrisoare scrisă cu însăși mâna mea, se
arată că prea-strălucitul mieu Domn, Șerban Canta-
cuzino Voievod a toată Ungrovlachia, mi-a dat două
sipete cu lucruri, pecetluite pe din afară cu pecetia
lui domnească; pe care le am acasă la mine, pentru
a le păstra; deci spre doavă am dat Strălucirii Lui
aceasta. 1680, Februar. Marele-Logofăt al Marii-Bi-
serici: Ioan [Cariofil].»

fost ac[um], în zilele Măriei Sal[e] Domnul nostru Grigorie-Vodă, trebuindu-n[i] bani la nevoie noastră, dat-am voe acestui sat, ce scrie mai sus, de s'aū răscumpărat, cu moșie cu tot, doreptu bani gata ug. 1200.» Notă: «Răvaş de porâncială: să aduc[ă] bani al dumneaei Domnii Ilincăi, Iul. 7 dn. văl 7180. Răvaş de datul banilor tl. 236, Sept. 1 dn., l. 7181». — Bibl. Ac. Rom., 1/XLV.

XXXIX.

18 Iunie 7185 (1677). Vînzare către Radu Căpitan Dudescul. Semnează Hrizea Vel Vistier. Vintilă șălarul ot București și «Preda pârcălab ot Văcărești». — Bibl. Ac. Rom., 24/XLV.

XL.

15 Iunie 7185 (1677). Eū Vlaicul, feciorul popei Bacăului den Cămpulungu», dă zapis «părintelui monah Selevestru, ce-l zic[e] pre nume mirenescu Stroe Vornicul», pentru o dealniță la Ștefănești. Marturi Ianachie 2. Vist., Iorga cojocarul. — Bibl. Ac. Rom., 243/XXIX.

XLI.

22 Maiū 7187 (1679). Vînzare la Pieptea «Mării Sale Doamnei Marii». Semnează: Teodosie Mitropolit, Badea Vel Vornic, Radu Cre-

țulescu, Logofăt, Hrizea Vel Vistier, «Curua VI Cluci», Barbul Vel Spătar, Costandin Brîncoveanu Vel Agă, Șarban vtori Logofăt, Mihaï Drosul Vel Jicniciar, Tudur Vel Șetrar, — Armaș. — Bibl. Ac. Rom., 182/LXXV.

XLII.

23 Maiu 7187 (1679). Gligorie Șatrariul dă un zapis lui «Hrize Vel Vist.», pentru moșia Pintea (Teleorman). Semnează și «Vlăcul biv Vornic» și un slujitor. — Bibl. Ac. Rom., 181/LXXV.

XLIII.

9 August 7187 (1679). «Badea Bălăceanul Vel Dvornic i Radul Crețiu]lescul Vel Logofăt i Hrizea Vel Vistier i Costandin Brâncoveanul Vel Agă, ispravnicii Scaunului Buc[u]reștilor», daă ordin unuī Vtori Portar pentru a aduna «meșteri după apa Dămboviții, și din sus și din jos», spre a vedea morile lui Radu Căpitân Dudescu și ale mănăstirii Radului-Vodă. Semnăturile lor. — Bibl. Ac. Rom.

XLIV.

+ Căpt. Radul za Vist. și Roao iuzbaș ot Elhov, din zapisul cari sănțet dator[il], ban[i], să daă la noi din haracă și din birul oștiil, să daă la Mustaf[ă] Celibi Boșneagul, pentru

4 blani de samur ce i s'aū luat, t^l 385 (385); și răvașul va fi de seam[ă]. — Ghen. 14, l^t 7188.

Hrizea Vel Vor.

[Vo :] † Dintr'acestea s'aū dat la Mustafă Boșneag t^l 251.

[Apoi socotelî de banî primiți de la Neacșa Dudeasca.] — Bibl. Ac. Rom., 29/XLI.

XLV.

21 Maiū 7188 (1680). «Jup[ă]neaas[a] Neacșa, a răpusatului Radulu Căp[i]taanulu Dudescul, denpreună cu coconiî miei, anum[e] Radu i Gheorghie», dă zapis luî Duca starostele pentru un împrumut. Zălog: «9 prăv[ă]lii de aici den București, cu locul lor, păna la gardul Mătușăi Neagăi». Martur Radul Log. — Ei trei pun degetele. — Bibl. Ac. Rom., 33/XLV.

XLVI.

4 Novembre 7188 (1680). Fiul unuî preot din Cîmpulung dă luî Matei Comis, nepotul lui Stroe, o moșie la Ștefănești. — Bibl. Ac. Rom., 241/XXIX.

XLVII¹.

Ἐνμενὴ καὶ χρισμότατε ἐν ἀρχοῖς κυρίῳ
κυρίῳ Κωνσταντήνε Κατακουζίνε μέγα στόλ-

¹ «Nobile și mult-priinciosule între boieri, Mare-Stolnice, la Domnia Ta cu îngrijire și supunere, după

νίκω, τὴν αὐθεντίαν σου ἀκριβὸς καὶ δουλικὸς
τὴν μπρέπουσα προσκυνῶ.

Δὲν ἔληψα τὸ σιγνὸν νὰ τὴν πιράζω καὶ
νὰ τὴν ἐνοχλὸν διὰ τὸ ὅπιον τὴν παρακαλὸ
ἐκ βάθους καρδίας νὰ μίν ἔφερῃ· τὴν ἐχθὲς
ἔλαβα τῆμιόν της γράμμα καὶ, ἀναγνόσας, ἐγ-
νόρισα τα γεγραμένα, καὶ ἔλαβα χαρᾶν φανε-
ρόνοντάς μοι τὴν καλὴν τῆς ῥήταν καὶ διὰ
τὸν Χατζῆ Μιχάλη τῇ ἐνεργιθῇ καὶ τῇ πρέπῃ
νὰ ἥπο: γη σινδρομίν της καὶ καλοσίνι της
ἥνε ἄμετρον· καὶ θορὸ τὸ πὸς δήνιμε ἄξιος
νὰ ευχαριστίσο. μίτε νὰ ἀντημέψω τῆποτε
ἀπὸ τόσιν καλοσίνην καὶ σινδρομίν, μόνον πα-
ρακαλὸ τὸν ἐπουράνην θεὸν νὰ τῆς τὸ ἀντη-

---

cuviință, mă închin. Adesea n' am lipsit să te încerc și să te supăr, pentru care te rog din adinecul inimii să nu fi supărăt; ieri am primit cinstita-ți scrisoare și, ceteind-o, am aflat cele scrise și m'am bucurat, înfățișându-mă buna-ți sănătate; și pentru Hagi-Mihail [Cantacuzino], ce face, și ce trebuie să mai spun? Ajutorul dumitale și bunătatea dumitale sint fără de margini, și cauți cum pot fi vrednic a-ți mulțămi: nicăi nu sint în stare să răspunde cu ceva la atita bunătate și ajutoare; numai mă rog la Dumnezeu din cer să-ți răsplătească în Împărăția Cerului. Și, la sfîrșit, Domnul Dumnezeu să te păzească și să dea mulți ani preastrălucitului Domn, domnul Șerban, pe tronul său, în pace, sănătate și fericire, și Domniei Tale; amin.

1682, Mart 26, Venetia.

Al Domniei Tale rob supus: Mihu al lui Dimu. Preacinstiitul și prea-bunul între boieri, Marele-Stolnic, dumnealui Constantin Cantacuzino, să i se dea cu sănătate la București.»

μέψη εἰς τὴν Βασιλίκην τοῦ τὴν ἐπουράνιον, καὶ μὲ τὸ τέλος κύριος ὁ θεός γὰ τοξέως καὶ νὰ ποληγχρονὶ τὸν ἐκλαμπρέτατον αὐθέντη κύριον Σερμπάνον εἰς τὸν θρόνον του ἐν εἰρήνῃ, ἥγιαν καὶ εὐτῆγιαν, καὶ τὴν Εὐγενίαν του αυτήν.

1682. Μαρτίου καί, εἰς Βενετία.

Τῆς Ευγενίαν τοῦ ταπηνὸς δούλου Μήχος Δίμου.

Τῷ τημιοτάτῳ καὶ χρισμοτάτῳ ἐν ἀρχουσι μέγα στολνίκο κυρίῳ κυρίῳ Κοσταντίνῳ Κατακουζήνῳ ἥγιος ἐνχιριζθῆ.

Εἰς Μπουκούργητη. — Bibl. Ac. Rom., 42/XLV.

XLVIII.

Milostio bojiio Io Šerban Voevod, gospodin vsoe zemle ungrovlahiscoi, vnucl velicago lo Šerban Basarab Voevod. Davat gospodstvomi sia cniga gospodstvami sfintei și dumnezeestii mănăstirii ce să chiamă Mănăstirea de un Lemn, care este sfîntul hram Nașterea prea-cinstitei și de Dumnezeu născătoarei și pururea-fecioară Maria, și tuturor maicelor călugărițelor, care se vor afla lăcuitoare intr'acest sfânt locaș, ca să fie sfintei mănăstirii milă de la Domnia Mea, să aibă a luare svânta mănăstire în toti aniș de la Cluceri de jignită, din rânduiala gălețiil

ot sud Vălcea, obroace de grăū de 22 oca.
Și iar să fie svintei mănăstiri mertic de sare
de la Ocna cea mare, bolovanI 50, să aibă
a luare călugărițele această sare pre an, la
vreme când vor lua și alte mănăstiri, să
și-o ridice de la gura ocnei, fără de nicăi o
opreală, și să șoducă, să o vânză fără de
vamă și fără de ghiumruc, și de alte chel-
tueli ce are sareea,—de toate să aibă pace.
Pentru că, ștind Domnia Mea această svântă
mănăstire fiind despre partea muntelui, la
loc fără de nicăi o hrană și fără de nicăi un
venit, și de multe lipsită, nicăi alte milă de
la alți pravoslavnici și răposați Domnī mai
dinnainte vreme n'aū avut, iară, după ce ne-aū
dăruit Dumnezeu și pre Domnia Mea cu
Domnia Țărăi-Rumănești, la cinstițul Scaun-
ul răposatului moșul Domniei Mele Io Șer-
ban Basarab Voevod, și aducându-mă Dom-
nia Mea aminte de această svântă mănăstire,
de neputință și lipsa ei, cum și de alte
sfinte mănăstiri, între care se plinesc dum-
nezeștile taine, Domnia Mea m'am milos-
tivit de am făcut această milă și danii care
sănt maī sus scrise, ca să ia sfânta mănăs-
tire în toți ani, să fie svintei mănăstiri de
întărire, și maicilor călugărițelor de hrană
și de îmbrăcăminte, iară Domniei Mele și
răposaților părinților și moșilor Domniei
Mele veșnică pomenire. Așîsderea rugăm și
pe alți pravoslavnici Domnī, cariar fi în urma

Domniei Noastre, să înnoiască și să întărească această milă a sfintei mănăstiri ca să dobandească și Domnia Luī mila de la Domnul Nostru Isus Hristos, și ajutoriu de la preacurata maica Svinției Sale cu ertăciune de toate păcatele lui; și ca și ale lui mile și direase să să afle cinstite și în seamă ținute. Seje ubo isvedeteli postavilom gospodstvami. Radu Năsturel Vel Ban, Badea Vel Vornic, Vladul Cocorăscul Vel Logofăt, Barbul Vel Vistier, Mihaï Cantacozino Vel Spătar, Stoica Vel Clucer, Ghincea Vel Postelnic, Dumitrașcu Vel Paharnic, Alexandru Vel Stolnic. Papa Vel Comis. Vel Logofăt napisah, vă stolni niom (?) u București, mesița Noemvrie 6 dni, ot Adam vă leat 7189.

IO ȘERBAN VOEVOD.

[Pecetea domnească.]

VLAD COCORĂSCUL VEL LOGOFĂT¹.

XLIX.

Eū Elina, fata răposatuluī Șerban Voevod și a Doamniī Elina, carea am fost jupăneasă răposatuluī Costandin Cantacuzino băiv Vel Post[elnic], adeverez cu aciastă scrisoare a mia pentru că, ajungănd eū la vărsta bâtrăneștilor, cugitat-am în inima mia cătră preabunul Dumnezeu ca să călătoresc cătră Ierusalim, să mă încchin acolo sfântuluī loc unde

¹ *Buciumul*, I, p. 851.

aă fost îngropat prea-curatul trup al Sfinții Sale, să plăngă multimea păcatelor mele, după cum aă zis: că n'am venit să chiem direptii, ce păcătoșii spre pocaianie și, iar: cine va veni cătră mine, nu-l gonescă afară. Derept aceaia fiindă eă gata asupra purcesuluă, aciis am chemat pre toț cel de la inemă a miei iubiți coconi, Costandin, i Mihaiu, i Mateiu, i Iordache, dându-le poruncă și învățătură precum să cade tut[u]ror celor ce iubescă fiei lor, poruncindu-le a păzi toate căte sănt scrise aici mai jos: Întăi, fiei mie, să vă îmbrăcaț cu frica lui Dumnezeu și aceluia unuia să slujiți, și lui să vă încchinați, și să iubiți unul pre altul, lăcuind întru o dragoste frătească, după cum iaste zis, că: unde vor fi frați adunați în numele mieu, acolo sănt eă pren mijlocul lor. Si iar: cine va lăcui în dragoste, în mine va lăcui și eă într'ânsul; că, unde iaste dragos-tea, acolă iaste și pacea. Derept aceaia, fiei mie, să lăciți toți împreună, ca cum aț fi într'un suflet, să nu se dăsparță unul de altul nică căt, ce să cinstească cel mai mic pre cel mai mare, cum să cade; aşijderea și cel mai mare să iubească pre cel mai mic, după cum iaste zis.

Iată acum, ce iaste mai bine și mai frumos decât a lăcui frații împreună cu pace? După acăasta, dragii miei fi, iată că aleg den mijlocul vostru pre fiul mieu Costandin,

supuindu-l a fi în locul mieū ispravnic, adecă să aibă el voe a căuta casa mia, și de toate satele și moșiile și țiganiile miei, veri căte vor fi, aŭ de moșie, sau de cumpărătoare, numai el singur să aibă a porunci tuturor cătăi să vor afla supt oblastia casii meale, și să ia seama părcălabilor și dă dănsul să asculte toți. Așijdereea și ce ar fi venitul casii, adecă de la sate, moșii, țiganii, mult-puțin, ce ar fi, el să strângă și dintr'acel venit să aibă a plăti datoriile căte aū mai rămas, însă ceale făcute pentru casa noastră, și, plătindu-să, tot ce ar mai rămănea, să să strângă tot la un loc, puindu-se cu socoteală bună până ce arăda Dumnezeū să mă învărtejescă den calea ce am purces: atunce iar cu socoteală se vor face toate, precum se cade. Pentru aceastea toate poruncesc voao, iubiților miei fi Mihaiū, Matejū, Iordache, legându-vă cu mare numele lui Dumnezeū, ca de acum înainte să aveți a asculta toți de al vostru frate mai mare Costandin, să-l cinstiți și să vă plecați învățăturii lui cei bune, și toate tocmealele ce am lăsat asupra lui, să le țineți cu deadinsul, neîndoiti și neschimbați, precum se cuvine; pentru că fiu-mieū Costandin, în urma nevoei carea am tras pren zilele lui Gligorie-Vodă, strîngîndu-ne toți, care dupre unde am fost izgoniți, și fiindu-ne casa rămasă de toate și căzută la mare datorie, atunce am ales și am pus pre dînsul de aū căutat de

toate nevoile casii, mai vrătos în zilele Du-
căi-Vodă, când am căzut la a doao nevoie,
încă fiindu Domnia la Cocorăști dă Grind:
atunce o seamă de coconii aŭ scăpat la Ar-
deal, iară Costandin aŭ rămas aici la mare
grijă, supuindu-se cu toate trebile casii în
tot feliul; de aŭ ținut moșiile și aŭ plătit dato-
riile; și multă folosință am cunoscut pentru
dinsul, de aŭ slujit casii și fraților lui cu drept-
ate de atunce pănă acum; aşijderea și de
acum înainte încă l-am pus și l-am lăsat ca
să caute de aceastea de toate, căte scriu aici
mai sus. Iară, de mi se va tîmpla de la Dum-
nezeu moarte, în calea ce mergă, — carea
iaste de opște tuturor. — atunce voi, acești 4
frați și cu nepoți miel, feclorii lui Drăghici
Spat., cu mare înțelepciune să vă strângeti toti
la un loc de taină, să aleagăti din oamenii
casii noastre, sau din priatenii noștri, unul
sau doi, să fie oameni bună și cu frica lui
Dumnezeu, să vă facă împărțeală satelor,
moșiilor, țiganilor; însă 5 părți mari, veri
căte vor fi, multe-puține. Însă, osebi den
Scaunul caselor mărginescu, împreună cu Fi-
lipești, și cu moșia și viile de la Băltați, și
de la Călinești, și de la Cucleș, — aceastea
toate să aibă a le ținea numai 4 frați: Cos-
tandin, Mihaiu, Mateiu, Iordache: iar 2
frați ce aŭ fost mai mari: Drăghici i Șer-
ban, să nu aibă nimic treabă acolo; pentru
că, fiind ei mai mari și ajungindu noi vremi

bune și norocite, făcutu-le-a soțul mieu căștig bun, cu care căștig și-au făcut lor osebi sate, moși, țigană și case de piatră: unul la Măgureană, altul la Drăgănești. Și, aşa fiindu ei intemeiați de la soțul mieu, socotit-ău dumnealui, cu mine împreună, încă dintr'aceia vreame de i-am osebit dentr'aceaste sate ce scriu mai sus, ca să n'aibă ei nimic treabă, fără numai acești 4 frați, pentru că ei au rămas mici și necăutați dă noi, căce am căzut la vremi greale și nenorocite, supt multe pateme și nevoi și grele prăzi. Așijdereea semnez ca să se știe și pentru partea fiu-mieu lui Șerban Voievod că, ducindu-l Dumnezeau și Domnul Tărăi-Romănești, socotit-am eu singură, ca să nu ție parte pren toate satele împreună cu ceștealalți, ce am ales den toate moșiiile meale niște sate întregi, care săntu scrise la altă carte a mia, și li-am potrivit să fie tocma cu ce i-ară fi venit partea lui de spre toate satele, să aibă și le da cocoanelor lui și mie nepoate, zeastre, să le moștenească iale cu bună pace; iar într'alte sate, moși, să n'aibă treabă. Iar, osebi de aceaste sate și de scaunul mărginenescu, căte vor rămânia, să aibă și le țină numai ceialalți 5 frați, precum scrie mai sus, pentru că eu singur[ă] aşa am tocmit de bună voia mia, mai vărtos luându izvod de la moașe-mia, răposata jupăneasa Mariia ot Coiană, care aș făcut și aș tocmit pren zi-

lele tătăne-mieū, răposatul Șerban-Vodă], și de la alți bătrîni moși și strâmoși ai noștri. Iar, pentru țiganii, căți sănt a casii meale, aū de moie, aū de cumpărătoare, să aibă a să împărți pre 6 frați, tocma unul ca și altul: să-ș tie fieștecarele a lui parte deplin.

Așjderea, feții mei, vă mai adaoag o învățatură den ceale ce știu că v'aū învățat și tatăl vostru și v'aū legat cu blestem; acum dar și eū aceaia urmez, și vă leg supt blestemul lui Dumnezeu și supt blestemul mieū cel părintescu, ca să nu vă plecați urechile voastre supt ascultarea cuvintelor jupineasilor voastre, însă de ceale proaste și vrăjbitoare, care fac fraților neviață, nici să se meastece iale în vorba voastră, când veți avea între voi: aū pentru moșil, aū pentru alte trebī; ce să-să păzească fieștecarea treaba ei. Iar, dă veți avea carea cumva la mijlocul vostru ceva bănuială, ca niște oameni, iar voi singuri în taină să vă tocmiți și să vă împăcați; precum știți că și noi v'am păzit și v'am ținut pre toti la un loc neosebiți, aşa și voi să îngăduiți unul altuia, ca nu carea cum-va să stricați numele cel bun al neamului vostru, și veți cădea în ponosul oamenilor, luundu pildă de la ceia ce aū făcut așa, cum procopsesc. Acum, fiei miei, după aceastea toate întărescu și blestem mare, cum, de veți ținea aciastă tocmeală și învățatură ce am

făcut eū, iar voi să fiți blagosloviți de Dumnezeu și de noi, și să fiți fericiți și pro-copșiți în toate; iar carele nu să va ținia, ce să va ispiti carea cumva să strice și să calce aciastă tocmaală a mea, acela să fie bles-temat de singur Domnul Nostru Isus Hristos, și de singură Maica Preacista să fie pîrît la vreamea judecății, aşijderea și de noi; și să fie de 3 ori procliat și afurisit de 318 sfinti părinți din Nichieia, și să lăcuiască cu Iuda și Ariia. Si am scris eū bătrânul sluga dumneilor Stoica Liudescul Log., însă cu învățatura bunii stăpâni meale, jupăneasa Elina, stara Postelniciasa, în satul dumneaei gor-Mărgineană ot vod. Prah., mșta Sep-tevrie 1 d. Văliat ot sătvorenie miru 7190.— După copia contemporană, în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino și după original, în *Bucium*, I, pp. 351, 363. — Cf. Xenopol, IV, pp. 657-9.

L.

12 Februar 7192 (1684). Pentru un proces al Neacșăi Dudeasca. Semnează: Μηχως Σταροστας... Μανοῆς... Στ... Νηκου, Prodan Abagiul. E o judecată de plată. — Bibl. Ac. Rom., 57/XLIV.

LI.

8 Mart 7192 (1684). «Badea Bălăceanul Vel Vornic, Barbul Bădeanul Vel Log., Statie Vel Vistiliar, Costandin Brâncoveanul Vel Spă-

tar», daă *carte* lui Radu Postelnic Golescul, fiul lui Matei Comisul, nepotul lui Stroe Vornicul, pentru o moșie în dealul Goleștilor (Muscel). Elina a lui Ianachi Vistier ținuse întăiu pe Radu Postelnic, fiul lui Stroe. Στάτης Βηρτηάρτης. — Bibl. Ac. Rom., 278/XXIX.

LII.

15 Maiu 7195 (1687). Vînzare de vie către «Neacșa Dudeasca să fii-său Răducan». — Bibl. Ac. Rom., 63/XLV.

LIII.

25 Mart 7196 (1688). Șerban Cantacuzino pentru Radul Post. Golescul, fiul lui «Matei Comis, nepotul lui Stroe Vornicul», pentru viile din «dealulu Goleștilor», cumpărate de la «jupâneasa Elina fata Banului Pavlachie, de cându aǔ fostu cu voia boiarinul[ui] eǐ cel dintăiu, cu Radulu Post., snă Stroe Vornicul».

Boierî: Vintilă Corbeanul Ban, Ghincea Văleanul Vornic, C. Brîncoveanu Logofăt, Iordachie Cantacuzino Spăt., Cărstea Pescul Vist., Alixandru Alexeianul Vel Clucer, Barbul Urdăreanul Vel Paharnic, Cărstea—*(sic)* Vel Post., Diicul Șerbănescul Vel Stol., Șärban Pirvulovicî Vel Comis, Bunea vtori Log., fiul Nicăi biv Vel Sluger. Scrie și Radul Șufariul, fiul lui Gherghe Șufariul. — Bibl. Ac. Rom., 108/XL.

LIV.

1-iū Maiū 7196 (1688). Constantin-Vodă cătră «Mihalcea Sluj. ot Căndești». Pentru jalba Despeī Clucereasa ot Căndești privitoare la un vad de moară pe Buzăū. «Te scolī tu cu un zapis al măine-ta ca să o scoți dintr'acele vad.» — Bibl. Ac. Rom., 180/LXXI.

LV.

Eu, Stefan ieromonahul, adeverez cu această carte a mea, că fericita Doamna Elina Postelniceasa, fiind aproape de moarte și slabă de tot, m'a chemat pre mine de am scris o carte pentru niște sate, cum să le iea Măria Sa Vodă, adică din satele Domniei Ei, care am scris eu cu mîna mea, și acea carte o țin frații Măriei Sale, și mărturie puiū pe Domnul Nostru Isus Hristos cum că Doamna cu gura ei m'a învățat să scriu. Iară încă aproape n'am fost ca să înțeleg ales ce zice, fără numai domnialui Costandin Spătariul Brîncoveanul, vorbia cu Domnia Ei și pe urmă venia la mine și-mi zicea: zice Doamna să scriu cutare și cutare, și eu, ca un prost, scriam ceia ce-mi zicea domnialui. Iară, pentru pecetie, nu putea Domnia Ei să peceluiască, nicăi putea să o dea la altul, ci domnialui Spătariul o aŭ luat și aŭ peceluit. Ci, de vreme ce a aflat Măria Sa Vodă de acea carte, m'a chemat pre mine și m'a

pus la greū jurămînt, ca să spuiă cu dreptate. Deci eū, văzind înfricoșatul jurämînt; și mai vîrtos văzînd că vine lucrul la scandal și le zic și adeverez cu această carte că scrierea care am făcut, s'a scris precum adeverez mai sus, cum că domnialuī Spătariul m'au învățat și am scris.

Stefan ieromonahul mărturisesc precum scriū mai sus.

LVI.

Către prea-cucernicul, prea-strălucitul, prea-înteleptul și prea-seninul nostru stăpîn și Domn, domnitor a toată Ungro-Vlachia, domnul Io Șerban-Vodă, noi cu toții, smereitele sale slugă, egumeni, proegumeni, stareții și bâtrâni cu viațelor mănăstirii din Sfîntul Munte Atos, arătăm supusa noastră închinăciune, dorindu-l toate cele ce sunt spre bine și mintuire.

Prea-strălucite stăpîne ! Venerabila scriește trimisă de Înnăltîmea Ta, prin ieromonahul Ivirean, primindu-se după umilința noastră cu închinăciune și evlavie și ca un lucru trimis de Dumnezeu, am îndreptat binecuvîntările de mulțamire și la a tot bu-nul Dumnezeu și la stăpîna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioară, rugîndu-ne pentru un aşa de călduros rîvnitor întru cele dumnezeiești și după Dumnezeu sprijnitori și din nou întemeietorii al

sfintelor noastre mănăstiri, care ni-a fost dăruit în aceste din urmă vremi, și neincetată rugăm pe Domnul Dumnezeu ca prin mijlocurile Maicii Născătoare de Dumnezeu, și ale tuturor sfintilor să se dăruiască Strălucirii Tale toate bogățiile cerești și pământeaști, ce se vor dori de ea. Deci, potrivit cu porunca Strălucirii Tale, am ales dintre noi înaintea soborului tuturor sfintelor mănăstiri pe preacuviosii proegumeni de față și frații noștri întru Hristos, adecă pe proegumenul preamarei Lavre împărătești, chir Natanaile, și pe proegumenul mănăstirii împărătești a Ivirilor, chir Paisie, pe cari î trimitem Preastrălucirii Tale, împuternicindu-i și noi, în numele lui Hristos, a se învoi la toate cererile ce s-ar face de Strălucirea Ta, spre folosul și regula amânduror părților, îndatorindu-ne pentru noi și pentru urmașii noștri a primi acele cereri într'un chip nestrămat și veșnic. Însă mulțăm și prea mulțăm înaltei și prea-credincioasei tale Domnii, pentru că și-a plăcut a te pleca la smerenia noastră, miluind și căutind cu atită milostivire și dumnezeiască rîvnă aceste sfinte și sărace mănăstiri din Atos, sau, mai bine, împăcîndu-te cu Dumnezeu prin a ta pămînteașă și bogată milă, prin lucrul dumneiesc ce cu bun scop ai început și mai bine ai săvîrșit. Iară binele ce ai făcut cu un scop încă mai bun, cu voia lui Dumnezeu ai voit

a-l statornici, urmînd după pilda acelor cucerinici și de-a-pururea pomeniți împărați și domnitori, din ale căror neamuri și moștenitori este și prea-cucerica ta Strălucire și cu care cu multă evlavie și milostivire bogat aș miluit și întărit sfintele aceste mănăstiri; drept care, împreună cu el, vei dobîndi veșnica pomenire pe lingă toate mănăstirile, și vei fi învrednicit a clironomisi Împărația Cerurilor, prin mijlocirea Maicei Născătoare de Dumnezeu, și a tuturor sfintilor; ale căror rugăciuni să le primească Domnul Dumnezeu, dăruind și în viață aceasta Strălucirii Tale ană prea mulți, îndelungați și norociți; amin.

Egumeni și stareții întru Hristos al sfintelor mănăstiri și metoace ce alcătuiesc preamarele sobor al sfîntului Munte ¹.

LVII.

Prea-strălucite, prea-înnăltate, prea-cucerinice, prea-ințelepte și prea-creștine Doamne și stăpînitor a toată Ungro-Vlachia, Io Șerban Voevod, prea-milostive și prea-îndurătorule binefăcător al neamului bine-credincioșilor, a căruia cucernicie este o moștenire de la strămoșii prea-nobili și prea-cinstiti și care

¹ Traducere oficială de la Ministerul de Externe, făcută în 1862, după cererea «principelui Constantin Cantacuzino»; în *Buciumul*, I, p. 371.

eaștă prea-seninul sprijinitor al robilor tăi jos
iscăliți, ne încinăm cu umilință la a ta mărită
și vrednică de a fi pizmuită Strălucire, săru-
tindu-ți poalele veștmintelor tale, noi cu toți,
smeriții robii și binecuvântătorii tăi: egumeni,
proegumeni și stareți ai tuturor sfintelor și ve-
nerabilelor mănăstiri ale acestui Sfînt Munte
Atos, precum și bătrânii marelui Sobor; che-
mînd Pronia de sus și bunătatea cerească
a întări Prea Strălucirea Ta la al tău prea-
fnnalt și prea cinstit Scaun, a-ți dăru i zile
îndelungate, bucurie neîncetată și veselie
din ce în ce mai mare, a-ți păstra mărireala
nebiruită, statornică și veselă, punînd supt
picioarele tale pe tot vrăjmașul și protiv-
nicul, spre întărirea neamului drept-credi-
cioșilor și spre sufleteasca plăcere și statorn-
ică odihnă a acestor umili robi ai tăi. De
datoria noastră este, prea-senine și prea-
cucernice stăpîne, a-ți mulțami cu grăbire și
a te slăvi pentru marile binefaceri ale slă-
vitei Tale Înnălțimi, care și în față și în
taină se răspindesc cu bogătie și fimbier-
sugare asupra celor săraci și nevoiași, și în
deosebî în sînul acestor nenorocite și vene-
rabile mănăstiri ale Sfîntului Munte, căror
nicî în vechime nu li-a lipsit ajutorul și bine-
facerile străluciților și vestiților tăi stră-
moșî. Însă pe toți aceștia, fie vechi, fie noi,
cari sunt de-a pururea pomeniții ctitorii și
după Dumnezeu binefăcătorii mănăstirilor

noastre, i-a întrecut, aşa zicind, ca un mărgăritar foarte de preț, respectând în cel mai mare grad pe mărgăritarul neprețuit, Domnul Nostru Isus Hristos și pe Împărăteasa întregii lumî, care a născut și neînterupt mijlocește către Domnul și poate săvîrși toate cele ce voiește, ca născătoare a Tot-puterniculu. Și, fiindcă aî chemat mijlocurile, și ajutorul și paza aceleia, ca un preacucernic și prea - creștinesc Domn, acea Preacurată te-a apărat, păzind și întărind strălucita și cucernica Ta Înnălțime. Deçi, spre recunoștința dumnezeestilor sale danii și binefaceri, ca un rîvnitor călduros, cu învoiearea dumnezeestei sale puteri la planul cel bun ce l-aî făcut de a sluji un lucru dumnezeiesc și priincios și cu conlucrarea puterii dumnezeiesti și-a împlinit dorința, săvîrșind lucrul acela și mai bine; și, cugetind cu cea mai mare înțelepciune, l-aî închinat, după cuviință, cu ajutorul acelei atotputernice Împărătese, care în adevăr este apărătorul și îngrijitorul sfintelor și venerabilelor sale mă-năstiri din acest Munte, pe care le ocrotește și și-a făcut din el o grădină, unde acel ce voiesc a trăi după caință scot apele Mîntuirii. Deçi, recunoscind marele ajutor și binefacerea ei, am slăvit prea-sfîntul său nume; și, fiindcă din dragostea ei a plăcut și Prea-Strălucirii Tale a săvîrși mila cea mare spre sufletească mîntuire, întărind lucrul tău în toată

întinderea ei, împreună cu acei doi ai noștri, cari s'ău dus către mărita și înnalta ta Mărire, ne-am bucurat cu toții din tot sufletul. Aș venit și proegumeniș noștri, cari ni-ău vestit de marile tale îndurări și binefaceri, precum și de intemeierea venerabilei și sfintei mă-năstiri, adăugind că, săvîrșindu-se lucru, Prea-Strălucirea Ta ai ales spre îngrijirea lui pe prea-cuviosul și prea-sfințitul egumen chirio chir Partenie, care a fost mai înainte în sfânta mănăstire a Ivirilor. Aceasta ni-a pricinuit și mai mare bucurie, pentru că-l cunoaștem de gospodar credincios și prea destoinic de a prevedea toate, mai ales fiind deprins cu orînduiala și cu obiceiurile țeriș : alegerea lui a fost pentru al nostru mai bun folos. Astăzi îi trimitem și alaiul alcătuit, după cuviință, din cinstiții ieromonachî, din ierodiaconi, din prea-cuvioși bătrîni și din tot personalul soborului, și rugăm pe înnalta ta Mărie ca aceștia să fie supt paza aripilor tale de aur, ca unii ce nu sunt deprinși cu țara, pentru ca să dobîndești într'un grad mai întins recunoștința umililor ce iscălesc mai jos ; iar dreapta a tot puternicului să păstreze puterea ta nebiruită de vrâjmașii văzuți și nevăzuți, și să fie aniș Prea-Strălucitei tale Măriri mulți, îndelungați și cu bucurie ; amin.

Egumenii, stareții, proegumeni și alții, ai sfintelor monăstiri și metoace alcătuind prea-

marele sobor al sfîntului Munte și robă a prea-strălucitei tale Măririi¹.

LVIII.

Din testamentul Spatarulu Iordachi Cantacuzino [Cf. *Studii și doc.*, V, p. 45, n° 211]:

† Ce, din ce mi-aă fost prilejul, i-am făcut parteciă, să tie și ia pre urma mia, nu mult, ce puțin, din căt mi-aă fost prilejul. I-am dat satul Cucuteni, cu casă cu tot, carele une părți îm sintu mie danie de la Moimăscul, iar altele îm sintu mie cumpărătură, depreună cu dănsa; și a treia parte de Cogestii, cu hălașteul cel mari, iară la Ținutul Cărligături; iară osăliște ce-s chiamă Bălțați, ce s'aă luat de la călugări de Moldoviță, să-s dia înnapoï. Iar, de va trebui ei să să hrăniască, să o tie, și să dia călugărilor de a dzeacia. Așăjderia și părțile den Băbăciană de la Ținutul Dor[o]hoiului, căte am cumpărat eū, să fie toate a el. Așăjderia și un rădvan cu 6 caă și o cuhne cu 4 caă, — care caă îi vor plăcia ei, să fie a el. Hainele ce i-am făcut, să nu le dodeiască nime, căte sintu [fe]miești, — să fie toate a ei. Din odoară un lanțuh de aur ce i l-am... făcut acmu și n'am apucat să-l istovăscu, să fie a el, și un inel... gur cu diiamante, carele i-a plăcia din căte am; o păriachi

¹ *Ibid.*, p. 379.

de brățari cu mărgăritare, ce-s făcute la Brașău; aşăjderia patru șăraguri de mărgăritari de cel mare, să-i fie la grumadzī. Acăaste sintu de la mine, iar deosăbī a ei niște mărgăritar ce i-aū dat mama, ia va ști, să n'o dodeiască nime; și aū avut și de la tată-său nește mărgăritar mai mănuñt, s'aū cumpărat un inel de aur, cu zamfir albastru, în Țara Munteniască, în 80 lel, pre baniī el; și aū cumpărat un inel cu zmarand viarde, prinsu în unghi, în 35 lel, iară pre baniī el, și i-aū datu mama un inel cu zmarandu viarde, și soru-mia Safta o păriache de brățari di Danțca; și s'aū mai cumpărat trei șăraguri de mărgăritar mare de la Tălmăcioae, în 80 lel, iar pre baniī el: cu acăste n'are nime nică o triabî, că sint a el. Așijderea și din bucate să-i facă și el parte: din vaci și din oiță, din căte s'or afla, din toate, că nu-s multe; iar nește stupă ce sint la Șärbești, la Bahni, săntu a el. Din argintu să-i dia 6 piuliți poleite și o năstrapă mare unguriască, iar altă ci-a rămăniè, să văndză, și odoarale și arginturile, să plătiască datorii[e] datornicilor, — să hie bucuroș biețiș cuconî să-ș tie căte o ocinî și căte o mozie ci-a rămănia; iar pre dânsa să n'o amestece la nemica. Pentru aciasta mă rog mamiș și Catrinii și lui Vas[i]lachi, ginere-mie: acăaste greutăți ale miale să nevoiț să staț, să plătiț datornicilor din ce să afă pre

urma mia: din odoare să nevoit, doar le vor lua datoricii cu preț. Așijdere mă rog dumisal[e] Vornicului Gavriliț[ă] și ginere-mieū lui Vas[i]lie, pentru singele lui Dum-n[e]dzăū, să nevoit dumneavoastră, să-m scoateț baniī cî-am cheltuit la Visterie în dzilele Mării Sale lui Vodî, care banī i-am luat împrumut de la Filip și de pre aiurie cu dobândî, și am pus zăloage de am cheltuit la Visterie, precum ar arăta izvoadele. A-șijdiria și pentru cătăva rămășiță cî-aă rămas și la unii și la alții, care banī aă fost orănduiț de la Dumitrașco-Vodî, precum știe și Ștefan de Visterie: ...izvod la dănsul, și n'aă apucat să istovască Măr... Sale lui Vod[ă], să-ș facă pomanî pentru Dum-n[e]dzăū să-ș plă... baniī, cine-i datoriū, să mi să mai iușuriadze casa din robie, să mi să iușureadze datoriile; pre Alexandra nime să nu o dodeiască din casale ei până vor fi aciaste răscoale, și la toate pamințile miale să nu lipsască, ce să șadî ori aicia, ori la Șärbești, ori unde-i va plăciè, și-s o asculte țăranii intru tot, ca și cum aş hi eü; cu-conii miei să n'o dodeiască, nică altu nime. Un satu ce mi-aă pus Stârcia zălog, anume Popeni, la Hărălău, gălumătaate de satu, să fie a Stârcii, iar gălumătaate de sat dăruescu Anisii, cucoanii Stârcii, care iaste la dumnealui Vornicul Balșu, deosăbi de parte tătăne-săū, ce i s'a vini de la tată-săū. A-

căsta daū pentru banī miei : pentru fiul mieū Vas[i]lașco, din căt mi-aū fost prilejul, l-am aşadzat și l-am îndzastrat ; la altă, să n'aibă triabî, numai din satele de la Hotin și de la Soroca, fiindu țara neașadzată, nu i-am făcutu parte ; iar, după ce să va aşadza țara, să-i facă parte și de acolia, dintr'acialia sate ; iar dintr'alte sate de suptu munte i-am dat și l-am aşadzat ; așijdiria casă n'am apucatu să fac, ci-am socotit să-l daū cramel[e] ciale mari de la Cotnari, cu vii cu tot, căte sintu acolo într'acele dial ; așijdire și nește vii ci-am cumpărat la Lăsteni de la Iolășoae, 9 fâlcă și gium[ă]tate, să fie Alexandrii. Alta, sintu datorii lui Stoian Comisuluī, cumnatului lui Șärban-Vodă, cu 240 de lei de pre nește postav, și sint dator lui Iordachi fratele lui Șärban-Vodă cu 110 lei ; care fac peste tot 350 lei, cu banii lui Stoian. Deci, cându am fostu în Țara Muntenească, am fostu dat nește blanii de sobol lui Șärban-Vodi ; deci o samă de banii mi-aū dat, iar cu aceste aū rămas Măriia Sa și aū dzis că va plăti acestor... și nu i-aū mai plătit, și-m scrie Măriia Sa să-... zapisul, să-m dea banii ; pre martor mi-ă dumnea... n'am zapis, că n'am făcut, ci-am avut voroavă numai... guri ; ce mă rog pentru Dumne[e]dzăū să plătiască acelor boiai. Alta, pentru nește oī, li-am dat pre măna lui Hurmuz, cându răscoalele, patru sute și

cindzăci; dacă s'aū aşădzat vriame, aū dat samă Hurmuz c'aū rāmas numai 170, carele li-aū priimit el de buñă voia sa: oaia căte 1 ug., și aū datu samă, c'aū rāmas 40 de cărlană, însă acestora nu s'aū socotit căte căt preț va fi; deci dentr'aciasta am luatu 105 leī de la Pisoschiū și 70 leī de la Bașot, și 20 leī mi-aū dat Hurmuz, cându am pornit pre Ioniț[ă] la Obluciță.

Deci, ce va fi rāmas dintr'aciaștă bană să-i dia la Alexandra, că aciaste oī aū fostu din dzestrile ei și a ei sint baniū; de va fi mai dat ceva la Ioniț[ă], eū nu știū; el va ști. Aşijderia, i-am dat Alexandrii un inel de aur cu diiamantu în mijlocu și cu noaī mai mănuștele împregiur, și altu inel, cu zamfir albastru, cl-am cumpărat în 85 leī; iar pentru veciniș de Cucutiană, cându am cumpărat satul acolo, veciniș n'aū fostu, ce i-am adus de prințalte sate ale miali; carel s'aū răschiratu din satu, acmu pentru nevoi; iar, după ce să va aşădza vriamia, să fie volnică Alexandra să-i ia, să-i duci la urmă; pre aceia carel aū fostu, șădzători acolo la Cucutiană, or hie de pin ce sat or hi. — Bibl. Ac. Rom., 206/LXXXVI.

LIX.

Theodosie cu mila lui D[u]mn[e]zeu arhiepiscop i Mitropolit a toată Tara-Rumânească și exarh peste plaiuri.

† Dat-am cartea Vlădiciiї Meale adevărată mărturiseală la măna dumnealor filor noștri celor sufletești, dumnealui Costandin biv Vel Stol. și fraților dumnealui, Mihaї VI Spăt. i Iordachie biv Vel Spăt., feciorii răposați Doamniї Ilincăi, și nepotuluї dumneelor Tomiї feciorul Agăi lui Matei, pentru ca să-s știe că încă mai denainte vreame, în viața dumneaei Doamniї Ilincăi, trăind într-o casă și la un loc cu feciorii dumneaei aceștii 4, cari se-a zis mai sus, fiind acestea cei mai mici, fiind dumneaei stăpână a toată casa, stăpânind toate casele și moșiile și tot țigani, fiind ale dumneaei moși de baștină de la părinți și de la noi, de la strămoș, deci pururea și în toată vreamea, în viața dumneaei, ca cătră un duhovnic și cu mila luї Dumnezeu Mitropolit ce ni-am aflat Țărăi-Rumănești, spuindu-ne de toate pe amăruntul, pentru toate patimile casii dumneaei, ce s'aу întâmplat, și la bine și la rău: întări dară zicând, că după moartea răposatuluї soțuluї dumneaei, Costandin Cantacuzino biv Vel Post, când au fost în zilele Radului-Vod[ă] Leon, pre acea vreame ducându-să fiu-său Costandin la Vineția, pentru învățatura cărții și fiind Mihaї și Matei și Iordachie coconii mici, iar feciorii dumneaei cei mai mari, Drăghici Spătarul i Șarban-Vod[ă], atunce fiind Drăghici Spătar-Mare și Șarban-Vod[ă] Post.

Mare, și fiind însurăț de multă vreame, având și coconți și eșind den casa părinților, încă mai denainte vreame aŭ fost făcut împărțeală, de aŭ împărțit satele și moșile și tot Tiganiī, făcând părți pe 6 fraț, însă afară den Scaunul mărginenescū, împreună cu Filipeștiī și cu viile de la Bălțaț și de la Călineștiī, și cu Cleștiī: într'aceastia nu s'aū amestecat, știind că sănt lăsate celor alalți 4 fraț mai mici ce să zic mai sus, încă mai denainte vreame, în viața părintelui dumneelor Costandin Post., cu care căstigurī ș'aū făcut sate, moșii, Tiganiī, și case de piatră, uuul la Magureanī și altul la Drăgăneștiī, și altele multe, tocma ca și casa dumneelor ; iar cestaia 4 fraț fiind mai mici și ajungând vremi greale, supt multe patime și nevoie și greale prăzi, cu atăta li-aū ales, să tie osebit de cătră cei 2 fraț mai mari ; iar cealialalte, multe, puține; căte s'aū aflat, li-aū împărțit pe 6 fraț ; și pe acealia împărțeale făcuse dumneelor și catastișe; iar n'aū stăpănit nică odată nimic, ce tot pe seama dumneaei aŭ fost, de le stăpăniia, cum li-aū stăpănit. Deci, când aŭ fost în zilele lui Gligorie-Vodă, când aŭ venit Domn aici în țară, la a dooa Domnie, fiind cu mare vrăjmășie asupra Casii dumneaei, ca și mai denainte vreame, ca să o sărăceașcă, dând pricina tot pentru Șerban-Vodă, fiul dumneaei, apucând-o cu mare străndoare, prădatu-i-aū casa dumneaei

cu multă sumă de banii, vânzând den sate, den moși, den Țigani, și aū răscumpărat mulți rumâni, de aū dat la acea pradă. Și aū rămas înpărțeala cea de'ntăi să nu fie întru nimic, căzând casa dumneaei la pradă și la mare datorie, rămăind asupra dumneaei Doamnii Ilincăi, precum va chivernisi dumneaei, aū în viață, aū la moarte, să facă altă împărțeală feciorilor, fiind satele și moșile ale dumneaei, de la părinți și de la moș de la strămoș. Însă dumneaei Doamna Ilinca, fiind încă mai denainte vreame de demult făgăduită lui Dumnezeu, având bun gându gătindu-să a mearge la sfântul Ierusalim ca să se închine dătătoriului de viață Sfântului Mormănt a Domnului și Dumnezeulu nostru Isus Hristos; și, fiind dumneaei bătrână și slabă și călătoria de parte, temându-se de moarte și de multe primejdii, încă păñă a nu purceade în cale, tocmai-ș și așezându-ș toate lucrurile casii dumneaei, denaintea a tot neamul dumneaei, chiemând și pre Vlădiciia Mea și pre duhovnicul dumneaei popa Ștefan egumenul de la Arhimandritul, mărturisind înaintea noastră pentru partea lui Șerban-Vodă] feciorul dumneaei cum, deaca vreame ce aū ajuns și la Domnie, nu-l va putea face părtaș cu ceialalți frați, ca să aibă parte pen toate satele și ocinele, căci iată Domnii acesti tări, cu răul obiclaui ce s'aū făcut, deaca

lipsescă den Domnie, să lipsescă den țară și de moșiiile lor, și nu numai el, ce încă și feleloriilor lor, care sunt feți, și care Domn vine în urma lui, cauță partea domnească să o stăpânească, --arătându-ne dumneaei socoteala cea de folos și pilde ce au lucrat și Domnului cel bătrân, care au fost iară de neamul dumneaei: Neagoe Vodă Băsărab și răposatul Șerban-Vodă cel bătrân, părintele dumneaei, și alții, fiind Domnul pământean și știind rânduialele țărăi aceștia la ce să afli mai pe urmă, cu căt dară acei răposați Domnul bătrân satele și moșiiile lor ceale de baștină, au chivernisit de lău dat neamului lor, cu aşezată tocumire, de lău stăpănit, și alți Domnul nu s'a u amestecat, cu atăta dară și dumneaei Doamna Ilinca, măcar că să mărturisiia dumneai de mai zicea cu suspini, și multe lacrăme vărsând, înaintea Vlădiciei noastre, că nică o dreptate n'ar avea fiul dumneaei Șerban-Vodă să ià parte cu ceialalti frați, știind dumneaei și toată țara că mare pricina a prăzi și a săraciei Casil dumneaei, ce s'a u făcut de Gligorie-Vodă, au fost fiu-său Șerban-Vodă, și pentru pizma lui au făcut acea nevoie Casil dumneaei, iară încăș, ca o maică cu milă, neîndurându-să, mai vărtos pentru nepoatele dumneaei, featele lui Șerban-Vodă, au făcut socoteală, den moșiiile dumneaei de au făcut parte și fiu-său lui Șer-

ban-Vod[ă], mai mult ca să-i fie pentru zeastre, să-ș dea featelor, nepoatelor dumneaei, alegând parte potrivită den sate, den moși, den Țigană, ca și celor alături feciori, — doară și mai mult, pentru aceaia ca să nu aibă amestecătură pen toate satele și ocinele cu ceialalți fraț. Care aceastia toate cu învățatura dumneaei s'aū făcut diată, cu slova Stoică Log. cel Bătrân Ludescul, sluga cea credincioasă a Casii dumnealor den copilării lui, cu legătură și cu mare blestem. [Pentru] care diiată și Vladiciia Mea, împreună cu duhovnicul popa Stefan, egumenul de la Arhimandritul și cu neamul dumneaei am iscălit și săntem mărturi. Deci, mergând dumneaei Doamna Ilinca la sfântul Ierusalim și aducându-o Dumnezeu cu bine și cu sănătate la casa și la feciorii dumneaei, dupre aceaia întâmplându-i-să dumneaei boala cea grea de moarte, de a-ș datoriia cea de obște, și fiind dumneaei în mintea cea bună, cu limbă și în toată firia, iară aū chiemat pre Vladiciia Mea, și fiind și popa Stefan duhovnicul dumneaei și tot neamul dumneaei : întâi Măria Sa Domnunostru Io Costandin Voevod, nepotul dumneaei, și dumnealui Vintilă Vel Ban, gineril[e] dumneaei, și featele dumneaei ceale mari, jupâneasa Marica Log[o]feteasa și dumneaei jupâneasa Stanca Brâncoveanca și dumneaei jupâneasa Ilinca Bâneasa, și alții toț den

rodul dumneaei, cu mărturiseală înaintea Vlădicieī Meale și înaintea duhovnicului popel řtefan și a neamuluī dumneaei, tuturor care era acolă de față, intemeiatu-s'aū dumneaei diiata ce iaste mai sus scrisă, care aū făcut la măna feciorilor dumneaei celor 4 mai mici, cănd aū fost purcegătoare la Ierusalim, și acum, la moarte, tot pe acea socoteală aū lăsat să stea aşezată și neclătită în veaci, făcând dumneaei la moarte și altă scrisoare pentru partia fiului dumneaei řerban-Vodă, alegând parte potrivită ca și celor alalți feciori, precum s'aū zis mai sus, iar, după moartea răposatei Doamniī Ilincăi, sculatu-s'aū răposatul řerban-Vodă, feciorul dumneaei, asupra fraților cu groază, cerând de la dumneelor catastișele de împărteală, care era la măna maicii dumneelor, ce-ș făcuse în zilele Raduluī-Vod[ă] Leon, și mai vătos cerând diiatele maicii sale, care aū făcut cănd vrea să meargă la Ierusalim și care făcuse la moarte, și i-aū apucat cu strănsaore și cu mare laudă, că, nedându-le, le va face mare rău, și dumneelor, și oamenilor caselor dumneelor, ales Stoicăi Log. celui Bătrân, zicând că cu rea moarte va să-l omoarea, și dumneelor și alalți, toț vor petreace mare nevoie, de nu să vor da scrisorile acealia cum le ceria, fiind silnic și putiarnic; și, neavând cum face în alt chip, aū dat dumneelor toate catastișele și diiatele, precum aū pohtit, și atunci, fiind Vlădicia Mea la opreală și întâm-

plându-se Dosoftei patriarhul de la Ierusalim aici în Bucureşti, aŭ trimis pre nepotu-său, arhidiaconul lui, Hrisanth, cu un izvod, zicându-mi să fac o scrisoare la řerban-Vodă, după cum m'aú învățat, că, de nu o voi face aşa, să scapă, nu numai cu alte ocăr[i] și pedepse mă va pedepsi, ce tocmai și moarte să va ispiti a-m[i] face. Deci, fiind la nevoie și la scărbă ca aceia, am făcut dupre izvodul acela; care scrisoare, când s'ar afla vre-o dată la cineva de spre partea lui řerban-Vodă, ca să-ș facă vre-o îndreptare cu dănsa împotriva fraților, acea scrisoare să nu să tie nică într'o seamă, că de mare nevoie și de frică am făcut, precum aú pohtit, cum știe adevărul Dumnezeu și știoriul tuturor. Care tocmeale și așezământuri ce aú lăsat cu învățătura și cu diiata dumneaei Domnii Ilincăi nu iaste nică poate cu dreptate a o strica nimenilea, nică Domnū, nică patriarhū, nică altu arhiereu, pentru că singur Vlădicia Meamărturisescă de toate aceastia, că li-am auzit den gura dumneaei Doamnii Ilincăi, ci cum că de mult și la toate năpăstuiăște casa dumneaei și pe frații cești mai mici, încă mai de nainte vreame, și de multă vreame în viață și în sănătatia dumneaei, vărsând multe lacrămi, să jeluia înaintea Vlădiciei Noastre și, și la vreame de moartea dumneaei tot aceastia zicându-le și înaintea noastră, și înaintea altora multora. Si aşa și Vlădicia Noastră mărturisescă înaintia veacnicului și nefățarni-

cului Dumnezeu, că sănt toate adevărate. Drept aceaia dară dăm acăstă carte de bună și adevărată mărturiseala Vlădiciei Meale, la măna dumnealor acestor 4 frați care să zic mai sus, ca să fie de credință și de adeverință înaintea tuturor unde să va arăta acăstă scrisoare a noastră, întărindu-o cu iscălitura și cu pecetia noastră, ca să se creză. Își am scris eū, Nicola Logot Mitropolie.

VLĂDICA TEODOSIE.

[Pecetea.]

LX.

† Eū popa Stefan egumenul de la sta mănușire Arhiemandritul, unde să prăznuiasă hramul sănților vărhnicii Apostoli Sti Petru i Pavăl, cară m'amu aflat duhovnicul răposatul Doamni Ilincăi, fata răposatului Șarban-Vodă cel bătrân, dat-am acăsta a mea scrisoare la măna fiilor noștri celor suflețești Costandin Stolnicul și fraților dumneali Mihaei Spăt. i Iordache Spăt., Cantacuzini, și nepotulu dumnealor Tomei, feciorul răposatului Matei Agăi, feciorul răposatului Costandin Cantacuzinò biv Vel Post., așijderea și nepoților domnealor, Părvului Stolnicul i Șarban Căpt., feciorul răposatului Drăghici Spăt. Cantacuzinò, fratelu celuī mai mare den toți, ca să fie acăstă scrisoare a mea de mare mărturisear[ă] pentru că, aflându-m[ă] dăhovnic

răposatii Doamnii Ilincăi, maicăi domneelor, în viața domneaei, și la sănătate și la boală, până la pristăvirea domneaei cea de moarte, pântru ca să să știe că, ajungându feciorul dumneaei la Domnie, Șerban-Vodă Cantacuzino, și în zilele Domniei lui, gătindu-să Doamna Ilinca, maica domneelor, a călători la Sntul Ierusalim ca să să inchine sntului și dătătoriului de viață Mormântul Domnului și Măntuitorului nostru Iisus Hristos, fiind făgăduită încă mai denainte vreame de demultu, de cându trăia împreună cu soțul dumneaei răposatul Costandin Post; deci, fiindu călătorie departe, temându-se domneaei de multe primejdii, mai vărtos de moarte, fiind bătrână, tocmitu-ș'a și ș'a uă aşazat toată casa domneaei, ca să nu fie nici o bănuială den fraț după moartea domneaei,— chemându pre Sfintia Sa părintel[e] Vlăd[i]ca Theodosie, Mitropolitul Târăi-Rumănești, aflându-mă și Duhovnicia Mea și alții din neamul domneaei de față, făcând diiata cu mare blestem, care s'a uă cetit dinaintea noastră, a tuturor căt eram acolo, ș'am iscălit ca niște mărturiî ce ne-am aflat adevărate și, după ce a uă făcut domneaei călătoria aciasta, aducându-o iar Dumnezeu la casa sa și la feciorii domneaei, și fiindu stăpână a toată casa, cum și mai nainte vream[e], a uă stăpănit toate satele și ocinile și Țigani, fiind ale domneaei de

la părinti și de la moș, de la strămoș. Deci, ajungându-o pre răposata Doamnă Ilinca boala cea grea de moarte, care iaste tuturor de obște, a ne da fiștecare datoria dupre lumea aciasta, și fiind domneaei în toată firea, cu limbă năsmintită, în mintile ceale bune și 'nțeleapte, care le-aு avut den tinereate păна la bătrâneate, chemat-ăு iarăш pre Sfinția Sa părintele Theodosie Mitropolitul, fiind și Duhovnicia Mea de față, și aflându-se la slăbiciunea domneaei cea de moarte și featele-i și feciorii și ginerii și nepoți și toată rudenia domneaei, cu mărturisala domneaei înaintea noastră a tuturora, întămăiatu-șăу diiata, care făcuse mai nainte vreame la purcesul sntului Ierusalim, lăsând tot pre acea socoteal[ă] să stea aşăzată, și neclătită în veacă, și făcându ș'altă scrisoare, la moartea domneaei, iar cu legătură și cu mare blestem, pentru partea lui Șärban-Vod[ă], feciorul domneaei, alegându-i parte osebită și potrivită ca și a celor alătri fraț, ca să-ș dea zeestre fețelor, nepoatelor domneaei; măcaru că să mărturisii domneaei cu lacrăme, zăcându și mai nainte în viață, și acum la moarte, zicând că mare strănbătate aу feciorii domneaei cel mai mică, de cătră fiu-săу Șärban-Vod[ă], fratele lor cel mai mare, — că nu iaste cu nici o cale și cu nici o dreptate, ca să ia parte den casa domneaei, ameste-

căndu-se a-ș luoa parte în multe moșii și ocine cu alalți, căci că, fiindu eșit din casa părinților de multă vreame, întemeiat de părinți-ș cu de toate încă dăń boeria lui, și mai cu puteare de cum iaste toată casa domneaei, și acum, ajungându și la Domnie, la mai mare puteare; și mai mărturisii domneaei de zicea suspinănd cu lacrime că și săracia și prada casăi domneaei, ce s'aū prădat la Gligorie-Vodă și 'nchisorile, și multă groază, și greale patime au tras frații lui acești mai mici atuncea, fiind toată principia pentru fiu-său Șärban-Vodă; precum și Gligorie-Vodă singur cu gura lui au zis înaintea multora și cu scisorii au arătat că pentru Șärban, fratele lor, pătimia ei acealea. Iar încăș, ca o maică cu milă, nu s'aū uitat la acealea, mai multu pentru nepoate[e] domneaei, feate[e] fiu-său lui Șärban-Vodă, ca să le înzestreaze; ce au făcut și fiu-său lui Șärban-Vodă parte potrivită, din sate și din moșii, alegându-se cu partea lui osibită de către toț frații, ca să nu aibă amestecătură pen sate și ocini cu alalți frați, de vreame ce au ajunsu și la Domnie, știindu domneaei și raul obiceai aceștii țără că, deaca să lipsescu Domniș den Domnie, să lipsescu și de țără și de moșii lor, încă și feciorii lor să lipsescu, carii săntu fet; și care vine Domnu caută partea domnească să o stăpânească,— măcar

că domneaei aū făcut mare socoteală de-ū dat parte lui Șärban-Vodă ca sū-ș dea zeastre fetelor Domnii lui, precum și alți Domnī pământeani, dă̄n neamul domneaei, cu înțelepciune și cu chiverniseala ca aciasta aū dat moșile lor fețelor și neamu-lui lor de aū stăpănit. Deci cu buna aşazare și tocmirea domneaei aū așezat toate, chivernisindu-le mai multu, ca, dupre moartea dumneaei, ca să nu-i pizmuiască și să-i zavistuiască fratele lor cel mai mare, Șärban-Vodă, și ca să trăiască cu dragoste frâtească, și fieștecare să tie cuī ce-aū lăsat. La care diiată ci-aū făcut, și, mai pă urmă, la moartea domneaei, ne-am aflat mărturie. Iar după moartea răposatei Doamnii Ilincăi, rădicatu-s'aū Șärban-Vodă asupra fraților acestor mai mici cu mare vrajbă și cu rea mănie, nevrându să lase după tocuirea și aşazarea Doamnii Ilincăi, maicii sale, și făr de nică o judecată sau pravilă creștinească, ci numai în putearea sa, ca unul ce stăpănia atunce pe toț, le-aū luoat de la frații amăndoao diiatile, cu mare silă: și care făcuse în viață la purcesul sntului Ierusalim, și care aū făcut și la moarte, amestecându-se în sate și în moșii, unde aū vrut și aū pohtit, și, avându și pre Duhovnicia Mea mănie și rea pizmă, căci m'aū aflat mărturie la amăndoao diiatele, läudându-se că, de nu-i voi face o scrisoare de la măna

mea după izvodul ce-m va trimite, ca să nu fie aceale diiate întru nimic, nu va căuta, nicăi să va uita căci i-am fostu duhovnic și Domnii Luî, ci tocma și cu ocna mă va pedepsi. Deci, temându-mă de urgie și de silă năprasnică, ca să nu încapu la vre-o pedeapsă, după izvodul ce aș trimis, i-am făcut scrisoare precum aș vrut și aș pohtit; care scrisoare a mea cându s-ar ivi vreodata la vreunii de-a își řăban-Vodă, ca să-ș se facă cu dînsa vre-o îndreptare, acea scrisoare să nu să tie nicăi întru o seaamă, că de mare nevoie și de groază o am făcut, precum mărturisescu și înaintea lui Dumnezeuă văzătoriul tuturor și înaintea oamenilor lumii aceștia, cum mărturisescu și adevărul și dreptatea care iaste într'amăndoao diiatele răposatii Doamnii Ilincăi unde ne aflămu îscăliți împreună cu Sfintia Sa părintel[e] Vlădica Theodosie Mitropolitul și cu alții din neamul dumneaei, cum că aceale diiate săntu dreapte și adevărate, cu învățatura maicii sale, tocmită și aşăzate părinteaste, și mai înainte în viață și la vreamea morții; care diate ale domneaei nu să pot strica, nicăi de patriiarși, nicăi de Mitropolit, nicăi de alții arhirei, nicăi de Domnă dreptă, nicăi de nimeni. Pre care diate iar mărturisescu că de mare nevoie și rea groază o am făcut, iar adevărul și dreptatea iaste precum și mai sus am mă-

turisitu: că diiatele ce aū dat Doamna Ilinca filor domneaei celor mai mici sănt adevărate și drăpte, că aflându-mă duhovnic răposatii Doamnii Ilincăi, și la săn[ă]tate și la boală, tocma pănă la cîsul cel de apoi, de pristăvire, aceastea toate cu amăruntul carele mărturisescu Duhovnicia Mea, le-amu auzit den rostul domneaei; deci dară, pentru mai adevărată credință, amu întărit mărturiseal[a] Doamnei Ilincăi, maica dumneelor, cu pecetea și cu iscălitura Duhovnicii Meale, ca-s crează. Pecete: Στεφάνου ἱερομονάχου δούλου Χ.

† Stefan ieromonah ot Arhimandrit.

LXI.

Dosoftei patriarch de Ierusalim și a toată Palestina.

[Pecetea.]

† Smerenia Noastră arată prin cea de față scrisoare a noastră patriarhicească că, aflîndu-ne noi în Tara-Rumînească prin anul de la Mîntuire 1680, răposata Doamnă Elina, soția răposatului Postelnic Costandin Cantacuzinul, s'a rugat de noi adesea pentru această pricină: voiă să împartă răposata, și după părerea ei chiar, și după îndemnul răposatului ei soț, dar și cu învoirea filor ei, tot ce avea în casa ei, cele

mișcătoare și cele nemișcătoare, la cei șese fiți ai ei : Drăghici, Șerban, Costandin, Mihaï, Matei și Iordachi, dar pe urmă, de oare ce s'aștăzui că, domnind Grigore Voevod, i-a vînat (*sic*) casa ei toată, căci pe unii din feciorii ei i-a închis și i-a chinuit (εβασάνισε), iar pe alții i-a gonit, și pe alții i-a făcut surgun și, pe lîngă acestea, a luat atîtea pungî de banî ; care nevoia aceia mare a mișcat-o și a dat și ea ce-să mai avea ale ei, și banî și lucruri, și a vîndut unele moșiile din acele ce aveau să se împartă și era drept să se facă din capăt altă împărțeală. Al doilea, că fiul ei Șerban a domnit în Țara-Rumînească și este acolo, în țară, obiceiul (cu toate că fără socoteală), cînd vre-un Domn cade de la Domnie, să iea Domnul ce vine după dînsul averea lui, adecă a mazilului. Deci acea răposată Doamnă văduvă, Elina, gîndindu-se că, de nu se va face o a doua împărțeală, urmează să fie nedreptățită unii dintre fiții ei, adecă aceia, cărora li s'aștăzui că, de oare ce, la acea împărțeală ce se făcuse, nu luase fiecare din fiții ei moșiile deosebite în moștenire, ci la cele mai multe erau tovarăși și părtăși împreună, și temindu-se ca nu cumva, stricîndu-se Domnia fiului ei Șerban Voevod, Domnul de după el, vrînd să iea moșiile lui, să iea și partea fraților lui, și să fie Domnia scan-

delă și pedeapsă pentru toată casa lor, de oare ce, nedreptățindu-se fiu ei de către Domnii de pe vremuri, urmează peirea Casei ei, — pentru acestea deci să gîndit să se facă îndreptare cu Dumnezeu ce va fi, să se săvîrșească o a doua împărțeală, pentru ca aceia cîtora li se vînduse la acea nevoie moșiiile lor, să iea tot atita parte din moșiiile frațiilor lor, și Șerban Voevod să iea în partea sa unele moșii, fără să fie la un loc cu vre unul din frații săi; care moșii să fie de atita preț, cît ar fi și partea fiecărui dintre frații lui, și celalăți fiți ai ei. Și orfani celu adormit răposatului ei fiu Drăghiceanu Spătarul s'a multămit cu orfânduiala aceasta; numai Șerban Voevod, voind să fie statornică întâia împărțeală, și neînvoindu-se la această îngrijire și chiverniseală a mamei lui, a cerut de la noi adesea acea răposată ca să vorbim cu acela, ce domniă atunci, ca acea împărțire, ce s'a spus, care se făcuse pentru cele ce erau atunci ale casei lor, să rămifie în toate neatinsă în celealte, numai moșiiile să se împartă din nou; apoia ca Șerban Voevod să nu iea parte din moșii, la care să fie la un loc cu vre unu dintre frații săi, ci să iea pe unele din moșii, să le aibă el singur cu totul, și să le dea de zestre fetelor lui; care să fie de atita preț, cît ar fi și partea ce ar fi fost s'o aibă în moșiiile cele împreună cu

frații și altfel în tot chipul să rămifie casa lor de obște netulburată de Domnii de pe vremuri, și vre unul din fiil ei să nu fie nedreptățit pentru moșiile ce s'aū vîndut la nevoile de obște ale Casei ei. Așa dar, rugindu-mi-se ea adesea să spunem aceluia, răposatului, și spuindu-ți noi adesea, și cu îngrijire, să se învoiască cu dreptatea și cererea mamei lui și cu voia ei, — el nicăi nu s'a înduplecăt, nicăi n'a voit, ci, mai vîrtos călcind fățiș îngrijirea și hotărîrea ei, ca unul ce stăpînia și era puternic, ne-a trimis îndărăt la dînsa, ca să cerem și să luăm toate catastișele, și de față toate hîrtiile împărțelii de atunci, ca să le aibă el spre înțemeiarea și statornicirea acelei împărțeli. Iar ea, dacă am venit noi și am spus o astfel de poruncă, a răspuns că nu dă nicăi catastișele, nicăi scrisorile ce cuprind cele atunci orînduite și împărțite, și mai ales nu vrea să aibă nicăi o putere acea împărțeală, ci, pentru pricinile ce s'aū spus mai sus, să fie acea împărțeală fără valoare și în tot chipul și locul, și la toată nevoia și împrejurarea, neîntemeiată, fără putere și întru nimic socotită; iară cea de a doua împărțeală să fie fără nicăi o vorbă și fără nicăi un pretext, în chipul cum mai sus s'a spus curat și pe larg. Pentru care, spre asigurare despre lucrurile ce le-am mijlocit atunci la Șerban Voevod și la mama

lui, și spre ajutorul păreri celei adevărate și de pe urmă a răposatei aceleia pentru cele ce le avea ea și fiil ei, am scris cea de față și am dat-o prea-nobililor frați ai lui Șerban Voevod pentru ajutorul dreptății și adevărului. 1691, luna Mart; Constanti-nopol.

Dosoftei, cu mila lui Dumnezeu patriarch al Ierusalimului, mărturisesc.

LXII.

Dosoftei, cu mila lui Dumnezeu patriarch al Ierusalimului și a toată Palestina.

[Pecetea.]

[Ca și n^l precedent, afară de deosebirile ce urmează].

Smerenia noastră arată prin cea de față a noastră scrisoare patriarchicească, cum că, aflându-ne în Tara-Rumînească prin anul Măntuirii 1680... Și părerea silnică și tiranică și, mai bine zicind, hotărîrea foarte necuvâincioasă a unor DomnI ce fusese de curînd,, a ajuns la o răutate (*χακοτροπίαν*) ca aceia încît au hotărît că, atunci cînd un Domn cade din Domnie, Domnul ce vine după el să iea toate averile lui și să le ție spre folosul lui, sau să le dea cuî i s'ar părea lui, să le stăpinească și să culeagă venitul de la ele... Așa fiind lucrurile, a plecat acea

răposată Doamnă văduvă Elena pentru închinăciunea dumnezeiescului Mormânt și celorlalte sfinte locuri de închinare și, întorcindu-se, adormi somnul cel de pe urmă în casa ei. Și după aceia, adecă la anul 1686, întimplându-ne noi acolo, ni-aș adus preanobili boierl, fiil ei, o diată a ei, ca să o întărim, care s-a scris în anul de la Facerea Lumii 7190, în luna Septembrie 1, în care a orînduit pentru casa ei și copiii ei, cum să-și împartă avereia ei și a răposatului lor tată, căci, după cum s-a spus, pe cea dințaiu împărteală ce o făcuse, pentru pricina arătate, o stricase cu totul și a judecat-o a fi fără putere în tot chipul; puind ca supraveghetor și cîrmuitor și administrator și epitrop cunoscut (*γνήσιον*) și la toate în locul ei, între toți copiii ei, pe prea-nobilul și prea-învățatul (*ορχώτατον*) boier Stolnic, dumnealui Costandin, pentru multe și neapărate pricini. Dar, între acestea, afind răposatul Șerban Voevod de la vre-un pîrîtor (*τελχίως*) despre diată, n'a făcut lucrul ce era legiuitor, cu iubire față de părinți și de frați, ci ceia ce era silnic și cutezător: căci dințaiu a amenințat că va face cele mari rele unora dintre frații lui, ca unii ce apără diata aceasta. Al doilea, a vrut să surgunească pe Preosfințitul Mitropolit al Ungro-Vlahiei chir Teodosie, fiindcă era îscălit ca martur în josul diatei.

Și, al treilea, a căutat și a luat cu sila diata în mîna lui. Iară noi i-am spus să facă Divan de arhierei și de boieri și să vă-dească diata și să se judece cu frații lui, făcîndu-se cercetare legiuitoră și creștinească, și, de se va găsi diata adevărată, să n'o calce, pentru pricinile de nevoie pe care le-am spus mai sus; iar, de se va dovedi sau mincinoasă sau îndoiefulnică, s'o strice. Iar acela, fiind om mînios și silnic, poftia să fie toate după părerea lui; pentru care a cerut de la Mitropolit, și i-a și dat scri-soarea, și a luat-o precum i-a fost voia; și tot aşa de la duhovnicul Ștefan, și a arătat și o scrisoare a răposatului Dionisie, care a fost patriarch al Constantinopolei, care scrisoare spune că, mergind la Ierusalim răposata Doamnă Elena, a întovărășit-o Preo-sfinția Sa până la moșia Dobreni, și i-a spus lui acolo că împărțeala care a făcut-o între copiii ei să fie statornică și neschimbătă, și o a doua să nu se facă. Deci a cerut de la noi Șerban Voievod scrisorile de întărire pentru cărțile Mitropolitului, ale lui popa Ștefan și ale lui chir Dionisie, și, văzîndu-l pe dînsul răsuflind mănie și amenințare împotriva celor de un neam cu dînsul și împotriva Mitropolitului, lucrînd cu chibzuială, i-am dat două scrisori, aşa cum a voit el; în care, neavînd ce nevoie să spunem, am spus unele lucruri din legea împărătească,

care acolo în Vlahobogdania nu e cu puțință să se păzească în toate, de oare ce Domniști sunt, cei mai mulți dintre dinșii, silnici și puternici, și o diată după legiuitora precisie e grea, dar adesea ori și puțini martorii sunt de mărturie, și un duhovnic vrednic de cinste și singur se primește spre mărturie, și diatele olografe se scriu fără martorii și se întăresc. Astfel deci am dat scriitorile noastre pentru nimicirea diatei; de oare ce însă pe acea diată aș întări-o, părindu-li-se adevărată, cei doi foști patriarhi de Constantinopol ce se găsiau în țară, Dionisie și Iacov, și, fiind și noi la Constantinopol, a fost primită și întărită sindicește, și acea răposată doamnă Elina n-a spus adesea cele cuprinse în diată, și nouă și la alții mulți, cum s'a arătat mai sus, și, pe lîngă acestea viind noi acolo în anul acesta, n-a spus Preaosfințitul Mitropolit că acelea ce le scrie diata le-a auzit adesea și din gura doamnei Elina, care și fiului ei Șerban Voievod adesea ori i le spunea și-l îndemna spre ele, și cu cuvîntul și în scris; și, ceia ce este de căpetenie, că, de oare ce Șerban Voievod n'a vrut să se cerceteze diata de față, a dat să se credă că se temea de adevărul cuprins în diată, pentru care a și amenințat și era și în stare (εκινδύνευος) a face multe rele, până ce a luat-o, și, pe lîngă acestea am văzut scri-

soarea răposatului patriarch chir Dionisie, scrisă în anul 1693, în luna lui Iulie, care scrișoare scrie că, mergînd la Ierusalim Doamna Elina, a dus-o Sfintia Sa până la moșia Dobreni, unde i-a spus ea să fie cea de-a doua a ei împărteală pentru avereia ei, și cea d'intâi, care a făcut-o, să fie fără putere; dar, pentru că Șerban Voevod a amenințat să facă multe rele către cei de un neam cu dînsul, Preasfintia Sa cu socrateală a scris o carte și a dat-o lui Șerban Voevod, ca și cum Doamna Elina i-ar fi spus să rămîne împărteala ce a făcut-o nestrămutată și alta să nu mai fie. Pentru toate acestea deci, Smerenia Noastră, curățind-o de batjocură și dojană, și desprețuind cele făcute împotriva legilor, căci cele săvîrșite în ascuns și în întuneric sunt fără de lege, și, mai bine zicind, după Marele Vasilie, se chiamă furt și răpire de cele sfinte, -- se dovedește că cele două scrisori pe care le-am dat lui Șerban Voevod pentru întărirea scrisorilor de atunci ale Mitropolitului, lui popa Ștefan și lui chir Dionisie, și pentru nimicirea diatei, să fie fără valoare, fără preț și întru nimic socotite, în tot chipul, în tot timpul și în tot județul, bisericesc și mirenesc fiind; suspus afurisaniei nedezlegate și anatemei vesnice cel ce ar voi, fie Domn, fie achieret, fie boier, fie dregător bisericesc sau mire-

nesc, să le iea acestea pentru schimbarea sañ întărirea acelora ce s'ar scrie, ci, de acum și în veci, să fie fără putere și, cum s'a zis, intru nimic socotite. Pentru care spre întărire s'a dat această scrisoare a noastră. În București, anul de la Mîntuire 1702, luna Mart.

Dosoftei, cu mila lui Dumnezeu patriarch al Ierusalimului și a toată Palestina.

LXIII.

† Smerenia Noastră prin cea de față scrisoare către toți arată că, în Curtea (Κούρτη) domnească a Ungrovlachiei găsindu-ne noi, amîndoî patriachiî, pentru a vedea pe Măria Sa Domnul Domn Io Costandin Basarab Voevod, Domnul a toată Ungrovlachia, fiul nostru sufletesc iubit și dorit de noi, și a petrece cu dînsul, aŭ venit înaintea tuturor cei doi prea-nobili frați, boierul Stolnic Constantin și boierul Mare-Spătar dumnealui Mihail, Cantacuzini, și s'aú rugat de noi, ca, făcîndu-se cercetarea după Dumnezeu a diatei pe care în vremuri a făcut-o răposata întru fericire mama lor, Măria Sa Doamna Elena, plecînd la Ierusalim, și iar, după întoarcerea ei de acolo, intemeiată, și întărită, și asigurată de dînsa, prin pecetea ce avea la dînsa, și cu marturi oameni vrednici de a fi numiți, în vorbe

adecă și în fapte, cu scrisul și fără scris, — să se întărească și de către noi prin cartea cea de față, această diată, și să se confirme, ca în toate lipsită de minciună și adevărată, pentru trainica și veșnica ei siguranță. Prin mind cererea lor, ca una ce e cuminte și dreaptă, am discutat pentru dinsa cu îngrijire și cu înțelepciune, și astfel, pentru nimicirea a toată părtenearea furiașată și pentru vădirea întregului adevăr, pronunțindu-se de către noi afurisania nedezlegată de la Dumnezeu, — s'a mărturisit și de Măria Sa Constantin Basarab Voevod, Domn a toată Ungrovlachia, fiul sufletesc iubit și dorit al Smereniei Noastre, și de prea-sfințitul Mitropolitul Ungrovlachiei, Domnul Teodosie, și părintele sufletesc al acelei răposate Doamna Elena, ieromonachul și archimandritul popa Ștefan și boierul Mare-Ban Vintilă, că acea diată ce a fost a răposatei Doamna Elena, mama acestor doi frați Cantacuzini: Constantin și Mihail, e în adevăr a ei însăși, sigură, și nebănuielnică, și nestrămutată; căci ei spun că răposata, de bună voia ei, și din al ei singur îndemn, și fără vre-o nevoie sau silă și înrăutare violentă, a făcut acea diată și a întărit-o cu însăși a ei pecete, și cu blestemuri, și marturi, cum i s'a părut ei; deci nu e, precum s'a scornit cuvînt după moartea ei, supt alt frate, mort înainte, al acestor frați, răposatul Șerban Voevod,

și alți cîțiva cari î făceaū luī pe plac, — nu e, deci, acea diată, schimbată și stricată. Pe lîngă aceasta, cunoaștem și copie întărită de prea-fericitul și prea-ințeleptul patriarh al Ierusalimuluī, domnul Dosoftei, cel întru Duhul Sfînt iubit și prea-dorit frate și tovarăș de slujbă al Smereniei Noastre, care cuprinde aceia : că e o copie asemenea și în toate neschimbată și neprefăcută cu desăvîrșire, după acea diată generală a răposatei Doamne Elena, mama acestor boieri și frați Cantacuzinî. Căci s'a întîmplat, pentru că aū fost siliți acei boieri de fratele lor răposat, Șerban Voievod, fiind Domn, după moartea mamei lor, răposata Elena, cerînd acea diată prin silă și putere domnească, că ei aū scos copie după dînsa și aū dat-o pe aceia, adeca originalul, care și până astăzi, pentru întîmplările timpului, venite una după alta, e luată și nu s'a mai înfătișat ; care copie, cum am spus, s'a întărit și acum față cu noī, ca asemenea cu acea diată originală, și adevărată, și neschimbată, cu afurisenie nedezlegată, supt mărturia celor de mai sus mari și vestite și nepărtentoare vrednice fețe. Pentru aceia scriind și noī prin aceasta, și întărind, și confirmînd acea diată a răposatei Doamne Elena, după spusa copie neschimbată a ei, arătăm că să aibă adevăr, siguranță, neschimbare, neprefacere, trăinicie și neclin-

tire față de ori-cine și, în scurt, tăria și puterea în tot veacul. Iar cine va pune la îndoială această copie a diatei originale, și va vorbi împotriva ei, și i se va opune cu gînd și aplecare sucite, ca un urmaș al minciunii, și prieten al nedreptății, și dușman al adevărului, — să rămîne în toate fără putere, și neîndreptătit, și neascultat de vre-o față sau judecată. Pentru care, spre arătarea și întărirea adevărului și dreptății, s'a scris cea de față carte a Smereniei Noastre, și s'a întărit cu iscălitura fiecărui dintre noi și s'a dat acelor ziși boieri, frații Cantacuzină, Constantin și Mihai; 1691, Ianuarie.

† Dionisie, cu mila lui Dumnezeu fost patriarh al Constantinopolei, cu mâna mea am scris și întăresc.

† Iakov, cu mila lui Dumnezeu, arhiepiscop al Romei Nouă, Constantinopolei, cu mâna mea am scris și întăresc.

După originalul grec în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXIV.

Dionisie, cu mila lui Dumnezeu fost arhiepiscop al Constantinopolei și patriarch ecumenic.

Să nu judecați după părere, ci să judecați judecată dreaptă, ni poruncește în

Evanghelie Domnul, și aiurea, prin Prooroc: cel ce iubește nedreptatea, își urește însuși al lui suflet. De oare ce, deci, și Smerenia Noastră s'a întîmplat să fim chemați odinioară de răposata Doamnă Elena, fiica celuī în trecut vrednic de pomenire Șerban Voievod, și soția răposatului întru fericire boier Marele-Postelnic Constantin Cantacuzino, la moșia ce se zice Dobreni găsindu-se ea, pe care timp se gătia acea răposată a merge la Ierusalim, ca să se înhinne la acele sfinte locuri, și auzind noi de la dînsa, pe lîngă alte taine ale ei și gîndurî mai ascunse și mai de nevoie pentru toată casa ei, pe care ni le-a spus duhovnicește, a simțit nevoia, și în privința așezării și cîrmuirii tuturor moșilor ei, făcută după socoteala ei, a o arăta și pe aceasta în mărturisire dreaptă, și pentru înlăturarea oricărei bănuieri, pentru ca nu cumva, trecind supt tacere dreptatea, să sufere vre-o primejdie sufletească; căci de o potrivă se pedepsesc: cel ce a pregătit minciuna și cel ce a trecut la timpul său supt tacere adevărul; și acesta iubește nedreptatea și-și urește însuși sufletul său. Răposata Doamnă aceia, Elena, fiind totdeauna ca un bun prevăzător și cîrmuitor al averilor ei, mișcătoare și nemîscătoare, și gîndindu-se cu grija, înțelepțește, la starea lor pe urmă, ni-a descoperit lucrurile, spuind aşa: «Fiul mieū Șerban

Voevod, ca unul ce a fost înnălțat în Scaunul Domniei, dacă după moartea mea va moșteni împreună cu ceilalți fi și miei, să-și iea părticica ce i se cuvine Măriei Sale din fiecare moșie ce mi-a dat-o Dumnezeu,— urmează că se vor amesteca ale mele cu cele domnești, și, cind va fi să ajungă ele de la cel de față la cel ce aș să fie, nu vor avea pace cîndva fiș și urmașii mei, de oare-ce mina domnească are putere mare și apucă fără frică cele de departe; care pentru ca să nu fie, cum se poate, căci de cele mai multe ori se întimplă a fi nestătător lucru Domnia, am crezut că e cùminte și am hotărît ca pentru Maria Sa, din toate moșile mele una întreagă, care să poată împlini toate părticelele, cîte avea să le iea dînsul cu bucata din toate, și dîndu-i-o pe aceia supt a lui deosebită putere și stăpînire, arăt că numai pe aceia singură să și-o iea, iar de toate celealte moșii ale mele să nu se atingă, și să fie și să se zică singur, fără împărtășire cu ceilalți; și așez în acelea ca singuri domni și stăpini pe ceilalți fi și miei, cari să și le împartă între sine, cum e obiceiul la frați și tovarăși de moștenire. Această a mea împărtire și orînduială, pe care am luat-o numai din a mea voie, făcînd-o, stăpîne prea-sfinte, în averile mele, supun blestemelor pe cine va judeca alt-

fel și va voi cîndva să schimbe ceva din hotărîre. Și te învrednicesc și pe Sfinția Ta, ca să arăți aceasta fiuluī mieū Șerban Voevod, ca să-i fie în desăvîrșită știință și pentru a sfârîma ori-ce nehotărîre». Și astfel, după însăși misiunea răposatei aceleia Doamna Elena, am vestit și Smerenia Noastră acest gînd la acea vreme răposatului fiu al ei Șerban Voevod. Ci scriu și acum și incredințez prin cartea de față că acea diată pentru moșiiile, cum am spus, ale răposatei Doamnei Elena e adevărată, sigură și fără bănuială. Și în același chip știm, tot astfel, că apoi, după întoarcerea ei de la Ierusalim, ni-a dat diata s'o cetim, îscălită, pecetluită, și cu marturi, întărind acestea asemenea, și nestricată. Pe care răposatul ei fiu acela, Șerban Voevod, cu sila și cu puterea ce o avea, și cu amenințarea domnească, cercetind-o și luînd-o de la frații lui, a oprit-o și a luat-o cu totul de la dînsii (*καὶ ἦρεν ἐκ μέσου αὐτὴν ὄλοτελῶς*), ramînd la dînsii numai o copie a ei; cum și multor altora li e știut aceasta, și noi știm bine, și urmașilor li mărturisim, și spunem tot adevărul. Pentru că, dacă și scrisori patriarhicești poate, și domnești, și altele, ori-care ar fi, s'ar fi pregătit împotriva diatei de acel Șerban Voevod, nimicind cumva și schimbînd mai sus scrisa diată a răposatei lui mame, Doamna Elena, de oare ce nu s'a

arătat diata originală, — prin sila lui, ce am spus, — le sfărîmăm și le facem cu totul fără putere, ca unele ce sunt plăzmuite și pline de minciuni și se depărtează mult de adevăr, făcute numai pentru al lui scop. Iar copia acelei diate generale a mamei lui, Doamnei Elena, care copie se păstrează la prea-nobili boierii fiilor ei rămași în viață, care se mărturisește și prin iscăliturile unor oameni vredniți de credință; pe care și a-dese oră o am văzut și o am citit, ca una ce e adevărată și neîndoieinică are autoritatea și puterea și siguranța ce e tot de o valoare cu diata. Pentru care, și pentru mărturia întregului adevăr, în numele lui Dumnezeu, s'a făcut această de față scrisoare a Smereniei Noastre, și s'a dat în mîna prea-nobililor boieri, filior acelei răposate Doamnei Elena, și ai noștri fi sufletești iubiți. 1691.

În luna Iulie, indicția a V-a (?).

LXV.

7200 (1691-2). «Eū jup[ă]neasa Stanca de la Ogrezeană, fata lui Pavlache Banul». dă zapis lui «Şerban biv Vel Post., sna Pârvul Vistiașul Vlădescul», pentru vinzare la Ogrăzeană (Vlașca). Are de la tată: «Pavlache Banul». «Iar, când aǔ fost acum în ziliile] Mării Sal[e] Domnu nostru Io Costandin Voievoda, mărgând eū la dumnealui Mihai Can-

tacuzino Vl Spat., făcând tocmeală cu dumnealui de i-am vândut aciaștă moșie den Ogrăzeanî», «apoī dumnealui Șerban..., mai căzându-i-să dumisale, și fiind dumnealui mai volnic a cumpăra, căce, fiind aciaștă moșie ...lipită de moșia dumisal[e] de la Prisăceanî, care iaste supt păreatea casei dumisale și nesuferind pre alțiī striinī să între acolea în moșia Ogrăzeanî», ea nu vrea. El, «temându-să... să nu umblu eū cu nescare daniī, făcîndu-le cu alte meșteșuguri, ca să bag pre alțiī în moșie», se plînge la Divan, care decide a fi el preferat. Are nevoie de banii și vinde. «Fără de rumâni.» Pecete cu «S. P.». Semnați: «Eū jupăneasa Stanca fata lui Pavlachie Banu», «Vintilă Vel Ban mărturie», «Ghinea Rustea Vel Dvornic mărturie», «Cornea Vel Păh.», «Costandin Știrbeai» și «Cernica Știrbeai», Vel Comis și Vel Armaș, Alixandru V. Log., Matei Ciorogîrleanu, Vel Vistier, Barbul Izvoreanul biv Vel Spăt., Radul Izvoreanul Vel Pitar, Κωσταντίνος σλούτζάρις, Radoul Golescul V. Agă, Șerban vt. Log., Balea Log. — Bibl. Ac. Rom., 176/LXXIV.

LXVI.

«Socoteala Mihalcii Vel Pit., ci-aū avut cu Radul Spat. Dudecul pântru o datorie ce-aū fost dator Radul Spatar lui Vel Pitar,

cu zapisul tătăne-său, ce le-am făcut soc[o]-teal[ă] cu porunca Mării Sal[e] lui Vodă; Ap. 17 dnă, l. 7200. Menționate «măhrămī za sărm[ă]». — Semnătura: Vel Clucer și un Grec. — Bibl. Ac. Rom., 82/XLV.

LXVII.

30 Maiū 7200 (1692). Pentru o reclamație a lui Radul Spăt. Dudescul. — Bibl. Ac. Rom., 83/XLV.

LXVIII.

Mistiiu bjiiu Io Costandin Basarab Voevod i gsdnū vsoe zemle ungrovlahiiscoe, dăvat gvsdmi siiu povelenie Vladului Logofătul ot Filipești, și cu feclorii lui, căt Dumnezeu-i va da, ca să le fie lor ocină în moșia Măgureanilor ot sud Praah., însă toată partea Clipi și frăține-său Radic...; pentru că aceaste moșai fostu-lea-aū cumpărat strămoșai Vladului Log., anume Radul și Tiha, drept ban[i] gata aspri 14.000, încă den zilel[e] lui Alixandru-Vodă cel bătrân, snu Mirci Vodă..., și... partea [unch]iu-său Vladului Port. cel Bătrân, care aū cumpărat unchiul Vladului Logt. de la veriș lui, Lazăr, și Stroe, și Neagoe, și Oprea, feclorii lui Mihailă den Bălțați..., drept 13.000 banii gata, cu zapis de la măna lor și cu mărturiile încă den zilel[e] răposatului Matei-Vodă, l. 7147;

care moșae le-aă fost și lor de cumpărătoare de la Voica den Măgureană și de la fata lui Nich[i]for ot tam, și le-aă cumpărat Vladul Log. acălastă parte de moșae de la nepotu-săă Toader Libăr, feciorul varăsa Iliniă, fata Vladuluă Port., drept bană gata 13.700... Si iar să fie Vladuluă Log. 1 [la]zu de fän și cu pomăt în Roșăoara, care l-aă fost cumpărat Cătăniță, tată-săă, de la Savin călugărul și de la fiu-săă Ivan de Măgureană, drept bană gata 400. [Hotar și cu «metoful călugărilor».] Si iar să fie Vladuluă Log. un lazu de fän în moșia Măg[u]-reanilor, care l-aă cumpărat iar tată-săă Cătăniță de la Mihael cel băträn și de la fiu-săă Boico den Măgureană drept bană gata 500, care iaste lăturea cu un laz al Vladuluă Log., de la stremoșăi lui, în poiana Drăgănesei. [Hotar și cu «poiana Mihălceștilor».] Lazul lui, care l-aă fost cumpărat unchiu-săă Vladul Portarul cel Băträn... Care vii și ocină aă fost iar de la Drăghici, moșul Vladuluă Log... Să fie Vladuluă Logt. un lazu de fän cu pomet, care l-aă cumpărat de la văru-săă Mihalcea și de la frate-săă Stoica, feciorii Mihalcei Logt. ot Măgureană..., cu zapis de la măna lor, 7188... Si lazurile de fän ceale bătrâne în Măgureană, care sănt cumpărate de spre moși luă, a-nume Radul și Tiha și Lazăr. [Le tin] tot cu bună pace pănă acum, în zilele Domnii

Meal[e], la lt 7198, iar, după aceaia, când aă fost mai pre urmă... dus Șerban Cantacozino Vornicul, Vornic-Mare, și... adin Log., fiindu și el moșnean în sat în Măgureană, aă pus mare pizmă și urgie asupra Vladului Logt., de i-aă luat toate moșăile, cu livezil[e] și viile ce aă avut pe moșăia Măgureanilor în sila lui, nefiindu... toriu, nică vinovat, și băgându-l și la închisoare și în lanțu, păna ce i-aă luat și trei hrisoave ce aă avut pe aceaste moșăi, ca să nu să mai pomenească nimăn moșnean den Măgureană, nică să mai tie Vladul Logt. moșăi den Măgureană; ci să fie toate ale lui. Deci și Vladul Log., neavând ce face, fiind Șerban Vor. Cantacozino puternic și silnic, nu s'aă putut pune împotrivă-î, ci aă lăsat de aă stăpănit Șerban V... toate lazuril[e] și ocinile lui și viile în silă, păna la moartea lui. Iar, după moartea lui Șerban Vor. Cantacuzino, căutându-ș Vladul Log. dreptatea și neîngăduind, n'aă lăsat ca să-î împresoare moșăile lui cel[e]... înaintea cinstiitulu și credinciosulu boiarinulu Domnii Meal[e] pan Ștefan Cantacozino Vel Spat., de s'aă întrebat de pără (?) cu Costandin Post. Cantacozino și cu frați lui, Matei Cantacozino i... no, nepoții lui Șerban Vor. Cantacozino, pentru aceastea moșăi ale Vladului Log., care le-aă fostu împresurat Șerban Vor. Cantacozino ; și, scoțând Vladul Log. cărțile,

ce aă mai avut pre aceaste moșăi ce scriu... [sco]s și nepoții lui Șerban Vor. Cantacozino cărțil[e] lor ce aă avut pe moșăia Măgureanilor, de s'aă cedit toate pre rănd, și unele și altele, și nu s'aă aflat în cărțile lui Șerban Vor. Cantacozino nimic... Vladului Log., nică de el, nică de neamul lui, boiarilor den Măgureană, nică altor boiari, care aă stăpănit Măgureană mai nainte; ci le-aă fost împresurat Șerban Vor. Cantacuzino în silă și fără de nică o drep[tate]... Costandin Post. Cantacozino; ci după bună adeverință aă dat Vladului Log. toate moșăile, viile, lazuril[e], curăturil[e], căte aă avut în sat în Măgureană... Si aă făcut și Costandin Post. Cantacozino, cu frații lui, Matei Cantacozino și Părvul Cantacozino, scrisoarea lor la măna Vladului Log., dennaintea boiarinului Domnii Meal[e] Ștefan Cantacozino Vel Spat. Mart 31, 7230.

[Semnatura Domnului și a lui Costandin Conțescul vt. Log. -- Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.]

LXIX.

Dionisie, cu mila lui Dumnezeu, arhiepiscop al Constantinopolei, Roma Nouă, și patriarh ecumenic.

Ceia ce e neorinduit e pretutindeni supărător, a spus glasul cel dumnezeiesc. Si

ce zic eū: supărător, cînd neorînduiala e în toate lucrurile pricina a toată peirea?! Căci, prin neorînduială, nu numai casele și orașele, dar și popoare și neamuri aū perit; de unde se și spune, că prin orînduială s'aū și alcătuit toate. Nu numai atît, ci păñă și cereștile cercuri și puterî duhovnicești pornesc prin orînduială. De aici legile, canoanele și rîndurile așeză rînduiala cea de viață dătătoare și înlătură neorînduiala cea pricinuitoare a peiri. Ce am de gînd cu această introducere însă? Decît că răposata încrăciunire Doamna Ilina ('Ηλία), cunoscind ce este neorînduiala aceasta, și-a așezat lucrurile în orînduială, și, nu numai după gîndul omenesc, ci, mult mai mult, după dumnezeiasca poruncă, a făcut diată pentru toate moșiiile ei, și ale soțului ei, pentru ca după moartea ei copiii, ce avea, să împartă toate acestea de o potrivă; și astfel s'a păstrat această orînduială păñă acum. Apoi, ca dintr-o tulburare, adeca răutate, pentru a timpului neorînduială, și pentru feluritele și multele întîmplări, aū ajuns moșiiile de aū decăzut și aū ajuns la desăvîrșita pustiire și nimicire. Pe urmă însă a domnit și răposatul Șerban Voevod; și el, văzînd asemenea lucruri că s'aū întîmplat, și această neorînduială foarte rea, care înnainta, s'a sirguit ca să aducă în bună rînduială lucrurile ei. De unde, cu însuși a ei voie și hotărîre, a stricat cea d'in-

tăiū a ei diată și a făcut-o pe aceasta fără autoritate și putere; și, din insușial ei îndemn, zic, a scrie altă diată, care împarte aceste moși, cum a voit ea. Si atunci, fiind Smerenia Noastră, nu numai de vre-o două-trei ori, ci adese ori la București, și chiar la Dobreni (ἄλλα καὶ εἰς Ντομπράν), cînd a pornit în călătorie spre sfînta cetate a Ierusalimului, s'a rugat de noi zisa Doamnă, ca să facem știut răposatului Șerban Voevod acel gînd al ei, și să mijlocim ca să aibă și la el putere și siguranță a doua diată a ei, ca fiind înțeleaptă și legiuittă. Si, povestindu-i lui acestea, s'a umplut tot de furie și de mînie mare, și, amenințînd, a căutat să iea cu puterea și cu sila acea diată. Poruncind și pornind către paguba și pedeapsa fraților lui, a cerut și de la noi scrisoare ca să stricăm diata cea de a doua a ei și să-l luăm puterea. Din care pricină Smerenia Noastră, voind pacea unora către alții, pentru cîrmuire, am dat scrisoare, cu economie, după cererea și voia aceluia răposat. Ci, scriind cele de acumă, mărturisim că acea scrisoare dată de noi să fie fără valoare și putere, și intru nimic să nu se socoată; căci bunul nu este bun, dacă nu se face bine. Si acea de a doua a ei diată să aibă putere și siguranță, ca una ce este înțeleaptă și legiuittă. Iar cine mai pe urmă se va arăta în această dreaptă hotărire a noastră pri-

cinuitor de neorînduială, să fie afurisit și
neierat și nedezlegat după moarte și... (?).
Și pentru siguranță și întărire s'a făcut scri-
soarea noastră și li s'a dat lor. 1693.

În luna Iulie, indicția I-a.

După originalul grecesc în Archiva d-lui
G. Gr. Cantacuzino.

LXX.

[Testament al lui Constantin Filipescu J.

Catastișăl de partea ce am datu fiu-mieū
lu Șärban ca să tie den sate, den vii și den
alte moșii, păcum sămnează în lăuntru; ce
s'aū făcut la Avt. 7 d. l., 7204.

Satul Săcăria, toată partea mea și cu tot
hotarul, și rumâni, anume: Radul Bohna,
Lep[ă]dat fiu-săū, Dobre fiu-săū, Petru fiu-
săū, Ion fiu-săū, Lep[ă]dat, Dumitru fra-
tel[e] lu Șärban, Ion fiu-săū, Petru fiu-săū,
Vișan Pepelea, Stoica fiu-săū, Stoian fiu-
săū, Stoian al lu Toc, Stanciul fiu-săū,
Neagoe fiu-săū, Radul fratel[e] luī lon,
Radul fiu-săū, Drăgan fiu-săū, Pătru fecio-
rul Radului Rădan, Bărla al Oltei, Oancea
fiu-săū, Radul fiu-săū, Stan fiu-săū, Oprea
Rădan, Petru fiu-săū, Bratul fiu-săū, Bă-
dicean fiu-săū, și alt copil iar al lui, Nea-
goe fratel[e] lui Stroe, Oancea fiu-săū, Stan
fiu-săū, Petru nepotu-săū, Petru a Neagăi,
Ion frate-săū, Radul frate-săū, Neagul fra-

tel[e] luī Stānil[ă], Radul fiu-săū, Neagul fiu-săū, Stan Svista, Costea nepotu-săū, Vlad Botoroag[ă], Oprea fiu-săū, Stoian frate[e] lu Vlad, Neacșul frate-săū, Stan al Drăganii, Ion frate-săū, Micul frate-săū, Ion fratel[e] Stanciului, Ion fiu-săū, Neagoe fiu-săū, Dan fratel[e] luī Petru, Oprea frate[e] luī Dobrin a lu Ciocor, Oprea fiu-săū, Stoica fiu-săū, Stānil[ă] fratel[e] luī Stroe. Ion fiu-săū, Petru fiu-săū, Radul frate[e] Manei, Ion fiu-săū, Stan frate-săū, Radul frate[e] lu Stănișor, Șärban frate-săū, Stroe Zlota, Neagul fiu-săū, Manea fiu-săū, Stroe fiu-săū, Dan nepotul lu Stroe, Ion al Dacicăi, Voico fiu-săū, Ioniț[ă] fiu-săū, Mihil al lu Istrea, Radul fiu-săū, Pascul Gaținii, Stroe fiu-săū, Manea fiu-săū, Vișan al Barnei, Manea al luī Neagoe, Petru feciorul lu Crăciun clob., Radul fiu-săū, Stoica feciorul Radulu, Radul fiu-săū, Stan fiu-săū. Stoian fiu-săū, Dragomir fiu-săū, Radul al Pasculu Roșcăi, Neagoe frate-săū, Manea al Roșcăi, Stan Frunză și un copil al lui, Cărstea al Buzii, Cărstea fiu-săū, Oancea a luī Voico Blajul, Voico al luī Bontos, Stroe frate-săū, Mihail[ă] al Cărstini, Drăgan frate[e] Sviie, Petru feciorul Buzii, Radul frate-săū, Vișan frate-săū, Vălsan al lui Neguț Ciocăneas.

+ Voico, fratele Stanciului. Cărstea frate-săū, cu feciorii lui. Șärban Mahoe, cu fe-

cioriș lui, Lăpădat al lui Goloșal cu fecioriș lui, Radul Botoroagă cu fecioriș lui, Vlad al lui Placotă cu fecioriș lui, Neaniul al lui Mihailă cu fecioriș lui, Stanciul Mile cu fecioriș lui, Manea Chiromilea cu fecioriș lui.

+ Curteanii ot tam: Ligul, Radul Fuioarea, Petru fiu-său, Băilea fratele lui Șärban, Ion, nepotul lui.

Satul Măgureanii, toată partea, și cu tot hotarul, și rumâni, anum[e]: Radul Bordonășal, Dumitru fiu-său, Mușat fiu-său, Ștefan fiu-său, Stan Căprea, Vlad Viorariul, Ganea fiu-său, Neagul fiu-său, Petru fiu-său, Ion feciorul lui Pătru, Șärban fiu-său, Dan feciorul lui Calin, Ioniță fiu-său, Calin fiu-său, Oprea fiu-său, Vlad fiu-său, Stan fiu-său, Tofan cu fecioriș lui, Mihil cu fecioriș lui, Néagoe cu fecioriș lui.

+ Brăbul, toată partea mea, cu tot hotarul și cu tot rumâni și toate cumpărătorile meale de la Scăianii, cu vii cu tot, și cu partea măni-sa și partea mea de moșie de [la] Tătărăi, și moșia Brăgăreștilor, afară de 100 de stanj. al măni-sa, și Buciumeanii, partea mea, și moșia de la Plăseanii; aceaste părți ale meale, toate, cu toții rumâni acestor moși și cu viile de la Văsprești, împreună să le stăpănească fiul mieu Șärban.

Iar, pentru ceastelalte moși ce sămneză

înnainte, să-s împartă cu stânjanul, și să-stocmească fiștecare moșie cu care ar fi de potriva ei ; aşjderea și rumâniș ce s'ar afia ați acestor moși, încă să-s facă între ei părți, și aşa să-s împărță pă frat[i]; păcum și viile de la Sărata și moșia și rumâniș; însă să-s facă în trei părți, și aşa să tie fiștecarele păcum le-m dat eu.

Moșile anume: Rușățul, Căldărești, Cășcioarele, Săpăteanii, Gurguiatii, Galbenul, Pleșcoi, Ciorăști, Drăgănești, Largul, Zăvoarele, Pișcoteanii, Scrofeanii, Bărtești, Pieptăști, Rătezații, Dărăști, Vătășanii, Vărtopul, și alte nume de moșii ce ar mai fi și nu sunt aici semnate, încă să aibă a le împărți tot frătește. Pecete cu literele:
K. Φ.

Semnează : Barbu Brăt[ă]șanul, mărturie.
R. Golescul, mărturie.

Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXI.

† Pis mța Ian. 9, lt. 7205.

Dupre orânduială și opștească datorie. carea la toți va să să găsească, aducându-mi aminte de moarte, și fiindu-mi frică, am socotit cu al mieu suflă pentru rândul casei mele, ca să stăpănească copilul dupre moartea mea, cu pace, ce s'ar găsi ale casei noastre : și moșii, sate, case, vii, rumâni, țiganii, să

să împarță tot în doao, și partea mea să o
ție fiu-mieū Matei, iar ce judecător nu va
face aciastă direptate, anafima să hie, pentru
cu că multă sudoare și cu multă datorie
me-am scos toate; pentru că aū fost toate
vândute la nevoie cea mare, la Gligore-
Vod[ă], și toate le-am răscumpărat cu mult
necazū, precum le voi arăta mai jos, datoriile
unde am plătit. Întăiū:

† La Radul Golescu, tl 220.

† La Necula cel Mic tl 700, afară de în tl 110,
care ne-aū rănduit Necula de i-am plătit
la Iane Chefala.

† La părintele Parftenie, egumenul ot
Radul-Vod[ă], tl 180.

† La cumnatul Costandin, tl 220.

† La cumnata Marica Fil[i]peasca, însă la
feciorul dumneaei, tl 220.

† La Cocorasca, iar s'aū găsit datorie, și
m'aū rănduit de am plătit, la egumenul ot
Radu-Vod[ă], anume Parftenie, tl 300.

† La Păhărniciasa a lui Staico, tl 150.

† Să-s știe și ale jupăneasei meale Doi-
chiței, cu ce aū vinit în casa noastră ale ei.
când ne-am împreunat: adus-a ban[i] gata
tal. 200.

† Si ier mai pe urmă trimis u-i-aū frate-
său Costandin iar ban[i] al ei tl 200; acești
banii aū fost dați de la soția ei ci de întăi,
când aū eșit den casa socru-său; dică eū
pentru acești banii al jupăneasei mele, ce

s'aū māncat ī casa noastră, pentru datoriiile casei, i-am dat morile ot Popeştī, și cu toată partea mea de moșie de ī Popeştī, cătă s'ar aleage, ī doao, pentru ca să o hrânească și un sălaș de Țiganī, anume Tudoran cu Țigancă lui Rada, și cu căt copiș vor avea, și o fată de Țigan, anume Stana fata Nastel Țigancă, să-i hie ale ei, pentru că mi-aū fost soție, și iaste păcat ca să nu aibă parte pentru ale ei; iar după moartea ei (*sic*) să hie volnică a le darea cui va vrea; iar cine s'ar scula, aū feciorul mieū, aū alții de ī ruda mea, aū... ta ce ar opri aceastea, anaftema, și să nu aibă unde veni după mine.

† Si iar, pentru casele de ī București, cum s'aū împărțit, așa să-s știe careș partea.

† Si iar pentru locul caselor ot Tărgoviște, iar să-s împărță ī doao, ca și [cele] de ī București.

† Si iar mai las cu blestem și de altele, ce s'ar mai afia, aū de ce fel, aū moșai aū niscari[i] rumāni, Țigan[i], tot să împărță, tot 2 părți.

Radul Vel Pit. Crețulescul.

† Si am scris eū popa Vasile dohov., cu invățătura dumnealui.

Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXII.

24 Mart 7205 (1697). Constantin Băsărab Voevod «luī Radul Post. Dudescu» și filor pentru o moșie. — Bibl. Ac. Rom., 234/XII.

LXXXIII.

Io Constandin Voevod, cu mila lui Dumnezeu Domn Tării-Rumănești.

Luminate și iubite dumneata vere Iordache, [Cantacuzino], sănătate și tot fericitul bine de la bunul Dumnezeu rugăm ca să trimiță dumitale. Două iubite ale dumitale scrisori cu dragoste le-am luat, dintre cari aflând sănătatea dumitale, ne-am bucurat. În cartea dară cea d'intăi, ne scrii dumneata că pururea ne-ai scrie, — numai ca să nu ne dai supărare. De aceasta să ști, că noi poftim adesea să ne scrii, că aflând sănătatea dumitale, să ne bucurăm; iar, căt pentru dragostea ce cătră noi zică că ai, aceia cunoaștem și nu ne îndoim că va fi aşa. Întru acea și noi aflându-ne, pentru că sângele apă nu se poate face, îți făgăduim că, ce ar fi prin putința noastră a face, nu vom lipsi. Ne mai scrii dumneata și te rogă ca să poruncim la ispravnicii cari sunt pe la satele dumneavoastră, ca să vă trimiță de cele ce ar fi pentru trebuința casii dumneavoastră. Întru acea, să ști dumneata că mai înainte, încă până a [nu] ne scrie, noi am poruncit Radului Vorniculu, ca să gătească 6 buți de vin, care va fi mai bun, și mierea, ceara, ce s'aș făcut, să le trimiță; și, ori-ce alt ar mai trebui și ar putea să rădice, să trimiță. Alta, ne mai scrii dumneata ca să-ți

trimitem și vre un cal bun. De aceasta vei ști, că de această dată cal ca acela nu ni se întimplă, căci și caii țării s'aș sfârșit acum, de nici noi n'avem de treabă, ca să umblăm pre dinși, și să ne fie de trebuință, ci tot pre cai turcești umblăm; iară vom avea de grija și vom trămite dumitale. Așjderea ne mai scrii dumneata și te rogă ca să-ți trimitem și ceva de cheltuială; de care vei ști că noi îți trimitem zloti 100, ce-i vei lua dumneata. În cealaltă carte, încă, ce ne scrii dumneata, am înțeles: pentru arginturile dumneavoastră, de carii am fost scris ca să trimiți un om al dumitale să i le dăm în mînă; la care răspunzi dumneata că, neavând om să trămiți, de aceia n'ai trimes, căci căți sănt pre lăngă dumneata sănt cu simbrie, iar cei ce au fost m'aș lăsat toți și s'aș risipit, credem că aşa va fi, căci aşa este țara noastră; de care n'avem ce face. Însă noi am socotit de le trimitem cu Radul Moncanul; și aşa să ști că la noi cine le-aș adus, atătea i-aș adus precum vei vedea dumneata foaia, iară, de au fost mai multe la cei ce le-ați fost dat, de la aceia le veți căuta dumneavoastră. Cine ni le-aș adus, atătea au adus; și vei ști că n'aș fost lîngă noi, ci într'altă parte, încă în pază, precum v'o spune și Radu din gură. Si să ști că dintr'insele nimic nu este lipsă, dar, căt am luat, dintr'insele, de au fost de treaba mesiilor noastre,

care puindu-le și stricîndu-se, am trimis de le-aú preînnoit și iară le-am pus la loc, de unde și dintâi eraü luate. Le-am fi trimis și mai dinainte, numai, fiind că erai mai tînăr și socotind că încă nu le vei putea stăpâni, pentru aceia nu le-am trimis; iar acum, din mila lui Dumnezeu viind la vîrstă ca aceia, ca să le poți chivernisi cele părintești, iată le trimitem. De care încă știm că dumneata le vei putea chivernisi, iară încă, căt partea dumnevoastră, zicem că dumneata să le păstrezi, — că lăudat lucru este a păzi cinevași sculele părintești, de căt a le răpune și a le risipi. Și, cu aceasta sfîrșind, mila lui Dumnezeu cea bogată prurarea sú păzească pre dumneata.

Noemvrie 19 zile, 7207 (1698).

Al dumitale văr și frate:

Io CONSTANDIN VOEVOD.

Buciumul, p. 379.

LXXIV.

Calinic, cu mila lui Dumnezeu arhiepiscop al Constantinopolei, Romei Nouă și patriarch ecumenic.

Între cele de sus dăruite Bisericii Mari a lui Hristos, a noastră, privilegiî canonice, a fost și acesta, care nu e mai mic între celelalte, folositor și vrednic de rîvnă: a întări adeca totdeauna și a împuternici, cum

se cuvine, cele ce ni se aduc de pretutindeni, în toate zilele, din partea celor evlavioși, Culmii și Mării Noastre patriarhicești, prin scrisori patriarhicești și sobornicești, cîte de către dînsi s'aū făcut și orînduit în pricinî întelepte. Si aceasta pentru mai marea putere a unora ca acestea și pentru siguranța care să li râmîie totdeauna. Căci toate cele mai de nevoie, din partea celei mai bune și mai desăvîrșite autorități luind putere, se întăresc și mai tare, și fără meșteșugire râmîn neclintite; căci multe știe să le înteleagă pentru cel ce săt într'un timp, și care li ajută a fi și a fi bine; a căror fire și aplecare împotrivindu-se neapărat, cum e și natural, nu-l lasă (? !) De unde și acum ni s'aū adus nouă, cînd presidam în sinod, două scrisori: una în limba slavonească, care e o copie după originalul ce a fost de la veșnic-pomenita aceia Doamnă Elena, fata celui de odinioară Șerban Voevod, al Terii-Rumânești și soție a răposatului boier Mare-Postelnic al aceleiasi Teri, dumnealui Costandin Cantacuzino; care se zice că a fost săvîrșită de dînsa pe cînd era încă în viață, în vremea ce se gătea a merge la Ierusalim pentru închinăciune; orînduind avereala ei în ce chip a cunoscut ea că e folositor și drept, cu voia și judecata amîndurora, adeca a ei și celui ce i-a fost soț, pomenitul boier

Cantacuzino. Și a împărțit moșiiile lor cîte le-aă avut de la străbuni și cîte cumpărin-
du-le cu bană, le-aă cîstigat ei, între cel
patru fiilă lor: Costandin, și Mihăi, și Ma-
tei, și Gheorghe: locuri, și moși, și țigană,
și ce altă avere mai avea. În care toate a
așezat ca îngrijitor și cîrmuitor pe fiul ei,
ce s'a zis, Costandin, pentru multe pricină
binecuvîntate, pe care le însîră anume în
diată chiar. Poruncise și, cum se cuvine, ca,
după încetarea ei din viață, să se împartă
în cinci părți toată avereia lor și să se facă
parte din ele celor patru fiilă lor și urma-
șilor lor, adecaă copiii fiului lor mort mai
dennainte, Drăghicean Spătarul; afară de
locuința caselor din Mărgineni, cu Filipești, și
cu moșiiile, și viile din Băltați și din Că-
linești și din Cucleș; căci acestea se orîn-
duiește să le iea numai zișii patru fiilă lor:
Costandin, Mihăi, Matei și Gheorghe, iar
copiii lui Drăghicean, și răposatul Șerban
Voevod, fiul lor, să nu se împărtăsească din
acele moșii, pentru pricină binecuvîntată,—
cum se spune limpede în diată chiar; orîn-
duind că, pentru aceste pricină, și soțul ei,
încă fiind în viață, a judecat, împreună cu
dinsa, într'acea vreme, și i-a îndepărtat pe
dînșii de la acele moșii. «Și, pe lîngă aces-
tea», spune ea, «poruncesc dennainte, ca să
fie știut, și pentru partea fiului mieu Șer-
ban Voevod, că, fiind ridicat el, din voia

dumnezeiască, la vrednicia Domniei Ungrovlachiei, am judecat să nu se împărtășească și el de o parte, cu amestec în toate locurile, cu ceilalți frați, ci am ales din toate moșiile noastre, una din moși, neamestecată și întreagă, care e scrisă în amindouă ale mele scrisorii, cercetind cu de-amănuntul în alăturare acestea, ca să fie de o potrivă și de același preț cu cea d'intaiu parte a lui, adecă aceia ce se alcătuia din celelalte părți ale fiecărei moși. — ca să o dea zestre fetelor lui». Si arată cu unele cuvinte cît folos a economisit aceasta pentru împrejurările vremii ce a venit: socotind că e mai sigur să nu se afle amestecate moșiile lui cu ale fraților lui, ci deosebite cu totul. «Iar, pentru Țiganii casei noastre», zice. «cîți sînt, fie părintești, fie din cumpărătură, să se împartă la șese frați, deopotrivă sau asemenea.» Iar cealaltă din scrisorile ce ni s'a înfătișat, arată a fi o întăritură a dietei aceleia, din partea celor doi, aflători atunci acolo, prea-sfinți patriarhi, ce au fost ai Constantinopolei înainte de noi. domnul Dionisie și domnul Iacov, cel întru Duhul Sfînt al noștri frați și tovarăși ai Smereniei Noastre; cuprinzînd cum că s'a făcut cercetare în această privință de către prea-nobili și ai acelei jupâneșe, în strălucita prezență a Măriei Sale Domnului Io Constantin Basarab Voevod a toată Ungro-

Vlahia, fiu sufletesc iubit al Smereniei Noastre, și a pomeniților amînduror patriarchilor, și a vrednicii adunări a prea-cinstitiilor boieri ai Domniei Lui; că a fost, cu amânuntul, cercetare sigură pentru acea diată, cum s'a făcut ea atunci și pentru ce s'a întors (?); și astfel, pronunțindu-se, spun ei, afurisania pentru nepărtenitoarea mărturie și credință despre aceasta, pentru că nu aveau ei în mînă originalul acela al diatei, luată înainte din mijloc, pentru împrejurările vremii; — pentru care, în acea scrisoare a prea-sfinților patriarchi, se cuprinde mai lîmpede, — s'a înștiințat, spun, pentru acea copie a diatei, care e întărîtă prin iscălitura prea-fericitului și prea-înteleptului patriarch al Ierusalimului, domnul Dosoftei, în Duhul Sfînt iubit și prea-dorit frate și tovarăș al Smereniei Noastre (care este același ce stă și acum înaintea noastră), și mai ales prin mărturiile vrednice de credință ale celui ce stăpînește țara, Măria Sa Domnul Io Constantin Basarab Voevod, și a prea-sfințitului Mitropolit al Ungrovlachiei, domnul Teodosie, și a duhovnicului jupânesei Elenei, popa chir Ștefan și Arhimandrit, și a boierului Mare-Ban Vintilă, care mărturisesc fără fățarie cum că zisa diaiă aceia, a răposatei Doamna Elena, fata Domnului de odinioară Șerban Voevod, și soția răposatului boier Postelnic, dumnea-

luî Costandin Cantacuzino, e adevărată a ei, și proprie, și nebănuielnică. Căci de bună voie, spun el, ea, și nesilită, fără de ori ce silă și înrîurire violentă, a orînduit și a făcut acea diată și a întărit-o cu însăși a ei pecete, și cu blestemuri și cu marturi, bărbați vrednică de credință, cu scrisul și fără scris, cum i s'a părut el; și cum că această copie ce se arată e tocmai după acea diată. Pentru care ne-aû învrednicit și pe noi a pune o întărire sobornicească pe dînsa și o confirmare. Deci, după obiceiul canonice al Scaunului patriarhicesc și apostolicesc ecumenic al nostru, ca unii ce ne-am înștiințat din mărturiile vrednice ce s'aû adus, și din scrisoarea de întărire a zisilor doi patriarchi, — scriem și mărturism sinodicește, împreună cu prea-fericitul și prea-înțeleptul patriarh al Ierusalimului, domnul Dosoftei, și cei de pe lîngă noi prea-sfinții arhierei și prea-cinstiți, cei întru Duhul sfint iubiți frați și tovarăși ai noștri, pentru ca acea diată a răposatei jupânesei, Doamna (δόμνας) Elena, fata celui de odinioară Șerban Voevod și soția răposatului boier Postelnic domnul Constantin Cantacuzino, după cea cu mărturie neschimbătă copie a el, să aibă putere și autoritate de la cel al nostru patriarhicesc și ecumenicesc tribunal și să rămiie întru tot sigură și neschimbătă, trainică și neprefăcută

și întru toate neclintită și netulburată, de oră și cine; nimeni neavând voie să tulbure, să niștească și să calce ceva din cele în el scrise; ci să se păzească toate, după cum aceia le-a pus la locul și chipul lor, și, dacă, supt vre-un pretext, cineva mai târziu și-ar pune în gînd să o întoarcă și să strice această diată, cu voie rea, sau cu patimă, sau cu lăcomie, sau cu mijloace de silă, sau cu alte încercări,—să fie afurisită de Dumnezeu Domnul... și blestemați, și neiertați... după moarte: piatra și fierul se vordezlega, iar ei nu... Si, pentru doavadă și siguranță adecă, această scrisoare de întărrire ; 1691.

Dionisie, cu mila Iacov, cu mila lui Dumnezeu fost Dumnezeu fost arhiepiscop al Constantinopolei și patriarh ecumenic. hiepiscop al Constantinopolei și patriarh ecumenic.

După originalul grec în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXV.

«Mistiiu bjeiu Io Stefan Cantacuzino Voevod i gspdrū vsoe zemle ugrovlahiiscoi, davat gspdvmi siio povealeniu gspdvmi slugi Domnii Meale, luī Costandin log. za taină, snă Vladul logf. ot Filipești, și feciorilor lui, căți Dumnezeu îi va da», pentru Măgu-

reni. Urmează ca privilegiul pentru Vlad.
5 Maiu 7223 (1715).

Semnează Domnul. Radul Golescul Vel
Log. și Const. Contescul vt. Log.
Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXVI.

10 August 7223 (1715). Safta Crețulescu dă zapis că a împrumutat lui Radu Dudescul Vl. Spat., «neanea», când aș mersu la Tarigrad, banī vechi tăi 500 și banī noi, fără baș, tăi 500; care fac pesti tot banī noi tăi 1500». A dat și restul. — Bibl. Ac. Rom., doc. 192/XII.

LXXVII.

14 Iulie 1717. Pașaport imperial pentru «unser und dess Reichs lieber getreüle Constantin Dudesco Graff Cantacuzenus», care «zu Abhandlung sowohl seiner Geschäftten, alsz auch zu Beförderung unseres Diensts und Interesse in unser Königreich Hungarn und Sibenbürgen, auch andere unsere Erb-Lande..., zu verräissen Willenssey». Menționează pașapoartele lui anterioare din 12 Mart 1711 și 27 Mart 1712.— Originalul în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXVIII.

14 Iulie 1717. Pașaport pentru «comes [Constantinus], Dudesco Cantacuzenus», ce vrea să meargă, «non tantum ad tractanda sua negotia, sed etiam ad promovendum interesse et servitium nostrum in regnum nostrum Hungariae et Transylvaniam aliasque nostras provincias haereditarias, pro negotiorum suorum exigentia». Menționat pașaportul anterior din 12 Mart 1711. — Originalul în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXIX.

Safta a răposatului Costantin Stolnicul.

Iun. 29 d., lt 7227 [1719].

† Văzându slăbiciunea bătrâneațelor și aciast[ă] boal[ă] de la Dumnezeu trimeasă asupra noroduluī, înfricoșandu-mă de sfărsit, mă rog tuturor, și celor mai mari și celor mai mici, ca să aibă de la tot ertăciune și mă rog, fie-mea Stanco, să-ți fie mil[ă] de sufletul mieū cel greșit, dacă n'am avut parte nică de soție, nică de feclor, ca să caute de sufletul mieū, ci la voi îm iaste nădeajdea sufletuluī; să porți grija, să și dai de ceale ce mi-aū rămas căte ceva nepoțeluluī Dinuluī, să-l dai inelul ce-l iaste pus

zălog, doar să va putea scoate ; Săfticăi cununa ; Măndicăi știî unde am dat cei puținei galbeni mari la București ; de vor scăpa, să cumperi cunună frumoasă, să-s pomenească, și pă moșă-său, și pă mene. Și, de căndu știu, știu că s'aū dat galbeni, s'aū luat din tot șii (?) galbeni 30, și, ce vor mai rămânea, și doar vei mai căştiga de pă moși, să cumperi mărgăritariu, să le faci iisoare încrețite, la amăndoao. Iar inelul cel mare să-l ții, pân doar va da Dumnezău dă să vor învărteji copii fie-meu Ștefan, Dumnezeu îl pomeneaască : atuncea vă veș socoti și pentru bani cei de la Teca; cum va fi mai bine și cu direptate, aşa să faceți. La finul Anghelichi sănt tî 700 ; ci cinci sute să dai să mi să fac[ă] sărindare pă la besearici, pă unde de va îndrepta Dumnezeu. Iar tî 200 să să dea pentru alte trebî ce să vor cădea. Ci știî că aū fost bani mai mulți, ci s'aū dat tî 300, de s'aū scos sculele copiilor fii-mea Ilincăi ; ci, dacă să vor nălța copii, va da finul Anghelichi sculele, că bani sănt de la mene. Și mă rog, fata mia, să silești pentru cartea ci aū făcut de afurisanie jupăneasa Manulu, să să dăzleage, să nu rămânem cu acel păcat asupra noastră. Ne-potului Costandin să i să dea iisoara cea cu mărgăritariu, ci iaste în rădița cea cu hainele de moarte, și o părăchiță de brătăruș, ceale cu zale, care le știî. Un inelus, ce iaste cu

zmaragdu și pă de laturi cu diiamântel[e], să-l dai Mariuțil. Și-m pare că mai săntu doao ineluș[e]: dintr'acealea, care vei socoti mai frumoas[e], să l[e] dai lu Ionit[ă]. Brătările ceale ce s'aū scos de la Sibiiū, acealea să le dai lu Mateiaș, că ști că s'aū crescut dă mititel. De vei avea vreame, să-l dai, să să facă trei părechī de brătăruș, să să dea cestoralalți nepoți, Ștancăl, lu Ștefănică și Săfticăl, să ne pomeneaască și el. Iar în șcatulca ci iaste la mene sănt 38 de galbeni: aceaștea să-i dai Marii, ca să-m fac[ă] și ia ce va ști, pentru sufletul mieu. Unde sănt galbeni aceaștea, aū fost și doao legături cu banī de argint; ci o legătură s'aū luat de s'aū chieluit la ce aū trebuit, iar într'altă legătură săntu t̄l 100. Dintr'acea sută de t̄l, să dai la un arhiereu să-m fac[ă] un sărindariu, căt să va putea; iar, ce va mai rămânea, să cumpere bogasie pântru cizme, ce să va putea. Și, dacă vei avea vreame și vei putea să strângă de pă vînuri, să dai să ni-s fac[ă] la arhierel doao sărindare, să fie cu acesta: trei, și scrie și pă soția mia și pă ceialalți. Marii meale și nepotulu Costandin mă rog să-i fie milă de sufletul mieu, dacă am fost rânduită de am rămas la atăta striinătăate, că cu mult[ă] jale a inimii scriu aceaste puțineale rănduri. Șcatulca, cu sculele copiilor fie-meia Ilincăl, nu știu ști-vei că o aū dat Măriia

Mea la jupănul Mogoș, la Brașov; ci să-ție amestec ca să nu le piiară sculele. Și iar la jupănul Mogoș sănt doao sipeate ale meale, cu măruntișuri; ci care vor fi mai bunisoare, mai frumoase, mease, peșchire, servete, le vei da nepoatelor, căte căt li să vor veni, șearvete, iar mease, peșchire, căte o păreache; iar, care vor fi mai groase, le vei da la mănăstiri, care vor mai rămânia; și puținic[ă] pânză ce iaste mai groas[ă], o vei împărți; iar cea supțirică să fie de treaba cocoanele; sănt și niște iisoare ce le veți da unde veți socoti. Iaste la Brașov o lădișoar[ă] cu lăcătel[e]: într'acea lădișoar[ă] iaste năstrapa care știș, cea de argint. Ci aceaia să să strice să-s fac[ă] cu ținte, linguri, de va ajunge, să să dea nepoatei Săfticăi a fie-mea Ilincăi. Iar o hatai ci iaste cu florii de fir, să o dai Săfticăi; iar un atlaz, ci iaste, să-l dai Diniculu. Și, pă baniș ce vei fi vândut vinurile de la Olt, să cumperi și Zmărăndiții o hatai, să nu-s întristeaze. Într'acea lad[ă] iaste și o tăvșoar[ă] de argint; ci găndiim că vor veni și ceialalți nepoți, să li-o dai lor; ci, dacă s'aū întâmplat de s'aū depărtat, va fi iar a Diniculu. Pentru moșia ce s'aū scris Păunii, doar să va găsi să-s cumpere, să-l dai surori-sa cei mai mici, să-l faci roche, aŭ dă dimie, aŭ de hatai de Sacăz, și zăbun iar de dimie. Și-i vei da și ie, brău, ce stie că trebuie, călțuni, năfram[ă]; și să zici lu

Dumitrașco să fac[ă] bine să-i fie aminte, doar o ar mărita-o și pă aceaia. Pentru biatele slugi ci sănt pă lăngă mene, mă rog, cum iaste baba Ioana, că mi-aă slujit mult, măcar la o chilie, tot să-ț fie milă dă dănsa; și de bieți copii de rumăni să-ț fie milă; și biatele copile să le grijăști cum li s'ar cădea.

Și să silești, fata mia, doar ar putea face un rându de haine să să dea dumnealui; că ști că nu i s'aă dat, fiind vremile aşa. Ci mă rog, featele meale, să vă fie milă de sufletele noastre.

Nepotulu Răducanulu și nepotulu Costandin, pă Dumnezeu cel milostiv, rog să-i blagoslovească și să-i sporească.

Nepotulu Dinul tot acel Milostiv să-l blagoslovească și să-l sporească.

Împreun[ă] așijdirea și nepoțealelor, Dumnezeu să le blagoslovească cu zile și cu norocire.

Într'acestaș chip și nepotulu Costandin, Dumnezeu să-l blagoslovească și să-l sporească, împreun[ă] cu nepotulu Ștefan, și nepotulu Ioniț[ă], și nepoatei Mariuții; Dumnezeu cel puternic să-i blagoslovească și să-i dăruiască cu zile, cu norocire.

Nepotulu Ștefan și nepoțelulu Matei, și nepoțealelor tot pre acel Milostivu rog să-i dăruiască cu zile și cu norocire. Dumnezeu cel puternicu și cu Maica Preacista să vă dea

ca să trăiți întru unire și cu dragoste unul spre altul. A voastră mumă: Safta. Și aciasta iaste scrisă de popa Sava. — Bibl. Ac Rom., doc. 190/XII.

LXXX.

Omnibus et singulis ad quos spectat, praesentes visuris et lecturis, notum facio ac manifestum volo me infrascriptum, infirmitatibus circumventum, adeoque longiori itineri capessendo imparem, pro negotiis meiis penes Augustissimam Caesaream Aulam Viennae sollicitandis, tractandis et perficiendis, in meum privatum et publicum procuratorem Excellentissimum medicum doctorem Michaëlem Scherdom Vanderbeck elegisse ac constituisse, eidem praetitulato d. doctori plenariam facultatem impertiendo, meo nomine subscribendi, libellos supplices porrigendi, meam caussam et iura demonstrandi, adversus debitores meos agendi, eosdem per viam juris compellendi, obvias difficultates explanandi, concludendi. Quicquid enim d. doctor, meus constitutus plenipotentiarius, sollicitaverit, concluserit, tractaverit, ratum ac firmum a me habendum spondeo, omniaque mea personalia iura in ipsum pleonarie traducens (praesenti quam efficacissimam esse ita volo, acsi quibuscumque terminis et forensibus formulis concepta esset),

plenipotentia eundem d. doctorem munire ac
munitum pronuncio, declaro meisque stem-
matis insignibus ac propria subscriptione
coram publico inclytae istius civitatis no-
tario confirmo.

Actum Coronae, anno 1720, die 10 Iulii.
[Pecete.] Co : Michael Cantacuzenus.

Praesentem plenipotentiam coram nobis
hic infrascriptis testibus et notario exara-
tam ac Illustrissimi domini comitis subscrip-
tione et sigillo gentilitio corroboratam pro-
indeque validam, genuinam et legitimam pa-
riterque omni iuris solemnitate emanatam
et protocollo nostro insertam esse fide
nostra christiana testamur. Coronae, die 11-
ma mensis iulii a. 1720.

Simon Scheiprer.	Martinus Schnee-
Senator l. rq. ci- vitatis coronensis in Transylvania m. p.	veis, iuratus ac no- tarius l. [raeq. civi- tatis coronensis in Transylvania, m. p. Christoph. Neidel r. liberaeque civitatis coron. secretarius, m. p.

Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXXI.

Do pro memoria per praesentes, quibus
expedit, universis, quod, postquam a quin-
que annis extra meam patriam hic Coronae

iverim peregrinus atque pro ratione sustentationis vitae ac aliis necessitatibus indigerim pecuniis, a domino Pantazi Primiker, amico nostro charissimo, levavi mutuo mille taleros leonigeros — tall. 1000 — cum iusto interesse. decem pro cento, quod facit per singulos annos singulos centum taleros. Et, dum hoc tempore in patriam meam redire cogitavi, dominus Pantazi Primikir ad solutionem debiti me adigere voluit; cum autem hac vice tantam facultatem qua Suam Dominationem contentare possim non habeam, pagum meum Récse in districtu terrae Fogaras existentem, cum omnibus subditis, terris foenilibus, agris, sylvis glandiferis; similiter etiam portiones meas possessionarias trans Alutam in Valachia existentes domino Pantazi Primikir impignoravi, ut omnia illa mea bona Sua Dominatio possideat tanquam sibi propria usque ad plenariam contentionem super mille taleris, cum solito interesse decem pro cento sicuti specificatio propria mea manu subscripta et sigillo obsignata illorum bonorum notitiam exhibebit. Super quibus praesentes literas sigillo et subscriptione mea obsignatas in maiorem rei fidem et firmitatem domino Pantazi Primikir extradedi. Datum Coronae, 5-a iunii a. 7228 per calendarium vetus, iuxta novum autem 1-a iulii a. 1720. .

Co: Michael Cantacuzenus.

Coram me Georgio Csernátfalusy, iur.
secretario coron. manu propria.

Originalul în Archiva d-lui G. Gr. Can-
tacuzino.

LXXXII.

Ioannes Rudolphus, princeps Cantacuzenus, Angelus, Flavius, Comnenus, Dei gratia et haereditario iure sanguinis, uti a magno Constantino, a Ioanne V Cantacuzeno, aliis romanis, moxque constantinopolitanis, imperatoribus legitime descendens, in romanum orientale imperium caeteraque olim subiecta regna et dominia successor, necnon Vallachiae, Moldaviae et Bessarabiae dux, despota Peloponesi, princeps Thessalliae, Macedoniae et Sacri Romani Imperii, utriusque Imperii, comes Epidaurei, Corinthi et Apostolici regni Hungariae, marchio in Hylphow, Romanatz, Thelleorman, Succzyawa; Galatz, Jalomicae, Prahowae et Dombrovicæ dinasta ac dominus Alhutae et Mehedintiae, hospodar in Hotthin et Ghiurghiew, necnon salinarum Theleghae citra et ultra ripas Danubii; baro in Mohylov, Zoennaghae, Af-fumatz, utriusque Fillipesth, coeterorumque territoriorum, feudorum, locorum et possessionum Serenissimae Domus Cantacuzenæ, per Ucraniam et Transilvaniam, perpetuus haeres ac dominus, Sacrae Augustæ,

angelicae, aureatae constantiniana militiae de Spe dictae, sub patrocinio Sancti magni martyris Georgii, in honorem quinque vulnerum Iesu Christi Salvatoris Nostri, sub titulo Sancti Sepulchri, ab Augustissimo Romanorum Imperatore Ioanne V Cantacuzeno reformatae, necnon eiusdem filialis Sacri militaris Ordinis peregrinorum, scilicet ad defendenda et invisenda sacra Hyerusalem et Palestinae loca instituti, iure sanguinis haereditario magnus magister.

Licet, propter humanas vicissitudines, augusti Orientalis Imperii solium barbarorum tyrannide oppressum, cuius longam annorum in seriem successivo legitimoque haereditatis et sanguinis iure praedecessores nostri dominium detinuerunt, usurpato ab Infidelibus, Deo sic permittente, imperio, ad nos minime pervenerit; munificum tamen Deus, augustus splendor, sublimis principis dignitas, necnon proerogativarum omnium, et maxime Magni Magisterii Sacrae angelicae aureatae constantiniana militiae de Spe dictae in honorem quinque vulnerum Ihesu Christi, Salvatoris nostri, institutae sub titulo Sancti magni martyris Georgii eiusdemque filialis, Sacri militaris Ordinis Peregrinorum ad defendenda et invisenda sancta Hyerusalem et Palestinae loca, scilicet eodem iure sanguinis legitima et haereditaria successio, non modo non erepta, sed nobis ac stirpi nostrae

in perpetuum divina miseratione citra omnem controversiam reservata fuerunt. Ad nos igitur, tanquam huius summi principatus haeredes, eorumdem augustissimorum Caesorum gloriosae semper memoriae sublimibus facinoribus vestigiaque terere spectat, qui maxima cura omniq[ue] studio et conatu orthodoxam fidem Deique Ecclesiam semper propagaverunt, ut ex tot celebrium hystoricorum scriptis orbi universo constat, et ipsa Romana Apostolica Sedes bullis augustissimique austriaci imperatores diplomaticis per tempora successive nobis maioribusque nostris concessis et traditis testantur, recognoscunt et manifestant. Ne igitur ab eorum pie factis ac institutis degeneres simus, totis nostris viribus omnibusque modis enitendum nobis est ut aeterni numinis gloriam sustineamus, extendamus, defendamus et ampliemus verisque virtutum actibus veram Christi fidem comprobemus. Constans ergo huiuscmodi desiderium incensaque voluntas animum nostrum impulit ad exaudiendas humillimas praeces a te, nobis sincere dilecto, Ioanne Augustino, libero barone de Abschatz et de Wallstadt, porrectas, quibus efflagitasti ut te in praefata nostra angelica aureata constantiniana militia admitti dignaremur; et, quamvis in vetusta illustri tua prosapia (ut publica fama resonat) neclevissimum quidem impedimentum

appareat quod gratiam expetitam impedire
valeat, tamen ne nostri magni magisterii
tempore divi Constantini Magni Imperatoris.
menti, ipsum insignem Ordinem instituentis,
et divi Ioannis Cantacuzeni Imperatoris,
eumdem reformantis, bullae aureae, legibus
sacris, constitutionibus et statutis, nec in levi
contraveniatur, antequam tuis votibus annu-
eremus, iussimus qud per supremam nos-
trorum Sacrorum Ordinum Cancellariam in-
clitumque capitulum attente, accurate ac
legaliter tua originalia et authentica austri-
acorum Caesarum privilegia et certificatio-
nes, necnon alia multa legalia documenta
examinarentur; ex quibus, iuxta relationem
nobis factam, evidenter apparet equestre
stemma baronum de Abschatz duodecim
saecula et ultra inter Polloniae magnates
adscriptum fuisse; cuius aliqui, Albertus sci-
licet et Garinus, anno 1311 sub Boleslao et
Vlasdislao ducibus lignicensibus primaria et
confidentioram officia exercuerunt, quae ser-
vitia, tam politicis, quam militaribus, ab Illus-
tribus huius antiquissimae familiae successo-
ribus per tempora interrupte, ipsis ducibus.
non solum continuata, verum etiam laudabili
fidelitate aucta: anno 1407 dux Bolcho fra-
tribus Ioanni, Stephano, Alberto et Nicolao,
baronibus de Abschatz, iudicium suum altum
in bonum Oberschüttlau cum omnibus pro-
ventibus et iuribus concessit; et, quia etiam

successoribus, lignicensibus ducibus, tam pacis tempore, quam belli, praefata eximia facinora perpetuavere, Vladislaus rex Casparum baronem de Abschatz eiusque fratres feudis et dominiis de Zapplau et Schuttlau, anno 1490, in perpetuum ditavit; quae onnia pari zelo a subsequentibus de Abschatz continuata, anno 1587 Casparus, secundus baro de Abschatz, a Caesare Constantinopolim Magnus Legatus missus, sic, et Reipublicae Christainae, et ipsius Caesaris negotia in meliorem statum reduxit, ut aeternam sui et sua legationis memoriam reliquerit. Quae generosa et summe laudabilia servitia et res gestae per tempora successiva ad nostra usque continuatae et tot militaribus Ordinibus, Militensi scilicet, aliisque quam plurimis, quibus Illustres tui antecessores fuerunt condecorati, illustratae, ita oculis nostris luce meridiana clarius exponunt, quod in praefata tua nobilissima genealogia nulla sit nec minimi obicis umbra, quae gratiam impedire valeat, ut omnis vel legitima suspicio vana et superflua videtur. Et quia praefatis etiam accedunt eximiae tuae personales virtutes animique tui praeclarissimae dotes, necnon maxima illa et exemplarissima devotio, qua, ut ait, a teneris tuis annis erga insignem nostrum sacrum Ordinem fragras; quae, ut praevia et matura Capituli nostri deliberatione et

consensu, de plenitudine potestatis, anno et die novitiatus dispensato, te illustrem virum Ioannem Augustinum, liberum baronem de Abschattz et Wallstadt, praecedente tuo solemni iuramento, observaturum omnia et singula ad bullam auream, leges sacras, constitutiones et regulas praefati Sacri Ordinis spectantia, hodie, die prima mensis septembris, megaloschymum staurophorum seu equitem torquatum Sacrae angelicae aureatae constantiniana miliciae de Spe dictae in honorem quinque vulnerum Iesu Christi, Salvatoris nostri, institutae, sub titulo Sancti Magni Martyris Georgii, cum commenda Sanctae Mariae Olympii, dictae de Platamonas, in Albania, inter missarum solemnia a nostro oratorio, coram inclito capitulo, assistentibus pro patrinis Serenissimo Ioanne Georgio principe Cantacuzeno, nostro carissimo filio, et equite de Cugniazza, te declaramus ac omni solemniori ritu insignis et habitu munitum creamus et armamus charactherique tuo et dignitati omnes praerogativas, honores, privilegia, immunitates, exemptiones, ad maiores commendas optationem et iura omnia quibus caeteri, qui in eadem dignitate sunt constituti, fruuntur, potiuntur et gaudent. coniungimus et anneximur. Mandamus praeterea omnibus et singulis charissimis nostris fratribus, magnis Prioribus, supremis praefectis, praepositis, provincialibus, officiali-

bus, universisque capitulis et equitum omnium, tam superioris, quam inferioris classis, caetui. cuiuscumque dignitatis et conditionis, qui in sacro nostro consortio superstant, ut te qua talem recognoscant et acceptent, ac membrum et fratrem nostri augusti consortii recipiant et venerentur, et ut talem equitem torquatum seu magnam crucem, debita praecedentia servata, in capitulis generalibus, in convocationibus ordinariis et extraordinariis, et in omni quo cumque actu et functione, te recipient et admittant, si indignationem nostram, censuras omnes et poenas contra discolos et inobedientes in sacris constitutionibus expressas et ipso facto incurrendas evitare cupiunt. In quorum omnium fidem praesens magisteriale breve propria manu nostra subscriptum et maiori sigillo in cera rubra pendente munitum ac per nostrorum sacrorum ordinum megisterialem secretarium referendatum, expediri iussimus. Datum Viennae Austriae, die prima mensis septembris, anno a Nativitate Domini millesimo septingentesimo quadragesimo tertio, magisterii vero nostri vigesimo septimo.

Rodulphus m. p.

Prefectus VI[adislaus] a Malaesco.

Ad mandatum serenissimi et Celsissimi Magni Magistri proprium.

Eq. Tedeschi de Rocca, Sac. Ord. se-
crett[ariu]s.

Arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXXIII.

Noi Ridolfo e Costantino, principi Can-
tacuzeni Bassarabba e di Vallachia, conti
del Sagro Romano Impero e della Ungaria.

Faciamo noto a tutti comunemente per le
presenti nostre lettere, e singolarmente ad
ogn' uno, di qualvisia conditione, grado e di-
gnità, a chiunque s'aspetterà di vedere, leg-
gere ed ascoltare, qualmente abbiamo di
propria nostra volontà costituito per nostro
attuale agente presso la Serenissima Rep-
ubblica di Venezia il signor Panajotti di
Poppa per tutti gli affari et interessi nostri
in quella Dominante, che sono e che sa-
ranno in avenir, dandogli piena facoltà e
autorità, in virtù delle presenti, d'aggire,
operare e decidere ogni e qualunque cosa
che aspettasse a noi et alli nostri interessi
corispondersi in tutte le occasioni ed incon-
tri che si presentassero. Per ciò dunque
preghiamo tutti gli Eccellenissimi magis-
trati e tribunali di cuncta Serenissima Repub-
blica di riconoscerlo ed accettarlo per tale
pari di altri agenti e persone caratterizzate
di principi, permettendogli tutta la libertà
che s'aspetta a questo carattere; avendolo

noi per tale eletto, costituito, riconosciuto ed affermato. In fede di ciò abbiamo sottoscritte le presenti lettere patenti di nostro proprio pugno, munite col solito nostro sigillo. Dato nella città cesarea di Vienna, il 1 di gennajo del 1725.

Ridolfo Cano di Vallachia m. p.
Costantino Cantō di Vallachia.

[Pecete cu vulturii și:] Baasa-
r[aba] Kantakovzeno.

Nicolo Maria Cursi, segrettario.

[Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.]

LXXXIV.

Augustus secundus, Dei gratia rex Poloniae, magnus dux Lithuaniae, etc. serenissimo, etc. principi Aloiso Mocenigo, duci Venetiarum, etc. Dominam principem viudam Valachiae Cantacusenam, quae tum in regia residentia nostra varsaviensi, tum in hac civitate aliquod temporis spatium commoravit statuitque nunc Venetias proficisci, ibique diutius consistere atque in fidem, non modo Serenitatis Vestrae, sed istius etiam inclytae Reipublicae se committere, pro nostro in eandem studio et benevolentia Serenitati Vestrae diligenter commendare opportunum duximus atque ab ipsa petere ut eandem principem eiusque rem dignitatemque tueri non gravetur, et ita

tractet, ut intelligat commendationem nostram apud Serenitatem Vestram aliquid ponderis habuisse. Erit id nobis profecto gratissimum maximeque sibi nos inde devinciet Serenitas Vestra. Cui, etc. Datum Dresdae, die 26 mensis Augusti, anno Domini MDCCXXVII, regni vero nostri anno xxx.

[Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.]

LXXXV.

Von der Röm. Kays., auch zu Hispanien, Hungern und Böheimb Königl. Cathol. Majestät, Ertzherzogen zu Österreich, etc., unsers allergnädigsten Herrns, wegen, durch die N.—Ö. Regierung dem Herrn Rectori et Consistorio der allhiesigen Universitet anzusaigen :

Ess haben Allerhöchst besagte Ihro Kays. Majestät, auf deren Herren Rudolph und Constantin, beeden Fürsten von Cantacuzeno, gehorsambst beschehenes Anlangen untern 23 Martii inlebenden Jahrs gnädigst verordnet das denenselben bey allen Stellen der gebührend fürstliche Titul gegeben werden solle.

Alss mann ohne rectorem et consistorium dessen hiemit zur Nachricht erinden wol-len. Actum Wien, den 21. August, anno 1734.

Joh. Jacob Oberpaner m. p.

Expeditor.

Dises intimatum
bey der Canzley auf-
zubehalten undt,
praestitis praestan-
dis, hierauf gebüh-
rend zu reflectiren.   Dem Herrn Rec-
tori et Consistorio
der alhiesigen U-
niversitet zuzustel-
len; praeſ. 7 Septbr.
1734.

Ex consistorio, 7 Sept. 1774.

[Arch. de Stat din Viena, fasc. III (Par-
teisachen), lit. C., no. 54; după o copie ofi-
cială autentificată de Arneth; în col. D-lui
G. Gr. Cantacuzino.]

LXXXVI.

Wir Carl, von Gottes Gnaden erwählter
Röm. Kayser, etc. Was Gestalten der durch-
leuchtig, hochgebohrene, unser lieber Oheimb
und Fürst Rudolph Fürst Cantacuzenus,
von der Wallachey, uns, sowohl billig als
.nothgedrungen, gehors. vorgestellet wie dass
er viel widriges, wider alle Gerechtigkeit,
in unseren Erb-Landen zu verschiedenen
Zeiten erlitten, als zwar dass er sein Recht,
so hier durch seine Vor-Eltern zum Erbtheil,
als des hohen magisterii und Orden der
H. Georgii Constantinianischen Miliz hin-
derlassen worden, zu verüben nicht ver-
möge. Als hat er uns gehorsamst angeflehet
ihme unseren kayserl. und königl. Schutz

und Schirm angedeyhen zu lassen, auf dass er ohne einiger Beschwer- oder Verhinder-
nuss solchen seinen Orden öffentlich, und, inbesonders, denen adelichen Personen ver-
theilen möge. Wie uns denn ohnedeme wohl
bekannt ist, dass die Cantacuzenische uralte
Familia von denen Röm. Käyseren in Orient
und Occident herstammet und dass de-
nen Nachkömmlingen unwidersprechlich aus
Recht des Geblüts dieser Vorzug und Monu-
mentum gebühre, als haben wir, aus ange-
bohrner Clemenz und in Betrachtung der
treu und eyfrigen Diensten, so seine hohe
fürstl. Familia unscrem Durchleuchtigsten
Ertzhaus von Oesterreich geleistet, aus ei-
gener Bewegnuss und wohl bedachten Ge-
muth gänzliche Freyheit, nicht nur allein
in unseren Erb-Landen, sondern auch in den
gantzen Röm. Reich, aus unserer kays. Macht
angedeyhen lassen wollen, und zwar der-
gestalten, das gedachter Fürst Cantacuzenus
Liebden ohne ainiger Beschwär- oder Verhin-
dernuss, Gegensatz oder Widerred, von wem
oder auf was Weis es immer seyn möge,
das Recht des magisterii, nach denen Cons-
titutionen und Institutionen des gedachten
Orden, verüber könne und möge, gleich wie
es durch die kayserl. und päpstliche Uni-
versal-Bulen erkläret und vorgeschrrieben
worden, und können die gewöhnlichen Ce-
remonien öffentlich, in denen Kirchen, so-

lemniter, wie auch in besonderen Capellen, sive in oratorio privato, begangen werden; dannenhero befehlen wir allen und jeden unseren und des Heil. Reich Vasallen, Fürsten, geistlichen und weltlichen, Grafen, Freyherren, absonderlich allen Bischöffen, Praelaten, in allen Diocesen, etc., ohne nicht nur allein in der Verfallung unserer kayser. und könig. Ungnad zu ehren, anzunehmen und gedachten Fürsten Cantacuzenus Liebden die Übung dessen auf das Freyeste zu gestatten, sondern auch, im Fall sie ersucht werden, jhme auf das Schleunigste ihre Hilff und Beystand zu leisten. Allen denen jenigen aber, so diesen Orden angenommen haben oder in das Künftige annehmen werden, verleyhen wir und wollen dass sie alles Vorzugs, aller Freyheiten, Exemptionen und Privilegien geniessen sollen, gleich wie dessen Vorfahrer, unter den Schutz und Schirm unseres durchl. Ertzhaus von Oesterreich genossen haben; jene, welche uns nicht unterthan seynd, ersuchen wir, sie wollen unseren Beyspiel nachfolgen, versichernd dass sie uns eine höchst angenehme Sach erzeigen; die hingegen, so uns unterthan seyn, sollen unseren kayserl. und königlichen ernstlichen Befel, Willen und Meinung als gewiss gehorsamen, und in Widrigen denen Übertrettern sechzig Marck fein Gold Straff gesetzt seyn solle. Urkund dessen

haben wir gegenwärtig unseren Schutz-Briefe eigenhändig unterschrieben, und mit unseren kays. und königl. Insigl zu bekräftigen befehlen. Geben in unserer Kaiserl. Residenz-Stadt Wienn, den ersten Februarii, ein tausend siben hundert fünff und dreyssigsten Jahr, unserer Reiche: des Römischen in vier und zwanzigsten, des Hispanischen in zwey und dreyssigsten, deren hungarischen und böheimbischen aber in den vier und zwanzigsten Jahr.

Carl.
Eugenio von Savoy.

Ad mandatum Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Maiestatis proprium.

Ig. Iose. Hefenstokh.

[Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino].

LXXXVII.

Θεός.

Μνήμη Θανάτου χρησημεύει ἐν βίῳ.

De vream[e] ce toate dăsfătăciunile[e] vietești sănt împărtășate întristăciuni și nici o slav[ă] lumească n'aū stătut nestrămutat[ă], ce numai o clipă, să aceastea toate moartea le dobândeaște, la toate deșărtăciunile[e] aceastea, uitându-mă și eū păcătosul, îngrozit fiindu de multa urgia dumnezeiască ce lăcuesește de cățva ani într'acest ticălos pămănt, pentru mulțimea păcatelor noastre, să văzănd că, nu numai cu robiș, flămânzi,

călcări de oști, seacetă păgubitoare, pribegiș, ci, peste toate aceastea, cu îngrozirea cău-
mei săntem izgoniț den loc în loc, căt, pe
la lăcașurile noastre, nu e cine sū s[ă]lăș-
luiască, ci, spăimăntându-s[e] ticălos sufletul
mieū, să neștiind ciasul privegherii sfârșă-
tului mieū, să când furul îm va sosi, pentru
aceaia nu pocă lăsa ca-s nu fac rănduial[a]
celora ce vor rămănea să dup[ă] mine,
or[ī] iubită soția mea, or[ī] dintru dragi filii
și fricel[e] meal[e], or[ī] dintru bunu nea-
mul mieū, al Crețuleștilor; or[ī] din ceal[e]
ce mi-aă rămas de la părințiimiel, ori din-
tr'altele[e] ce mi le-aă încredințat mătușă-
mea Marica, ori dintru al mieū prea-puțin
căștig. Cu sufletul mieū pentru aceastea
toate ce l[e] știu că sănt adăvărate să cu-
vioas[e], să ca-s nu daă seama de dănsel[e]
înnaintea judecătorului Hristos, iat[ă] că
las aciastă a mea diiată, rănduită și aşă-
zat[ă] cu tot adăvărul, pecum arată în jos,
cu ce socoteal[ă] să cui pe nume le daă, din
toat[ă] inima, ca-s le fie celora ce-i voi arăta
cu numire mai jos veacănice să stătătoare,
să noao neuitare dăspre dănsăi să dăspre
ceia ce D[u]mn[e]zeu le va dărui să fie ur-
mători după dănsăi pe la sfintel[e] rugi;
pentru ce îl să rugăm, ca-s fim neuitaț, ca
D[u]mn[e]zeu... stră ca-s înmulțească acest pu-
țin dar al nostru spre plucerea Șfinții Sal[e]
și spre buna chiverniseal[a] dumneelor.

Însă socoteal[a] dietiř meal[e] iaste acia-
sta, cum însemnez în jos :

Întăř, cu slujniciasca-m evlavie să multă
plecăciune, mă rog prea-innălțatului nostru
Domnu Io Nicolař Alexandru Voevodă, ca
să-m dea stăpăneasca-i ertăciune să blagos-
lovenie, iertându-mă de ceal[e] ce n'oř fi
odihnit în deregătoria mea pe Măria S[ă].
ca să Domnul Hristos să erte pe Măria S[ă]
să să-i înmultească aniř vieřil in fericire.
Să, pecum în viař[a] mea l-am cunoscut pă-
rinte să stăpân milostiv, să după petrecania
mea mă rog Clementii Sal[e] să fie oř-
tigr̄mow ὁρφανοῖς μου, să-i miluiască, să-i
măngăie la lipsel[e] lor, ca un creștin, căci
eū asupra înțelepciuñi Marii Sal[e] oră-
duescu toate rămășătele meal[c] a alerga să-i
dixiθevtevsească, să nu mă îndoescu că nu
vor afla limanul măntuirei să al măngăerii.

Mă rog Mării Sal[e] să priimească de l[a]
nehărnicia mea un atlanta, care l-am fost
cumpărat când am fostu la Viena, drept
zlot nemtești 48; îl hărăzescu Mării Sal[e]
ca un semnu de multă plecăciune a mea să
evlavie, să ca-s nu fiu uitat de Măria Sa, eū
să rămășătel[e] meale.

Pântru păcătoasel[e] meal[e] oase, cu
evlavie să cu omiliňă mă rog Preasfințitul
nostru Mitropolit chiriu chir Mitrofan,
duhovniculu mieū, ca să-m fac[ă] acest mare
bine, pentru dragostea și evlavia ce am

avut în toată viața mea, să-m[i] priimească oasele în Stă Mitropolie, să le astruce în groap[a] soții mel[e] Tudoscăl; iar, de i s'ar întâmpla să Sfinții Sal[e] petrecanie să s'ar fac[e] alt arhiereu, să aceluia mă rog pentru numel[e] Domnului Hristos, să-m[i] fac[ă] acest mare bine, ce din răvnă sufletească l-am pohtit; să las la sfânta Mitropolie pentru pomenirea noastră Țigan[i], suflete 10; iar, de cumva mi s'ar întâmpla să mi-s petreacă iar copilașil, să-s astruc[e] și oasel[e] lor într'o groap[ă] cu mine; să, măcar unde aş fi îngropat, pentru întâmplarea ce mi s'ar întâmpla, iar la anul mă rog tot să mă dăzgroap[e], să pe mine, să pe copii, să să mă ducă unde scriu mai sus.

Pentru pomeane să căte trebuesc morțuluī să-s pomenească, pân la anul, să pân la al treilea an, las să mi-s vănză toate viile meale den Scăen[i], care-m sănt dar de la mătușă-meă Marica; să, neajungăndu-mi-s ban[ii], să mi-s mai vănză povodnici, care s'ar socoti c'ar fac[e] preț, să dintr'alte galantarii să haine ce mi s'ar afla; să să mă pomenească făr de bulză (aşa las cu sufletul mieū rămășătelor meal[e]), să nu mi-s fac[ă] alt, făr numai colivă înfrumusețate dup[ă] putință, liturghiă cu arhiereu, să la 9 d., să la 20 d., să la 40 d., și la jumătat[e] de an, să la anul, să-m împartă făcli la toate parastasele aceastea, să pă la

închisor[ī] să po tl 10 milostenie în fieşte-care zi de aceastea la săraci, să alți tl 10 să-m împărță la 40 de bisarec[ī], să-m slujască stă liturghie într'aceal[e] zil[e]. cându vor sluji arhierei, să să dea po bană 33 la fieştecare bisearic[ă], în mână efimeriuluș; să să pomenească Matei, Manuil să Marica, cu părințił lor. Să, afar[ă] dintr'aceastea, mă rog, păn la al treilea an să-m mai dea să-rindare 10 : 2 la Sta Mitropolie, unul la sat la Creuşuleşti, ca să-m pomenească să bieții părințił cu colivă în toate zilel[e], să mi-o citească pe mormântul taicăi, să să pomenească: Pădure, Doichiţa, Matei, Marica, Zamfira, Costandin, Radul, Manuil; să să-m citească preotul în toate zilel[e], în genunche cu evlavie, molitfa cea mare de ertăciune, care iaste scris[ă] în moliteavnic; să să i să dea tl 12 pentru osteneal[ă]. Altul la Sinaia la mânăstire, altul la Mânăstire dintr'un Lemnu, altul la mânăstire la Focşan[ī] — s'a-colo să-m pomenească și sociiș: Iordache, Hristina; altul la Sărindar, altul la bisearica Doamnei, unde iaste părintele Climent Vladimica Odrianul, opștescul nostru părinte, măngăitor în scârbe să măngăitorul tuturor scârbiților; altul la Sti Sava, altul la mânăstire la Fedeleşcioi; acolo iar să-s pomenească să sociiș: Iordache, Hristina, cu fiuł lor.

Aceastea mă rog pentru stu numel[e] Dom-

nuluī Hristos să mi-s fac[ă] deplin pănă la la al treilea an, măcar s' alt ceva să mi s[ă] mai vănză dintr'al[e] meal[e] numai să nu rămăe nefăcute; să la al treilea an, să mă caote, să iar un arhiereū să slujască liturghie, și să-m cinstească la mormănt molitfel[e], dup[ă] obiceală, cu *χατάγηξις*.

Iar, pentru datorie, sănt dator tăi —, care uniī aŭ să zapise, iar alții n'aū; dar în catastihul mieū sănt tot pă nume; ci pentru acești ban[i] să mi-s vănză tot locul Hanuluī de lăngă Sti. Gheorghe, cu pimnița cea de l[a] uliță; care aceastea sînt iar de l[a] mătușă-mea Marica Dari; să să mi-s mai vănză să moșăia mea de l[a] Bâncești ot sud Buzău, să cea de cas[ă], să cea de l[a] Calotă, toat[ă], cu 2 vadur[i] de moar[ă], în apa Buzăului, — care să văz zapisel[e], că să va aprobia la stăjn. 500.

Maī sănt dator la Nițul Coj[o]carul tăi 240 făr dobândă, dup[ă] marfa ce-am luat la Vistierie în Domnia d'intaiū a Mării Sal[e] lui Vodă; să la un abagiū iar sănt dator dup[ă] marfa ce-am luat la Vistierie, în zioa de Joī Mar[e], de-am împărțit la săraci dup[ă] obiceală; iar în Domnia d'ântăi a Mării Sal[e] lui Vodă, tot într'acea lună, za tăi 80, să rănduial[ă] nu mi s'aū dat atunci dintr'acea lună, tăi 1.300, să mi s'aū luat atunci să catastihul cel socotit de boer[i], să pecetluieturile; să nu mi le-aū mai dat, iar cheltuial[a]

aceluī catastih mi-aū fost într'acea lună] a lui Martie tl 4.060 pl; ci pentru această datorie mă rog Mării Sal[e] lui Vodă să-s mi-lostivească cu săraciil miei, cum îl va îndura Dumnezeu, ca-s nu mi-s prade cășcioara, că va fi păcat; că ajungă că am mai plătit del[a] mine la chir Zamfir Cămărașul tot dintr'acea lună atătea banii, să la alții; ci va fi păcat să mă mai prad[e] să cu acești tl 320, del[a] cojocar să del[a] abagiū.

Ancuții, ficii meal[e], care mi-aū logodit Măria S[a] răposatul să prea-bunul Io Ioan Alexandru-Vodă Mavrocordat după Pătrașco Post. Bălăceanul, îi las întâi blagoslovenia lui Dumnezeu, să a mea nedăstoiniculuī, să dintr'al[e] meal[e] îi las toat[ă] partea mea de moșae din Buciumean[ă] dă lăngă Mogosoaia, cu hăleșteul acolea în Colintina, să la Sărata din viile de casă pogoane 60 și suflete de Țigan[ă] să alte scule, haine vite, precum să vor vedea în foia ieī de zestre, cea îscălită de mine; i-am dat moșae lăngă Crețulești, socotind, dacă mi-s va prinde mie să Zoiței sfîrșăt, să rămăie ia celora săraci de copii sprijinitoare, măngăitoare să în loc de părinte; de care nu mă îndoescu că nu le va fi ca o maică duioasă, aducându-ș aminte cu cătă dragoste o aū crescut Joița să cum i-aū grijat toate, ca singură maică-sa, d'ar fi trăit. Cununa de aur cu robinuri să cu diamanturi, tocmai ca ceaia ce

i-aū dăruit leal[ea] Manda, mătușă-sa, nu mi
s'aū dat de soci; aşăjderea nică o ie cu
mărgăritar[e] nu i-o aū fărşăt soacră-mea;
ce pentru aceast[e] să aibă a l[e] ceare de
l[a] dum. neanea Mihaï Corbeanul, unchi-
său, să, măcar că apucănd dum: foiai măsii
de zeastre, aū scris cu măna dum: ca-s dea
numai t[ă] 80, dar aceaia să nu-s prință în
seam[ă], că n'aū făcut cu voia nimăruī, să
țiganiī iar nu mi s'aū dat toț căt scriuī în
foiai măne-sa. Iar, pentru o salbă, o poh-
tescu să nu supere pe biețiī copii, aū pe alt
cineva, că o am cheltu[it] eū la îngropatul
maică-sa să la pomene[e] căte i's'aū făcut,
că, d'aș fi trăit, să aceaia o aş fi împlinit, iar
biețiī săraci n'aū vărstă de a o căstiga.

Marii, ficii meal[e], îi rog de l[a] Hristos
Domnul Înteleaptă creaștere, și dintr'al[e]
meal[e] îi daū satul Cămineștiī, toat[ă] par-
tea mea de peste toat[e] hotărăle, cu heleș-
teul din Călniștea, cu toț rumaniī, cel împ-
ărătiș să cei neîmpărătiș, iar să-s împărătă: să
lu unchiașul Ion, care iaste părcălab la ne-
potul Costandin Văcărescu], să altii, car[i]
s'ar mai găsi, să-s împărătă, să să fie tot aī
ieſ; și mai daū să la Sărata pogoaie de vii
10, să Țigan[!] suflete 10, să alte căte îns-
semneaz[ă] în diata Zoiței : haine i scule, să
din vite[e] ce mi s'or afla.

Săfticăi,fie-mea,dup[ă]blagoslovenia Dom-
nului Hristos să a maicii Sfinției Sal[e] ce-i

rog să aibă, îi las dintr'al[e] meal[e] toat[ă] moșia mea Ciuperceni, de peste tot hotarul. căt aū stăpănit părintii noștri să eū păi în zioa de astăz; îi las să vîl la Sărata, din ceel[e] de casă; pogoane 10, să-i las țigan[i] suflete 10 să altel[e] căte răvășaste Zoița în diata ieī, haine, scule, să din vitel[e] ce mi s'or afia.

Iar iubiților miei copilaș: Iordăchiță și Mateiaș, dup[ă] mila să darul cerescului Împărat, ce-l rog să aibă, să după molitfa să blagoslovenia cea părintească care întemeiaz[ă] casa feciorilor, și las cu toate al[e] meal[e] ce-mi mai rămân nedate nimăruī: sate, moșăi, vîl, robă, moră, ~~χιντζά χαί χιν-~~
~~ντζά χτίματα~~, și, peste dănsăi, să peste toate al[e] meal[e] las singură samovolnică, ca altul ieū, să le împărță amândurora, pe cum o va lumină Hristos, atâta moșă[i], vîl, robă, moră, vite, haine, căt și cărțile de învățătură, care le am în catastih, tot pea nume scrise: cărți 124, filosofești, gramaticești, politicești, bisericești, istor[i]cești, latinești, italienești, iprocă, procă; care mai multe dintr'aceasta le-am cumpărat când am fost la Vienna, pentru treaba acestor 2 copilaș, ca înveaț[e] greceaște. iar mai vărtos latinează să italienește; de cari mă rog Zoiței, aū oră-care copilă ne-ar scăpa cu viaț[ă], să fac[ă] acesta mare bine ce-l doresc din tot sufletul mieū ca-s-mu înveațe co-

pilașăI, să să-i și striineaz[e] pentru carte, de să va putea, ca-s să pedepsească mai bine: aşa mă rog pentru mare numel[e] Domnului Hristos; să să mi-i pedepsească mai vărtos la letinească să la italienească; să, de mă veț asculta, iubițiilor miei fi, ca-s vă ghimnasiț la învățătura cărtii, să al științii acestor 8 limbă, să de veț metahirisi știința voastră spre nevătămarea bietulușuflet, de vream[e] ce începătura înțelepciuni iaste frica Domnului,— veț căstiga mila dumnezeiască în casel[e] voastre, să acel prea puțin al vostru să va prea înmulții, să numel[e] vostru va fi cinstit să prea-slăvit la Curțile celor mari; numai, la or cine veț slujă, vă rog pentru mare numel[e] Domnului Hristos, să aşa să-m aveț molitfa să blagoslovenia, să slujă cu tot adăvărul să dereptatea, cu care mai vărtos veț împila să veț supune pe toț vrăjmașal voștri.

Însă moșaile care le orănduesc copilașilor, aceasta sănt anume: Crețulești, ce să zic[e] să Dălza, toată parte mea de sat, Birteni de peste tot hotarul, cu hăleșteul în Crevedia până în Mocani; Perișul tot hotarul; Zaițești care să zic să Ghizdaveți, tot hotarul; Popești, care să zic să Genăști, tot hotarul, cu 8 roate de moară în apa Dămboviței; Vieni, car[e] să zice, pestrea tot hotarul; Bârbulețul satul, toată partea mea, cu rumăni, căt să vor veni în partea

mea; Fieni după Dămbov., toată partea mea; Vojnești iar în Dămbov., cu rumâni ot tam, toată partea mea; viile meal[e] toate din dealul Moteștilor, căte vor rămânea din zestră, cu toată moșia viilor, partea mea, după cum scriu hrisoavel[e], rumâni neelefteroși, toț țigani, afară dănci cei ce-am orânduit, ca și vite, stupi să or cea mi s'ar afla la casa mă, — le las aceastea toate în măna Zoiței, soții meal[e], să îl[e] stăpânească, să, când va cunoaște ia vream[e], să li le împărță, cum va vrea ia, să să fie volnică dintr'aceastea când ar avea fr'o grab (sic) de nisca datorici, să să zălojască den-tr'ănsel[e] pân s'ar plăti, să, ca-s scurtez vorova, pe dănsa o las grijnică, să de ticălos sufletul mieu, să stăpâniloare tuturor părin-teștilor meal[e]. Iar pentru că bogăț fil să izbescu nesilnici să nesupuș părintilor, pentru aceaia, să pentru viaț[a] cea bună ce am avut de l[a] dănsa la toate boalele[e] meal[e], — care toată țara noastră știe chiverniseal[a] ei cea bună și înțeleaptă, căt lipsită aū fost să de lipsă nu s'aū tănguitu, neodihnita să chinuită aū fost pentru învechită boal[a] mea, să de neodihnă nu s'aū obidit, să alte multe ajutoare aū avut casa mea del[a] dănsa, care, pentru supărarea ascultătorilor, nu [le] pocăi înșura, ci dar pentru această bună lăcuială și îngăduială cea am avut

între noi, îi las... cu 4 roate de moară în
apa Dămboviței să cu cel vadu din cela mal,
să acăstă moșae toată îi las, din hotarul
Cosobel până în cîmpu despre Popești, din
jos de morî, unde șadea Bratul. Să iar îi
mai las vii den viile de casă], pogoane 12,
șă țigană, suflete 6, din care sălașă îi va fi
ei voia, din cel de casă]; aceastea toate
să să [le] stăpânească cu pac[e] să după]
petrecania ei, să fie volnic, să-l dè cui îi va
fi voia ei. Să iar să fie Zoița volnică să-ș
ia 2 copii de rumâni din partea mea dela Băr-
bulești, să iar să să-l stăpânească cu pace, să
facă] ce-i va fi voia cu ie. Barbului Bre-
zian, văru-meu, l-am crescut să mi-aș slu-
jât ca un frate, ci-i las un cal să un conte-
ș albastru de mahut englezesc cu gai-
tan[e] de fir, cu tabinet căpt. văt., să o
dulamă] de fringhie sătit (*sic*), albastră, cu
nasturi de argint polit, să un brău roșu cu
velgă de fir, să o păreache de nădragă aș
miei din lăză; lu Gheorghe, logofețelul mieu,
care l-am crescut eu să l-am învățat carte,
îi las conteșul mieu cel roșu, să un cal;
lu Ion Sfețul, care m'aș odihnit în călăto-
ria Beciu lui, îi las un cal și conteșul mieu
cecemeniu; lu Voico Pitarul îi las un cal să
conteșul mieu cel vănat fără spinări]; lu Ale-
xandru lăcătușul să-i să dè o vacă] cu vițel,
căci l-am bătut, nefind vinovat; jupănuș
Marin să-i dee Zoița să dumnealui din bor-

fel[e] meal[e] cî-ar socoti, că iaste sărac. Iar, întâmplându-mi-se pacoste, să-m piar[ă] să copilașăi, las cumnaștilor miei Mateiaș să Dumitrache Roset toat[ă] moșia mea ot Ciupercenă, dă peste tot hotarul, cum o am stăpânit să noi, socotindu-l ca pe niște iubiți fili, dă vream[e] ce i-am crescut; ci mai vărtos le daă acăsta, că știu că vor dori de sufletel[e] noastre să de rămășățăl[e] meal[e], ci ne-or pomeni ca niște εὐγενικοὶ ce sănt, să Dumnezeu să-l[e] înmulțască acest puțin dar al mieu cu mare spor. Vama Greciă cea stolniciască o am vândut în κηρύττη Ianache Zaraf za Cămară, za tl. 380: ot siiu mi-aū dat tl. 240, iar ceialalți am avut soroc cu dumnealui să mi-i dea la Sfinți Apostol[i]: ci iar Măria S[a] Vodă să-s milostivească să poruncească să mi-i dea, să-m ușorez datoria. La care toate acestea al[e] mel[e] neavând un alt maș dragu a răzima, năzuescu iar la dragostea dumnealui nepotului Iordache Creță, V[e]l Spăt, de vreame ce l-am cunoscut, din neamul mieu, bun frate, să ca un părinte duios spre casa mea, să pe Măria S[a] Doam[nă] Săftică, bun[ă] stăpână și ca o sor, — îi rog cu omilite lacrămi, să nu-s îndure de orcine ar rămânea din noi, ci să-i apere, să-i caote, să-l împărtească al[e] meal[e], cum le-am orănduitu toate deplin. Iar, petrecându-mi-s[e] (ferească Dumnezeu) toț ai miei, să

dea Ciupercenii unde iaste rănduitu, iar ceal[e]alte toate le las coconilor dumnealui; numai atuncia să-m dea la Mitropolie Căminești, și vîl pogoane 20, să țiganiș care am zis; iar ceal[e]alte vaci viind (*sic*), dă-m va plăti datoria; să rog să mă pomenească, ca niște fraț bunî ce i-am avut. Doamnei Săf-ticăi mă rog să nu-s îndure de sufletul mieu, căci știe Măria S[a] în vreame urgii ce slug[ă] i-am fost să, căt aș fi trăit, așa le-aș fi fost. Iar cine ar îndrăzni, or din neamul mieu, or din alții striinii, pentru vre o lăcomie sauă îndemnare de neprietenii, ca-s strică aciastă diată a mea. unul ca acela să fie afurisit de Dumnezeu să neertat în veaci, să aibă parte cu vânzătorul Iuda. Aceasta sănt din tot bun cugetul mieu orănduite să cu a mea..., să iscălite să pecetluite ca-s să creaz[ă]. La Balotești. Ghen. 15 dn. 7227.

Matei Crețiu]lescu Vel Stol.
Pecetea cu : M. K.

Lu Iordăchiț[ă] fiu-mieu și las lanțul cel de aur cu moneda, chipul Împăratului nem-țescu, Carol al șaselea Chesar; care mi l-nu dat acest Împărat când am fost la Viena, pentru trebil[e] țarii nooastre.

Originalul în archiva d-lui G. Gr. Can-tacuzino.

LXXXVIII.

Adevărata scrisoare noastră la măna dumneaei nepoată-meă Zmărăgdiții Bălăcianca, ca să fie de bună credință precum să-s știe că i-am vândut dumneaei munți noștri după Praova, însă muntele Floreul, ce să chiamă Stâna Doamnii, muntele ce-i zic Unghia Ursulu, și o jumătate de munte ce-i zic Răzoarele, și cu poenile lor după Praova, și a patra parte din satul Comarnicul; și m'am tocmit cu dumneaei în tl 1.300, și am luat acești banii toți deplin în măinele noastre, și dumneaei să aibă a stăpâni munții cu poianele lor, și cu ce s'aș zis mai sus, adecă Comarnicul, plasa noastră, cu bună pace de cătră noi și de cătră toți, — pentru că [le]-am vândut dumneaei de a noastră bună voie, nesilită de nimenea. Si pentru mai adevărată credință am întărit acălastă scrisoare cu iscăliturile și cu pecețile noastre, să-s creaază. Av. 28 dni, l.t 7254.

Stanca Spat. Safta Cant. [două peceți cu vulturul și coroana.] Costandin Dudescul martur.

Iordachi Cantacuzino mărt.

Matei Cant. martur.

Toma Cant. martur.

Ioan Cantacuzino martur.

În Arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

LXXXIX.

Adecă eū Șärban Post. Cantacuzino, fiul răposatului Costandin Post. Cant., împreună cu jupăneasa lui Nastasiia, am dat acălastă a mea adevărată scrisoare la măna dumnealui vără-mieū Mihaï Cantacozino Vel Vist., fiul răposatului nuchi-mieū Matei Cantacozino biv Vel Ban, precum să să știe că moșia Măgurenilor după apa Prăoviții ot sud Prahova, ce merge latul din — până în apa Prahovei, și lungul despre Prăoviță din — până în — și despre Prahova din — până în moșia Călineștilor, fiindu-ne clironomie de la strămoșul nostru Drăghici biv Vel Spat., care rămăind la părinții noștri, ce au fost trei frați, adeca răposatul unchi-mieū Banul Matei o parte, i răposatul unchi-mieū Pârvul biv Vel Stolnic o parte și răposatul tată-mieū altă parte, care după moartea răpoșaților părinților noștri, ne-am stăpănit fiștecarele partea părinților cu bună pace unul despre altul, iar, cându au fost acum, văzându-mă eū că am purces spre bătrâneațe, și nedându-ne Dumnezeu nișă clironom fiu din trupul nostru, și afiându-mă și scăpătat și din toate rudeale, văzându de la dum. mai sus numitul vără-mieū Vel Vist. și căutare și ajutoriu la neputințile noastre, aşa am socotit de a noastră bună voe, nesiliști dă nimini, și am vă-

dut acăstă moie dumnealui, tocmindu-mă
în tl cinci sute, care bană mi i-aū dat tot
deplin în măna mea; însă numai moșia Mă-
gurenilor, căt ține hotarul, din cāmpu, din
apă, cu podgoria căt ține, cu livezile de
pomi și de fân, cu siliștea satului, dă peste
tot hotarul, din hotar pānă în hotar, după
cum aū stăpānit-o și părinți noștri, afără
din alte moși ce avem iarăș pe 3 părți de
la părinți noștri împrejurul aceștilor moși,
adecă moșia Edera, i Puturosul, i Valea-
Lungă, și afară din moșiiile de peste Pra-
hova; care acestea nu le-am vândut, ci le-am
oprit ca să-mi fie pentru hrana vieții meale.
Și să aibă a-m stăpini și în moșia Măgu-
renilor viia ce o am de la părinți, înfundată,
cu livedea ei, din poalele vii; iar ceialaltă
moie toată să o stăpănească cu bună pace
dumnealui și coconii dumnealui căt Dum-
nezeu îi va dărui, toată partea mea de
moie din Măgureni. Și pentru credință
ne-am iscălit, fiind și ulte mărturii care mai
jos să vor iscăli, ca să să creză Fev. 7 d.,
1760. Șärban Post. Cant. vânzătoriū, Nas-
tasiia jupăneasa Post Șärban vânzătoare.

Costandin Dudescul Vel Vor. Cost. Năs-
turel biv Vel Ban martur. Costandin Co...
biv Vel Ban. Vitoria Stolniceasa a răpo-
satului Părvul Cant. mărturie. Catrina Stol-
niceasa Bălăceanca mărturie. Costandin
Brăncoveanu Vel Logi. mart. Ἡγούμενος

τοῦ ἀγίου Ιωάννου Χρύσαντος μάρτυρος. Iorga,
d... h mart. Γεώργιος κλοντζή. τῆς ἄριας
μάρτυρος. Ion Vel Pit. mart. Și am scris eū
Stoian Log. cu învățătura dumnealor.

Din Arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XC.

Ο Οὐγγροβλαχίας Γρηγόριος ἐπίκενθαῖον.

† Adeverez cu scrisoarea mea la măna dumneaei nepoată-mi Mariacăi, fiica sorurii-mi Mariuții, i la măna boerului dumneaei Costandin Hrisoscușeū, precum să să știe că după încheerea păcii acești trecute răzmirițe, după legăturile tractaturilor ce s'aū dat voe a să muta ori care va vrea dintr'acăstă țară unde va pohti, mutându-mă și eū la Rusia, venit-am iarăs aici la Țara-Rumânească, cu știrea luminati Curți a Rusiei și cu știrea luminati Porți Otomănești, ca să-m vănu ale mele ce am în Țara-Rumânească, mișcătoare și neinișcătoare. Între alte ale mele averi având și moșia Măgureni ot sud Prahova, împreună cu dumneaei mătuși-mea Vitoria, în tot hotarul moșii: eū doaoă părți și dumneaei o parte, iar casile din Măgureni, cele de piață, atât cele de jos, căt și cele de asupra, jumătate ale mele și jumătate ale dumneaei, și mai avându în moșia Puturosul ot sud Dâmboviță, de peste tot hotarul ei,

a treia parte, aşijderea și în moşia Valea-Lungă a mea iaruş a treia parte, iar mătuşa-meia Vitoria intr'aceste doaoă moşii are o parte și jumătate, iar o jumătate de parte. ce vine într'aceste moșii, iaste a copiilor frăține-mieū Răducan, date de la mine, și iar mai având eū în Măgureni o vie deosebită a mea, pogoane —, cum și o moară iarăș a mea, cu doaoă roate, în abătătura Prahov[ei], tot în moșia Măgureni, și iar mai având deosebiți Tigani și miei, de vatră, suflete 20, adeca doaozeci, care cu deosebită foae să vor arăta, cu un cuvânt toate acestea ale mele ce arată mai sus, fiindu-mi de vânzare, ca să nu între alții streinî în căminul părintescu și între ru-deniiă mătușă-mi și a filor dumneaei, am protimisit toate acestea a le da și a le vinde mai sus numiti nepoata-mi Marică și a boerulu dumneaei Costandin Hrisoscoleu, carele lea-am și tocmit și le-am vândut dumneelor în tl 7.500, adică în tl șapte mie cinci sute și, neavând dumneelor banii gata ca să mi-i numere, și încă mai ales ca să să împărtășască numiți nepoți de ajutor de la mine cu a să ajutora la plătitul banilor cu aceste moșii și vii, s'aū legat cu zapis ca rânduri și cu soroace să aibă a-m plăti dumneelor acești banii. Drept aceia întărit-am aciastă vânzare dumneelor cu acest al mieū zapis, ca să aibă dumneelor a ținea

și a stăpăni aceste mai sus numite moșii, în fieștecare hotar partea mea, după cum să arată mai sus, din cămpu, din pădure, din silștea satului, din deaal cu otaștina viilor. Așijderea să aibă a stăpăni și viia și moara și Tiganil, după foaia ce i s'aū dat, cu bună pace, de către vericine, ca unora ce dumneelor li să cade, fiind rudă mai de aproape, și ca unora ce cu voia mea lea-am vândut; fără numai să nu aibă volnicie a vinde, a zăloji, a schimba, a dăruini cîi una dintr'acestea pân nu-m va plăti bani dupe soroacile ce s'aū pus cu zapisul dumneelor și vor avea ecsofisis de la mine sau de la clironomiile miei; iar atunci volnici să fie sau a le ținea sau a le da orî cui vor vrea. Si pentru mai adevărata credință m'am iscalit mai jos, întărindu și cu pecetea mea, iscalindu și alți boieri mărturie, ca să să creză. Dicem. 20, l. 1775 [cifre arabe].

[Pecete cu vulturul bicefal.] Mihai Cantacuzino adeverez. Μανολάκη Βατάτζης μάρτυς. Μαρία Καντακουζένη.

[Încă o semnătură grecească și una românească.] R: Vel Dvor. Pană Filipescu Vel Logf. mart. Șt. Prăș: Vel Log. mart. Vie: Cantacuzino (?) mart. — În Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XCI.

Io Alexandru Costandin Muruz Voevod,
g[os]p[o]d[a]r zem[li] vlah[i]scoe. Dat-am
domnescul nostru hrisov credincioș boerilor
Domniei Mele Costand[in] biv vel Sărdar i Ior-
dache biv Vel Sărdar, frațil Măgureni, ca să
aibă a ținea și a stăpăni cu bună pace toate
moșiile, viile și acareturile care mai jos să
arată; anume, adică: a treia parte din moșia
Măgurenilor din sud, Prah[o]v[a] i giumătate,
din moșia Floreștilor, sud. Prah[o]v[a], i giu-
mătate din moșia Dâmbu, ce-l zice și Buda,
sud. Prah[o]v[a]. i moșia Edera, sud Pra-
h[o]v[a], o moară cu doă roate în apa Pra-
h[o]vei, țigani î de vatră, una mie stanj.
moșie la Sărata sud. Buz., treizeci și trei
pogoane vie cu case în sud. Buzău, o moșie
ce să numește Margineea, dă zestre a soții
Sărdarului Costandin, giumătate moșia Bră-
găreasca ot sud. Saac, șapte pogoane vie în
dealul Bozienilor ot sud. Saac, giumătate
din moșia Vale-Lungă ot sud. Dâmboviță.
Pentru că la Domnia Mea aū dat jalbă mai sus
numiți boeri, cum că aceste moșii, vii și eca-
returi aū fost și sănt bune și drepte ale dum-
nialor, strămoșăști și părintești, cum și zestre
ale soții dumnealor; pe care le-aū și stăpănit
cu bună pace până în răzmirația ceastă după
urmă, în Domnia lui Mavrogheni, când atunci,
nemaî putând suferi silnicile și nevoile ce

pătimijia de la Mavrogheni, aă fost ailiți dă mare nevoie a să dăpara din patrie-ș în țară streină ; care depărtare a dumnealor ponoșluindu-o Mavrogheni în nume de hain-lăc, fără nici o vină, le-aă luat toate aceste moși, vii și acareturi, și țigană, ce le avea aici în țară, și le-aă inchinat danie la biserică ot Zoodoh Pighi. Zicănd boerii Mă-gureni că, de vreme ce aceste moșii, vii și acareturi, nici le-aă vândut pe banii lui Mavrogheni, nici le-aă dat păciuiră de boerie, nici aă fost datorii lui Mavrogheni sau Vistorii Țarii vre un ban, să nu să isterisească dă dreptele dumnealor acareturi părintești și zestri ale soții dumnealor. Cărrora jalgă după prea-înnaltă poruncă împăratească ce ne-aă fost venit, pentru pricina moșilor, și acareturilor, ce în feluri dă princiș s'aă luat și s'aă stăpănit de Mavrogheni, ca să cercetăm pentru toate cu amănumitul. am orănduit cu domnescul nostru pitac pă Prea-Sfinția Sa părintele Mitropolitul și pă toți dumnealor cinstiți și credincioș boerii Divanului Domniei Mele, halia și mazali, ca să facă cercetare cu toată scumpătatea și băgarea de seamă, s'o dovedească intru adevară pricina cu care li s'aă luat aceste acareturi, și să-m arate. De unde ne-aă venit anaforă, scrisă dă la Iulie 29, lă 1793, cu iscăliturile părintilor arhierel și a tuturor dumnealor boerilor, intru care

scrie că, înfățișând la judecată pe numiții boeri Măgureni cu Dionisie epitropul bisericii Zoodoh Pighi, unde Mavrogheni au fost afierosit aceste moși și acareturi, au cerut de la numitul epitrop răspunsul ce are împotrivă a da la jalba Măgurenilor; și alt răspunsu și altă provlimă n'aștăvă avut, fără de numai așa arătat carte a lui Mavrogheni, în care scrie că pentru căci așa lipsit Măgurenii din patriea-să, pribeginind în țară strină, numindu-i haini, așa făcut lucrurile și averile lor domnești și le-așa afierosit toate la biserică să de acolo, de la Zoodoh Pighi; care aciastă carte așa zis numitul Dionisie că i s'aștăvă dat de Mavrogheni la măinile lui, iar mai mult nu știe. Iar, pentru ponosuirea ce li se face printr'acea carte, de haini, toată obștea, parte bisericească și mirenească, cu o gură ne mărturisesc prin numita anafora, că cea adevărată și dreaptă pricină a lipsirii și a depărtării dumneelor din patrie-să așa fost siluirile și prăzile lui Mavrogheni, de care, îngrijită fiind și ne mai putându-le suferi, siliști așa fost la mare nevoie să depărta ca să scape de primejdie. și așa cerut dă la Domnia Mea numiții boeri Măgureni mila și milostivirea aceia ce s'aștăvă învrednicit țara a cîştiga după încheerea păcii, din bunătățile și nemărginitile milostiviri ale prea-puternicului nostru Împărat, care prin luminat și vrednic de închinăciune

hatișirif împărătesc li s'aū vestit spre a să
întoarce toți cei răsipiți și împrășiați la
pământurile sale și spre a fi toți ertați de
greșelile vremii războiului. Deçl, de vreme
ce prin amăruntă cercetare s'aū dovedit că
aceste moși și acareturi nici vîndute n'aū
fost, nici amanet, nici date pentru cinuri de
boeri, nici datorii aū fost Visterii țării vre-
un ban, ce numai pentru căci s'aū fost tras
atunci din țară, din adevarată pricină a sil-
niciilor lui Mavrogheni; a căror strămu-
tare și împrăștiere fiind că prea-puternicul
nostru Împărat (Domnul Dumnezeu să-l în-
mulțească puterea și biruința) din fireasca
milostivire de obște la toți aū ertat-o;
după care înaltă poruncă sănt și dum-
neelor ertați,— iată dar după puterea prea-
înnaltei porunci care ni s'aū dat spre a
cerceta cele adevărate pricini ale acestor
fel dă acareturi și spre a da domneștile
noastre hrisoave celor ce să cuvine, de a li
să întoarce lucrurile ce li s'aū luat, cu să
și le stăpănească, dăm la măinile numiților
boeri Măgureanu domnescul nostru acesta
hrisov, cu care să aibă și stăpăni toate a-
ceste moși, vii, acareturi și lucruri, mișcă-
toare și nemișcătoare, cu bună pace, ca să
să roage p[u]jr[u]rea lui Dumnezeu pentru
scumpă viața prea-puternicului Împărat și
să păzească și de acum înainte dreapta
credință și supunere către stăpănirea Im-

părății Sale, care varsă și hărăzește acest fel dă milostivire supușilor săi, și către Domnul și oblađuitorul țării aceștia. Si am întărit hrisovul acesta cu domneasca noastră iscălitură și pecete și cu credința prea-iubiților Domnii Mel[e] fiți: Costandin Voevod, Dumitrașco Voevod, Nicolae Voevod, marturi fiind și dumnealor cinstiții și credincioși boerii veliți ai Divanului Domnii Mele: pan Nicolae Brâncoveanu Vel Vistier, pan Dumitrașco Racoviță Vel Ban, pan Ienache Văcărescul Vel Spatar, pan Ionache Moruz Vel Vornic de Țara de sus, pan Manolache Brâncoveanu Vel Vornic de Țara de jos, pan Manolache Crețulescu Vel Vornic, pan Nicolae Filipescul Vel Vornic, pan Costache Ghica Vel Logt. de Țara de sus, pan Scarlat Ghica Vel Log. de Țara de jos, pan Nicolae Hangearlă Vel Hat., pan Dimitrie Manu Vel Post., pan Isaac Ralet Vel Clucer, pan Dimitrie Schina Vel Com., pan Nicolae Racoviță Vel Paharnic, pan Iordache Palada Vel Stolnic, pan Vel Sluger, pan Vel Pitar, și ispravnic pan Scarlat Ghica Vel Logt., scriindu-se hrisovul acesta aici în orașul Domnii Mele București, la leatul 1793, Septembrie în patrușprezece zile, de Gheorghe Log. za taină.

Monogramă, semnătura, pecetea Domnească și semnătura Logofătului-Mare.

XCII.

20 August 1793. Se presintă la Domn «Mendelnicerul Costandin Hrisoscoleo» «prin vechil gineri-său Alexandru biv vt. Logt», «zi cănd că nu poate primi de a-ș luă Cantacozinești la un loc acea a treia parte unde o cer, dă spre partea ce le sănt ca cale, căci cu acest mijloc rămâne la dumnealui intr'acele doă părți ce are, numai loc neroditor și pădure, și ceru ca să o împărță cu analogie, din fiecare stare». Decide că întăiu să se tragă moșia, ca să se vândă din ce părți se alcătuiește. — Urmează anaforaua din 29 Iunie 1793. Procesul era cu «dumnealui biv Vel Sărdar Costantin Cantacozino»: Hrisoscoleu căuta *deosebirea*, fiind că dase moșia de zestre. Pretinde «că dumnealui Sărdaru cu acea a treia parte ce are, stăpănește mai mult decât dumnealui, căci are doooă părți». Constantin arată, și pentru fratele său, că moșia, «fiind strămoșascu cămin al neamului dumneelor, este sumă de ani de când din vechime tot așa de avalma le-aū fost stăpărirea până acum, în care cu osteneală și cu multă cheltuială s'aū făcut mori, s'aū sădit vii și pomii și s'aū curățit livezii de fân, tăind mărăcinii și scoțând rădăcinii»: e alcătuită din tot felul de pămînt și nu se poate împărți după *analogie*: «adică și din bună și din proastă, precum să cuvine după

dreptate». Se răspunde că supt acest cuvînt a fost încălcat: «vrea «să contenească odată prigonirile și gâlcevurile care apururea și necontenit sănt între dumnealor»; e gata a li da a treia parte «veri unde și veri dăspre care parte le va plăcea». Constantin primește a fi «dăspre partea pe unde este siliștea satului dumnealor și pe unde le sănt și casile». Să se trimeată deci «un boer cu pracsis».

XCIII.

24 Iunie 1804. Se prezintă la Domn «Mendelnicerul Costandin Hrisoscoleu cu Costandin Călinescu biv treti Log.» Se consideră că pentru vînzarea averii generalului Cantacuzino a fost termen de un an și că plata lui Hrisoscoleu a durat șepte ani. «Precum am zis, vânzarea acareturilor generalului Mihaiu, fiind urmată și făcută prin poruncă împărătească, nu i să poate face întru nimic cătuș dă puțină strămutare, precum de aceasta aveam pildă multe asemenea pricini ce s'aș întâmplat la Moldova; căci după încheerea păciil aceștil din urmă răzmiriță a Rușilor, pentru căți din boerii și alți pămânenți ai Moldovei au voit de s'aș mutat cu sălășuința lor la Rosia, fiind asemenea împărătească poruncă dată cu soroc spre a-ș vinde cel nemîscător avut

al lor din Moldova, căt și diiastima aceluia soroc s'aū arătat cu davale asupra acelora s'aū cercetat, iar căt s'aū arătat după împlinirea soroculuī, nici unii n'aū fost ascultați». Ce proces s'a făcut, dîndu-se jurămînt lui Călinescu, a fost deci în zădar. «Căci, și dă să va fi făcut vre-o veche asuprire moșilor Călinescului dă către cei de atunci Cantacuzinești, dar acei asupritori aū a da seama la Dumnezeu.» Deci toate vor fi după actul de vinzare din 20 Decembrie 1775. — Urmează anaforaua din 22 Iunie 1803. Se adusese un act din 1794 pentru judecata lui Călinescu cu Hrisoscoleu și «răp. Costandin Paharnic și Paharnicul Jordache, frați Cantacozinești», altul «de ani 82, iscălit dă trei răposați boeri Cantacozinești, ce aū dat-o la măna Vladului Log., strămoșul Călinescului, cu coprindere că răp. Șarban Vornic, unchiul acestor boeri Cantacozinești, cu nedreptate împresurând moșia Călinescului, luîndu-l și trei hrisoave, dumneelor n'aū suferit a să încărca cu blestem, ci cu scrisoarea aceia îl dă partea de moșie i vii i lazuri i pometuri, numindu-le și anume». După care confirmă Constantin Brînceanu și Ștefan Cantacuzino. Călinescu mai obiectează că tată-său, de și n'a stăpânit, n'aū tăcut, ci s'aū căutat». «Aū arătat o carte de judecată iscălită de un Pârvul Stolnic, când s'aū judecat Drăghicean Log.,

tatul Călinescului, cu răposat Sărdarul Părvul Cantacuzino.» «clar pentru că n'aștăpănat Călinescu, aș arătat că aș fost înstrenuat în țara leșască», venind numai în prima Domnie a lui Alexandru Ipsilanti. I se promisese innapoiarea fără judecată, de Păharnicul Costandin Cantacuzino, apoi continuă procesul, și Costandin nu primește a jura. Se caută prescripția, «a doaă răzmiște după pravilă nesocotindu-să în rândul anilor de paragrafi». Mențiune de acte: acel de la Alexandru Moruzi, 1794: «în noaă lună, căt aș fost Măriia Sa cu Domnia aici.

În Arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XCIV.

20 Iulie 1804. «Ioniță [sin Toma Post.] Racotă, nerămăind odihnit la anaforao dumnealor veliților boerl, s'aș infățișat și la Divan înaintea Domnii Mele cu Pahe. Iordache Cantacozino și cu Răducan Fărcașanu. vechilu Medelnicerului Constandin Hrisoscoleu.» Cere a treia parte din Măgureni. I se obiectează că nici el, nici tată-său n'aș avut atâta. «Și mai vărtos că vânzarea ghinărarului Mihaiu Cantacozino de dooă părți dintr'acest hotar Măgureni la Medelnicerul Hrisoscoleu fiind urmată prin poruncă împărătească, nu i să poate face cătuș de puțină strămutare; în vremea cării vânzări, mă-

car și mort de va fi fost tatul lui Racotă, precum el zise, nu să ajutorează cu aciasta întru nimic.» Racotă mai spunea că Hrisoscoleu s'a întins peste cumpărătoare. «Cât de mulți stânjeni să fie în trupul acestui moșii Măgurenî, Hrisoscoleu are a stăpâni doaă părți, și Cantacozinești a treia parte.» Două acte de stăpînire ce aduce, sănt «vechi, trecute peste 170 dă ani», și «acest fel dă sineturi n'așă nică o putere». Nică Domnul nu dă deci lui Racotă decât «acele locuri infundate». De s'a făcut o încălcare de hotar, se va constata. — Urmează anaforaua, din 28 Iunie. Racotă obiectează că siliștile dovedesc, prin numele lor, pretențiile lui, și, «moșia nefiind hotărâtă, așă stăpânat neamul lui d'avalma cu neamul boerilor cantacozinești până la o vreme; apoă, scăzând neamul lui și adăogându-și neamul mai sus numiților boeri, așă hrăpit cătăva parte din stăpînirea ce avea neamul său, lăsând de ținea tată-său numai a patra parte, iar ceilaltă mesie toată, împărțindu-să între dumnealor, așă luat tatul numiților boeri o parte și doaă părți le-așă luat răposatul ghinăralul Mihaiu Cantacuzino, și, în cătă vreame așă fost ghenăralul aici în țară, s'așă stăpânat tot d'avalma cu tatul boerilor cantacozinești și cu tatul jălitorului, până în anul d'intăi al Domnii cei d'intăi a Mării Sale părintelui Înnălțimii Tale; iar atunci, vă-

zându-să cu mezat părțile ghenăraluluī Cantacozino, pe care le-aū cumpărat Medelnicerul Hrisoscoleu, și întâmplându-să de aū murit și tată-său, și el, cu alți trei frați ai lui, aū rămas nevărsnicī, mai vărtos jăluitarul s'aū și înstrăinat în țara Moldovil, cu Clucerul Bițu, într'aclastă vreme aū găsit numiții hoerī părlej de aū coprins din partea tătăne-său căt le-aū fost voia, încă și siliștea le-aū luat-o.... Iar, cănd aū venit jăluitarul din streinătate, în Domnia cea de a doao a Mării Sale părintelui Innăltimii Tale, aū auzit că s'aū făcut hotărnicie moșii.» Se judecă numai pe la ispravnicī, «unde nu s'aū putut afla dreptatea», și nu la Divan. Chiar din *locurile infundate* s'aū dat de hotarnicii din 1793 și lui Costandin Călinescu. Acusă pe «Clucerul Costandin fratele Paharnicului Iordache», că atunci «aū trecut vălceaoa aceia și aū pus sfoara din sus de o livede ce să numește Bărcanu, unde este deosebită stăpânire a lui și a Călinescului». I se opresc locuri, «cu cuvănt că aū fost curături ale oamenilor dumnealor». De la un om al său nu poate lua «clacă și dijmă», fiind dat drept scutelnic de vecini. Arată un «senet» de la Gavril Movilă, 7128, «prin care dă stăpânire unui Ghinea Racotă, biv Vel Armaș, pă niște cumpărätori din moșia Măgurenī»; altul, din 7187, de la Alexandru Iliaș, prin care «dă unui Lecăi Spătaruluī, fratele Ghiniī Armaș

Racotă, să stăpănească jumătate din toată moșia Tatului Logofăt»; al treilea, din 1630 [cifre arabe], de la Leon-Vodă, care «dă Lecăi Spătarul să stăpănească moșie la Măgureni, partea lui Ivașco și a frățini-său Spinciului jumătate», etc.; al patrulea, din 7167, de la Rada, fata Bratului Fertescul», și a nepotului ei, vînzînd «Fierii Post. sin Lecăi Racotă toată partea tatului lor din Măgureni»; al cincilea, din 7261, de la «Gri-gore pârcălab», ce vinde lui Toma, tatăl tîngitorului, niște vii. Păharnicul Cantacuzino arată că din vechiū s'aū ținut donă părți de generalul Cantacuzino «și o parte dumneelor». «Și cum că avut dumneelor și zapise de cumpărătoare, și, în vremea trecutii răzmi-rițe a Nemților, fiind puse în păstrare la mănăstirea Poiana, din preună și cu ale altor boeri, s'aū răpus, și cum că, la lt 98, asupra prigonirii ce avea Medelnicerul Aleco, gine-rele Medelnicerului Hrisoscoleu, dă zestre», s'a făcut hotărîtură, fiind de față și Pîrvul Racotă, «fratele jălitorului». Racotă aduce dovadă că tatăl său a reclamat locurile în 1750, de la «Stolnicul Pîrvul, adecă mo-șul Cantacoziniștilor»: i s'ar fi luat «din an în an..., până în cît într'acel timp nu l-aū îngăduit ca să să întinză, să ia măcar un paie de griu sau de fân». — În archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XCV.

De la întâiul Divan și comitet al prințipatului Valahii.

Către cinstita chesarocrăiască Aghenție. Fiindcă un fiu al răposatului Clucerulu Iordache Cantacozino, anume Costache, să atât trimis la Beciu spre invățătură, și dumneaei Clucereasa voește acum a trimite acolo și păalt fiu al dumnei, anume Grigorie, spre a fi dar cunoscuți dă evgheniștii vechi ai patrii dumnealor și că să trag dă spre tată din neamul dumnealor boerilor cantacozinești. iar de spre mumă din neamul răposatului Dvorniculuș Stefan Prășcoveanul, precum este știința și cinstitei Aghenții, cu dragoste poartește Divanul pă cinstita Aghenție a le face și din parte-ș un atestat pe chipul amândurora numiților fiil ai dumneei Cluceresi, arătător neamului din care să tragă: care acel atestat să binevoiască cinstita Aghenție a ni-l și trimite la Divan, ca să-s dea dumneei Cluceresi. 1809, Apr. 11. — Septe semnături. În archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XCVI.

De la întâiul Divan și comitet al prințipatului Valahii.

Costache și Grigore, fi răposatului Iordache Cantacuzino și a dumnei Cluceresi

Maricuții, ce să afă trimiș la Viena spre învățătură, fiindcă să trag din neam bun și vechi al patrii dumneelor, adecă de spre tată din neamul dumneelor boerilor canta-cuzinești, iar de spre mumă din neamul răposatului Vornicului Ștefan Prășcoveanu, precum tuturor ne iaste știut, drept doavadă dar și mărturie s'au dat la măinile dumneelor această carte a Divanului, ca să fie cunoscuți ori-unde va face trebuința, că sănt pogorăți din neamurile ce s'au zis mai sus, și vechi evgheniști al patrii. 1809, Apr. 11.

D[icosoftei] al U[g]rovlahiei].

Iosif Arg[eș]. Costandie Buz[ău]. M. Ban. Costandin Vist. Ștefan Văcărescu. Isac Rallet, Barbu Văc.

[În față:] Vom Divan des Fürstenthums Wallachey. Herr Constantin und H. Grégoire sind natürliche und rechtsmäßige Söhne des H. Kliutcher Jordaky Kantakuzino und der Frau Klutcherin Marikutza Kantakuzino, geborne Prischkowan: Sie sind vom ihren Aeltern nach Wien in Oestreich, um sich in den Wissenschaften zu unterrichten, geschickt worden. Sie sind adelich, und zwar von einem alten Adel in ihrem Vaterlande, da sie väterlicherseits von dem alten Saamen der Kantakuzino und mütterlicherseits von dem g. Dvornik Stephan Prischkowan herkommen. Zur Bestättigung dessen hat ihnen der Divan diess Zeugniss gegeben; Urkun-

de dessen sie als solche überall anerkannt seyn sollen.

Den 11-ten April 1809.

Bukarest.

Dositheus der Erzbischoff.

Josephus Bischoff von Argesch.

Constantius Bischoff von Buzéu.

Manolaky Kretzulesku Bán.

Constantin Philippesku Vister.

Isaak Ralet.

Barbu Wakaresku.

|Pecete cu județele.

Dedesupt:] Dass vorstehende Unterfertigungen derer löbl. hiesigen ersten Landes-Stände und Divans-Mitglieder ihre eigenhändige sind, wird damit von Amtwegen bestätigt.

P. K. K. Agenzie-Kanzley.

Bukurest, den 30 Juny 1810.

Von der Rennen,

Cancelliere.

Răducan Filitis. Radukan Philites.

Dass jenseitige Unterschrift des k. k. Agenzie-Cancelliere Herrn von der Rennen seine eigenhändige seye, welche in und ausser Gericht Glauben beyzumessen ist, wird anmit bestätigt.

Sig. Bukarest, den 30-ten Juny 810.

Ihro Oestereichisch k. k. Apostolischen

Majestät wirklicher Agent in dem Fürstenthume der Wallachey:

FLEISCHHACKL.

Pecetea Agenției.

În Arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XCVII.

Copie după înscrisul de împărtea lă făcută între domnelelor frații Costachi Cantacuzino și Grigore Cantacuzino, din anul 1824, Dechemvrie 19.

Fiind că după petrecerea răposațiilor părinților noștri, Iordache Cantacuzino și Maria Cantacuzino, rămînd noi cel mai jos îscăliți doi frați, cari am și venit în vîrstă, însine noi de a noastră bună voie învinindu-ne între noi amîndoî, am și împărțit toată perusia părintească, cu chipul ce să arată mai jos. Însă: partea mea, fratelui celuî mare, Costachi Cantacuzino:

Moșia Măgureni din sud Prahova, din hotar până în hotar, cu casele și alte acături ce să află pă dînsa, și cu două roate de moară, după cum s'aștăpânit și de răposați părinți noștri.

Pentru diaforaaoa ce avem cu Rechi (Racotă?) pentru moșia Măgureni, de se va întimpla să se piarză judecata, să fie dator frate-mieū Grigore să mă despăgubească pă jumătate.

Moșia Edera, tot din sud Prahova, din hotar în hotar, cu toate ce să află pe dinsa.

Moșia Sărata din sud Buzău, din hotar până în hotar, cu toată via părintească. i casele, și altele ce să află pă dinsa.

Moșioara din sud Buzău, ce-i zice Muscel.

Via Nistasoaea, tot din Măgureni.

Moșia Pietroșani din sud Teleorman, din hotar până în hotar.

Moșia Grozăvoae din sud Saac, ce s'a u pierdut de părinți noștri judecata, rămîne să mă judec eu cu cheltuiala mea, și, de voi căstiga judecata, să fie pă seama mea, iar de voi pierde, asemenea.

Pentru țiganăi lăetăi, adică zlătari și ungherenăi, cît și pentru Țiganăi de vatră, ce sănt șezători la moșia Măgureni, i pentru cei ce slujesc în Curte la noi, cum și pentru căi băetăi de Țiganăi sănt datăi pe la meșteșuguri, de vreme ce nu este făcută catagrafie, ca să se știe cîtă sumă de suflete sănt, — de aceia dar ne-am învoit între noi ca mai întâi să se facă catagrafie anume și apoi să avem a împărți pe din două, frătește, iar, pînă îi vom lua fieșicare în stăpinire, să împărțim venitul lor pe din doă, după cum l-am împărțit și până acum.

Grigore Cantacuzino. — Costandin Bălăceanu biv Vornic. — Mihail Ghica martor. — Grigore Ralet biv vel Vornic. — Ioan Costescu biv vel Postelnic, martor.

PARTEA FRATELUI CELUÎ MIC, GRIGORE
CANTACUZINO.

Moșia Florești din sud Prahova, cu trei roate de moară, și încă jumătate de la Florești.

Moșia Găgeni, i Liliești, și cărciuma de la Buda, după cum s'aștăpănat de părinții noștri.

Moșia Cătunu din sud Prahova, din hotar până în hotar.

Moșia Valea-Lungă, din sud Dîmbovița, împreună cu cumpărătoarea maicii noastre, cum și cumpărăturile ce am luat eu cu banii miei, Costache Cantacuzino, din hotar până în hotar.

Moșia Negrașii din sud Vlașca, cu cumpărătoarea ce au făcut părinții noștri, din hotar până în hotar, după cum s'aștăpănat de părinții noștri.

Locul de la Tîrgoviste, să am să mă judec cu Grigore Cantacuzino (*sic*), și ori ce se va întâmpla, să fie pînă seama mea.

Via părintească de la Bălțați, să am lîngă ia să mai curăț încă douăzeci pogoaane, să-mi fac vie.

Doi munți din sud Prahova, adică Zamora și Vornicu, cu cărciuma din poalele Livezi.

Toate aceste moși le-am primit în stăpinirea mea, cu toate cărțile, i sineturile,

i alte cărți dă hrisov, ce au avut părinții noștri după vremi. Drept aceia dar, învinindu-ne și împărțindu-ne între noi, cu chipul ce să arată mai sus, spre a-și avea întocmitura sa, spre încredințare ne-am iscălit mai jos, rugând și pe alte obraze boeri de s'aū iscălit martori.

Iar pentru diaforă ce avem cu româniile . . . , întimplîndu-se vre-o judecată sau vre-o cheltuială pentru moșia cea părintească, să fie dator fratele mieu Costache să mă despăgubească pe jumătate.

GRIGORE CANTACUZINO.

1824, Dechemvrie 11.

După o copie, în arch. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

**NOUĂ DOCUMENTE, PĂSTRATE
ÎN
COLECȚIA D-LUI G. GR. CANTACUZINO
ȘI
ÎN ARCH. STATULUI, FONDUL COTROCENI**

I.

18 April 7039 (1531). Vlad Voevod, pentru Drăghici Vel Vornic și fiul, ce aș moșia la Calea Baiului. Traducere de dascălul Lupp, 7250 și original, pe pergament. — Arch. Statului.

II.

4 Mai 7165 (1657). «Neacșa Băneasa» dă zapis către fiul său, «Dumitrașco Spat. i Alexandru Post.», pentru că «aș avut dumnealor la mine niște țigance, și am avut și eu la dumnealor». Se face schimb: «2 copile de țigan» pentru un țigan, etc. «Fost-aș amestecat; deci noi ne-am tocmit și i-am aşazat, și am făcut schimb, cum iaste legăea... Si, când ni-am tocmit, fost-aș la mijlocul nostru dumnealui Moisi căp. za Roșăi». Scrie «Paraschiva snă Vasilie Log. ot Brătiană».

«Ești jupăneasă Neacșa Băneasă ot Măgureană.»

Pecete cu vultur bicefal și: «† Neacșa Logofeteasa». — Col. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

III.

1-iū August 7168 (1660). «Radul Spat. fecio-
rullu Udriște Logofătul Nasturel ot Fierăştii
dă zapis «dumisale Costandin Catacuzinò biv
Post.» că «aū fost cumpărat Doamna lu Ma-
tei-Vodă, Doamna Elina, mătuşă-mea, satul
Pietrile ot sud —, cu tot venitul și cu toț ru-
mîniī, încă fiind dumneaei în Domnie, și tot
aū fost în seama domnească; iar dup'aceaia,
fiind Doamna Elina încă vie și în sănătatea
eī, chemat-aū pre dumnealui tată-mieū de
i-aū dat și l-aū miluit cu acestu sat Pietrile...
Iar, dup[ă] ce se-aū petrecut Doamna Elina
și aū murit și Mateiū-Vod[ă], stătut-aū de aū
fost Domnu Costandin-Vod[ă]; deci, luondu
toate alalte moșii căte fură ale Doamnii
Elenei, călcă și legătura milei aceștia, de
ne luò și satul Pietrile, de aū fost pre seama
domnească; și de atunce încoaace tot s'aū
premenit den Domnu în Domnu până ce
aū venit vreame de aū fost și pre seama
Mării Sale Domnu nostru Io Ghiorghe Ghica.
Deci, când aū fost acum în zilele[e] Mării Sale,
văzând Măriia Sa slujba ce aū slujăt dum-
nealui Costandin Post. Mării Sal[e] și țărăi,
cu atăta trudă neodihnită și că multă os-
teneală pre la cinstita Poartă și preintr' alte
părți, unde aū fost treabele Domniei și ale
țărăi, — întrebatu-l-aū Măriia Sa, cu ce ar
pohti să-l dăruiască și să-l miluiască. În-

tr'aceaia domnealui, văzând că acest sat iaste intre moșaile dumisal[e] și aproape de casa dumnealui, rugatu-se-aū și aū pohtit Mărie Sal[e] să-ī dea acestu sat...»; ceia ce se face. Constantin află pe vechiul proprietariu, și dă lui Radu 400 de «talere». După semnătură: «Ban[i] cariș i-am luat, talere 400, insum eū am pus scrisoarea maș sus la sum[ă], cu măna mea». Mai semnează: «Radul Log. Serban», «Vintilă Logf. Corbeanul». — Cotroceni, III, 3.

IV.

1-iū August 7168 (1660). Gheorghe Ghica dă lui Constantin Cantacuzino Postelnicul satul Pietrile. «Când aū fost acum în zilel[e] Domnia Meal[e], dup[ă] ce m'aū dăruit Domnul Dumnezișă cu Domnia și cinstițul Împărat cu steagul a ținea T[a]ra-Ru[mă]nească, văzut-am Domnia Mea pre cinstițul bojar[i]nul Domnii Meal[e], jupan Costandin băiv Vel Post., că aū fost slug[ă] bună, direaptă și credincioas[ă], cunoscundu-l Domniiia Mea cu mare adevereciune, maș vărtos dentr'aale lui fapte bune, nevoindu-se a sluji Domnii Meale și țărăi pre la cinstita Poartă Împir[ă]tească, și aiciă în țară, și prin toate părți[e], neavănd răpaos nici în zi, nici în noapte, tocma nici singele lui necruțindu-l a-l vărsa pentru folosul Domnii Mial[e] și

pentru binel[e] țărăi. Pentru care lucru văzându Domnia Mea atăta direptate și vreadnică slujbă necontenindu-se de la el nici căt», și dă satul, cu Divanul și Mitropolitul Ștefan; «căci l-aū dobândit de cătră Domnia Mea ca o slug[ă] bună și credincioas[ă], cu mult[ă] osteneaal[ă] și sudori vărsate». Boieră: Manul Vel Ban, Preda Bucșanul Vel Vor., Stroe Leurdeanul Vel Log., Paan[ă] Filipescul Vel Vist., Chirca Rudeanul Vel Stol., Badea Vel Post., Colțea Vel Comis. Scrie «Goran Stanciol[o]vici Log.» (*sic*). — Cotroceni, III, 4.

V.

Ianuar 7169 (1661). Grigore Ghica, pentru «Costandin Cantacuzino biv Vl Post.» și fiul lui. Îi confirmă satul Pietrile, «pentru dreapta și credincioasa slujbă ce aū făcut pren zilele părintelui Domnii Meale, și acmù pren zilele Domnii Meale». Boieră: Preda Vel Ban, Stroe Leurdeanul Vel Vor., Chirca Vel Log., — Vel Vist., Mihai Vel Stolnic, — Vel Post., Costandin Vel Comis. Scrie Radul Ghiorghievici din Tîrgoviște, «u seadaliște Caracal». — Cotroceni, III, 5.

VI.

București, 30 Novembre 7174 (1665). Radu Leon, pentru Ilinca lui Constantin Postelnicul, întărindu-i satul Pietrile.—Cotroceni, III, 6.

• VII.

26 Februar 7174 (1666). Vînzare către «Şerban Vel Postelnic»: un loc de casă «în potriva bisearicei Grecilor, în faţa uliţei». Semnează şi Radul VI Log. Creţulescul, Γεώργιος στάχωτας μάρτυρας, Ghidul părcălab, Gherghina judeţul. Pecetea oraşului. — Cotroceni, XXV, 13.— Şi act din 27, de la «Gherghina judeţul, împreună cu 12 pârgari» (14). — La 10 August 7176 (1668), i se vinde şi «un loc de prăvălie aici în Bucureşti, lângă pimniţa dumnealui» (no 16). — Cf. şi no. 17 (aceiaşi dată), no. 18 (25 August). — La 7177 (1669), Iunie, i se mai vîndu «un loc dă prăvălijii aici în oraş în Bucureşti, în târgul dă sus, în uliţa Zlătarilor» (no. 19). — Cf. şi no. 20 (15 Iunie).

VIII.

10 Maiu 7177 (1669). Antonie-Vodă. Ca şi următoarea. «Pre un locu ce l-aū dat şi l-aū miluit cinstiul şi de bun neam boiarinul Domniei Meal[e] Radul Nasturel v[er] Log., ce i-aū fost de cumpărătoare, de la Stroe Vornicul den Goleşti, za ug. o sută; întru carii să hie cu putinţă», etc. Boierl: Mares Vel Ban, Neagoe V. Vor., Radul V. Log. Creţulescul, Hriza V. Vist., Şerban Cantacozino V. Spat., Gheţea V. Cluc., Mihaiu V. Post. Cantacozino, Gheorghie V. Peh.,

Paan[ă] V. Stol., Papa V. Comis, Radu Nasturel vt Log. Scrie Dumitrașco Log. Pergament. — Cotroceni, LXXXIX, 1.

IX.

7 August 7177 (1669). Antonie-Vodă către Șerban Cantacuzino Vel Spătar și alții, pentru «muntele ce se chiam[ă] Buceaciul». Pergament. — Cotroceni, XIX, 5.

X.

20 Februar 7178 (1670). «Ești jup[ă]neasa Elina Părdeasca, a jup[ă]nului Paan[ă] Vel Stolnic», dă zapis lui «pan Șerban Cantacuzino Vel Spat.», că, supt Antonie-Vodă, i-a vîndut Herești. — Cotroceni, VI, 16.

XI.

28 Mart 7178 (1670). Antonie-Vodă. «Văzându Domnia Mea pământianii Țărăi-Rum[ă]nești fiindu lipsiți de o bunătate ca aceaia, carea bunătate iaste preste toate bun[ă]tățile, fără care nu iaste putință omului a-ș chivernisi nică ceale trupești, precum se cuvine, nică ceale sufletești, nică înțelepciunea a dobândi, nică pre Dumnezeu a-l cunoaște, făcătoriul său, deci Domnia Mea socotii și gândii intru inema Domnii Meal[e], și făcuiu Domnia Mea casă de învățătură, adep[ă] scoal[ă], în orașul Cămpul lungu; intru care să hie cu

putință și bogăților și săracilor a-șü darea feci[o]rii să se înțeleptească de bună învăț[ă]tură dentru Sf[i]nta Scriptur[ă], precum scrie Sfintul Pavel Apostolū către Temotee... Și, dup[ă] ce făcuiū Domnia Mea acīast[ă] școal[ă], îl dă «milă domnească»: jumătate din «vama Rucărului i Dragoslavele», «să hie de plat[ă] dascalilor și de hrana copielor». Îl dă «ispravnic și purtătoriū de grij[ă]», pe Mitropolit, «care va hi». Boierī: Mareș Vel Ban, Radul Popescul Vel Vor., Radul Crețulescul V. Log., Șerban Cantacozino Vel Spat., Papa Vel Vist., Ghețea Vel Cluc., Mihai Vel Post., Gheorghie Vel Peh., Paană Vel Stol., Ivașco Vel Com. Radu Năsturel vă Log. Scrie Dumitrașco Log. Pergament.— Cotroceni, LXXXIX, 2.

XII.

6 August 7178 (1670). Antonie-Vodă către «Şerban Cantacuzinu», Mare-Spătar, pentru «un codru de loc, ce iaste den susul orașului Domnii Meale București, însă înpotriva mănăstirii lui Mihai Voevod, den sus, de unde se cotează Dâmbovița, care codru de loc iaste și se trage den livadea domnească. Deci Radul-Vodă Leon, văzându pre cinstit dreg[ă]toriul Domnii Meale, ce scrie mai sus, făcându multă și dreaptă slujbă domnealui și țărăi, cu toată inema și cu totu-

mijlocul, și aici în țeară, și pre unde l-aு trimis, la Tarigrad, la Odriiu: la Împărație, pentru multe trebī ale Domniei Lui și ale țărăi, și nefiindu nimic, nimic lipsit u de lăngă Domniaia Lui, nevoitu-se-aு întru toate poruncile cu slujbă dreaptă a le plini, nimic cruceându-se a-și vârsa săngele». Astfel căpătă Șerban locul, la 7175 (1666-7). El admite «ca să-ș mai lărgescă locul de cătră liva-dea domnească, pentru căci se află și pre lăngă Domniaia Mea gata în toată vreamea cu slujbă dreaptă și curată, și se nevoiaște cu totu sufletul, necruceându-și viața, de slujaște Domnii Meale și ț[ă]răi, precum se cade, desăvârșitu». Boiaři: Mareš Vel Ban, Gheorghie Vel Dvor., Radul Crețulescul Vel Log., Papa Vel Vist., Mihai Vel Post., Vălcul Vel Păh., Ivașco Vel Stol., Stoian Vel Com. Scrie «Radul Log., snă Ghergheș» (*sic*). — Cotroceni, XXVII, 2.

XIII.

20 Novembre 7179 (1670). «Mareš Vl Ban cralevschi, ispravnicul Scaunulu Bucureștilor», «ție Șerbane ot Tigănești» pentru un împrumut. — Cotroceni, LX, 7.

XIV.

Maiu 7180 (1672). «Eű Elina, ce am fostu jup[ă]neas[ă] răposatulu Costandin băiv Vt Post.», cu fiil cei patru mai mici, dă zapis lui

Radul Năsturel Vel Sărdariū, că-l vinde satul Pietrile, «acum în zilele Mărie Sal[e] Domnu nostru Io Gligorie Ghica Voevod». Pentru prețul de cumpărătură, «cu carel ne-am rădicat nevoile și păsul nostru». Mai semnează «Gheorghie Băleanul», «Hriza Vel Vist.», Badea Vel Cluci.», «Vlăcul biv Vel Păh.», Vintilă Arm. — Cotroceni, III, 8 — La 10 Maiū, ea se îndatorește a da și cărțile, între care una a lui Antonie-Vodă.

XV.

17 Maiū 7187 (1679). «Radul biv Vel Ban, fe-ciorullui Udrîște Logf. Năsturel den Fierești», vinde Pietrile lui Șerban-Vodă. «Deci atunce, întâmplându-s[e] de aǔ căzut Cesa dumneilor la nevoie, și frații Măriei Sal[e] la închisoar[e], fără de nică o vină, făcut-aǔ cestu sat ce scrie mai sus vănzătoriū.» «Atuncea întru aceia vreame Măriia Sa Domnu nostru fiindu pribegu într'alte țără, iar, dup[ă] ce aǔ venit den pribegie de la Crit aici în țeară, la Domnia Măriei Sal[e] Ducăi Voevod, nu s'aǔ îndurat de acestu sat a-l lăsarea, ci mi-aǔ lepădat baniī înnapoi, și eū încă dă atunce am fost bucuros și am priimit ca să iaǔ baniī; iar apoi nepriatenii și pizmuitorii, cariī nu pohtescu binel[e] și dragostea nimăruī, aǔ stătut înpotriv[ă] și m'aǔ făcut dă am ținut fără voia mea, și nu

m'aū lăsat să-m[i] iaū baniī; iar acum, după ce l-aū dăruit Dumnezeū cu Domniia, cunoscându eū că nu mi se cade a ținearea satul fără dereptate, fiind mai volnic a răscumpăra Măriia Sa moșia fraților, și știundu că încă de'ntaiū am fostu bucuros și am priimit să-m iaū baniī îndărât, eū de bun[ă] voe mea am venit la Măriia Sa de mi-am cerut baniī». — Marturi mulți boieri. — Cotroceni, III, 10. — În 7188 (1680), 3 Maiū, se dă moșia Cotrocenilor.

XVI.

20 Mart 7189 (1681). «Eū Tudor Șetrariul ot Greci» dă zapis lui Șerban-Vodă pentru niște Țiganī. Semnează: «Tudor Șăt. Greceanul (pecete cu vultur bicefal), «az Radul Logft. snă Tudor Șet. ot Greci», «Matei vî Ag. Filipescul». — Cotroceni, XXXIV, 5.

XVII.

10 Octombrie 7194 (1685). Vînzarea moșiei Glodeanul către Doamna Maria. — Cotroceni, XII, 3.

XVIII.

23 Decembrie 7191 (1687). «Safta Hăbășasca» vinde Țiganī Cotrocenilor. Semnează și «az Niculaș Hăb[ă]șescul» și «Costantin Ct. Post., mărturie». — Cotroceni, XXXIV, 20.

XIX.

22 April 7205 (1697). Zapis, pentru vinzare de opt pogoane «în dealul Bozienilor» — «dumisale Logf. Răducanului Cantacozino». Marturi: «Mănilă Vl řăt., Pătrașco Brez[o]ianul biv Vl řăt. Ventil[ă] Logft.». — Cotroceni, LIII, 2.

XX.

29 Novembre 7208 (1699). Vinzare către «Toma Cantacuzino biv vă Log», în Berileasca. Semnează și «Radul Post. Dudescul». — Cotroceni, XX, 3.

XXI.

18 Decembrie 7215 (1706). Vinzare a unui «scutealnic» din Prahova către «dumnealui Radul Cantacozino biv vă Logf.», pentru două pogoane de vie «în dealul Boziianilor ot sud Saac.», «fiind viile alăturea cu ale dumnealui, de zeastre, de la dumnealui Pătrașco Breazoianul biv Vl řătrar». Marturi: «Mănilă Vl řătrar. Vintil[ă] Logft. Bucșan». — Cotroceni, LIII, 1.

XXII.

8 Iunie 7218 (1709). «Eă jupăneasa Mariia, fata răposatului Iordache Cantacuzino biv Vel Spăt.», dă Cotrocenilor, unde-i e îngropat tatăl, «și întâmplându-să de s'aă pristăvit

și soru-mea Casandra Cantacuzini și s'aù îngropat iar într'aciastă sfântă mân[ă]stire», 7 ½ pogoane «în dealul Sărătii». Pecete cu vulturul bicefal, coroană și «M. C.» Semnează: «Mariia Cantacuzini, Costandin Cantacuzinò Stol., mart.», «Mihaï Cantacuzinò Spat., mărturie», «Toma Cantacuzinò Vel Spat. mărturie», «Ştefan Cantacuzinò Vl Post., mărturie». — Cotroceni, LV, 56.

XXIII.

1-iù Ianuar 7220 (1712). Zapis al lui «Vintilă Logofătul [Bucşanul] za Vistirie» către «Radul Cantacuzinò Vl Com.», pentru un loc în dealul Bozienilor, de la «dumnealui cununatul Mănilă Vl Şatrar». — Cotroceni, LIII, 3.

XXIV.

16 Iunie 7223 (1715). «Stanca, care am fost jupăneasă răposatului Radulu Cantacuzinò Vel Spat., denpreună cu fiu-mieū Costandin Cantacuzinò», dă Cotrocenilor, «pentru că odihnindu-să oasele răposatului boiarinului mieū, ce mai sus să numeашte, fu sfânta mă-năstire Cotroceani», etc., 16 pogoane de vie la Bozieni. Semnează: «Stanca Spătreaasa» (pecete cu vultur bicefal, coroană și St. C.) și «Costandin snă Radul Cantacuzino Vel Spat.» (Pecete tot aşa, cu C d. C t.) — Cotroceni, LIII, 4.

XXV.

24 Ianuar 7228 (1720). Nicolae Mavrocordat dăruiește lui Iordachi Crețulescu Vel Logofăt părțile din Breaza ce avuseră Gheorghe Beizadea și Toma Spătarul, cari, «făcindu-se ei haini și hicleană de către puternica Împărătie, s'aș dat din porunca împărătească toate satele și moșiiile lor pre seama domnească». — Copie în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXVI.

1-iū Mart 7239 (1731). Ancuța Cantacuzini, Mateiū Cantacuzinò biv Vel Agă, Pîrvu Cantacuzino Postelnic iscălesc supt un act privitor la mănăstirea Mărgineni. — Traducere din grecește, în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXVII.

1-iū Maiū 7245 (1737). «Costandin Cluceariul, snă Dumitache Rămădanu Vel Spatar, dinpre-ună cu fiil miei Toma Postealnicul și Dumitache, care am avută soții pe Mariia Cantacozini, fiica răposatului dumnealui soaru-mieū Iordachie Cantacozinò Vel Spat.», dă Cotrocenilor «moșia Prundul ot sud Vlașuca și moșia Focușaneanu ot sud Buz., ce are și vad de moară lângă târgul Buzăului». Semnează și «Toma G. vt Post.»

«Dumitrache Ram.», «Stanca Spat.», «Safta Cantacuzini». Ambele peceți cu vultur coroană și: «Rudolphus C. Cantacuzinus dlang (?!), 169..» «Ὁ Σταυροπόλεως Ἰωαννίκιος». — Cotroceni, XXXII, 1.

XXVIII.

25 Iunie 7245 (1787) «Costandin beizadia Cantemir» dă o Țigancă la Cotroceni. Semnează: «Cost. Cantemir». Pecete cu bourul și inițiale. — Cotroceni, LII, 17.

Și alt act, cu aceiași dată, al lui, pentru un «copil de Țigan» (no. 18).

XXIX.

5 Mart 1751. Șerban Cantacuzino și soția Anastasia vînd «văruluiș» Mihai Cantacuzino Vistierul șease munți.—Traducere din grecește în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.—Și altă vînzare către el, din 7 Iulie 1752. Ibid.

XXX.

4 Mai 1753. «Iordachie Cantacozino biv Vl Pah., împreună cu frații miei, anume dumnealui Matei Cantacozinò biv Vl Pah. dumnealui Toma Cantacozinò biv Vl Șăt. feclorii răpoosatului Gheorghie beizadea, să in fericitului intru pomenire Șerban Cantacozinò Basarabu Voevod», dă Cotroceni.

lor, «ca să fie de bună adeverință și de înțărire că răpoosata maica noastră Roxanda încă mai nainte de pristăvirea dumneaei făcându-ș aşazămăntu prin diiată, încă fiindu dumneaei sănătoasă, și rănduindu ca să i să ingroape trupul la acea sf[ă]ntă mănăstire a răpoosatului socrului dumneaei, dupre cum s'aū și căzută a să îngropa acolò», îi dăruiește partea ei «din moșia ce-i zicu Rușiil lui Șärban-Vodă, din sud Saac, însă stînjîni —», și pentru a se pomeni «de-a pururea pomeneitul soțu al dumneaei și al nostru dulce și bun părinte, Măria Sa Gheorghie beizadea Cantacozinò». Semnează ei, puind pecetea tatălui, cu coroana, vulturul bizantin și I. K., s. a. — Cotroceni, XXXI, 1.

XXXI.

13 Ianuar 1762. Vistierul Mihai Cantacuzino cumpără moșie în Comarnic.— Traducere, din grecește, în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXII.

Adică eū Gheneral-Maior Mihai Cantacuzino încredințez prin acest zapis al mieū la mina . . . ¹, precum să să știe că, după încheierea păciī în urma războiului trecut,

---

¹ Spațiu alb.

potrivit legăturilor din tractate, prin care s'a dat fiecăruia voie de a se strămuta, dacă va voi, din această țară, veri-unde îi va plăcea; strămutindu-mă și eu în Rosia, am venit aici în Tara-Românească ca să-mi vind propriile mele lucruri, mișcătoare și ne-mișcătoare, atât de la părintii miei moștenite, cum și de mine însuși cumpărate, ce le avem aici în Tara-Românească Drept aceia m'am învoit cu . . .¹, și i-am vindut de a mea bună vœe treisprezece munți și jumătate din județul Prahova, adecă: Valea-Rea, Furciturile, Gilmee, Secăria, Manole și cu o a treia parte din satul Secăria; pe care le avem părințești; și muntele Gurguiata, Smeuritul, Petriceaoa, Fața, Dosul, Peleile, Podurile din Comarnic și Floreiul, pe jumătate, și a patra parte din satul Comarnicul, pe care le-am fost cumpărat de la răposatul Antim episcopul de Buzău; și iar am mai vindut muntele Gagul, cel-am avut cumpărat de la Crăciun copil de casă [la 7 Iulie 1752]; care toate se adună și fac treisprezece și jumătate.

Toți dar acești de mai sus zișî munți m'am tocmit de bună voia mea cu . . .² pe banii gata taleri 15.000 tocmai, pe care banii mi i-a și dat pe toți deplin în mijloale mele. Drept aceia am dat și eu toate zapisele cele vechi, atât pe cele părințești,

---

¹⁻² Spațiu alb.

cît și pe cele de cumpărători în mînile . . .¹, în puterea cărora numitul . . .² să aibă a ținea și a stăpîni acești numiți munți cu pace și nesupărat de nime, cum și din partea a tot neamului mieū. Și spre mai adevărată credință am adeverit zapisul acesta cu iscălitura și cu pecetea mea, mai iscălind și alți boierî ca marturi, spre incredințare. De chemvrie 20, 1775.

Mihai Cantacuzino adeverez.

Teodor Balș, mărturie

† Cozma episcopul Buzăuluī, martor.

† Chesarie episcopul Rîmniculuī, mart.

Manolache Vătaf, martor.

Maria Cantacuzino.

Toma Crețulescu, V. Ban, Dimitrie Ghica, Dimitrie Racoviță, Nicolae Dudescul V. Vornic, Pană Filipescu V. Log., Ianache Văcărescu V. Vist., Radu Slătineanu, Scarlat Greceanu, Constantin Hrisoscoleu Medelnicer, Victoria Măgureanca Stolniceasa, Ecaterina Bălăceanu Stolniceasa. — Cf. no. xc, p. 215 și urm.

XXXIII.

28 Iunie 1775. Vitoria Măgureanca și Constantin Cantacuzino, cu fiul celei d'intii, Ștefănică, și nepoții ei, Constantin și Iordache, «fiil răposatului fiului meu Ioniță»,

---

¹⁻² Spațiu alb.

se înțeleg cu «nepotul» Mihai pentru sese munți ce avea «de la strămoșii răposatului soțului mieū Pîrvu Cantacuzino». Menționați cumnați ce murise: Constantin Postelnicul și Matei Banul. Constantin avuse pe Bânică. Vînzare și la Săcărie. Marturiî: Dumitrașco Racoviță Vist., Radu Văcărescu Vel Vor., Pană Filipescu V. Log., Dumitrașco Varlam. Traducere din grecește, în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXIV.

Ce am dărnit eū în Tara-Romînească la copiii răposatului mieū frate Răducanu, cum mai jos se arată :

Moșia Floreștiî, partea mea, și jumătate din partea vîrului mieū Bânică, și cu 26 stîjeni ce i-am cumpărat eū, deosebit de Ianachi Alexie : toate acelea le-am dăruit nepoatei mele Mărioriței, fetei fratelui mieū Răducanu.

Valea-Lungă, jumătatea lui Bânică, și Puturosul, iar jumătatea lui Bânică, acelea le-am dat celor doi nepoți ai miei, fiilii fratelui mieū Răducanu.

Pe Păuna Țiganca și pe Constantin bucatarul cu soția lui și copiii lui, i-am dat Mărioriței, fata fratelui mieū Răducanu.

Casa din București e cumpărată cu banii miei și ai fratelui mieū, ai Pîrvului, dar

noi am rupt zapisele fratelui Radu Cantacuzino, și am dat-o copiilor lui.

Moșia Băicoiu o am dăruit-o frăține-mieū Răducanu, ca s'o dea zestre fetei lui, Ru-xandei.

Via de la Bălțați am dat-o nepotului mieū Iane, fiul fratelui mieū Răducan. Pentru care, spre mărturie și siguranță m'am iscălit.—1776, 20 Ianuar.

CNEAZ MIHAIL CANTACUZINO.

Copie greacă, din 1820 în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXV.

13 Februar 1776. Judecată între Rumini și din Comarnic și vechilul generalului Cantacuzino și al boierilor: Nicolae Dudescu Vornic și Pană Filipescu Vel Logofăt și epitropul Mănăstirii Colțea. Cei d'intii spun că n'aș fost nică odată aî nimănuia. Parte din acte pierdute «în vremea de războiu». Boieri arătau actul, din 7048, al lui Radu-Vodă, care dă muntele Floreiul lui Mihnea Vistierul; actul din 7098 al lui Mihnea-Vodă, dind Comarnicul lui Udrîște Banul și Stoica Postelnicul. Si împărteaala Doamnei Elina din 7176. Se constată numai răscumpărarea capetelor.—Traducere modernă din grecește în col. d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXVI.

18 Ferbruar 1778. Sătenii din Comarnic,
cumpărăți de Alexandru-Vodă Ipsilanti de
la generalul Cantacuzino, asigură că nu fu-
se se nici o dată aī celui d'intîiū. — Tradu-
cere din grecește în colecția d-lui G. Gr.
Cantacuzino.

**DOCUMENTE STRĂINE RELATIVE
LA FAMILIA CANTACUZINO,
MAI ALES DIN ARCHIVA DE RĂZBOIU
DIN VIENA. — DUPĂ COPIILE
DIN ARCHIVA
D-LUI G. GR. CANTACUZINO.**

I.

Extractus articuli XXII, in comitiis alben-sibus, ad diem 27 mensis maii anni 1670 in-dictis et celebratis, ratione incorporationis in nobiles transylvanos inclytae familiae can-tacuzenae editi; qui sic sunt:

Ad mentem gratiosae propositionis Ves-trae Celsitudinis Principalis recognoscentes quod moderni Celsissimi Vaivodae Serbani Cantacuzeni familia, ab antiquo, tam erga hanc provinciam, quam Vestram Celsitudinem in-tegram fidem praestiterit, eapropter filium Suae Celsitudinis voivodalis, Georgium Can-tacuzenum Voivodam, insiuul fratres ipsius couterinos (nempe dominos Constantinum Cantacuzenum, simul cum filiis Stephano et Rudolfo, dominum Michaelem Cantacuze-num cum filio Georgio, tertium Mathaeum Cantacuzenum cum filio Thoma, quartum Georgium Cantacuzenum), tam ipsos met pra-e-nominatos, cum prolibus modernis et futuris, ex consensu gratiose Vestrae Celsitudinis, cum vera et integra praerogativa nobilitatis huius provinciae in nostri censum accepta-mus, nobis annumeramus et incorporamus

in perpetuum, tam semet ipsos, quam posteritatem utriusque sexus.— Copie în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino

II.

Scrisoare a Canțelariului Golovchin către Mihaïl Cantacuzino.

Prea-nobilul mieū domn și coleg,

Find-că săntem în destul înștiințați, din partea domnului Corbea, despre rîvna și intențiile dumneavoastră binefăcătoare către Monarhul nostru prea-grățios; pentru care, spre semn de dragoste și prietenie din parte-ni către dumneavoastră, am socotit de cuviință a nu lăsa un asemenea prilej priincios de a răspunde Nobleței Voastre, prin scrisoarea noastră. Așa dar binevoiți a avea tare incredințare că scrisorile Domniei Voastre ce ni veți trimite, vor fi primite din parte-ni cu toată dragostea creștinească.

Între altele, rămîñ al dumneavoastră neînsemnat coleg

GAVRIIL GOLOVCHIN.

Din Jolcva, anul 1707, luna April 30 de zile.

III.

Către Toma Cantacuzino.

[*Originalul este scris în cifre.*]

Strălucitul și nobilul mieū domn,

Scrisoarea Slăviriī Voastre de la 15 Maiū
am primit-o, pentru care Vă mulțămesc,
dorind ca, și pe viitor, să binevoiți a ni
scrie despre aceia ce merită incunoștiin-
țarea noastră; și mai cu seamă acumă, punetă
stăruința dumneavoastră spre slujba Monar-
huluī nostru, după făgăduiala sa în scris;
care slujbe ale Nobletei Dumneavoastră,
precum și ale celorlalți, nu vor fi uitate.

Intre altele, neprelungind această scri-
soare, rămîn al dumneavoastră neschimbat
coleg

GAVRIL GOLOVCHIN.

Din Lublin, anul 1707, Iulie 30 de zile.

Ambele în copie în Archiva d-lui G. Gr.
Cantacuzino.

IV.

Mart 1711. Constantinus Cantacuzenus,
Minister des Fürsten in der Wallachey,
bittet bei diesen obschwebenden Kriegs-
Troublen, wo er in der Wallachey sicher
zu stehen zweifelt, um ein Schutz-Pa-
tent und Pass, weilen er im vorigen Tür-
ken-Krieg dem Erzhaus von Österreich

erpriessliche Dienste geleistet. — Copie din 1838, după originalul în «Hofkriegsrathlicher Expeditions-Protocoll d. a. 1711, März, No. 411»; în archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

V.

Viena, 12 Mart 1711. «Protectionales», adresate mai ales dregătorilor din Brașov, pentru a fi primit «der hoch- und wohlgeborene, unser und des Reyches lieber getreuer Constantin Graf Cantacuzeno.... in Fahl dessen Convenienz seye, oder er umb züstossender Gefahr Willen gemüssiget werden möchte über Kurz oder Lang in unser Fürstenthumb Siebenburgen sich zu reteriren». Poate trece și «ultra», cu toți ai săi. *Ibid.* — În aceiași formă, se dă, la 27 Mart, către autoritățile militare. *Ibid.*

VI.

Copie după scrisoarea Împăratului Petru cel Mare către Cneazul Mihail Cantacuzino.

Nobilul mieū domn !

Încredințarea adusă Nouă acum de nepotul dumneavoastră, Contele Cantacuzino, cel ce se află în slujba Noastră, despre creștineasca rîvnă și despre deosebita credință ce arătați către Noi, despre care cu multămire am aflat și Noi, — pentru o asemenea a dumneavoastră rîvnă creștinească, bună gîndire și credință către Noi, nu nu-

mai către dumneavaastră, dar și către celalți ai neamului dumneavaastră, Nouă credincioși, a Noastră îndurare și cuvenită răsplată o păstrăm.

Întru celealte vă trimitem la scrisoarea Canțelariului Nostru, Conte Golovchin, și rămînem cu încredințarea îndurării Noastre către dumneavaastră. PETRU.

Din Sanct-Petersburg, 1712, Martie 25.

Traducere în archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino. — Cf. Genealogia, pp. 344-5.

VII.

Strălucitul și nobilul mieu domn și prieten

Fiind că Măria Sa Împărătească prea-îndurătorul mieu stăpin, prin cele arătate de alții și de nepotul dumneavaastră domnul Conte Toma Cantacuzino, în destul să a încredințat despre rîvna creștinească și despre a dumneavaastră neschimbăcioasă și credincioasă slujbă către Măria Sa; de aceia mi-a poruncit a mulțami pentru aceasta Cinsti Voastre și a vă asigura despre Înnalta Sa îndurare și cuvenita răsplată, nu numai către persoana dumneavaastră, dar și către celealte rude ale dumneavaastră, cari se află credincioși Măriei Sale Împărătești. Și, fiind că Îndurarea Voastră ne înștiințați despre ura poporului ortodox ce se află supt dominația turcească și a Chesarulu, ce o are asupra dușmanului tuturor

Sultanul Turcesc, și mai cu seamă că colonelul sîrbesc Vulin are oștire pregătită până la douăzeci de miî, și că acest colonel Vulin, și cu dînsul alții, Tuchelin și Hagiu, au trimis acum din parte-lî Măriei Sale Împărătești pe un locotenent, cu arătare, că sunt gata a sluji Măriei Sale cu o oștire de zece miî de oameni, și cer, întru aceasta, încuviințarea Măriei Sale Împărătești, și instrucțiî de urmare, și, pentru că inimicul întregel creștinătății, Sultanul Turcesc, a hotărît să verse răutatea sa asupra drept-credinciosilor creștini, și, neluind în samă purtarea noastră cea pașnică încă din anul trecut și îndeplinirea tutelor condițiilor după tratate din partea Măriei Sale Împărătești, vrea, cu perfidie, să calce acea pace și să reînceapă ostilitățile în contra bine-credinciosuluî nostru Monarh, și, nu numai a făcut a se spune aceasta pe față, dar și poruncile le-a dat pentru adunarea oștirilor la granițile noastre, gătindu-se și însuși a merge în această campanie, — de aceia Măria Sa Împărătească, lăsînd acea perfidie a Sultanuluî și acel cu nedreptate din partea Turcilor reînceput războiu pe seama judecății lui Dumnezeu, reiea dreptele sale arme și, nădăjduind în dreptatea și în ajutorul prea-milostivuluî Dumnezeu, — din mila sa mi-a poruncit să scriu Cinsti Voastre ca, după rîvna dumneavoastră creștinească,

și cunoscută-vă credință către Măria Sa, să binevoiți a scrie acestor coloneli sărbești, lui Tuchelin, Vulin și lui Hagi; și, după cunoscută-vă încercare întru aceasta, să-i faceți întru adevăr ca și dinși, cu acea oștire de zece mii de oameni, sau și mai mulți, după cum ei singuri au arătat, — cu cau bună și cu oameni bine înarmați, să vie în slujba Mariei Sale, împotriva obștescului dușman a toată creștinătatea, și să se silească, cît va fi cu puțință mai în grabă, să se intrunească la granițele Rusiei cu oștirile rusești; pentru care li se vor da lefile de la Măria Sa Împărătească. Iar, cînd e să plece acești coloneli în campanie, și cu ce mulțime de oștire, să nu facă mai d'innainte cunoscut despre aceasta prin dumneavoastră, și prin anume trimișii lor, către nepotul dumneavoastră Gheneral-Maior Contele Toma, carele se află la Chiev în armia Mariei Sale Împărătești; fiindcă această operație, după porunca Mariei Sale, s'a încredințat dumisale, și despre aceasta, în acele părți, nimănui altuia nu i s'a scris decât dumneavoastră. Și, cînd vor pleca în această campanie, să se silească, în mersul lor, prin orice chip să arză așezămintele turcești de magazinuri. Asemenea binevoiți și pe alți creștini ce se află supt stăpinirea turcească a-i îndemna și a-i întărîta ca să ridice armele împotriva acestuia dușman al

tuturora, făgăduindu-li pentru aceste slujbe, din partea Măriei Sale Împărătești, milă și răsplată. Și tot ce se va face întru aceasta, precum și despre mișcările și gîndurile dușmanului, pe cît se va putea cunoaște, binevoiți a ne înștiința. Cînd însă se va aduna această oștire, și vă veți încredința în destul că merge spre slujba împărătească, și se va afla chiar în mers, de va avea trebuință de bană mai înainte de a veni spre granițele noastre, atunci binevoiți Cinstia Voastră, din casa dumneavoastră, sau să luati de la alții, și să dați fiecărui om cîte un taler; care se va plăti Cinstii Voastre cu prisos; ceia ce vă rog să credeți. Iar, cînd vor veni să se întrunească cu armia împărătească, atunci li se va da întreaga leafă, iar colonelilor deosebită milă și răsplată. Cu aceasta rămîn neînsemnatul vostru coleg

GAVRIIL GOLOVCHIN.

Din Sanct-Petersburg,

25 Martie 1712.

Către Mihail Cantacuzino.

Traducere în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

VIII.

Domnul mieū !

Scrierea Cinstii Voastre din Moscova, de la 26 Februarie, am primit-o, și am în-

teles cuprinderea ei. După aceia a fost aciș Sîrbul Dimitrie Semenov, trimisul din Constantinopole, cu scrisorî în trebile noastre, carele asemenea a fost pe la rudele dumneavoastră din București, la domnii Mihail și Constantin Cantacuzini, și de la cel din urmă mi-a adus o scrisoare. Și, fiind că Sultanul Turcesc, dușmanul întregii creștinătăți, iară s'a hotărît să înceapă ostilitățile împotriva Măriei Sale Împărătești, și carele pentru aceasta, acum, nu numai de față a se declara a poruncit, dar și poruncile le-a dat pentru adunarea oștilor la granițile noastre, și apoī și însuși se găsește a merge în acea campanie; de aceia, după porunca Măriei Sale Împărătești, am scris prin acest Sîrb unchiului dumneavoastră, domnului Mihail Cantacuzino, ca să scrie și dumnealui — după rîvna sa creștinească și credința către Măria Sa — colonelilor sîrbești, lui Tuchelin, Vulin și lui Hagi (de la cari asemenea se află trimis locotenentul lor la domnul Feldmareșal, cu propunere că și dînși se află gata spre slujba Măriei Sale Împărătești, cu zece mii de oameni, și că așteaptă numai porunci întru aceasta), și să-i facă, prin încercarea sa întru aceasta, ca să vie în adevăr și dînși, cu acele oștiri de zece mii de oameni, sau fie și cu mai mulți, cu caii buni, și cu oameni bine înarmati, spre slujba Măriei Sale, împotriva celuī

de obște dușman a toată creștinătatea ; după care scrisoare a mea vi se alătură aici copie, pentru a vă sluji ca de o orighinală informație. Asemenea mi-a poruncit Măria Sa să scriu și Nobleței Voastre, că să scrieți despre aceasta și dumneavaoastră, din parte-vă, acestor colonelii sîrbești, prin unchiul dumneavaoastră domnul Mihail, chemîndu-i să vie cu acea oştirile de zece mii de oameni, sau și mai mulți, spre slujba Măriei Sale Împărătești.

Pe lîngă aceia, veți binevoi a-i încredința despre înnalta îndurare ce o aveți de la Măria Sa Împărătească și cum că Cinstea Voastră vă aflați în cin de Gheneral-Maior și aveți în adevăr comanda asupra armiei Măriei Sale, și că ei pot sluji supt comanda Domniei Voastre, precum și că li se va da și leafă din partea Măriei Sale. Asemenea binevoiți a scrie și altor creștinî, ce se află sub cîrmuirea turcească, întăritîndu-i și îndemnîndu-i la aceasta ; făgăduindu-li, din partea Măriei Sale, milă și răsplata. Asemenea veți binevoi Cinstea Voastră să țineți corespondenție cu unchiul dumneavaoastră domnul Mihail, ca să putem avea stiri adevărate despre toate ; precum și cu domnul Constantin Cantacuzino se cuvine să fiți în corespondenție, fiind el destul de tare în politică ; fiindcă și dumnealui mi-a scris acum prin numitul Sîrb, care e ase-

menea un bun politic ; și la care i-am răspuns — a cărei scrisori copie asemenea v'o alătur. Iar, ori-ce scrisori veți binevoi a trimite acum prin acest Sirb, binevoiț Cinstea Voastră în urmă a le trimite, tot cu asemenea cuprindere, prin trimisul locotenent din partea colonelilor, ca, de nu vor putea merge unele, din pricina vre unei pie-deci, să poată ajunge altele la adresa lor. În sfîrșit, acestea toate Măria Sa Împărătească mi-a poruncit să le las asupra dumneavoastră, ca unul carele aveți încercare și cunoștință de afacerile de acolo, binevoind a îndrepta această operație în cel mai bun chip, după a Domniei Voastre găsire cu cale și cercetare, scriindu-mi adesea și mie despre aceasta. Iar, că va avea această armie leafă, să n'aveți nică-o îndoială, fiind că sunt și pregătiți bani spre a li se da, cînd vor veni acolo.

Pe lîngă acestea, se alătură Cinstii Voastre instrucțiile după care veți binevoi a depune rîvna dumneavoastră de a lucra.

Rămin gata spre slujba dumneavoastră :
CONTELE GOLOVCHIN.

Din Sanct-Petersburg,

1712, Martie 25.

Binevoiț a crede această alăturată instrucție, scrisă cu acele țifre pe care Cinstea Voastră le întrebuiuțăți cu domnul Ragu-

zinschi [v. N. Costin, p. 110; Neculce, p. 312], și dacă, pe viitor, veți binevoi a ni scrie nis-careva taine, vă poftesc a întrebuița acele țifre, fiindcă și noi le avem pe acelea.

Fiindcă aici în Canțelaria noastră nu se află acele țifre de corespondență ce se întrebuițează la aceasta cu unchiul dumneavoastră Mihail și Constantin Cantacozino, de aceia binevoiți Cinstea Voastră ca acele scrisori scrise către dinșii în rusește să punetă la cale a se scrie cu țifre, în acea limbă și cu acele țifre ce le veți socoti Cinstea Voastră de cuviință a se întrebuița, de Andrei Vasiliev, translatorul canțelariei ambasadei noastre, carele a fost pe lîngă domnul Feldmareșal Conteles řeremetov; căruia i s'a zis, cînd a fost la Moscova, să meargă la Chiev anume pentru aceasta. De va fi pe la dumneavoastră Fedor Corbea, apoi va putea și el să vă scrie acele scrisori. Vi se alătură aici și două scrisori, una către gubernatorul de la Chiev, iar cealaltă către Gheneral-Maior Obers-ter-Comisar Cîricov, ca să dea toate ajutoarele — mai cu seamă în caï — pentru expeduirea acestor curieri; și, cu î se va conveni a se da asemenea scrisoare, îi veți trimite-o. De va fi trebuincios, le veți da și pe amîndouă, urmînd după a dumneavoastră găsire cu cale.

Către contele Toma Cantacozino.

[Notă a traducătorului: Menționata epistolă către Constantin Cantacuzino nu s'a găsit.]

Traducere din rusește în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

IX.

Domnul mieū!

Find-că am primit acum înștiințare cum că Sultanul Turcesc, — pentru mergerea sa în campania de astăzi, împotriva Măriei Sale Împărătești, — pleacă din Constantinopol la Adrianopol, iar unele din oștirile turcești s'aū și arătat la Dunăre; de aceia, Cinstea Voastră, ca un credincios al Măriei Sale Împărătești, veți binevoi a ținea corespondenție cu rudele dumneavoastră din Tara-Românească, și cu alți binevoitori ai Măriei Sale Împărătești, ca să putem avea, prinținși, știri sigure despre întreprinderile și mișcările de acolo. Si, cînd veți dobîndi Cinstea Voastră oare-care știri, binevoiți totdeauna a mă împărtăși de ele, pentru că aşa a binevoit despre aceasta Măria Sa să vă scriu.

Al Domniei Voastre

GAVRIIL GOLOVCHIN.

Către Conte Toma Cantacuzino.

Din Sanct-Petersburg. 1712, Aprilie în 26.

Traducere din rusește în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

X.

Viena [1712]. Mihai Apaffy și soția Ecaterina Bethlen daă sinet lui «Celsissimus Sacri Romani Imperii ac terrarum Valachiae Transalpinae princeps, d.d. Brancovan Basaraba», că aă primit de la el, pentru nevcī în războiu, pe doă ani 50.000 de florini, cu 6%; puind zălog domeniul Ebesfalva, adecă satele «Hondorf et Szas-Ernye, inde Küküld, item Szasvifalu et Szudalii». — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XI.

Excellentissime domine,
domine mihi colendissime !

Nisi aequissimi iuris mei sufflaminatio, nataque exinde iniuria, simul et firma spes patrocinio Vestrae Excellentiae meum consequendi urgerent et animarent, non praesumerem publicas Vestrae Excellentiae aures interpellare. Cum autem probe mihi constet et velle et posse Vestram Excellentiam laesis succurrere, sequentia eidem sub fiducia remedii, condigno cum respectu, expono :

Illustrissimus Dominus Comes Michael Mikes, superioribus annis natale solum vertendo, in Moldavia exul dum ageret, pro uberiori subsistentia in animum suum induxerat certa mea bona in Valachia exis-

tentia cambiandi, postque varias sollicitudines factum ut consentirem bonaque Suae Illustrissimae Dominationis Bodolaiana, in Transylvania, Coronae vicina, vi contractus (uti sub A) pro iisdem iure perennali, et quidem sub evictionis cautela (uti sub B) obtinerem; simul cum Illustrissimae Dominae Comitissae assecurationibus, si, fors, pro ratione status tunc vigentis Illustrissimo Domino Comiti bonis transylvanicis, fisco vindicatis, carere contingeret, bona Dominae Comitissae, legibus transylvanicis ob mariti poenam fisco non obnoxia, vicem bonorum Bodalaiensium subirent. mihiique cederent (quod C ostendit). Quibus ita inter nos celebratis, legitimisque superinde instrumentis confectis et mutuatis, mox et de facto per manus Dominus Comes mea bona consecutus, cum universis fructibus et animalibus pro tunc ibidem repertis, ab inde sine contradictione ad hodiernum usque gaudet omnique iure et emolumento fruitur. Afflente tandem amnistiali Augustissimae Majestatis erga Hungaros et Transylvanos extorres gratia, redeunteque in patriam Domino Comite Mikes, cum nihil nisi liquidissimi mei iuris consequutionem et pro praestitis erga Suam Illustrissimam Dominationem beneficiis (quae iactare nolo, conscientiae Suae Illustrissimae Dominationis et testimonio coëxulum relinquo) grates sperarem, con-

trarium reportavi; expressi enim, eo fine ad Suam Illustrissimam Dominationem mei, saepius expediti, nonnisi speciosis verbis et praetextuosis excusationibus onerati rediere: scilicet, vereri suspicionem sibi inuri apud Augustam Aulam, si mihi qua Transalpinensi bona sua conferret, Excelsam Cameram Aulicam obstarere consummationi contractus inter nos celebrati, et similibus. Quasi vero nobili transylvano, quorum privilegiis et praerogativis familia nostra cantacuzena vi articuli XXII, in comitiis albensibus anno 1679 editi, nominanter (quemadmodum sub D videre est) gaudemus, si levidensia aliqua bona concilient, vel suspicionem facessent, vel Excelsae Camerue praeiudicent! Elusus itaque iure meo hactenus, bonisque, tam hic, quam ibi existentibus, per Dominum Comitem Mikes actu posessis, destitutus, Vestram Excellentiam enixe rogandam duxi, si quidem cameratica quoque directioni Vestræ Excellentiae subesse intellexerim, fucatas Illustrissimi Domini Comitis rationes, quibus Excelsae Camerae remoram obtendit expedire iurisque mei consolationi pondus seu apud Augustam Aulam, seu Inclytam Deputationem Transylvanicam, qua dicasterium cui iustitia transylvanica sint commissa, addere non dedignetur.

Factura rem Vesta Excellentia iuribus naturae et gentium legibusque transylva-

nicis conformem, a me vero obsequiose
remerendam. Cuius favoribus praesentium
quoque exhibitem, Illustrissimum domi-
num Demetrium Rakovicz, generum meum,
qui oretenus pluribus, de meliori recom-
mendo; et permaneo semper

Excellentiae Vestrae

devotissimus et obligatissimus servus:
MICHAEL CANTACUZENUS.

Bukarest, die 28-va iunii 1712. [Cf. N.
Costin, p. 77.]

Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XII.

Alba-Iulia, 4 Iulie 1712. Stainville către Consiliul de Războiu. «Es hat dieser Tägen der Herr Fürst in Wallachey mir durch seinen eigens herausgeschickten Secretarium zu vernemben geben lassen, dass von ihm der Herr Reichsfürst Michael Apaffi.... ein Anlehen von fünfzig tausend Gulden rhein. suchete; wessentwegen ich, weilen er... Fürst nicht gerne gefähret sein wollte, meine Meinung darüber erklären möchte»: că trebuie să-și intrebe superiorii. Oferă Apaffi în schimb castelul Ebesfalva, în mijlocul țeri, neîntărit, cu cîteva sate. Domnul pare a fi bucuros de aceasta, «weilen er, ein erlebter Herr, seine nach dem Todt

zurücklassende grosse Familie (welche von beiden Provinzen, Wallachey und Moldaw, sonst nacher Constantinopel gleichsamb gefänglich abgeführt zu werden pflegen), anderstwo ein Unterkombens finden könnte, wie dann vernembe, dass er... auch in Pohlen dergleichen Güter zu obigen Ende erkauft haben solle».—Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XIII.

Nos inclyti Regni Transylvaniae Nobiles, Ioannes Bethlen de eadem, et Franciscus Luggosi de Ungarico Peterd, et Samuel Biro de Homorod Szent-Marton, in nobili Sede Udvarhely personae nobiles, et in re infra exponenda regii iudices, memoriae commendamus omnibus quorum interest, praesentibus et futuris, tenore praesentium, quod in hoc anno 1710, die 6-a mensis novembris, dum essemus in Transalpina Valachia, signanter in pago Illustrissimi Domini Comitis Michaelis Cantacuzeni, Sztilp recitato, praesente etiam Illustrissimo Domino Comite Michaele Mikes de Zabola, pepigerunt in praesentia nostri tale irrevocabile concambium intra sese praefati Illustrissimi Domini Comites: utpote Illustrissimus Dominus Comes Michael Mikes de Zabola dedit et concessit

in Transylvania, in Inclyt. Comitatu Albensi, superioris processus, in pago Bodol existentia sua bona omnia, quae et quanta habuit, utpote curiam, ad eandem spectantibus tam internis, quam externis appertinentiis, specificie autem modo ibi cohabitantibus et repertis iobbagionibus, eorundemque posteritatis, cessionibus, internis et externis appertinentiis, terris arabilibus, feniseis, pecoribus, sylvis, piscinis, alpibus et omnibus usui commodis pratis, — tali nimirum declaratione, quod in Boza locum Hadrivas dictum et portionem in Doblon habitam eodem iure, quo Illustrissimus Dominus Comes Mikes ipse met possedit hereditario perennalique iure Illustrissimo Domino Comiti Michaeli Cantacuzeno ac utriusque sexus posteritatibus sub onere et cautela evictionis decreti conditionibusque infra specificatis:

1-mo. Siquidem Illustrissimus Dominus Comes Michael Cantacuzenus pro praenotatis bonis Illustrissimo Domino Comiti Michaeli Mikes dedit in Transalpina Valachia, in Ribnikiensi Csinut existentem, superiorem suum pagum nomine Kosztin, una cum curia, piscinis ruribusque feniseis, sylvis, terris arabilibus, vineis; insuper in Bozensi Cinut existentes. Szinestiensem, Gettestiensem et Radolostienses pagorum fundos, una cum vineis, sylvis eorundemque integris territoriis, prout circum circa terri-

torium situationes metantur: verbo ea omnia, quaecumque Illustrissimus Dominus Michael Cantacuzenus possedit; similiter territorium, moderni anni fructus dedit et concessit hereditario iure perpetuo Illustrissimo Domino Comiti Mikes, thorali, Gratissimae Dominae Comitissae Drusianae Bethlen. ac utriusque sexus posteritatibus; evictionis cautela se obligatum obstrinxit Illustrissimus Dominus Cantacuzenus Michael, una cum utriusque sexus futuris suis posteritatibus, contra omnes illegitimos impetidores, in dictis bonis toties praefatum Illustrissimum Dominum Comitem, Illustrissimam Comitisam et posteritates defensurum. Proin, quoadusque amodo deinceps Illustrissimus Dominus Comes Michael Mikes praefata sua bona Bodolaiensia pro statu moderno vigenti, seu penes specificationem, seu vi armorum, recuperare nequiverit, eousque praefata Kosztinensia, Szinestiensia, Rodolostiensia et Gottostiensia territoria, cum fructibus, libere, pacifice et absolute possideat, una cum suis requisitis toties specificatis, neque exturberetur quovis praetextu ex eorum dominio: hoc tamen addito, quod Illustrissimus Dominus Comes Michael Cantacuzenus totis viribus et mediis allaboret, ut a Germanis proprio conatu Bodolaiensia bona Illustrissimi Domini Comitis Michaelis Mikes sibi recuperare queat. Etiamsi propter aliquem ge-

neralem vel particulares ministros amitteret, exposit Illustrissimus Dominus Comes Michael Mikes ultra ne incommodetur, neque obligetur recuperationis onus in se recipere.

2-do. Si alterutra pars eo se resloveret, vel redigeretur ut venum exponeret aut impignorare vellet praefata bona, obligatus esto utraque pars prae et ante alias pristino possessori offere, neque licitum esto, inscio altero, nec in toto, nec in parte, cuidam impignorare, aut venuindare.

3-tio. Quantum frumenti de praesenti repetitur in Kosztin, in cavernis ad bona Illustrissimi Domini Comitis Michaelis Cantacuzeni spectantia, omnia intacte mox et de facto in manus Illustrissimi Domini Comitis Mikes consignentur.

4-to. In Podgora teneatur Illustrissimus Dominus Comes Michael Cantacuzenus pari iure perpetuo quatuordecim vulgo pogon vinearum dare, in promontorio Szkeienensi aut Czernedestensi, et horum decem pogon moderni anni fructum quoque in vino Illustrissimo Domino Comiti Michaeli Mikes consignare.

5-to. Quoniam in bonis Bodolaiensibus molendinos quoque dat Illustrissimus Dominus Comes Michael Mikes, in Kosztin autem nulla dantur, neque in praenotatis territoriis proinde teneatur etiam Illustrissimus Domi-

nus Comes Michael Cantacuzenus per fluvium ribniensem bonum et paratum molendinom dare vel curare.

6-to. Unus iobbagio, nomine Petrus Pais, in Bodloa habitans, cum omnibus suis appertinentiis, tam internis quam externis, relinquitur Domino Comiti Mikes iure perpetuo et successione, prout hactenus extitit.

7-mo. Contingere potuit, quosdam ex iobbagionibus Bodolaiensibus Illustrissimi Domini Comitis Mikes auffugisse; super quibus tali consensu sublata est emergens difficultas, quod nimirum, si qui iobbagionum ex dictis bonis hactenus, vel transpositi, vel ad alia Illustrissimi Domini Comitis Mikes existentia bona transmigrarunt, illi iidem vita durante ibi maneant; illi autem qui in bonis aliorum ubivis locorum in Transylvania commorandi locum nacti sunt, iuxta iura et consuetudines Regni, ab Illustrissimo Domino Comite Michaele Cantacuzeno reducantur iureque perpetuo possideantur.

Quae quidem res, per et medio nostri taliter peracta, nos quoque fide nostra consignantes, subscriptionibus et sigillorum appensionibus corroboravimus, imo, firmioris testimonii causa, saepius praefatorum Illustrissimorum Dominorum Comitum nomina scriptotenus ac sigilli appensione consignata sunt.

Actum anno, die locoque ut in praenotatis.

Iidem qui supra:

MICHAEL MIKES.

Correcta per eosdem.

IOANNES BETHLEN.

FRANCISCUS LUGOSI.

SAMUEL BIRO.

Quod praesens copia ex hungarico originali in latinum idioma fideliter translata et descripta, tum, post diligentem et accuratam eiusdem collationem autographo, quoad sensum, in omnibus conformis inventa sit, fide Deo debita attestamus ac civitatis Coronensis sigilli munimine roboramus.

Actum Coronae, in Transylvania, a. 1712,
die 6 iulii.

Ex. Senatus Coronensis com-
missione signavit.

Martinus Seewald m/p.,
civitatis coronensis iuratus
ac notarius¹.

Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino, după originalul în Arch. din Viena.

¹ Urmează și alte două asigurări scrise, de la Mikes și soția lui.— La 18 Iulie 1717, Stainville arată că i s'a plâns Cantacuzino, dar că n'a putut face pe contele maghiar «seiner parolla einigermassen ein Genügen laisten». E «fast zu keiner Raison zu bringen, von lauter Änderungen und Ausflüchten, auch im Ybrigen von einer solch wunderlichen Auffüh-

XIV.

Bucureşti, 3 Decembre 1715. Ştefan-Vodă Cantacuzino presintă felicitări de Crăciun și Anul Nou împăratului, vorbind de «innata avitaque mea erga Sacratissimam Maiestatem Vestram humillima devotio et obligatissima servitus». — Tot aşa și lui Eugeniu de Savoia. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XV.

24 Iunie 1716. Raport al lui Eugeniu de Savoia. Zvon că ar fi în Ardeal averi de ale lui Ştefan-Vodă Cantacuzino : Stainville cere instrucții, după ce «solche zu Cronstatt in einem Gewelb entdeckhet» și le-a inventoriat, cu doi membri ai Sfatului, duindu-le apoia la Alba-Iulia. «Welche Effekten in Gold, etwelchen Geschmuck und andern verschiedenen Mobilien bestehenthuen», dar, «umb anfänglich desto mindern Bruit

---

rung, die ich vormalen nicht geglaubet». Întâia știre o dăduse el la 17 April : Mikes făcuse schimbul, «als er sich noch unter der rakoczischen Protection und in Wallachey befunden», aşa că averile-i erau confiscate. Mihai reclamă, răzimindu-se și pe «seine dafür verpfändete Kavaliersparole». Stainville a săbovit lucrurile până la răspunsul din Viena; «gleichwie ich aber unterrichtet bin dass der Kays. Hof aus seinen Ursachen eine solche Vermischung allerdings nicht gern schete». *Ibid.*

in der dasigen Nachbarschaft von der Sache zu machen, er... nicht Alles, und in specie dass vorhandene Gold nicht eröffnen lassen». i s'a cerut un inventariu exact. «Es ist doch vorleufig zu mutmassen, dass das darunter befindliche baare Gold in zwanzig bis vier und zwanzig Tausend species Dukaten, mithin ohngefähr in einmahl hundert tausent Gulden, bestehen möge». Crede că e de făcut cu această avere, ca și cu a lui Brîncoveanu: «wo nehmlichen Euer k. u. k. Majestät iure superioritatis territorialis, et exinde resultantis iuris fisci, die in gedachtem Fürstenthumb Siebenbürgen sich befundene bassarabische Habschaft, tanquam bona vacantia, apprehendiren und einziehen, folglichen ad publicas necessitates», iar moștenitorilor legitimī, «ex fundis transylvanicis die Bezahlung leisten lassen wollten». Să se întrebuințeze la zidiri de fortărețe în Ardeal și la Seghedin și Arad (*Arrath*), unde e mare primejdie de spre Turcī, dacă nu se lucrează îndată. «Allerhöchste Resolution: placet in toto. Carl, m. p.» — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XVI.

29 Septembre 1716. Papa intervine pentru Păuna Doamna care, cu fiil ei, «principibus Valachiae», «nuper ad almam hanc

urbem nostram profecta, iter isthuc propediem aggredi constituit, ut angustias, quibus premitur, ibi explicet praevalidumque suum patrocinium ac opem praesens imploret». Ajutind-o, îl va mulțami și pe Papă, «qui in eorum calamitate magnopere commovemur».— Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XVII.

1717. Păuna Doamna Cantacuzino către Împărat. «Innotescit Sac. Caes. M. V. ferventissimus zelus, devotio et fidelitas, quae versus Sac. C. M. V. eiusque Ser. Archiducalem Domum et socer et maritus meus in corde semper foverunt; quorum certe maiora adhuc dedissent specimina, nisi multifariae contra eos susceptae suspiciones in tragicum illos theatrum Constantinopoli adduxissent, ubi uterque ab immani Turcarum barbarie, non modo bonis omnibus exutus, sed et ipsa adeo vita privatus fuit; quod et mihi et duobus filiis meis certo certius pariter evenisset, nisi, summa praeotentis numinis gratia, super navi angla salutem in fuga quaerere licuisset, quae nos etiam secundis avibus in Siciliam, et hinc Neapolim conduxi[sse]t; ubi a prorege ibidem adiuti, Romae advenimus. Romae autem Summus Pontifex summo pariter charitatis affectu

adstitit, ita ut viam nostram per Italiam usque huc Viennam prosequi potuerimus. Cum itaque hic... advenerim, ut Sac. C. M. V. utpote supremum et legitimum dominum meum recognoscere mihiique cum illis [filiis] vitam pro fidelissimis eiusdem servitiis sacrificare liceat», — cere «ut tam sub augustissima Sac. C. M. V. protectione praesentibus hisce temporum calamitatibus nobis tranquille vivere liceat, quam etiam in hoc misero statu nostro de necessaria vitae sustentatione clementissime nobis prvidere placeat». «Pagona vidua princeps Vallachiae.» — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XVIII.

25 April 1717. Eugeniu de Savoia către Împărat. Acesta trimisese Consiliuluī de Războiu, «unter andern vorherigen, auch das einliegende Original..., welches des letzteren... Hospodars Stephani Cantacuceni... Wittib überreicht und... gebetten... damit ihrem bey sich habenden älteren Sohn Rudolpho die Verwaltung des Fürstenthums Wallachey... anverthrauet werden möchte, wie sie den in denen vorigen Bittschriften E. K. M. allerh. Schuz und Assistenz angeflehet, sie auch in dem nebenliegenden brevi apostolico .... nachdrücklichen anrecommandirt worden... Die Supplicantin thüt eine Ent-

schlüssung über seinen angebrachten Ge-
süch sehr eyffrig urgiren, hat auch derent-
wegen mir... verschiedene Memorialien zues-
tellen lassen....». Crede «dass sie..., nebst ihren
Kindern, daneben nicht ausser allen Con-
sideration zu lassen wäre, weilien ihr ver-
storbeiner Gemahl zu E. K. M... Interesse
eine besondere Naigung erwiesen, mit dem
Grafen von Steinville in stetter Correspon-
denz gestanden, auch die in des Grossve-
ziers Zelt nach der Schlacht bey Peterwar-
dein gefundene Briefschaften; sodan zaiget,
dass einige wichtige von ihme herüber zu
ertheillen vermainte Nachrichten aufgefange-
nen, nachem Constantinople geschickhet, und
ihme darüber der bekante Process gema-
chet worden. Welches unter Andern die
Ursach ware, dass man. unter Euer Kays.
May : anhoffend allerh. Genembaltung, vor-
laufig an den erstgedachten Conte de
Steinville verordnet dass er ihro, cantacu-
cenischen Wittib, an den Genuss des in
Siebenbürgen habenden aigenthumblichen
Güths kleine Hinternuss machen, die von
gedacht ihrem Gemahl... dahin geflehete
mobilia, nach vorhergehend genugsainber Le-
gimation, abfolgen, in der Wallachey selbst
aber all den Schüz, welchen die Umb-
stände... immer zugeben, angedeyhen las-
sen solte....». Pentru Domnia lui Radu insă,
«ist solches eine der Zeit, auss allen Umb-

ständen, unthünliche Sache, indem E. K. M., nach mehreren Enthalt eines untereinsten über den wallachischen Deputirten gestelltes Geslich, allerunterth, abgestatten anderwertigen Referat, vermüthlich die khünftige Verleihung der Stelle eines wallachischen Hospodars dem Georgio Cantacucen allergn. versichern werden; und anbey der obbe-rührte Rudolphus... annoch den 20-ten Jahr nicht erreichen und er also etwan nur *in genere*, bey Überkhomb- und Einrichtung sothaner Provinz, einer besonderen Consideration ver-tröstet werden khunte.

Übrigens, thüt sie... ihren Nothstand, und dass sie hey Hinrichtung ihres Gemahls... allen Mittlen beraubet worden, allerunterth. vorzstellen, und zugleich flechentlich anlangen, damit selber zu ihr und ihrer Kinder nöthiger Subsistenz und Education von I. K. M. mit einer Beihilf... assistiret werden möchte.» Să considere dacă se poate ca «une Pension biss zu Erlangung ihrer Güter in der Wallachey aussgeworffen... und... ob sie... alhier, oder in Siebenburgen (wo-rinnen man dissorths der Zeit gleichgültig wäre, sich aufzuhalten habe». — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XIX.

14 Iulie 1717. Consiliul de Războiu către Împărat. Păuna Doamna a arătat «wie selbe

ihren älteren Sohn Rudolphum, nachdem er einen grossen Thaill von Wäschland durchreiset, ebenfalls in das Römische Reich, Nider und Holland (*sic*), zu Ersehung ausswendiger Länder und Sitten abzuschicken gemeinet», și cere un pas. Cred că se poate da, «weilen sie... in ders. allerh. Schutz genommen und einer Pension versehen und ihnen alhier oder anderweithig zu verbleiben gestattet worden». — Copieîn Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino. — Ea se adresează și Consiliului, arătînd că «mein ältester Sohn Rudolphus mit mir einen guten Theill von Wäschlandt durchgereiset, ich ihm nun umb das Reich Hollandt und Niederlandt ein wenig zu besehen gern schicken mögte.» *Ibid.*

XX.

1718. Rudolf Cantacuzino către Împărat. «Seguendo le vestigie de'mie antenati, che sin'agli ultimi periodi della loro lagrimevole e horridamente tragica scena, ebbero la gloria di distinguersi con ossequio fidelissimo verso la M. V. e l'Augustissima Casa, superstite io, umilmo supplicante, a sì deploabile calamità, sottratto per divina Providenza dall'ottomana barbarie, doppo l'ultimo giro de paesi, ne'quali per maggiore qualificazione hâ fatto il corso», cere grație imperială, «dalla quale dipende il riparo dell'

abbattuti interessi della mia famiglia»: crede că-i va privi cu compătimire «l'immense afflizioni, nelle quali mi trovo immerso». «Desidero di sacrificarmi nell'augusto servizio di V. M.; gliene umilio tutta l'estensione dell'abilità mia, in qualche impiego militare, o in ciò che si compiacerà la Maiestà Vostra di disporre della mia rassegnatissima persona». Adauge și dorința de «qualche convenevole aggiuto, mentre li proprii mezzi mi mancano, per l'eseguimento dell'idee e fidelissime intenzioni che nutro per l'augmento di maggiori vantaggi d'augusto suo servizio». — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXI.

3 Septembre 1718. Extras dintr'o cerere a deputațiilor munteni. «Secondo. Mentre, nel tempo che li barbari ci dominavano, sopra questi cinque distretti dell' Olt, non potendo il Vaivoda governare tutto, costituiva un principal bojaro, cioè secondo doppo il medesimo, con titolo di Gran-Bano, con tutta l'autorità in detto luogo, tanto nel civile, quanto nel criminale et economico, et in ogni altra amministrazione,—così ed ora umilimamente supplichiamo in vezze di detto Bano costituire il Giorgio Cantacuzeno con titolo di Voivoda, per maggior gloria e miglior servizio della Maiestà

Caes. e Cattolica; acciochè non sia inferior la Valachia cristiana della Valachia turchesca; qual Georgio Cantacuzeno tutti comunemente desideriamo e richiediamo, per esser miglior degl' altri e vechio e fidelissimo servo della M. Caes. Catt^a; sicome l'istessa imperial clemenza, col decreto caesar eo dell'anno scorso, ci ha esauditi, e ce lo ha destinato. E detto nostro Vojvoda abbia tutta l'autorità secondo la nostra antica consuetudine, etc., et abbia bojari nelli necessarii ufficii, primi e secondi, per serviggio cesareo,» etc.—Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXII.

Laxenburg, 26 Maiū 1724. Împăratul, po-menind de drepturile Cantacuzinilor, cari aũ pierdut Constantinopolul, Peloponesul și ducatul Basarabiei (*sic*), iea supt protecția sa pe Păuna Doamna și pe fiil ei. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXIII.

1726. Frații Radu și Constantin Cantacuzino către Împărat. Îngreuați de datorii, aleargă la mila lui, cerînd a li se îndeplini făgăduielile date, ca niște «poveri e sfortunati orfani, benemeritti dell' Augustissima

Casa». Vorbesc și de «forse la vergogna d'essere strascinati per i tribunali».— Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXIV.

Celsissime ac Serenissime Princeps,
Domine mihi Gratiosissime!

Cum ad meas Suae Serenitati nuper humillime exhibitas supplices gratiosam resolutionem obtinere hactenus non poteram, hinc reiteratis vicibus ad amplissimam Suae Serenitatis gratiam denuo confugio. Praeter enim id, quod merita mei parentis fratribusque ipsius eorumque prolium tantam fidelitatem p[re]ae se tulerint erga caesareum interesse, ut etiam sanguinem suum promte effundere nulli dubitaverint, Suae Serenitati spero satis notum esse, fidelissimorum servitorum manifestum prostat signum de patre meo ante portas viennenses, ut est sub lit A. Non minus, sicuti ab Imperatore Leopoldo, gloriosissimae memoriae, omnis clementia, in sempiternum laudanda, tanquam fideli servo, concessa est, ita etiam sub Suae Sacratissimae Maiestatis praesidio, in perpetuam cantacuzenae familiae firmatatem, ne ab inimicis pessumdetur, gloriari possum, sub litt. B. Iam modo auditur, cum summo terrore meo, quod sim ab officio, hactenus pro posse rite functo, deponendus:

nullius me culpae reum aut conscientium esse
apud Serenitatem Vestram humilime profiteor. Sed notum et cognitum est probe Vestrae Serenitati, quod antea per 33 annos in Transylvania vixerim cum omni fidelitate erga Caesaream Maiestatem, exinde in Bannum promotus Caesareae Valachiae, et iam, sine omni causa ac merito, iterum inopinatae removendus ab illa functione, quantum dedecus esset mihi, hactenus tam sollicito, atque fideli, imo quanta nostrae familiae esset illa prostitutio? Mollem me accusant inimici; imo vero non sum mollis aut nimium indulgens, sed observo mandata Suae Sacratissimae Maiestatis strictissime. Unicum in iudicandis votum saltem habeo, uti quilibet consiliariorum, cumque tria vota rem aliquam conficiunt, debeo coacte hoc modo sequi. Receptus quidem et bonus per plurima vota iudicandi ordo est, sed pro plebe et natione vallachica minus commodum esse videtur, sicuti iam a nonnullis apud Suam Sacratissimam Maiestatem petitum est sub litt. C. Concedant mihi illam auctoritatem, et suasum iudicandi et dicendi ordinem, mox experientur facile, an mollis sim ad iudicandum lenisve ad peragendum quae mihi incumbunt in officio. Profecto Vallachia, ita extra mores suos degens, perpetuas rixas litesque seminabit; tollant hunc offensionis lapidem, nullas tam

frequentes habebunt molestias et quaerelas apud S. Sacratissimae Maiestatis Aulam Clementissimam.

Itaque supplex rogo atque obsecro Serenitatem Vestram, protegat, imo et confirmet me, fidelem erga Suam Maiestatem Sacratissimam servum, cum tota familia cantacuzena, in officio a Sua Sacratissima Maiestate clementissime concesso omnique hactenus fide, circumspectione atque cura per me functo, digneturque gratiosam super humillime petita resolutionem exhibere; quam gratiam omni conatu et viribus meis, imo precibus et devotione apud Deum per omnem vitam demererri non intermittens, perseverabo Serenitatis Vestrae devotissimus et obedientissimus servus:

GEORGIUS CANTACUZENUS.

Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXV.

28 Februar 1726. Raportul Consiliului de Războiu pentru schimbarea administrației oltene. «...Wegen des Banni Georgii Cantacuzeni aber gegenwärtig vorzustellen hat, dass zwar auch diesen abzuändern nicht allein khein Bedenkhen, sondern allerdings nöttig, umb die durch sein: und obberührter Consiliariorum bissherig schlechte Administration schon so weith eingeschli-

chene Unordnungen corrigieren, und mittelst khünftig bestellend besseren Verwaltung das Land widerumben in Ordnung, Empor- und besseren Aufnahmb bringen zue khönnen; dieweilen jedoch zugleich in billiche Consideration khommet, dass dieser Mann gleichwohlen von Euer Kays. Mayt: durchleuchtigsten Erzhauss wohl meritiret seye, anbei in dem Reichs-Grafen Stand erhoben, ansehentliche Gütter und Praerogativen auf der anderen Seithen verloren, und bey solcher Abänderung mit seiner zahlreichen Familie khümmerlich zu leben haben wurde, so wäre man der allerunterthänigsten Gütmainung, dass Ihme auss besonderer Ansehung dessl. Famille-Verdiensten, tam in honorifico, quam utili, einige Convenienz zu machen. Und zwar respectu honorifici (weillen selbsten mit einer politischen Charge, alss des von dem Grafen von Königsegg vermainten gehaimben Raths, oder derley, werde zu begleithen, praescindendo ab aliis rationibus, haubtsächlichen auch dessl. profitierende schismatische Religion in Weeg stunde), thätte ich, Kriegs-Präsident, allerunterthänigst glauben dass Euer Kayl: Mayt: ihme Grafen Georgio Cantacuzeno einen militair Charakter, und benenntlichen den General-Wachtmeisters Titl ad honores, allergnädigst beyzulegen geruhen khönnten. Dahingegen, ratione utilis

beeden gehorsambsten Hof-Mittlen (?) Gültachten dahin gienge, demselben von der bisshero qua Banus à sechs Tausend Gulden jährlich genossenen Gage zu seinen khünfftigen Unterhalt drey Tausend Gulden per modum pensionis ad dies vitae beyzulassen, wormit er sich zu begnügen. Und, umb ihme alle Adhärenz, oder besorgliche Intriguen mit der wallachischen Nation abzuschneiden, pro futuro seinen beständigen Aufenthalt in Siebenbürgen zu nehmen hätte. Und dieses ist, so viel die abänderende Administration angehet.

Betreffend aber quoad secundum, die neue Bestellung, wäre man allerseiths der einstimbigen Opinion, dass, umb Willen von einem wallachischen national Subiecto nimmermehr eine gütte Landverwaltung zu hoffen stunde, pro capite, sub nomine praesidis administrationis, ein Teutscher, und inmilitaris, constitueret werden möchte...». Se propune contele de Trautsohn. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXVI.

Viena, 23 Iulie 1726. Radu și Constantin Cantacuzino către Eugeniu de Savoia. Aü cerut de cîteva luni a li se urca pensia la 5.000 fl. Aü căpătat promisiî imperiale. «La somma di mille talleri è di sì poca considera-

zione, massime per un sì gran monarca», pentru Casa căruia s'a vărsat și singe cantacuzinesc. «Non solamente per dovunque siamo passati e vissuti (abenchè privi d'ogni merito), ma neanche dove ci trovavimo in pericolo della vita, abbiamo trovato angustie tale e privazione del bisoguevole; giacchè quà il tutto è caro: le case, il vito, la servitù, lo vestire ed il proprio, ed ogni altro necessario. Oltre di che, non puotiamo di più, come per il passato, caminare a piedi, non essendo a ciò accostumati; nemmeno è decoro del nostro sovrano, sotto gli di cui auspici ci troviamo; nè puotendo almeno qualche giorno di festa avere una carozza da nolo per potergli fare nostra Corte, come gli altri... Sarebbe un gran torto che ne' felicissimi giorni d'un sì clemente e pio monarca, noi soli fossimo aggravati (quantunque benemeriti) da tali miserie ed angustie. Nè altro manca che d'essere da creditori strascinati per i tribunali, ciocchè non può alla fine mancare, se potressimo più sopportare sì infelice vita, — tanto più che sarebbe gran peccato di perdere infruttuosamente il tempo delle più belle staggione della nostra età.» Il roagă, ca «unico nostro padrone e protettore», a interveni.--Copie în colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXVII.

31 Iulie 1726. Consiliul de Războiu către Împărat. Fiil lui Ștefan-Vodă Cantacuzino arătase «ihren äussersten Nothstand und dass selbe aus Unzuelänglichkeit deren Mittlen von ihren Creditoren bey denen Gerichtern herumbgezohen zu werden in stetten Sorgen stunden; bitteten also... umb sowohl ihre Schulden abzuführen, alss auch, wo nicht standmässig, doch ehrlich zu leben, die ohnedem auss allerh. Clemenz geniessende 3.500 G. mit 1.500 G. zu vermehren». De atunci tot stăruie, ceia ce aduce întrebarea de față. «Sich der Kriegsrath mit der Kammer weyters zu vernehmen und mir nacher dass Weytere vorzustellen.»—Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXVIII.

14 Septembre 1726. Împăratul șrăta că are o deosebită încredere («besonderen Vertrauen») în Gheorghe Cantacuzino, fostul Ban, «in Ansehung, sowohl dessen umb unser Durchl. Ertzhauss in vielfältigen Begebenheiten besonders verdienten Familie, alss auch seiner eigenen bishero, zwahr seit Eroberung vorbesagt unser disseithig Wallachey qua Banus dasiger Administration für unser höchstes Interesse bezaigten ohnermüdeten Sorgfalt, nun aber zu unseren

Kriegsdiensten hegenden nehmlichen Eyfers, beynebst auch in militaribus mittlerweyll eingezogenen Erfahrenheit». — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXIX.

Februar 1727. Se casează creșterea pensiei fraților Cantacuzino. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXX.

Maiu 1727. «Niederöst. geheime Hofkanzlei erinnert dass die niederöst. Regierung vermög inliegenden Gesuches denen beiden wallachischen Fürsten Rudolphi und Constantini Cantacuzeni mit Extradirung dem Traepaezentio deren in einen eisernen Truchen befindlichen, und vorhin dem türkischen Handelsmann Demetrio Paraskowicz in Verwahrung gegebenen, nochmahlen aber auf Anordnung des hiesigen Stadt-Gerichts abgenommenen und verwahnten Schrifften und Privilegien, in specie des privilegii paleologiani, nicht unwillig zurückhältet, und die fernere kaiserliche Resolution erwarte.» — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXI.

Viena, 31 August 1738. Către Hof-Cammer-Rath, baron de Rebentisch. Din mo-

șiile stăpînite de Gheorghe Cantacuzino și pe care le reclamă frații Radu și Constantin, li revine în adevăr numai a șesea parte, adeca: Runcu, Dobrița și Băltișoara, ce li se pot da. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXII.

Vortrag.

Allergnädigster Kayser, König und Herr,
Herr!

Euer Kaiserliche Majestät ist seithero, als man dem Obristen von Heldorf die Errichtung des Illirischen-National-Husaren-Regiments, deren diessfalls anfänglichen von sich gegebenen, hernachmals aber nicht zu erfüllen vermögten Vertheissungen halber abgenommen, und sothanes Werk auszuführen dem Razischen Erzbischoffen und Metropoliten Joannovich, auf dero allerhöchsten Befehl, committiret, von dem gehorsambsten Hof - Kriegs - Rath der alleruntertänigste Vortrag beschehen, dass erwähntem Regiment der Ober-Capitaine deren Servischen Nazional-Offiziere, Nahmens Vuk, als Obrister vorgestellet werden könnte, und sothanes Regiment mit einem derlei charakterisirten Offizier zu versehen, ohnumgänglich nötig wäre, umb selbes, da es bei seiner Formirung ohne Disziplin gewesen,

in die behörige Mannszucht zu bringen, und dabei zu erhalten. Inzwischen hat der wallachische Fürst Cantacuzenus, besag des nebenfindigen, an Euer Kayserliche Mayestät gestellten unterthänigsten Memorial, umb die nembliche Anstellung bey angeführten Regiment, nebst Verleihung des Obrist-Feld-Wachtmeister-Charakters, angehalten, damit er sich und seiner desolirten Familie einiges Stabiliment erwärbe; anbey aber gebethen dass allerhöchst dieselbe, fahls sie ihme diessfalls zu gratifiziren nicht für gut befindete, demselben bloss die Obrist-Feld-Wachtmeister Beförderung anzugedeihen, und die Erlaubnus zu ertheilen geruhnen möchten, sich anderwärtigshin zu retiriren, und durch die göttliche Providenz sein besseres Glück süchen zu dörfen. Nachdeme nun Eur Kayserliche Mayestät aus politischen Ursachen nicht unbilliges Bedenken tragen dürfen, berührten Fürsten von Cantacucenus von hinnen zu entlassen, inmassen selbiger sich ohnfehlbar in moskovitische Dienste begaben würde, in diesen aber ohnediess sich allschon ein Bruder von ihm befindet. nicht minder Euer Kayserliche Mayestät auch benebenst allergnädigst beywohnend ist, was für einen Credit vorberührter Fürst, seiner grossen Herkunft halber, in der gesambten Wallachey habe, folglich heut

oder morgen dessen Entfernung aus Teutschland unter der wallachischen Nazion eine unbeliebsame Suite nach sich ziehen könnte, und über all dieses selbiger von der gesambten Illirischen Nazion, vermög des anderten beyverwahrten Anschlusses, zu wiederhohlten Regiment als Obrister verlanget und angesuchet wirdet; — da nun über obangedeutnen des gehorsambsten Hofkriegsraths Vortrag dero allergnädigste Resolution noch nicht erfolget, als hat man erdeutes Fürsten Cantacuzeni Gesinnen mit allen dabey unterwaltenden Umbständen allerhöchst deroselben ebenfalls anmit allerunterthänigst überreicht, und Euer Kayserliche Mayestät allererleuchtigsten Entschliessung lediglich anheimb lassen wollen, ob dieselbe zu Dero allerhöchsten Dienste nicht etwo vortäglich anzusehen geruhen dörfen, wiederhohlten Fürsten von Cantacuzenum als Obristen dem Illirischen Husaren-Regiment, jedoch ohne dermahlicher Graduazion zum Obrist-Feld-Wachtmeister, vorzustellen, sich anbey zu kayserlichen Hulden und beharrlichen Gnaden allerunterthänigst erlassend.

Wien, den 9 Aug. 1736.

Allerhöchste Resolution.

Placet.

CARL m p.

Ilg zu Koenigseg m/p.

Copie in Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXIII.

20 Septembre 1736. [Radu] Cantacuzino e numit «Obrist zu Pferdt». I se dase «das Illyrische Hussaren-Regiment», destinat a luptă în Italia. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXIV.

Îndurătorul mieū domn Petre Ivanovič,
Trecînd de aici Mitropolitul Țerii-Româneşti, şi cu celalt deputat, cari aū fost aici la Curte, m'aū rugat ca să-î recomand dumneavoastră. Eu, în puterea prieteniei noastre, n'am putut a li refusa aceasta; de aceia, vă rog, ca pe un iubit coleg, să binevoiţi a-î ajutora la nevoie lor, dîndu-li, la întimplare, şi ocrotirea dumneavoastră, fiind că mi s'aū părut a fi nişte oameni prea cum se vede, şi cari merită să-î iubească ori-care. Aflîndu-ne totăi sănătoşii la expediarea acestei scrisorî, dorim din toată inima să fiţi şi dumneavoastră sănătoşî, şi rămîn cu cunvenitul respect,

Al dumneavoastră confrate
şi supusă slugă,

Prinţul ALEXANDRU VIAZEMSCOÏ.

Fevruarie 22 zile. Anul 1771.

Traducere din ruseşte în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXV.

Preaosfinției Sale domnului archiepiscop și Mitropolit a toată Țara-Românească.

Archipăstorul mieu,

Preaosfinția Voastră, binevoind, veți vedea din adresa mea către Divan, în ce chip se silesc de o potrivă-cugetătorii cu dușmanul nostru obștesc, foști odinioară dragători în țara dumneavoastră, cari lăcuiesc acum în Constantinopol și în alte locuri, ca, prin monștri cări se asamănă și cări se află ascunși în popor, să înceleze poporul cu născocirii neplăcute și neadevărate, și să-l tragă în desăvîrșita peire; precum și în ce chip unii cări au crezut în amăgirile lor, și-au luat acum cuvenita deapsă pentru trădările lor.

Asemenea am arătat acolo și ce cer eu în de obște de la tot poporul. Nădăduiesc dar că și Preaosfinția Voastră vă veți sărgui mai cu deosebire din parte-vă, ca un păstor bun, de Dumnezeu dat acestuia popor —, a povățui turma-vă, cu mîntuitoarele povești, pe calea adevărului; precum și a-l arăta, cît e de strins legată călcarea credinții către Măria Sa Împărătească cu trădarea chiar a sfintei noastre credințe și cu nimicirea proprietălor lor fericiri; precum cît e și înlăturată (?) veșnica osindă și deapsă pentru aceia cărăi

se leagă împreună cu barbarii și cu cei de o potrivă cu dinșii setoși cugetători în rele. ce lucrează numai pentru ale lor foloase deosebite. Asemenea nădăjduiesc că Preaosfinția Voastră ne veți înștiința mai innainte decât alții, cît mai fără zăbavă, ca acel mai cu precădere, despre ori-care ar fi rău cugetător intereselor noastre obștești, necrutind pe nimenea; și, nepierzind timpul, îmi veți face cunoscut pe aceia, îndemnind la aceasta și pe alții din cinul duhovnicesc: încredințați fiind, cum că cu aceasta, nu numai vă veți îmmulti deosebita bunăvoiță și milă a prea-indurătoarei mele suverane, dar veți avea și veșnica răsplată de la Atotputernicul, pentru curățirea creștinătății de o astfel de vătămătoare pleavă. Între altele, recomandindu-mă rugăciunilor Voastre archipăstorale, rămin cu cuvenitul respect al Preaosfinției Voastre :

24 Iunie, anul 1771.

RUMIANȚOV.

Traducere din rusește în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXVI.

Cinstiților și aleșilor domni de cinul civil și duhovnicesc din Țara-Românească.

Dând pe scurt gîndirilor dumneavoastră liniștitotoarele asigurări, în potriva minciu-

noaselor noutăți răspândite, prin care se sărguieste dușmanul nostru, lipsit de alte mijloace, ca să bage spaimă în oamenii cu puțină inimă; și despre care socotesc că v'am dat destulă încredințare în cel din urmă manifest al mieū, precum și prin deosebita epistolă ce v'am adresat-o, — însă, dobândind acum scrisoarea dumneavoastră de la 9 Avgust, plină de prejudecăți și de întîmplări neadevărate, mă văd silit iarăși a vă lămuri: cu ce ușurință se amâgește crezarea dumneavoastră de niște temeri neadevărate și deserte. De veți urmă luminatei dovediri, veți putea — ca să zic aşa — pipăi cu degetul învederata minciună în noutătile ce vă vin. Oare ar fi suferit dușmanul, cind ar fi avut adevăratul cuget ca să intre în țară, să vă arate d'inainte și puterile sale, și drumul, și chiar locul pe unde are să treacă rîul? Cu aceasta ni-ar fi dat armă împotriva sa, adeca ar fi arătat cum și unde l-ar fi putut întîmpina oştirile noastre. Înfricoșările le răspîndesc obișnuit oamenii răi, fără putere, iar hotărîrile oștenești totdeauna se fac fără a se prevesti partea protivnică; și aşa ar fi jalnic peutru un om încercat în meșteșugul ostășesc a primi astfel de prevestiri, cu care mă înștiințați dumneavoastră, neprețuind împrejurările care depărtează de la dumneavoastră ori-ce rău. Spuneți-mi ce vă

poate turbura, sau vă poate micșora nă-dejdea în privința armiei purtătoare de biruință a Mariei Sale Împărătești? Si apoi și operația de la Giurgiu, intru ce vi se pare neprincipioasă? Priviți-o însă fără temere, și veți vedea cît trebuie să vă imbărbăteze aceia, iar nu să deznădăjduiască. Oștirile noastre s'așe pornit într'acolo ca să sfârime pe dușmanul îngrădit cu ziduri și cu apă; și, dacă izbînda în încercarea d'intiiu n'a corespuns dorinții noastre, cu toate acestea noi nu vom părăsi întreprinderea noastră. Însuși dușmanul nostru o simte aceasta mai bine decât dumneavoastră. Si cum nu puteți înțelege spaima sa, dacă el nu cetează nicăiri să iasă din întăririle sale împotriva oștirilor noastre? Domnul Manolachi, neavînd unde să-și plece capul, socotește a se folosi cu minciunile sale, și să vă prință în cursele sale; căci de unde poate el să aducă atîta oștire, căci nișă Pașii turcești nu o au acumă? Ești văd că chiar dumneavoastră puțin crezânță ați dat acestor nouăți, dacă, afîndu-le la 3 ale luni, îmî scrieți despre dînsele tocmai la 9, adeca în urma operației de la Giurgiu, care v'a pricinuit atît de departe închipuire. Fiți dar liniștiți și încredințați că armia preamiloștivei noastre suverane va nimici puterea de sute de miile a îngimfatului Vizir, nesocotind întru nimic nișă oștirea lui Muhzunoglu-

Paşa, nicăi a rătăcituluī Domn Manolachi ; cu toate că nicăi unul nicăi altul n'are atîta sumă de oştire, precum ne-aţi înştiinţat dumneavoastră, nicăi că se gîndesc a se arăta în acele părţi unde aŭ cuprins armiile noastre.

În sfîrşit, vă aduc aminte, ca acelor de că-petenie aî ţerii voastre, cît sînteţi datorî să daţi pildă întregului popor de mai bune nădejdi, de cuminţie şi de tărie de suflet ; şi, nefărîmîndu-vă cu îndoieelnice gînduri, fiţi sigur încredinţaţi, că demnitatea armiei ruseşti, ce vă apără, nu va îngădui niciodată ca să fiţi măcar atînşi de duşmanul vostru, fără puternică împotrivire, şi că oştirile de mine călăuzite nicăiră nu slăbesc în puterile lor în potriva duşmanului.

Binevoiţi a crede aceasta fără nică-o bănuială, intru cît se atinge şi de bunul nume al dregătoriei mele. 18 Avgust, anul 1771.

Întru celealte rămîii
Al dumneavoastră binevoitor şi slugă
RUMIANȚOV.

Traducere a luī Peşacov după o copie ;
în posesia d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXVII.

Raport al Feldmareşalului baron Cristianî de Rall; Braşov, 24 Februar 1788.

...Eben sind die in der beige henden Spezifikation enthaltenen Bojern und andere

Unterthanen der Wallachey bei mir gewesen ; diese wollen in Cronstad verbleiben, ausser dem Prinzen Cantacuzeny, Grand-Spatar, und dem Constantin Cantacuzeny, Grand-Sardar, welche nach Hermanstad gehen wollen. [Turciș s'aș retras din Ploiești.] Der Prinz Johann Cantacuzeny versichert mich dass die 200 Arnauten, welche im Dienste des Fürsten stehen und welche sein Bruder kommandiret, gewiss in unsere Dienste herübertreten, sobald wir von den Praower Distrikt standhaften Besitz nehmen werden. Übrigen, haben sich diese Herrn vorgenommen einem hohen General-Kommando selbsten zu schreiben und die Lage der Sachen vorzustellen, Getreide und Körner von verschiedener Gattung, welche diesen Bojern zugehören, sollen des Ehestens einlangen....

Copie in Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XXXVIII.

Bericht.

Ohngefähr um 8 Uhr früh, den 21 Februar, kam ich mit dem Rekognoszirungs-Kommando bei der ersten Maut, nach hinterlegter engen Passage vor Kommarnik an, wo die Pojeren Constantin Cantacuzini, Constanti Lupini, Constantin Lupo Ianos und der Wotof Mihaladi, insgesamt mit

ohngefähr 60 Plajasen und Bedienten, alle gut bewaffnet, an, und wobey der Bojer Constantin Cantacuzini eine Anrede, welche hauptsächlich dahin ging, dass sie Gott nicht genug danken könnten, nun einmahl sich als wahre Unterthanen unsers Monarchen zu zeigen; wobey er sich selbsten am Glücklichsten schätzte, der erste Unterthan zu seyn. Ich ermahnte sie zur Treue, und versicherte sie der allerhöchsten Gnade unsers allergnädigsten Monarchen: sie machten darauf mit ihren Leuten gleichsam eine zweyte Avant-Garde, patrouillirten sehr weit voraus, versicherten mich, dass nirgends Gefahr wäre; die Pojaren kamen niemals von meiner Seite; ich avancirte gegen Kimpina ganz langsam fort, da es wegen des Flusses Breava für die Infanterie viele Defiléen gab. Am 11 Uhr Mittags traf ich bei dem Dorfe Prasfa, nahe an Kimpina, eine Menge unserer Unterthanen mit Wägen und Packpferden an, die mich alle versicherten nur der Wataf Mihaladi hätte durch seine Anstalten verhindert, dass sie nicht nach Bukarest in die Sklaverei geführt worden wären. Diess liess mich mehr Zutrauen in Alle setzen, so dass ich meine Rekognoszirung verfolgte, aus dem ferneren Umstand, da mich alle versicherten, es wären noch mehrere k. k. Unterthanen in Kimpina. Ich muss zum Lob dieser Pojaren und des Wataf Mihaladi sagen dass

nach und nach bis 300 armirte Männer herumpatrournirten, die mich versichern. sie würden alle Strassen besetzen,—ich sollte ihnen nur bis Plojest folgen. Ebenmässig haben sie die besten Pferde ausgesucht, um den Georg Armas, so unsere Unterthanen so geschunden, einzuhohlen; es war aber nicht möglich. Der Wataf versprach mir, gleich alle Vedeten auf eine ganze Stunde zu besetzen; und die Folge hat gezeigt, dass ers redlich gemeint hat. Da ich meine Retraite wieder zu nehmen hatte, und ich mich ohngefähr von 1 Uhr Nachmittags bis 7 Uhr Abends aufgehalten hatte, gesamtbten Ort aber avisirt, dass ich Befehl hätte, mich in das Defilé zu ziehen, so packten viele zusammen, und kamen mir nach: bis dato kann ich aber Niemanden, als den Constantin Cantacuzini und den Wataf nennen, die, sammt mit ihren Frauen, und was solche zusammen packen konnten, sich hier befinden. So wie ich die ganze Gegend rekognoszirt, so kann man das Ort Kimpina, um Plojest und die Ebene vorwärts zu observiren, mit ein Bataillon und einer Eskadron Kavallerie und gehörigen Kanonen hinreichend decken, wenn vorhero von dem Pass Tömös bis Prasfa die Gegend mit einer Division gesichert wird. Nachdem ich alle diesseitigen Unterthanen in Sicherheit gesetzt, und abgehend gemacht, nahm

ich meinen Rückzug Abends um 7 Uhr; es ist mir nicht die geringste Hindernuss aufgestossen.

Die Mannschaft war, wegen des starken Marsches von sechs Stunden, zwar abgemattet, doch, da solche in Kimpina Fleisch bekommen, und die Kavallerie mit der erforderlichen Präkauzion abfütterte, so langte ich Nachts um 2 Uhr, den 22, für den Gorge bei dem Mauthhause an, liess die Kavallerie defiliren, die Infanterie aber Feuer machen, und bis 6 Uhr früh rasten. Ausser einem Casquet, so ins Wasser gefallen, ist gar nichts verloren gegangen. Eben kommen von Plojest 3 Pojeren, als Constant[in] Kimpi-niano und zwey Cantacutzy, welche aussagten dass, als sie gestern gehört, dass ich zu Kimpina einrücken würde, die Türken davon gelauffen wären, folglich hätten sie Luft bekommen; um also die ankommenden Wallachen und Pojeren zu unterstützen, werde einen Pass zu *Valle al Poyden* halten, so auch vorwärts patrouilliren kann; denn die Pojaren fürchteten sich, dass man ihre Bagage nicht anhero lassen möchte. Szinaj, den 22 Febr. 1788. Von Cyntznyo. — După original în Arch. din Viena, copie în Archiva d-lui G. Gr. Canta-cuzino.

XXXIX.

Monsieur,

Je suplie V. A. de vouloir bien me donner l'occasion d'employer au service de notre auguste maître S. M. l'empereur le zèle que ma famille a toujours montré pour les intérêts de sa Maison. Les deux polks de Mavrodin et de Dely-Bascha n'ont point de chefs communs. J'ose prier V. A. de vouloir bien m'en donner le commandement, avec le titre de pod-polkownik... Mon but étant seulement de servir S. M. l'empereur contre les infidels, je m'en remettrai entièrement à la paix à ce que mes services auront mérité de ses bontées et de celles du souverain, sans prétendre le rang de pod-polkownick ; trop heureux si V. A. veut bien m'accorder cette grâce, et agréer, etc.

P. CANTACUZENO.

Bucarest, ce janvier 1790. — Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XL.

1790. Um denen vielen Streittigkeiten, welche wegen Excessen der Arnauten auf denen Gütern der hiesigen Bojarn und Landes-Insassen, auszuweichen, und derlei Gegenstände gleich auf der Stelle von einem Landeskundigen beheben zu lassen,

wird befunden den H. Bojarn Cantacuzene mit dem Titel eines Kais. Obrist-Lieutenants denen gesammten Arnauten vorzusetzen ; der also, nicht nur in der militärisch Dienst-Ordnung über sie zu befehlen, in allen feindlichen Gelegenheiten beizuwöhnen, sondern alle derley Stritt-Sachen auszumachen und beyzulegen haben wird. Diesen Arnauten-Obristlieutenant werden von 1 futuri permonath. Gage 129 fr., 59 cm., dann für 6 Brod, 7 fl., und, für 10 Pferd, 30 fl., zusammen in Allen, in Geld 155 fl., 59 cm. angewisen ; die er aber alle Monath besonders gegen seine Quittung aus der hiesigen Kriegs-Cassa, aus dem Wallachischen Fond zu empfangen haben, mithin bey denen Arnauten nicht in Stand und Gebühr, sondern nur als von der hiesigen Land-Miliz zuführen seyn wird. Der (?) kann selben daher in dieser Eigenschaft bey denen Arnauten vorstellen zu lassen». — E numit, se spune în altă parte, «in Rücksicht dessen ansehnlich, und selbst bei dem Kays. Hof bekannte, Famillie, und in Anbetracht dessen eigenen guten Eigenschaften». Va asculta de comandantul colonel-conte Nemes.— Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

XLI.

Durchlauchtigster Fürst!

Von der weltbekandten Güte und der berühmten Holdseeligkeit Euer Durchlaucht aufgemuntert, wage ich eine ergebenste Bitte zu thun. Meine Vor-Eltern aus dem Cantacuzenischen Hause, besonders aber mein Gross-Vater Georg Cantacuzenus, ehemaliger Ban in der öst. Wallachey, und nachherigen k: k: General-Major, haben, unter dem Schuz des Allerdurchl: öst. Hauses, viele Guaden, und nicht unbedeutende Wohlthaten genossen, wie solches die in den Archiven befindliche Urkunden erweisen werden. Diese meinen Vor-Eltern erzeugte Gnaden haben in mir den Wunsch erregt, meine Wittentäge in der Öst: Monarchie, und besonders in Wien, nebst meinen Kinde, ruhig zuzubringen, und mein Leben daselbst zu beschliessen, wofern ich der Allh. Gnade theilhaftig werde gemacht, und Seine Majestät allergnädigst geruhen wollen, mir und meinem Kinde diejenigen Vorzüge und Vorrechte zufließen zu lassen, die ehedem meine Vor-Eltern zu geniessen die höchste Gnade gehabt haben. Da ich nun versichert bin, dass ich die Gewährung meines Wunsches nicht sicherer erhalten werde, als wenn E. D. bei Seiner Ma-

jestät sich vorwortlich für mich verwenden, so bitte ich ergebenst E. D. wollen meine diessfällige Bitte dem Allerg. Monarchen vortragen, und solche huldreichst unterstützen, auch durch meine schriftliche Empfehlung an die kommandirende Generälen in der Wallachey es dahin bringen, womit meine Angelegenheiten daselbst auf das Schleunigste berichtigt werden mögen: diess wird für mich die höchste Gnade und Wohlthat seyn, die ich ewig dankbar erkennen werde.

Euer Durchlaucht ergebenste:
MARIE, TOCHTER DES MATHAEUS
CANTACUZENUS¹.

Hermannstadt, den 25 May 1791.

¹ I se răspunde de Kaunitz la 18 Iunie 1791, și se cer lămuriri asupra afacerilor de care ea vorbește.

Ea răspunde că dorește a se vinde fără zăbavă moșiiile ei din țară, pentru a nu fi apoi confiscate de Turci (-Roman in der Moldau, der 27 Iulius 1791).— La 10 August, generalul-comandant din București, Mitrowski, arată că Divanul s'a opus cu argumente ce nu se pot răsturna. Se observă la Viena chiar că după art. 8 din pace voia vînzării o să numai aceia ce posedă moșii de ambe părțile și să luat calitatea de Austriaci înaintea încheierii tratatului: totuși s'a uceră informația la Internunciu.— Răspunsul Divanului e din 26 Iulie. Din el se vede că Maria Clucereasa avea moșia Bâneasa cu «cumnatul ei Marele-Logofăt Damaris». Soțul ei se chemase Zamfirachi Damaris, biv Vel Clucer. Ea lăsase ca vechil pe Clucerul Ioniță Brezoianu, și erau zece luni de la plecarea ei. Moșiiile nu sunt ale ei, ci ale fetei, în vîrstă de cinci ani, ce

XLII.

Monsieur,

C'est un bonheur que la lettre du louable Divan est dattée du 23 juillet de l'année courante, un jour avant la conclusion de la paix; d'ailleurs, ce seroit un exemple affreux pour tous les habitans de la Valachie qui esperent une protection de la Cour Impériale et Royale, voyant que moi, au lieu d'être assistée, je viens d'être dépouillée de tous mes biens et de ceux de ma fille, contre le 1-er et le 8-me article du traité de la paix, par lesquels la Cour Impériale et Royale promet gracieusement l'assistance la

---

are. «Durch das unnütze Reisen in entlegene Ländern sie mehrere Gelder ohne Ursache abgeziehlet». Trebuie să se da un epitrop fetel și să se incredință acestuia și a verea mobilă ce a lăsat ea în țară. Logofătul se arată gata să face aceasta fără plată. Avea moșiiile în județele Buzău, Secuieni, Teleorman și Ilfov. Ioniță Damaris se adresează și el lui Kaunitz. Are tutela fetel, pentru că: «gedachte Frau ihre eigene Tochter, wenn sie bei ihr auferzogen und in Zeiten von der Mutter nicht abgesondert würde, auf eben solche Gedanken und Fusstappen die sie, wie allgemein bekannt, bisshero betreten, zu bringen und ohne Zweifel zu verleiten suchen wird». — Și Mitrowski prezintă, la 25 August, lui Tige pe Damaris. — ca pe un «gut denkender Mann».

plus efficace à ceux qui seront opprimés dans leurs païs, et un asile dans les États Impériaux et Royaut, après avoir vendu librement tous les biens situés dans les pays turques. Selon les conseils que Son Altesse Sérénissime Monseigneur le Prince de Kau-nitz et Son Excellence Monsieur le Baron de Herbert ont bien voulu me donner, j'ai eu la hardiesse de vous communiquer ma pensée, et en même temps vous prier de vouloir bien faire vendre tous mes biens; mais, comme l'affaire vient de prendre une autre tournure, je tâcherai de venir à mon but par d'autre voies, et, jusqu'à ce que je serai mise en possession de mes biens, l'auteur de cette résolution répondra de toute la perte qui pourra m'en arriver.

Il est bien triste pour tous ceux qui se trouvent dans la même situation que moi, que les boyars de la Valachie trouvent toujours un ascendant sur les chefs étrangers, pour continuer leurs ruses, chicanes, et injustices, dont ils sont accoutumés de la domination turque, mais qui ne leur réussira pas à mon égard.

Je me repens d'avoir eu tant de confiance en Votre Excellence, qui en a réellement abusé, et je m'en plaindrai partout, si la Cour Impériale et Royale ne daignera pas gracieusement réparer cette faute.

Je me proteste, au reste, avec la vénération
due à son rang et à ses mérites,
de Votre Excellence.

la très-humble et très-obéis-
sante servante :

MARIE CANTACUZENO, m/p.

Jassy, le 19 août 1791.

Copie în Archiva d-lui G. Gr. Cantacuzino.

DIN RAPORTURILE TRIMISULUI
BAVARES LA VIENA, STOYBERER,
CÂTRE ELECTOR :
SOLIILE LUI ȘERBAN-VODÁ CANTA-
CUZINO LA IMPERIALI.

I.

Viena, 6 Maiü 1686. Diser Tagen ist der Ungarische Groff Cziackj, welcher vor einer geraumen Zeit an die moldaw- und wallachische Fürsten abgeschickt worden ist, von dannen rearrivirt, und hat, sovil man in genere vernimbt, dem Kayl: Hoffe nichts widriges mit sich gebracht: die Particularitäten aber werden als dan erst zu hören seyn. nach dem Ihro Kayl: Maytt: zuvor die Relation von seiner Verrichtung wird gesehen seyn¹. — München, Staats-Archiv, K. Schur. 11/16, fo. 128.

II.

Viena, 4 Mart 1688. In dessen hat man von des eine zeitlang alhie subsistirenden Wallachischen Bischoffs in aller Stille gehaltenen Negotiation aniezo sovil erfahren, dass selber Fürst an dem Kayl. Hoffe verlangt habe damit die in seinem Fürstenthumb befindliche Pläze gegen der Donaw besezet, und

¹ Altä copie, fo. 130.

das Landtweiler aller¹ feindlichen Einbruch gesicheret werden mochte. Es geben auch die iüngstere auss 7-bürgen eingeloffene Schreiben, dass der General Caraffa zu Bewerckstelligung solcher Precaution albereits die Disposition machet. — Fo. 66 V^o.

III.

Viena, 15 Iulie 1688. Von den Wallachischen Fürsten und selbigen Ständten ist der Nicopolitanische Bischoff alss Primus Minister, nebenst den Generäln über selbige Landtmiliz, mit einem Gefolg von 20 Personen, alhie ankommen. Welche in der Leopold-Statt logirt seind, und dieser Tagen bey den Grafen Carl von Waldstein, Ihrer Mayt: der Röm: Kayserin Obristen-Hoffmeister, alss der mit disen Gesandten, in Zeit seiner von wegen Ihrer Kayl: Mayst: an den Königl. Polnischen Hoffe obgehabten Ambasciada in Bekänntschaft khomen were, Audienz gehabt. Und, obzwar deren Negotiation an noch in Geheimb gehalten wird, so vermuethet man doch, dass es nichts anderes betreffen werde, dan dass dieses Fürstenthumb gleich 7-bürgen, sich in Kayl. Devotion zu ergeben inclinire; so sich mit Negsten äusseren wird. — Fo. 206 V^o.

¹ Allen (F^o 69).

IV.

Viena, 1st August 1688. Alhie thuet der Kayl: Höffe mit denen anweesenden Wallachischen Deputirten die Conferenzen auch continuiren, und hoffet man, dass mit selbigen etwas favorables für die Christenheit khönne geschlossen werden. — Fo. 224.

V.

Viena, 8 August 1688. Nach dem numehr die Wallachische Deputirte von dem Kayl: Hoffe ihre Expedition erlangt haben, stehen selbige aniezo in procinctu von hinnen ihren Ruckweeg nacher deren Lande zu nehmen, ausser dass einer von selbigen noch eine Zeitlang alhie verblieben, und die fernere Ordre seines Principalns erwarthen wird: man haltet aber annoch in secreto, was mit selbigen tractirt und geschlossen worden ist. — Fo. 227 V°.

VI.

Viena, 7 Octombrie 1688. După scrisori din Belgrad, Veterani ar fi fost chemat de Archiepiscopul de Sofia. — Fo. 262.

VII.

Viena, 12 Decembre 1688. Vorgestern ist von denen Fürsten und Ständten auss der

Wallachey eine Gesandschafft mit einem zimblich grossen Gefolg, von 130 Personen und gegen 250 Pferdten, alhie angelangt, welche in commissis hat, mit dem Kayl. Hoffe der Winter-Quartiere und anderer, so gemeiner, alss particular Angelegenheiten halber, zu tractiren: dergleichen Gesandtschafft auch auss der Moldaw erwarthet wird¹. — Fo. 331.

VIII.

Viena, 30 Decembre 1688. Die Conferentien mit denen anwesenden Wallachischen Gesandten werden annoch continuiret². — Fo. 351.

IX.

Viena, 6 Februar 1689. Die alhie anwesende Wallachische Gesandte haben numehr die Abfertigung zu ihrem vnd des Hofs contento erhalten; dise werden aniezo von denen Ministris tractiret und mit Fleiss so lang aufgezogen biss man sehen wird, was der türckhischen Gesandten, welche auf negst künftigen Dienstag zur kayl. Audienz gelangen werden, Proposition seyn möchte, damit man dan pro re nota mit ihnen

¹ Aceiașt, fo 338.

² Si fo 353.

Wallachen die fernere Nothdurfft abreden könne. Weil auch eben dise Gesandte in Vorschlag gebracht, wie dass an einem in ihren Confinien angezeigten gewissen Orth zu Ihrer Kayl. Mayt. sondern Vortl eine real Vestung anzulegen, mithin die Wallachey von künfftiger türckischen Invasion zuversichert were,—also hat es der Kayl. Hoffe sovil lieber gehört, in deme hierdurch auch ihnen Wallachen selbst auf allen Fall die Correspondenz mit denen Türckhen abgeschnidten were. — *Ibid.*, 11/18, fo. 87 V^o.

X.

Viena, 13 Februar 1689. Die Wallachische Gesandte befinden sich annoch alhie, umb zu erwarthen, was¹ das oberwehnte negotium pacificationis für ein Ansehen machen werde², vmb nach selbigen einige Mesures nehmen zu können.— Fo. 44.

XI.

Viena, 24 Februar 1689. Die Wallachische Gesandte seind numehr völlig bey Höfe abgefertiget, welche dan hernegst ihre Abreiss von hinnen nehmen werden ; wie man redet,

---

¹ Wie, in versiunea de pe fo. 67.

² Sich anlassen möchte.

solle einige teutsche Miliz in selbigem Fürstenthumb ruckhen, vmb auf allen Fall, da der Frid mit der Porten nicht erfolgen möchte, sich mit selbigen national Völckhern zu coniungiren und zugleich wider den allgemeinen Feindt agiren zu können. — Fo. 52 V^o.

**INSCRIPTIÍ MORMÍNTALE
CANTACUZINEȘTÍ
ÎN BISERICA DE LA COTROCENÍ**

I.

† Suptă aciastă marmură zace țărăna lui Mateiū b[i]v V[e]l Agă, feitorul bătrânului Costandin Cantacuzino b[i]v V[e]l Post. și al Eliniī, featei bătrânului Șerban Basarab Voevod; pre carele încă în floarea vărtutei și a bărbății lui cruda moarte l-aă stins, și nu puține lacram[ă], nu mică jale tot roduluă lui și la toții căți l-aă conoscut aă lăsat; căci știut, blanduă, milosărd și pururea cu frica lui D[u]mnezeu, toții anii lui 37, ce aă avut, i-aă trecut; și s'aă săvărsit 'n al șaptelea an al Domnii frăține-său Șerban Voevod; na Dechemvrii 28, leat mira 7194, 1690 (*sic*).

II.

Supt aciastă marmură odihnesc oasele a luminatului bun creștin Io Șerban Cantacuzino Voevodă, nepotul răposatului Șerban Basarabă Voevodă, pre carele milindu-l Dumnezeu cu Domnia aceștii țărăi, de aă domnit 10 ai și aă chivernisitu țeara bine și vredniceaște cu totu cinstit neamul lui, apărându-o de toții vrăjmași; întru

carea iară de la D[u]mn[e]zeū ne (!) i se-aș săvărșit viața cu cinste aici, la Scaunul Domnii lui, lăsându-ș țeara iară la cinstiți bun chivernisitor, neamul lui, întreagă și cu pace bună. A căruia i-aș fostă vicia de ană 54¹, și aşa s'aș pristăvit întru Hs. la Octom. 29, lt. 7197; 1689.

III.

Supt aciastă marmură zace țerina lui jupan Iordachie Cantacozino Vel Spatariū, feciorul bătrânului Costandin Cantacuzino biv Vel Postelnic, carele cu cinste, cu bune faceri și cu toate ceale căzute, ce unul bl[a]-gorodi. și de mare neam ca aceluia s'aș cuvenit, toată vicia lui aș trăit. Deci, sosindu-ș clasul, s'aș plătit și el datoria cea de obște la anul de la Spăseniia Lumii 1692 Iun. 8, umplând vîrstă de ană 41, și răpăosând în zilele nepotul său de soră Io Costandin Băsărabă Voevodă; aice, la mănăstirea Cotrocenilor aducându-se, s'aș astrucătă la anul de la Zidirea Lumii 7200, meașeta Iunie 8.

---

¹ Această vrîstă nu s'ar potrivi cu data ce am atribuit în «Despre Cantacuzini», p. LX, căsătoriei lui Constantin Cantacuzino. Un mai puternic argument pentru coborârea ei cu cîțva în trecut ar fi acesta: Stanca Brincoveanu, mama lui Constantin-Vodă, era fîica Postelnicului Cantacuzino, și Constantin avea la suirea sa pe tron vre-o 84 de ani, deci era născut pe la 1660. V. Del C'hiaro, p. 147.

IV.

Fev. 25, 7223. Radul Spătarul, părăsind lumea cea trecătoare, în floarea vârstii, și-a ușat partea vecuitoare, pre sotnecul cel lăudat, având firescă părinte pre Costandin Cantacuzino, bogatu întru minte. Multă întristare a ușat adus a lui jalnica moarte lui Ștefan-Vodă, frăține-său, celuī deplin în toate, care aici l-a ușat astrucat cu cinste frumoasă, cu pompă mare l-a ușat domnilor; cuvioasă jale soții lui lăsind și tănguri nespuse. Pre Dumnezeu dar să-l rugăm în veacă să-l odihnească și, la Împărația sa viind, să-l pomenească.

V.

În floarea tinereților, în vîrstă voinicie cumplită moarte a ușat răpit din cinstea boeriei pre tinerel Costandin, odrasla cea aleasă a Raduluī biv Vel Spătar. Oh jale tenuioasă! Din rodul cantacuzinescu trăgându-ș nemurirea, aici cu cinste astrucat, ca pentru pomenire; doă zeci și doi de ai fiindu; pre-a lui maică a ușat pătimindu; leatul cel de la Hristos o mie șapte sute trei întregi și doao zeci; lăsând suspinuri multe neamului său și maică-sa întristăciune mare și lacrami de-a pururea, fără de încetare. Hristoase Dumnezeule, varsă-ți milostivirea de-i odihneaste sufletul, denu-ți tu măntuirea; 1729.

TABLA CUPRINSULUI.

	Pag.
16 August 1453. Dogele Venetiei către ducele Cretei, despre o reclamație bănească a lui Teodor Spandoni Cantacuzino	1.
Novembre 1452. Bailul venețian la Constantinopol, Francisc Civrano, către același, pentru aceiași reclamație	1.
16 Maiu 1454. Atestat de serviciu dat de bailul venețian la Constantinopol, Baptist Gritti, lui Mihai Cantacuzino	2.
11 Iunie 1490. Bailul venețian la Constantinopol, Omfred Giustiniani, către guvernul cretan, trimițind un act relativ la o reclamație a lui Alexe Cantacuzino	3.
29 Iulie 1489. Evreul Francisc Sanguinazzo dă un sinet lui Alexe Cantacuzino	3.
26 Februar 1490. Sinet al aceluiași Francisc, în care pune între chizești și pe Alexe Cantacuzino	4.
31 Iulie 1489. Sinet al aceluiași, punând chizeș pe Manuil Spandoni Cantacuzino . . .	5.
27 Februar 1491. Bailul venețian la Constantinopol către guvernul cretan, pentru că lui Sanguinazzo i s'a plătit o datorie de Cantacuzino și Chiassiti	5.
29 Iulie 1489. Francisc Sanguinazzo se îndatorește a finna poia o sumă împrumutată de la doi Evrei.	6.
Sec. al XVI-lea. Marele-Vornic Dragomir dă un zapis pentru niște vii la Ștefănești . .	7.

	Pag.
* 25 Decembrie 1634. Matei-Vodă întărește lui Constantin Postelnicul Cantacuzino satul Sărata	7.
10 Iulie 1646. Același Domn întărește mănăstirii Vieroșul satul Bezdead, ce fusese al familiei din care se coboară Elina lui-Constantin Cantacuzino	8.
27 Februar 1659. Neagul Bănescu dă o moșie lui Mareș Băjescu	10.
29 Mai 1659. Hriza Băleanul (Popescul) dă mănăstirii Ostrovului moșie la Pieptesti .	10.
23 Februar 1660. Elinca, fica Ancuțil și neapoa de soră a Ilinei Cantacuzino, dă verel sale, tot Ancuța, Vistiereasa, partea ce are în viile de la Ștefănești	9.
13 Mart 1660. Gheorghe Ghica întărește lui Serban Cantacuzino niște Tigani	11.
28 Ianuar 1661. Vinzare de vie lui Constantin Cantacuzino, din partea filor lui Arvat Spătarul	60.
4 Decembrie 1662. Grigore Ghica întărește lui Constantin Cantacuzino cumpărăturile-I la Ștefănești.	60.
Pe la 1663. Formă pregătitoare a hrisovului domnesc ce e să se dea lui Drăghici Cantacuzino pentru toate moșiile lui	11.
23 Ianuar 1663. Un «unchiaș», vinde acelaiaș boier moșia sa la Poienari	60.
20 Iulie 1664. Un Buzoian vinde Ilinei Cantacuzino o moșie	61.
15 Septembrie 1664. Vinzare către Elina Domnița Cantacuzino, la Poienari.	62.
1664-5. Patriarchul de Constantinopol întărește regulamentul călugăriei făcut de Radu Leon supt presiunea partidelor conduse de Cantacuzini	61.
8 Ianuar 1665. Radu Leon face o întărire Cre-	

	Pag.
țuleștilor, dintre cari Radu e ginerele lui Constantin Cantacuzino	63.
28 Mart 1666. Vinzare la Ștefănești lui Stroe Leurdeanul, dușmanul acelui și Constantin Cantacuzino	63.
3 April 1666. Radu Leon întărește lui Dră- ghici Cantacuzino satul Dragomirești, &c. a.	63.
14 April 1666. Ștefan, Mitropolitul Țerii-Ro- mânești, arată nevinovăția lui Constantin Postelnicul Cantacuzino	65.
24 April 1666. Radu Leon dă un hrisov de privilegiil Coziei, în sensul cerut de boierii de țară	46.
Mențiune, într'un catastif de moșii, a impăr- țelii făcute între fiil ei de Elina Cantacu- zino la 1-iü Septembrie 1667.	69.
1-iü Septembrie 1667. Împărțire de moșii fă- cută de Elina Cantacuzino între fiil ei . .	83.
8 Septembrie 1667. Radu Leon declară nevino- văția lui Constantin Postelnicul Cantacu- zino	70.
18 Septembrie 1667. Împărțirea de averi teri- toriale, făcută filor ei de Elina Cantacu- zino	42.
7 Februar 1668. Radu Leon întărește Canta- cuzinilor moșiiile lor	72.
21 April 1669. Teodosie Mitropolitul Țerii-Ro- mânești dă carte de blestem pentru a se mărturisi vinovații de omorul lui Constan- tin Postelnicul Cantacuzino	75.
18 Iunie 1669. Antonie-Vodă își dă hotărîrea în privința acestui omor.	77.
18 Iunie 1669. Același act, dat din partea boierilor	82.
1670-1. Zapis al lui Radu Dudescu către sora sa	95.

	Pag.
25 Iunie 1672. Elina Cantacuzino face o vînzare către Radu Șirbei	93.
12 Octombrie 1672. Elina Cantacuzino dă zapisul de răscumpărare Românilor din Bezddead.	97.
18 Iunie 1677. Vinzare către Radu Dudescul .	98.
16 Iunie 1677. Vinzare lui Stroe Leurdeanul, devenit călugărul Silivestru	98.
22 Maiu 1679. Vinzare Doamneli Maria Cantacuzino	98.
23 Maiu 1679. Vinzare lui Hrizea Popescu .	99.
9 August 1679. Ordin al ispravnicilor de Scaun din București	99.
14 Ianuar 1680. Neacșa Dudescu dă un sinet. Februar 1680. Ioan Cariofl, Mare-Logofăt al Bisericii din Constantinopol, arată că a primit în deposit două sipete de la Șerban-Vodă.	100.
4 Novembre 1680. Vinzare către nepotul de fiu al lui Stroe Leurdeanul.	100.
6 Novembre 1680. Șerban-Vodă face o milă domnească Mănăstirii de un Lemn. . . .	102.
* 1-iu Septembrie 1681. Diata Elinei Postelnicesei Cantacuzino.	104.
26 Mart 1682. Mihu al lui Dinu către Constantin Cantacuzino Stolnicul, cu mulțamiri și urări.	100.
12 Februar 1684. Proces al Neacșăi Dudeasca.	110.
8 Mart 1684. Mărturie pentru o cumpărătură a lui Radu Golescu, cu mențiune de Bălăceni, Brneoveni și Leurdeni	110.
15 Maiu 1687. Vinzare de vie a Neacșăi Dudeasca	111.
25 Mart 1688. Șerban-Vodă întărește lui Radu Golescu viile de la Golești.	111.
Inainte de 1688. Călugărul de la Atos mulțămesc lui Șerban-Vodă pentru Cotroceni. . .	113.

	<u>Pag.</u>
Alt act asemenea	115.
Innainte de 1688. Din testamentul Spătarului moldovean Iordachi Cantacuzino	119.
* După 1688. Declarație a lui Teodosie Mitropolitul Ungrovlachiei în privința diatei Elinei Cantacuzino	123.
* După 1688. Ștefan, duhovnicul Elinei Cantacuzino, face o declarație în privința diatei acesteia	131.
1-iu Maiu 1689. Constantin-Vodă Brincoveanu face o întărire lui Mihalcea Cindescu.	112.
* De la 1689. Ștefan, duhovnicul Elinei Cantacuzino, declară în ce împrejurări a presinat ca falș diata Elinei Cantacuzino.	112.
* 1691. Declarație a lui Calinic, patriarch de Constantinopol, în privința diatei Elinei Cantacuzino.	169.
* Ianuar 1691. Dionisie, patriarch de Constantinopol, face și el o declarație în privința diatei Doamnei Elina	146.
* Mart 1691. Dosoftei, patriarch de Ierusalim, face o declarație în aceiași privință	137.
* Iulie —. Altă declarație a lui Dionisie	149.
1691—2. Stanca din Ogrăzeni, fica lui Pavla-chi Banul, vinde lui Șerban Vlădescu ocina ei din Ogrăzeni, pe care o înstrăinase în-tăiu, impotriva obiceiului, față de Mihai Cantacuzino.	153.
17 April 1692. Socoteală între Mihalcea Vel Pitar și Radu Dudescu	154.
* Iulie 1693. Declarație a lui Dionisie, patriarch de Constantinopol, în privința diatei Elinei Cantacuzino.	159.
* 7 August 1696. Testament al lui Constantin Căpitanul Filipescu, cuprinzând și ocine cantacuzinești.	161.
* 9 Ianuar 1697. Testamentul lui Radu Pitar	

	Pag.
Crețulescu, pomenind și pe Marica Filipeasca, înrudită cu Constantin Postelnicul Cantacuzino	164.
19 Noembrie 1698. Constantin Brincoveanu răspunde la niște cereri de avere și venituri ale vărului său Beizadea Gheorghe.	167.
* Mart 1702. Altă declarație a patriarchului Dosoftei	141.
* 31 Mart 1712. Constantin Brincoveanu întărește lui Vlad Filipescu moșia din Măgureni, ce-i fusese încălcată de Șerban Vornicul Cantacuzino și pe care o stăpinise apoi cel trei filii lui Pirvu, fratele lui Șerban.	166.
* 6 Maiu 1715. Ștefan-Vodă Cantacuzino întărește lui Constantin Filipescu moșia de la Măgureni, ce o are de la tatăl său Vlad.	175.
10 August 1715. Safta Crețulescu arată că Radu Dudescu și-a plătit datoria ce avea față de dinsa	176.
* 14 Iulie 1717. Pașaport imperial pentru «contele Constantin Dudescu Cantacuzino», fiul pribegiei al Mariel Dudescu, fica lui Constantin Stolnicul.	176.
* 14 Iulie 1717. Forma latină a aceluiasi	177.
* 15 Ianuar 1719. Testamentul lui Matei Crețulescu.	198.
29 Iunie 1719. Testamentul Saftei, văduva lui Constantin Stolnicul Cantacuzino	177.
* 1-iu Iulie 1720. Mihai, fiul Spătarului Mihai Cantacuzino, împrumută o mie de taleri de la Pantazi Primicherul	183.
* 10 Iulie 1720. Mihai, fiul Spătarului Mihai Cantacuzino, numește ca procurator al său la Curtea din Viena pe doctorul Mihai Schendos Vanderbeck	182.
* 1-iu Ianuar 1725. Radu și Constantin, filii lui Ștefan-Vodă Cantacuzino, numește ca procu-	

	Pag.
rator al lor în Venetia pe un Panaiot «di Poppa»	192.
* 26 August 1729. Regele August al Poloniei recomandă dogelul Venetiei pe Doamna Păuna Cantacuzino	194.
* 21 August 1734. Împăratul recunoaște titlul de principi țărăilor Radu și Constantin Cantacuzino	194.
* 1-iü Februar 1735. Împăratul permite lui Radu Beizadea Cantacuzino să funcționeze ca Mare Maestru al Ordinului Constantinian	195.
* 1-iü Septembrie 1743. Radu Cantacuzino, fiul lui Ștefan-Vodă, face cavaler al Ordinului Constantinian pe baronul Augustin de Abschätz	195.
* 28 August 1746. Stanca, văduva lui Radu Cantacuzino, fiul Stolnicului, vinde nepoatele sale Smârăndița Bălăceanu muntei Florești, Ungaria Ursului și, în parte, Răzoarele, precum și satul Comarnicul.	212.
* 7 Februarie 1760. Șerban Cantacuzino, fiul lui Constantin Postelnicul, vinde lui Mihai Visierul, vărul său, Măgurenil	213.
* 20 Decembrie 1775. Mihai Cantacuzino vinde părți de moșie Maricăl, nepoatele sale și soția lui Constantin Hrisoscoleu	215.
* 14 Septembrie 1793. Alexandru-Vodă Moruz hotărăște să se restituie lui Constantin și Iordachi, Cantacuzinii din Măgureni, moșile căle se luase de Nicolae-Vodă Mavrogheni și se dăduse biserică Zoodochos Pygè	216.
* 21 August 1793. Hotărire domnească de a se măsură moșia Măgurenil, unde Hrisoscoleu are pretenții asupra Cantacuzinilor	223.
* 24 Iunie 1804. Domnul hotărăște contra lui Constantin Călinescu, care făcuse proces fraților Cantacuzini tot pentru Măgurenil .	224.

	<u>Pag.</u>
* 20 Iulie 1804. Domnul hotărște în procesul lui Ioniță Racotă cu aceiași, pentru părți din numita moșie	226.
* 11 April 1809. Divanul muntean cere Agenției Austriace să dea un atestat de origine lui Grigore Cantacuzino, ce merge pentru invățături la Viena, unde i se afă fratele Costachi	230.
* 11 April 1809. Mărturisirea Divanului muntean, tradusă și întărită de Agenție . . .	230.
* 19 Decembrie 1824. Împărțire a averilor părințești între frații Costachi și Grigore Cantacuzino	233.
Nouă documente, predate în Colecția d-lui G. Gr. Cantacuzino și în Arch. Statului, fondul Cotroceni.	237.
18 April 1581. Întărire a lui Vlad Voievod către Drăghici Vel Vornic și fiil, ce aș moșie la Calea Baiului	239.
* 4 Mai 1657. Neacșa Bâneasa din Măgureni face o învoială pentru niște Țigani cu fiil ei.	239.
1-iu August 1660. Radu Năsturel cedează, din parte-lui, lui Constantin Postelnicul Cantacuzino moșia Pietrile	240.
1-iu August 1660. Gheorghe-Vodă Ghica dă lui Constantin Postelnicul Cantacuzino aceiași moșie	241.
Ianuar 1661. Grigore-Vodă Ghica întărește satul Pietrile lui Constantin Cantacuzino . .	242.
30 Noiembrie 1665. Radu-Vodă Leon întărește Elinei Cantacuzino acest sat	242.
26 Februar 1666. Vinzare de loc de casă în București către Șerban Cantacuzino . . .	243.
10 Mai 1669. Antonie-Vodă dă un hrisov pentru școala din Cimpulung.	243.
7 August 1639. Aceeași întărește lui Șerban Cantacuzino muntele Buceaciul	244.
20 Februar 1670. Ilina Părdeasca mărturisește	

	<u>Pag.</u>
că a vîndut satul Hereștiil lui Șerban Cantacuzino	244.
28 Mart 1670. Antonie-Vodă dă un hrisov pentru școala din Cimpulung	244.
6 August 1670. Antonie-Vodă întărește un loc din București lui Șerban Cantacuzino . . .	245.
20 Noiembrie 1670. Banul Mareș către un locuitor din Țigănești, pentru o afacere . .	246.
Maiu 1672. Elina Cantacuzino vinde satul Pietrile lui Radu Năsturel	246.
17 Maiu 1679. Radu Năsturel trece satul Pietrile lui Șerban Cantacuzino	247.
20 Mart 1681. Tudor Greceanu se înțelege pentru niște Țigani cu Șerban-Vodă	248.
23 Decembrie 1682. Safta Hăbășescu vinde niște Țigani Cotrocenilor	248.
10 Octombrie 1685. Vinzare a moșiei Glodeanul către Maria Doamna a lui Șerban-Vodă.	248.
22 April 1679. Vinzare la Bozieni lui Radu Cantacuzino.	249.
29 Noiembrie 1699. Vinzare în Berileasca, lui Toma Cantacuzino	249.
18 Decembrie 1706. Vinzare la Bozieni către Radu Cantacuzino	249.
8 Iunie 1709. Maria lui Iordachi Cantacuzino face o danie la Sărata, Cotrocenilor . . .	249.
1-iu Ianuar 1712. Vinzare la Bozieni, din partea lui Vintilă Bucșanul, către Radu Cantacuzino	250.
16 Iunie 1715. Stanca, văduva lui Radu Cantacuzino, face danie, la Bozieni, Cotrocenilor	250.
24 Ianuar 1720. Nicolae Mavrocordat dăruiește lui Iordachi Crețulescu partea din Breaza a Cantacuzinilor haini: Gheorghe beizadea și Toma	251.

	Pag.
1-iū Mart 1731. Act relativ la mănăstirea Mărgineni, cu trei mărturii de Cantacuzini	251.
1-iū Maiū 1787. Constantin Ramadan, soțul Mariel Cantacuzino, dă două moșii Cotrocenilor	251.
25 Iunie 1787. Constantin Antioh Cantemir dă o Tigancă la Cotroceni	252.
5 Mart 1751. Vinzare de munți, din partea lui Șerban Cantacuzino, către văru-său Mihai	252.
4 Maiū 1758. Iordachi Cantacuzino și alții fi ai lui beizadea Gheorghe dău moșia Rusil către mănăstirea Cotroceni	252.
* 18 Ianuar 1762. Vistierul Mihai Cantacuzino cumpără moșie la Comarnic	253.
* 20 Decembrie 1776. Generalul Mihai Cantacuzino vinde munți și moșii unei persoane necunoscute.	253.
* 28 Iunie 1775. Victoria Cantacuzino, cu familia ei, se înțeleg pentru niște munți cu generalul Mihai	255.
* 18 Februar 1776. Judecată între sătenii din Comarnic și vechilul generalului Cantacuzino	257.
* 18 Februar 1778. Urmare a procesului.	258.
<i>Documente străine, relative la familia Cantacuzino, mai ales din Archiva de răsboiu din Viena . . .</i>	259.
* 27 Maiū 1670. Articol din hotărîrile unei diete ardelene: pentru primirea Cantacuzinilor între nobiliș principatului	261.
* 30 April 1707. Cancelariul Golovchin către Mihai Cantacuzino, culanude pentru credință	262.
* 30 Iulie 1707. Același către Toma Cantacuzino, cerindu-l știri de pe la noi	263.
* Mart 1711. Constantin Stolnicul Cantacuzino cere un pas imperial	263.
* 12 Mart 1711. Pas imperial pentru Constantin Stolnicul	264.

	<u>Pag.</u>
* 25 Mart 1712. Țarul Petru către Mihai Cantacuzino, mulțămindu-l pentru rivna de a-l servi	265.
* 25 Mart 1712. Golovchin către același, cerindu-l să ajute răscoala creștinilor de peste Dunăre	265.
* 26 Mart 1712. Același către Toma Cantacuzino, cu același scop	268.
* 17 April 1712. Raport al generalului Stainville în privința averilor reclamate de Mihai Cantacuzino de la contele Mihai Mikes. 283 n.1.	
* 26 April 1712. Golovchin către Mihai, Cantacuzino, invitându-l să corespundă cu rudele sale din Tara-Românească în vederea războiului viitor	273.
* 1712. Sinet al lui Mihai Apaffy al II-lea, pentru un împrumut către Constantin-Vodă Brincoveanu.	274.
* 28 Iunie 1712. Mihai Spătarul Cantacuzino către generalul comandant al Ardealului, pentru reclamația de moșii ce are față de contele Mihai Mikes.	274.
* 4 Iulie 1712. Generalul comandant al Ardealului, Stainville, către Consiliul de Războiu, în afacerea împrumutului lui Apaffy . . .	277.
* 6 Iulie 1712. Trei nobili ardeleni dați mărturie, ca judecători regali, în afacerea moșilor lui Mikes	278.
* 18 Iulie 1712. Raport al lui Stainville în această afacere	283 n.1.
* 8 Decembrie 1716. Ștefan-Vodă Cantacuzino felicită pe Împăratul și pe Eugeniu de Savoia la serbători	284.
* 24 Iunie 1716. Eugeniu de Savoia raportează Împăratului în privința măsurilor ce trebuie luate în afacerea moștenirii ardelenе a lui Ștefan Cantacuzino.	284.

	<u>Pag.</u>
* 28 Septembre 1716. Intervenția Papel pe lingă Împăratul pentru Doamna Păuna, văduva lui Ștefan-Vodă	285.
* 1717. Petiție către Împărat a Doamnei Păuna, care cere a fi ajutată	286.
* 25 April 1717. Eugeniu de Savoia rapor- tează Împăratului în privința cererii făcute de Păuna ca Domnia munteană să se dea fiului ei Radu	287.
* 14 Iulie 1717. Consiliul de Războiū rapor- tează Împăratului în privința cererilor Păunel	289.
* 1718. Radu Cantacuzino, fiul lui Ștefan- Vodă, către Împărat, arătind dorința lui de a servi Casa de Austria	290.
* 3 Septembre 1718. Extras din cererea către Împărat a boierilor munteni pribegi, cari doresc ca Domn pe beizadea Gheorghe Can- tacuzino	291.
* 26 Maiu 1724. Împăratul german ieșe supt o- crotirea sa familiei lui Ștefan-Vodă . . .	292.
* 1726. Fiil lui Ștefan-Vodă Cantacuzino cer Împăratului a li se mai mări pensia . . .	292.
* C. 1726. Gheorghe Banul Cantacuzino se roagă Împăratului a nu fi scos din demni- tatea sa	293.
* 23 Februar 1726. Consiliul de Războiū arată Împăratului ce trebuie făcut cu Gheorghe Cantacuzino la schimbarea administrației oltene	295.
* 23 Iulie 1726. Fiil lui Ștefan-Vodă Cantacu- zino cer de la Eugeniu de Savoia creșterea pensiilor lor.	297.
* 31 Iulie 1726. Consiliul de Războiū face ra- port Împăratului în privința cererii filor lui Ștefan-Vodă Cantacuzino	299.
* 14 Septembre 1726. Împăratul acordă o si-	

	<u>Pag.</u>
tuație militară Banului Gheorghe Cantacuzino	299.
* Februar 1727. Împăratul casează creșterea pensiei fraților Cantacuzino	300.
* Mai 1727. Hotărire a Cancelariei Austriei-de-jos în afacerea unor acte luate de la frații Cantacuzino	300.
* 31 August 1733. Raport către un consilier de Curte, asupra unor moși reclamate de frații Cantacuzino.	300.
* 9 August 1736. Raport al Consiliului de Războiu în privința cererii lui Radu Cantacuzino de a fi numit cap al regimentului iliric.	301.
* 20 Septembrie 1736. Numirea în această calitate a lui Radu.	304.
* 22 Februar 1771. Printul Alexandru Viazemscov către un Petru Ivanovici, recomandându-l pe cel doi trimiș al Terii-Românești.	304.
* 24 Iunie 1771. Feldmareșalul Romanțov către Mitropolitul muntean, cu plingeri pentru intrigile ale voitorilor de rău și indemnură de credință	305.
* 13 August 1771. Același către boierii munteni, arătindu-li că n'au de ce să se teamă din partea Turcilor	306.
* 24 Februar 1788. Raport al baronului de Rall, despre sosirea la el, în Ardeal, de pribegi munteni și starea războiului la hotare	309.
* 22 Februar 1788. Raportul, anexat la precedenta, al comandanțului corpului austriac ce a pătruns în Țara-Românească, sprijinit de Constantin Cantacuzino și alți boieri munteni	310.
* Ianuar 1790. Ioan Cantacuzino cere Imperialilor să fie numit comandanț pe Ardeal.	314.
* 1790. Raport asupra acestelui cererei	314

Pag.

1791. Maria Cantacuzino, văduva lui Zamfirachi Damaris, fiica lui Matei fiul lui Iordachi Beizadea, cere Imperialilor voia de a se aşeza la dinşil	316.
* 1791. Rapoarte și cereri în această privință.	317.
* 19 August 1791. Maria Cantacuzino Damaris se plinge generalului comandant Mitrowski că el i-ar fi sprijinind dușmanii . . .	318.
<i>Din raporturile Trimisului bavarez la Viena, Stoyerer, către Elector: solile lui Serban-Vodă Cantacuzino la Imperiali.</i>	321.
6 Maiu 1688: despre sosirea lui Ladislas Csáky din Țara-Românească	323.
4 Mart 1688: despre propunerile aduse de la Serban-Vodă de Anton Stefani, episcop latin de Nicopol	324.
15 Iulie 1688: despre noua sosire a lui Stefani, cu un boier muntean	324.
1-iu August 1688: despre negocierile ce se urmează cu Trimișii munteni	325.
8 August 1688: despre apropiata plecare a Trimișilor munteni	326.
7 Octombrie 1688: despre chemarea de către Stefani, a generalului Veterani, în Țara-Românească	325.
12 Decembrie 1688: despre sosirea unei noi soliș muntene	325.
30 Decembrie 1688: despre negocierile cu această solie	326.
6 Februar 1689: despre apropiata ei întoarcere	327.
13 Februar 1689: despre soliș munteni, ce n'aș plecat încă	327.
24 Februar 1689: despre siguranța plecăril apropiate a solilor	327.
<i>Inscripții mormintale cantacuzinești în biserică de la Cotroceni</i>	329.
28 Decembrie 1695. Inscriptiă de pe mormin-	

	<u>Pag.</u>
tul lui Matei Cantacuzino	381.
29 Octombrie 1688. Inscriptia de pe mormintul lui Șerban-Vodă.	382.
8 Iunie 1692. Inscriptia de pe mormintul lui Iordachi Cantacuzino	382.
25 Februar 1715. Inscriptia de pe mormintul lui Radu Cantacuzino	388.
1729. Inscriptia de pe mormintul lui Constantin, fiul precedentului	388.

INDICE DE FAMILII ȘI PERSOANE

A

- Adrianopol (Clement, archiepiscop de), 202.
Alexandru-Vodă-Mircea, 155.
Alexianu, 111.
- Ancuța, fiica lui Radu Șerban, 9-10.
Andoca, 49.
Antiochia (patriarch de), 9.
Arvat, 80.

B

- Bădeanul, 110.
Băjescu, 10, 60, 64-5, 69, 75, 82, 243, 245-6.
Bălăceanu, 69, 99, 110, 212, 214, 234, 255.
Băleanu, 8, 24, 60, 63-5, 69, 75, 82, 245-7.
Balș, 121, 255.
Băhescu, 10.
Bașotă, 123.
Berelescu, 69.
Bitu, 228.
Brăiloiu, 154.
Brătășanu, 164.
- Brezeanu, 209.
Brezoianu, 249, 317 n. 1.
Brîncoveanu, 60, 75, 82, 96, 99, 110-1, 128, 146-7, 153-4, 166-9, 172-3, 210, 214, 222, 225, 242, 274, 285.
Bucoveanu, 7.
Bucșanu, 96, 242, 249-50.
Buicescu, 14.
Buzău (episcop de), 64, 66, 82-3, 254-5.
Buzescu, 24.
Buzinca, 8, 11, 22, 28.

C

- Călinescu, 213.
Cantemir, 262.
- Cariofil, 96-7.
Chefala, 165.

- Cîmpineanu, 313.
Ciorogirleanu, 23, 154.
Cocorescu, 96, 104, 165.
Colțea, 11.
Constantinopol (patriarhul de), 38-5, 145, 149 și urm., 158 și urm., 169 și urm., 172, 175.
Contescu, 176.
Corbeanu, 96, 111, 147, 154, 173, 205, 241.
- Cornățeanu, 8, 20-1, 55, 93.
Costachi, 121.
Costescu, 234.
Cozleanu, 38-9.
Craiovești, 97.
Crețulescu, 10, 60, 69-5, 69, 75, 82, 95, 98-9, 166, 176, 198 și urm., 222, 232, 243, 245-6, 255-6.

D

- Damaris, 316-7 și n. 1.
Darie, 203.
Doicescu, 82, 69.
Dragomir Vornicul, 7.
Drosul, 99.
- Duca, 248.
Dudeșcu, 95, 98-100, 110-1, 154-5, 166, 175-7, 212, 249, 255, 257.

F

- Fârcășanu, 226.
Fertescul, 229.
Filipescu, 8, 11, 21-2, 29, 44, 68, 72, 82, 96, 155 și urm., 161 și urm., 217, 222, 232, 242-5, 248, 255-7.
Florescu, 20-1, 63.

G

- Gănescu, 20.
Ghica, 65, 222, 234, 241-2, 247, 255.
Ghețea, 65, 82, 122.
Ghiorma, 23, 34.
Giani, 809.
- Golescu, 96-7, 111, 154, 164-5, 176.
Grădișteanu, 10-1, 60, 65, 98, 104, 111, 246-7.
Greceanu, 13, 244-5, 248, 255.
Guliano, 251-2.

H

- Hăbășescu, 248.
Hangerli, 222.
- Hrisoscoleș, 215 și urm., 223 și urm., 255.
Hurmuz, 132-3.

I

- Ierusalim (patriarchă de),
129, 137 și urm., 145-6,
148, 151-2, 170, 178.   Iolăș, 122.
                                  Ipsilanti, 226 și urm., 258.
                                  Izvoranu, 154.

L

- Leurdeanu, 11, 60, 69, 89
    și urm., 77 și urm., 98,
111, 129, 242-4.   Ludescu, 55-6, 75, 95, 128.

M

- Mălăescu, 191.
Manu, 11, 178, 222, 242.
Mavrocordat, 200, 204, 251.
Mavrogheni, 218-9.
Merișanu, 165.
Mihalcea, 154-6.
Mîrzaea, 28.   Mitropolitul munteni, 9,
                          55, 64-9, 88, 200, 215, 231,
                          304.
Moimăscul, 119.
Moruzi, 218 și urm., 226.
Movilă, 9, 228.
Mujescul, 24.

N

- Năsturel, 63, 65, 75, 82,
96, 104, 240-1, 248-8.   Notara, 129-30.

P

- Paladă, 222.
Părdescu, 244.
Pârvulești, 42.
Pavlachi Banul, 153-4.
Philitis, 232.
Pisoschi, 128.   Poienaru, 25.
                          Popescu, 10, 69, 89, 96,
                          98-100, 111, 243-7.
                          Prășcoveanu, 217, 230-1.
                          Primicheriul (Pantazi),
                          184.

R

- Racotă, 226 și urm., 233.
Racoviță, 95, 222, 255-6, 277.   Ralet, 222, 231, 234.
    Ramadan, 251-2.

Rîmnic (episcopul de), 64, 66, 82-3, 255.
Rudeanu, 9, 10, 18, 24, 40-2.

Ruset, 210.
Rustea, 154.

S

Schina, 222.
Secuianu, 68-5, 75, 96, 243.
Şerbănescu, 11. V. Ru-deanu.
Slătineanu, 255.
Sofialiu, 68-5, 69.
Spandoni, 1, 4, 5, 6.

Stăncescu, 38.
Ştefan (duhovnicul Elinei Cantacuzino), 145, 173.
Şirbel, 95-6, 128, 154.
Şircea, 121.
Şufariul, 111.

T

Tâlmaciû, 120.
Teodosie (Mitropolit), 75

şi urm., 82-3, 98, 123 și urm., 132, 136, 142, 147.
Trapezuntios, 300.

U

Udrişte Banul, 267.

Urdăreanu, 111.

V

Văcărescu, 95, 206, 222, 231, 255-6.
Văleanu, 104, 111.
Vanderbek, 182-3.
Varlam, 256.

Vărzariul, 80.
Vataşe, 217.
Vernescu, 28.
Vidin (episcopul de), 68.
Vlădescu, 111, 153-4.

INDICE DE MOȘI, SATE ȘI ALTE LOCALITĂȚI

A

- Afumați, 88.
Argeș, 17, 68, 231.

Arnota, 69, 83.

B

- Băbăican, 119.
Băbeani, 81.
Băicoiu, 257.
Bal dovinești, 12.
Bălișoara, 26-7.
Balotești, 211.
Băltați, 43-4, 86, 119, 125,
155, 171, 257.
Bălișoara, 59, 301.
Bâncești, 203.
Bâneasa, 317 n. 1.
Bânești, 87.
Bârbulești, 209.
Bârbulețul, 207-8.
Bârcanul, 228.
Bârtești, 58, 78, 92, 164.
Berileasca, 249.
Bertești, 56.
Bezdead, 38-9, 58, 73.
Bicleș, 73, 91.
- Bișoara, 25.
Bistrița, 61-2, 83.
Bordean, 39.
Bozien, 22, 218, 249-50.
Brăgărești, 163, 218.
Brânești, 72.
Brașov, 180, 182-4, 284, 310.
Brătian, 289.
Brătulești, 18.
Breaza, 87, 251.
Brebui, 15, 163.
Buceaciul, 244.
Buciumen, 163, 204.
București, 22-3, 32, 60, 34,
38, 110, 129, 146, 160,
166, 178, 203, 219-20, 222,
243-6. (Colțea), 257.
Buda, 218.
Buteni, 207.
Buzău, 61, 231.

C

- Căcănașul, 73.
Căldărești, 57, 82, 164.
Căldărușani, 69, 83.
Calea Baiului, 239.
Călienți, 92.
Călinești, 16-8, 23, 34, 36,
    44, 86, 125, 171, 213.
Călinești, 205.
Călugăreni, 15-6.
Căminești, 205.
Căpătinilești, 29.
Căpreșt, 57, 73, 92.
Caracal, 242.
Cărligul, 26.
Căscioare, 8, 49, 50, 56-7,
    73, 88, 92, 164.
Cătunul, 90, 235.
Căzăneasca, 86.
Cernătești, 281.
Cetățeale, 54, 73, 92.
Chilienți, 12-3, 56.
Ciinenți, 90.
Cimpina, 14-5, 311, 313.
Cimpulung, 69, 83, 98,
    100, 245.
Cîndești, 112.
Ciocul, 90.
Cioara, 90.
Ciorăști, 57, 92, 164.
- Ciupercenți, 206, 210-1.
Clești, 125.
Clinceni, 88.
Clociți, 30.
Cocani, 20.
Cocorești, 17, 35, 40.
Cogești, 119.
Coianți, 8, 9, 42, 48, 72-3,
    84, 89, 97.
Comarnic, 8, 44, 47, 72,
    87, 212, 253-4, 257-8.
Cosoba, 209.
Costin, 279-80.
Cotnari, 122.
Cotrocenți, 237 și urm.
Cozia, 61-2, 64-5, 83.
Crăciună, 24.
Cretenți, 92.
Crețești, 29.
Crețulești, 207.
Crevedia, 207.
Cringenți, 13-4.
Cucleș, 171.
Cucuietți, 88-9.
Cucuteni, 119, 123.
Curtești, 13.
Curdecainenți, 54.
Curtișoara, 54.

D

- Dalban (Dălpăn), 56, 92.
Dălza, 207.
Dărăști, 164.
- Dealu, 69, 83.
Dedulești, 28.
Dimbu, 218.

- Dobreni, 78, 88, 148, 145, 150, 160.
Dobrița, 59, 91, 301.
Dobrotei, 23.
Dosul, 254.
- Drăgănești, 125, 184.
Dragomirești, 19, 63.
Dragoslavele, 245.
Dudești, 57, 78, 92.

E

- Edera, 78, 87, 214, 234.

F

- Fața, 254.
Făulești, 16.
Fedeleșoi, 208.
Fieni, 208.
Filipești, 43, 72, 86, 171, 175-6.
Fintinele, 73.
- Floreiul, 212, 254, 257.
Floreaști, 17, 40, 42, 73, 218, 235, 256.
Focșani, 202.
Focșanel, 30, 251.
Frăsinet, 31.
Furcitură, 254.

G

- Găgeni, 235.
Gagul, 92, 235.
Galbenul, 164.
Ganjeni, 89.
Gătești, 279-80.
Gherghița, 25.
Gilmee, 254.
Gițcani, 16.
Glavacioc, 83.
Glodeanul, 25, 39, 248.
- Gorgota, 59, 94.
Govora, 88.
Grăbacă, 12.
Grind, 86.
Gropeană, 90.
Grozăvoae, 234.
Gruia, 78, 83, 91.
Gurguiată, 56-7, 73, 92, 164, 254.

H

- Herești, 244.
- Hotin, 122.

I

IașI, 49.

Izvoare, 51, 78.

Isaccea V. Oblucița.

J

JădeanI, 31.

L

LăleștI (LileștI, LiliestI),
16-8, 235.

LăstenI, 122.
LeurdenI, 63.

Largul, 57, 164.

M

MăceștI, 25.

MărginenI, 15, 42-4, 63,
73, 86, 171, 239, 251.

MăciuceștI, 31.

Mărinea, 87.

Măgureni, 32-7, 43, 125,
155-6, 163, 175-6, 213 și
urm., 214, 223-4 și urm.,
238-4, 239.

MerI, 73.

MălurenI, 30.

MirceaștI, 54.

Mănăstirea dintr'un
lemn, 102-4, 202.

MireștI, 92.

Manole, 254.

Mislea, 83.

Marginea, 218.

MocanI, 207.

Moldovița, 119.

MoreanI, 14, 73.

MoteștI, 208.

Musul, 224.

N

NegreștI, 235.

NișcoteștI (NicicotenI),
56, 92.

O

OașI, 25-6.

ObidiștI (ObediștI, OpitiștI,
OpintiștI), 31, 55, 57, 91-2.

ObedenI, 78.

Oblucița, 125.

Ocna, 103.

Ofleani, 54.

Ogrezeană, 153-4.

Olt, 180.

Ostrov, 20.

P

Păltisoara, 91.

Peceneaga, 56, 92.

Peleile, 25-4.

Periș, 207.

Peptea, 98.

Piepteni, 10, 164.

Pietre, 240 și urm., 247.

Pietroșani, 90, 234.

Pietroșita, 48, 87.

Pintea, 99.

Piscoteni, 164.

Plăsană, 163.

Pleșcoi, 164.

Ploiești, 810, 812.

Poduri, 254.

Poiana, 72, 87, 229.

Poienari, 28, 61-2.

Popeni, 121.

Popești, 166, 207, 209.

Predești, 78.

Prisăcenă, 154.

Prundul, 51, 73, 89, 251.

Punghina, 73.

Puținești, 29, 31.

Puturosul, 214-5.

R

Răchițele, 90.

Radovanul, 49-50, 73, 88.

Radu-Vodă (mănăstire),
165.

Rădulești, 21-2.

Răstoaca, 73.

Rătezăti, 164.

Răzoare, 212.

Rece, 184.

Rei-Maicăi, 88.

Risipită, 73, 91.

Roșioara, 86, 156.

Rotenă, 58, 88.

Rucăr, 245.

Runcul, 59, 73, 91, 301.

Rușăti, 57, 92, 164.

Ruși, 253.

S

Săpăteni, 56, 92, 164.

Sărata, 7, 27, 58, 73, 93,
164, 204, 218, 234.

Sărea, 36.

Sărulești, 63.

Seiană, 18, 163, 201.

Șcheia, 281.

Scorteană, 19.

Serofeni, 56-7, 73, 164.	Snagov, 67, 69, 83.
Secăria, 47, 73, 87, 161, 254, 256.	Sopot, 73.
Şerbăneşti, 38-9.	Soroca, 122.
Sinaia, 202, 213.	Stănceşti, 15, 19, 89.
Sineşti, 279-80.	Ştefăneşti, 7, 60, 63, 91.
Slămireasca, 16.	Stilp, 278.
Slătioare, 16.	Stoeneşti, 57, 92.
Smeuritul, 254.	Strihiaia, 9.
	Stroiasca, 16.

T

Tătăreli, 163.	Tîrgovişte, 59, 94, 166.
Tătuleşti, 27-8, 30.	235, 242.
Tigăneşti, 246-7.	Tismana, 62, 68, 83.
	Topora, 11-2.

U

- Unghia Ursului, 212.

V

Văcăreşti, 64, 98.	Vieni, 207.
Vaidei, 27.	Vieros, 8-9, 52-3, 73, 90, 97.
Valea-Lungă, 37-8, 214, 216, 218, 235, 256.	Vîreţul, 90.
Valea-Rea, 254.	Vladimireşti, 48, 73, 88.
Vărăştî, 73, 88.	Voineşti, 208.
Vârtop, 164.	Voivodeşti, 16-7, 40, 42.
Vătăsanî, 164.	Vornicul, 235.

Z

Zaiţeşti, 207.	Zăvoaie, 56-7, 73, 92, 164,
Zamora, 236.	Zoreşti, 28.